

**Ter informatie Gouda -
Overige Kansenskaartscores en Gebiedsbeschrijvingen**

Bodegraven-Reeuwijk Driehoek N11/N549/Nespad

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 4,0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 2 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 2

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Naast de beoogde ontwikkeling in dit gebied is er geen ontwikkeling voorzien.

Netaansluiting: Waarde 5

Binnen 0 tot 1 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Gebiedsbeschrijving **Driehoek N11/N459/Nespad**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 2 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het zoekgebied heeft een grove onregelmatige veenweideverkaveling met brede sloten. Aan de zuidzijde van het zoekgebied zijn enkele bosschages (met name elzen) aanwezig. Het gebied wordt omringd door infrastructuur (N11, N459 en A12 op enige afstand). Ten zuiden van het gebied ligt een terrein met tankstation, parkeerplaatsen en restaurantketens. Deze kunnen deels vanaf de A12 en deels vanaf de N459 bereikt worden. Ten noorden van de locatie ligt direct achter de N11 het bedrijventerrein Broeklanden.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

In het omliggende gebied bestaat de bebouwing voor een groot deel uit agrarische bedrijven, maar deze driehoek ligt ingeklemd tussen de N11 en het noordelijke bedrijventerrein en ten zuiden een infrastructureel terrein. Op het meest westelijk deel van het gebied, tegen de N459 aan is een woonkavel gesitueerd en zal in het aanpalende deel een voorziening voor huisvesting van internationale werknemers worden gerealiseerd.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied behoort nog nét tot het oeverwallen landschap. Ten opzichte van het open veenweidelandschap heeft de zone van de oeverwal een besloten karakter, met bebouwing, beplanting en infrastructuur. Voor het zoekgebied geldt dat het omringd wordt met infrastructuur en het terrein zelf gezien kan worden als een restant van het veenweidelandschap op de overgang van de oeverwal.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Herkenbaar waterrijk veenweide, Onderscheidend rivierengebied, Weg door stad en land.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Kwaliteit van de dorpsrand, Water als structuurdrager.

De N459, ten westen van het zoekgebied, is een weg die al in de 19e eeuw aanwezig was en op het tracé van de historische Straatweg Gouda-Bodegraven ligt. De N11 heeft het karakter van een snelweg. De overgang van oeverwal naar veenweide landschappen is ten opzichte van andere plekken op de N11 hier slecht herkenbaar. Door de ingeklemde situering heeft het gebied weinig landschappelijke verbinding.

De infrastructurele context is zeer bepalend voor de locatie. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Weg door stad en land: de A12, N459 en N11.

- Nieuwe of aan te passen infrastructuur wordt beschouwd als integrale gebiedsopgave.
- N11: De overgang stad-land wordt door de groene inrichting langs de weg gemarkeerd.

Ten zuiden van het gebied ligt het Nespad dat oorspronkelijk onderdeel was van het Broekveldsche dijkje en kade tussen twee poldereenheden. De weg ligt in het verlengde van het lint 'Oud Bodegraafseweg'. Deze is ontstaan als ontginningsbasis van de veenweide en ligt op de rand van de oeverwal waar een veenstroompje de basis vormde. Het Broekveldsche dijkje had in tegenstelling tot de Oud Bodegraafse weg geen wetering (oorspronkelijk veenstroompje) en bebouwing aan de zuidkant en heeft een recht verloop. De verkaveling in het zoekgebied is grof, met een aantal brede sloten. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De tocht en sloten

- Verschil tussen hoofdwatgangen in de droogmakerij en de veenweide behouden en versterken;
- Eventuele waterbergingsopgaven gebruiken om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld in de vorm van verbrede watgangen.

Kade

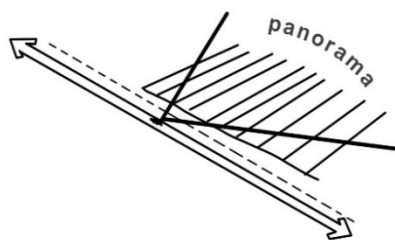
- Handhaven van het tracé, profiel en karakter van de kade.
- Behouden van de openheid en het groene karakter, de kade als 'contramall' van het lint: geen bebouwing.
- Bij de reeds verharde kades de toegankelijkheid voor fietsers handhaven of verbeteren met zo min mogelijk verharding.
- Bestaande beplanting langs kades handhaven en zo nodig aanvullen.

In het gebiedsprofiel is het gebied onderdeel van het dorp Bodegraven en de dorpsrand ligt om het zoekgebied heen. Het dorp heeft zich in het verleden langzaam uitgebreid richting de A12. Het weggebonden werkgebied ligt in Bodegraven bij het knooppunt van de A12 met de N11. Samen met andere bedrijventerreinen vormt het de stadsrand van Bodegraven aan de zuidkant. De wens is een harde rand tussen de bebouwing en de polder zichtbaar te houden. De plekken waar je over kunt steken om het landschap in te fietsen of wandelen zijn beperkt. De ambitie uit het Provinciale Gebiedsprofiel aangaande dit onderwerp is:

De dorpsrand van Bodegraven

- De groene schil rond het bebouwde gebied versterken, waardoor op afstand vanuit de polder de rand aantrekkelijk is.

Vanaf de N11 kijk je aan de ene kant op het open veenweidegebied en aan de andere kant op het meer verdichte oeverwallandschap langs de Oude Rijn. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Panorama N11.

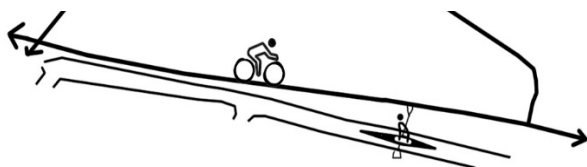
- Verrommeling van het landschap langs de N11 zo veel mogelijk voorkomen.

: een zone van 15-20m een ecologische verbinding met flora- en faunarijk grasland langs de N11. Deze zone loopt niet door in het zoekgebied. In het zoekgebied worden de percelen gebruikt voor grasland. Om het woonhuis en ten noorden van het Nespad bevinden zich enkele bosschages voornamelijk bestaande uit wilgen en elzen.

<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

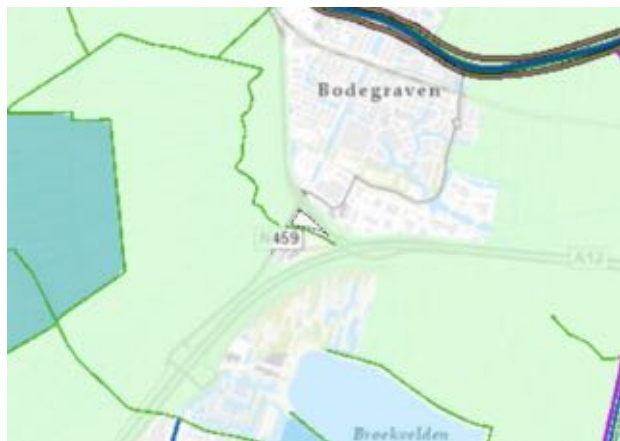
Recreatieve waarden

Alle andere omliggende wegen van het zoekgebied zijn onderdeel van het fietsnooppuntennetwerk van Zuid-Holland. De wegen zijn bereikbaar vanuit Bodegraven via de Goudseweg. Ten noorden van het plangebied ligt een vrij liggend fietspad. Het water ten zuiden van het Nespad is gemarkeerd als kanoroute. De bevaarbaarheid ervan is wel matig gezien de vele (lage) bruggen over de watergang.

fietsnooppuntennetwerk en kanoroute

Cultuurhistorische waarden

- Poldergrens
- Rivierdijk
- Hoofdwetering
- Veenontginning

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De kade die door het Nespad wordt gevormd heeft een redelijk hoge cultuurhistorische waarde. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland zijn als volgt:

Kade

Dit betreft bijvoorbeeld oude dijken, kaden, wegen, waterlopen of historische stadswallen. Bij de waardering van landschappelijke lijnen is vooral gelet op de gaafheid van het historische lijnelement (bv. profiel van een dijk of kanaal) en eventueel ook op de samenhang met andere elementen (bv. polderkades met weteringen en tiendwegen). Gaafheid kan bijvoorbeeld zijn aangetast door ophoging van een dijk, asfaltering van een onverhard pad of verbreding van een tracé. Samenhang tussen elementen heeft vaak te leiden door aanleg van nieuwe wegen, industrieterreinen of woonwijken. In zo'n geval is hooguit de waarde 'redelijk hoog' toegekend.

Ter hoogte van de huidige watergang ten zuiden van het Nespada wordt gekenmerkt als poldergrens op de kaart van landschappelijke kenmerken van Zuid-Holland aangegeven als 'Poldergrens'. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Poldergrens

Het Zuid-Hollandsche landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. De poldergrenzen kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

Archeologische kenmerken en waarden

- Oude zeeafzettingen
- Komafzettingen met veen
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Rond een strook van ca. 60-70m van het Nespada is sprake van Oude stroomgordels en geulafzettingen op 0-3m onder het maaiveld met een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

M.u.v. van de Goudseweg 28 hier is een zeer hoge verwachting (trek kans 2) Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving Driehoek N11/N459/Nespad

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 2 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

- Op het meest westelijk deel van het gebied, tegen de N459 aan is een woonkavel gesitueerd en zal in het aanpalende deel een voorziening voor huisvesting van internationale werknemers worden gerealiseerd. In het voorstel voor zon-op-land moet voor deze locatie daar rekening mee gehouden worden dat voor deze functie een deel van het zoekgebied aan de westzijde beschikbaar moet zijn. Afstemming hierover moet met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk plaatsvinden. Daarnaast ontwikkelt de gemeente de Bodegravenboog. Zon-op-land mag deze ontwikkeling niet in de weg zitten.

Configuratie

- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. Zowel oost-west als zuidoriëntatie zijn gezien de situatie van het slagenpatroon en relatief brede korte kavels mogelijk.
- Een zo efficiënt mogelijke inrichting van PV-opstellingen wordt voorgestaan voor deze locatie.
- Hoogte opstelling voor zon-op-land op deze locatie is niet gemaximaliseerd, omdat het gebied ingeklemd ligt tussen een aantal hogere bebouwde elementen en het wegtalud van de N11.
- Een afstand tot de zuidgrens van het zoekgebied lijkt verstandig, omdat de groepen elzen voor de nodige schaduw kunnen zorgen.

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Voorkom hekwerk en afrastering en los de (on)toegankelijkheid op met sloten op.
- Aan de noordzijde van de PV-opstelling kan een beplantingslijn worden toegevoegd langs het fietspad en N11..
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De zonnepanelen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.
- Archeologisch onderzoek is vereist.

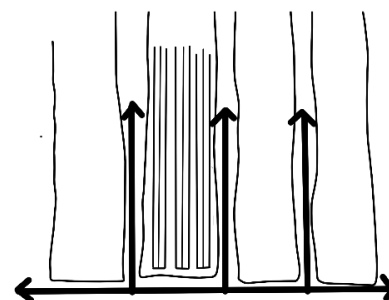
Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt in de lijn van de PV-opstelling binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker van kleur en mat. Er wordt één type paneel voor de gehele ontwikkeling voorgesteld.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande erftoegangswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd.

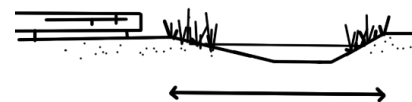
Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Zorg voor publieksvriendelijke en uitnodigende informatie over de toevoeging van PV-opstellingen zodat vanaf het Nespada duidelijk is wat de aanleiding, doel en achtergrond van de zon-op-land ingreep hier is.

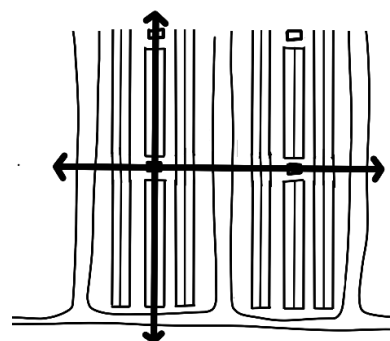
Beheer

Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de PV-opstellingen volgt slagenlandschap

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Toevoegen van beplanting in lijn met de gebiedseigen huidige beplanting van elzen en wilgen zoals aan de zuidzijde van het plangebied.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Informatie over de Bodegravenboog:
<https://www.beterbereikbaargouwe.nl/maatregelen/bodegravenboog/>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk A12/Boerderijweg/Enkele Wiericke

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,9)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 18 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **A12/Boerderijweg/Enkele Wiericke**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 18 hectare

Landschapskenmerken

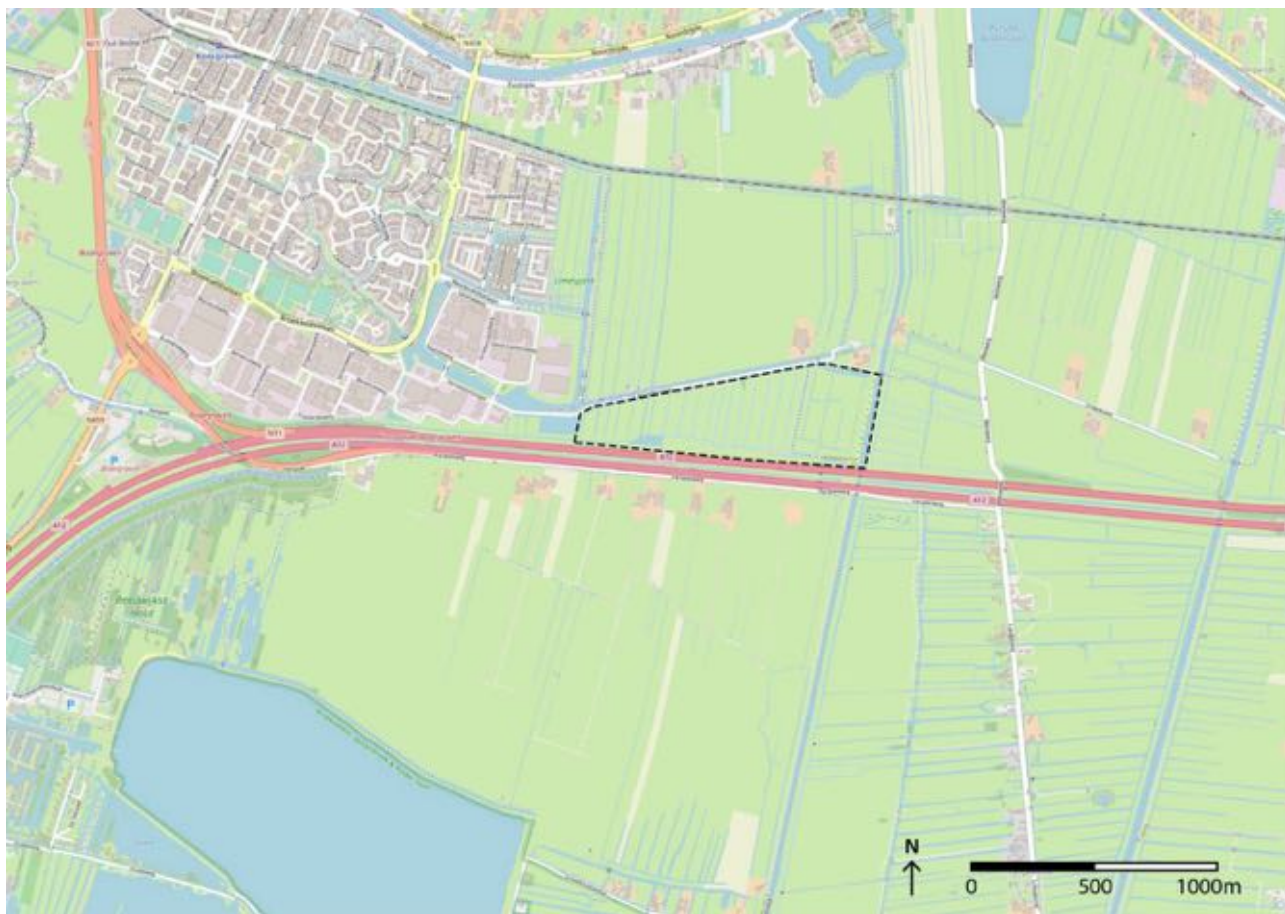

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het landschap van het zoekgebied A12/Boerderijweg/Enkele Wiericke behoort tot het kenmerkende veenweidelandschap van het Groene Hart en is het enige 'venster' waar vanaf de rijksweg in 360 graden het veenweidelandschap dat het noordelijk en zuidelijk deel van het Groene Hart kan worden beleefd. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Het gebied heeft een zeer open karakter, waarvan het deel tegen de Enkele Wiericke aan een belangrijk weidevogelgebied is.

Locatiekaart

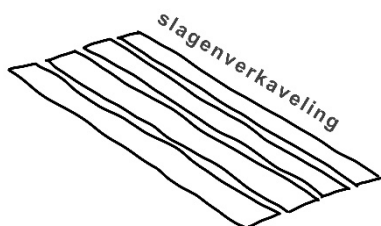
Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

De locatie wordt ruimtelijk begrensd door de Boerderijweg (ten noorden), de Enkele Wiericke (ten oosten), de A12 (ten zuiden) en een waterplas (ten westen). Binnen het zoekgebied loopt een fietspad in noord-zuid richting op circa 300 meter westelijk ten opzichte van de Enkele Wiericke. Het gebied tussen het fietspad en de Enkele Wiericke is een weidevogelgebied.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapkenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied is onderdeel van het veenweidelandschap in het Groene Hart en een uitgebreide beschrijving van de kenmerken zijn onderdeel van het Provinciaal Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke. Het meest oostelijke deel van het zoekgebied kent een hogere waterstand. De provincie hanteert ambities voor het behoud van de leesbaarheid van het landschap, waarvan de meest relevante in relatie tot de ontwikkeling hieronder worden benoemd:

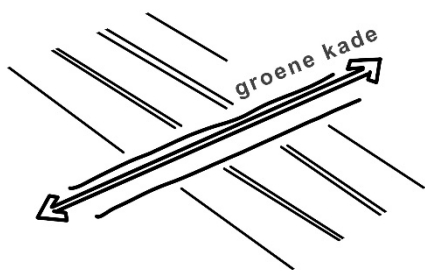
Slagenverkaveling

- Behouden en versterken van de aanwezigheid en samenhang tussen alle onderdelen binnen het veenweidegebied: ontginningssassen, waterlopen, kavelstructuren, kades, tiendwegen, petgaten en geriefbosjes.
- Herkenbaar houden van gave, oorspronkelijke verkavelingspatronen van middeleeuwse ontginningen, met karakteristieke langgerechte percelen, poldersloten en weteringen.
- Behouden en versterken van het contrast tussen het open polderlandschap en verdichte zones zoals oeverwallen en linten.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Herkenbaar waterrijk veen(weide), Water als structuurdrager, Weg door stad en land (onder) Kwaliteit van de dorpsrand, vrijetijdslandschap en Identiteitsdrager Zuid-Holland.

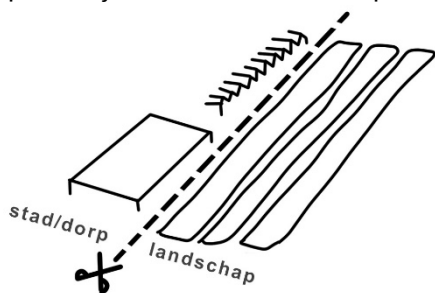
Kades zijn lage dijken die het water keren tussen poldercompartimenten met verschillende waterpeilen. De Boerderijweg heeft een waterstaatkundige functie en een ontsluitingsfunctie voor auto's, fietsers en voetgangers. Ruimtelijk markeert de kade de landscheiding van een ontginningsblok. De kade is niet beplant, mogelijk vanwege het aangrenzende weidevogelgebied, om de aanwezigheid van predatoren te voorkomen. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De kade: Boerderijweg.

- Karakteristieke beplanting (knotwilgen) handhaven en aanvullen.
- Bij aanpassingen aan bestaande wegen wordt het profiel van onderliggende dijken en kades gehandhaafd.
- De toegankelijkheid van het gebied wordt behouden of verbeterd.
- Koppelen van cultureel erfgoed (zoals de Wierickes) aan het recreatief routenetwerk en (aanleg)voorzieningen voor kano's koppelen aan fiets- en wandelnetwerk.
- Behouden van de openheid en het groene karakter, de kade als 'conramal' van het lint: geen bebouwing toevoegen.

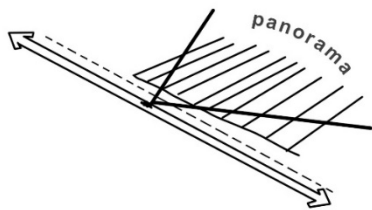
Bodegraven heeft een sterke grens met het landschap door het vasthouden van één van de strakke lijnen van de slagenverkaveling aan te houden en de groene begrenzing met het Liniepark. Alles oostelijk is het oorspronkelijke veenweidelandschap.

Kwaliteit van de stads- en dorpsrand.

- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen en sluiten zo veel mogelijk aan bij de ruimtelijke kwaliteit van het aangrenzende (veenweide)landschap.
- Toegankelijkheid van het landschap vergroten door recreatieve routes vanuit de woongebieden via de groenzones door te trekken naar het landschap.

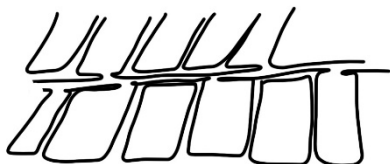
De Rijksweg A12 is dominant op de topografische kaart en afhankelijk van de windrichting ook zeker wanneer men zich vlak bij de infrastructuur begeeft, maar zelfs op de relatief korte afstand tot de snelweg vanaf de Boerderijweg (200 tot ruim 400 meter afstand) is het vooral de aaneengesloten eenheid van veenweidegebied dat de beleving overheerst.

Weg door stad en land: panorama A12.

- Verrommeling van het landschap langs de auto(snel)weg zoveel mogelijk voorkomen

Ten noorden van de boerderijweg en in het westen van het plangebied liggen hoofdwatgangen die tochten worden genoemd. Ze hebben een recht tracé en zijn breder dan de overige watgangen.

water als structuurdrager

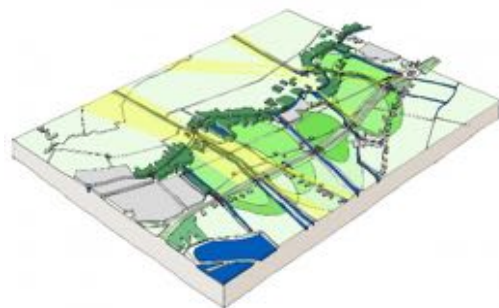
Water als structuurdrager.

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze handhaven en de zichtbaarheid versterken.
- Verschil tussen hoofdwatgangen in de droogmakerij en de veenweide behouden en versterken.
- Eventuele waterbergingsopgaven gebruiken om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door tochten te verbreden.

Bijzondere ruimtelijke waarden

Het Venster Bodegraven-Woerden is het kleinste deelgebied van het Groene Hart, maar vervult een belangrijke schakelfunctie. Het venster is het laatste open stuk in de meer verdichte en verstedelijkte Oude Rijnzone. (bron: Stichting Groene Hart)

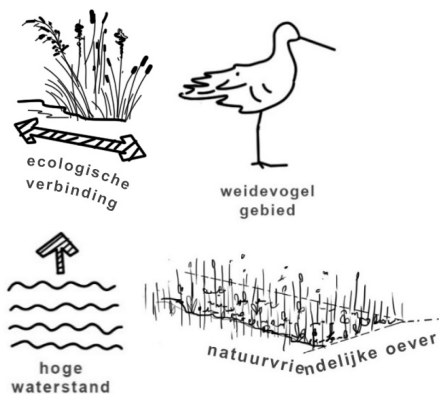
Het open veenweide landschap strekt zich uit aan twee zijden van de A12 vanaf de groene grens met bedrijventerrein Broekvelden in Bodegraven tot aan de bebouwingsgrens van Molenvliet in Woerden.

Natuur en ecologische waarden

Afb. Weidevogel en natuur netwerk nederland gebieden

De algemene natuur en ecologische waarden van veenweidegebieden staan goed beschreven in het gebiedsprofiel Gouwe Wiericke. Kenmerkend zijn de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Het oorspronkelijke verkavelingspatroon is goed bewaard gebleven. Extra aandacht voor natuurvriendelijke oevers en waterbeheer door peilhoogtebeheer zijn alom onderdeel van het gehele veenweidegebied. In en om het zoekgebied is het specifiek het geval in het meest oostelijk deel. Circa 300 meter vanaf de Enkele Wiericke is een natuurgebied dat de ecologische verbinding maakt tussen de Reeuwijkse Plassen en de Nieuwkoopse plassen als onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN): Natuurontwikkeling Abessinie Zuidzijdorpolder door Staatsbosbeheer. Specifiek dit oostelijk deel betreft nat schraalland, kruiden- en faunarij grasland en vochtig hooiland met natuurvriendelijke oevers, rietkragen en moerasstroken. Het is aannemelijk dat in het oostelijk deel van het zoekgebied, ten oosten van het fietspad, geen zon-op-land ingepast kan worden in verband met de natuurwaarden.

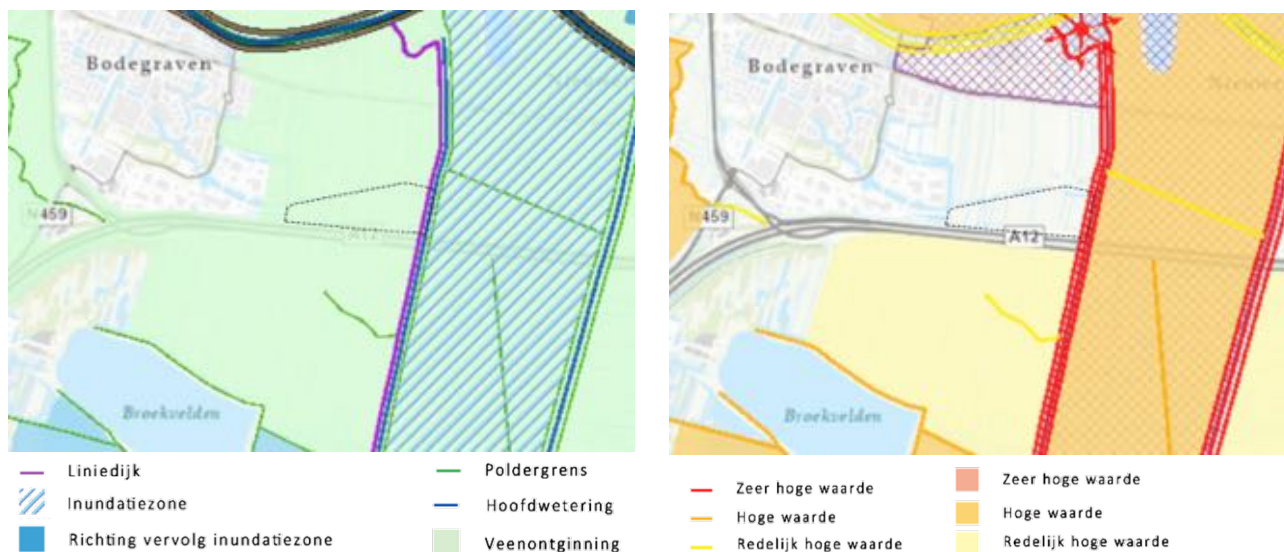
Recreatie waarden

De Boerderijweg is naast toegangsweg voor enkele boerderijen vooral ook een doorgaand fietspad. Het Hazenpad staat haaks op de Boerderijweg en vormt de fietsverbinding naar de Reeuwijkse Plassen vanaf deze kant van Bodegraven. Dit fietspad vormt tevens de grens met het veenweidegebied van het zoekgebied waar hogere natuurwaarde en weidevogelbescherming op van toepassing is. Fietzers hebben bij het passeren van de Enkele Wiericke een fenomenaal uitzicht vanaf de brug over de hooggelegen wetering. Het maakt het hier mogelijk om 360 graden veenweidegebied om je heen te beleven.

wandelen, fietsen, vissen

Cultuurhistorische waarden

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De veenontginning met lange smalle percelen in een ritme met de sloten aan weerszijde van de kavel zijn het sterkste kenmerk van de locatie en de wijdere omgeving en regio. Dit zeer herkenbare ritme van sloten en overwegend grasland heeft een zeer hoge leesbaarheid van de landschapsstructuur en ruimtelijke kwaliteiten.

Veenontginning, algemeen

De veenontginningen zijn vanaf de 11e eeuw ontstaan, toen vanaf een ontginningsbasis (rivier of gegraven wetering) de veenwildernis systematisch werd ontgonnen. Zo ontstond een verkaveling die nog altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar.

Poldergrens

Het Zuid-Hollandsche landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. De poldergrenzen kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

Direct naast de locatie van het zoekgebied ligt het inundatiegebied van de Oude Hollandse Waterlinie met de Enkele Wiericke als begrenzing van het vroeger strategisch in te zetten inundatiegebied. Dit landschappelijke kenmerk hangt sterk samen met het Fort Wierickerschans op het raakpunt van Enkele Wiericke en Oude Rijn. In het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke wordt de hoge waardering voor dit cultuurhistorisch landschapselement ook toegelicht: De Oude Hollandse Waterlinie is de eerste belangrijke verdedigingslinie van Nederland geweest. Zij is na de inval van de Franse troepen in 1672 geperfectioneerd. Met de ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in de 19e eeuw, die meer naar het oosten ligt, verloor de oude linie zijn functie. Het gevolg daarvan was dat vrijwel alle onderdelen in de loop der jaren verdwenen of minder zichtbaar zijn geworden. Het traject tussen Oude Rijn en Hollandsche IJssel is een van de weinige plekken waar de Oude Hollandse Waterlinie als structuur nog te herkennen is. Als onderdelen van de Oude Hollandse Waterlinie zijn bewaard gebleven: Fort Wierickerschans en de Enkele en Dubbele Wiericke. Beide begrenzen Polder Lange Weide, deze polder kon als inundatiegebied onder water gezet worden.

Historisch-landschappelijke lijnen

Bij de waardering van landschappelijke lijnen is vooral gelet op de gaafheid van het historische lijnelement (bv. profiel van een dijk of kanaal) en eventueel ook op de samenhang met andere elementen (bv. polderkades met weteningen en tiendwegen). Vanwege hun zeldzaamheid (bijzondere functie) en hoge gaafheid is een aantal karakteristieke elementen als 'zeer hoog' gewaardeerd. De Nieuwe Hollandse Waterlinie, en de Enkele Wiericke als een van deze lijnen hoort daarbij.

De cultuurhistorische waarden van het landschap als geheel op deze plek is hoog omdat direct aanliggende landschap met het inundatiegebied van de Oude Hollandse Waterlinie en de hoger gelegen Enkele Wiericke noemenswaardig uniciteit vertegenwoordigd en de gaafheid van het veenweidelandschap als geheel van dit aspect van hoge waarde is.

Archeologische kenmerken en waarden

- Oude stroomgordels en geulafzettingen inclusief buffers
- Komafzettingen met Veen
- Oude Zeeafzettingen met Veen,
- Limeszone - trace vastgesteld
- Limeszone - trace verondersteld

- Stads- of dorpskern, bewoning in de middeleeuwen
- Redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen
- Terreinen van provinciaal belang

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De twee aangrenzende strengen van het type stroomgordel of geulafzettingen hebben een redelijk hoog tot hoge archeologische verwachting.

Veen

Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Het zoekgebied zelf heeft overwegend een lage archeologische verwachtingen omdat het in het Veen ligt. Er geldt een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld. In de noordoosthoek van het gebied is een terrein met een zeer hoge archeologische verwachting (terreinen van provinciaal belang). Hiervoor geldt een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 50 m² en ingrepen dieper dan 0,35 m beneden maaiveld.

Ook heeft een deel van het gebied een hoge/middelhoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving A12/Boerderijweg/Enkele Wiericke

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 18 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

- Het oostelijk deel van het zoekgebied is onderdeel van de ecologische verbinding tussen de Reeuwijkse Plassen en Nieuwkoopse plassen als onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN): Natuurontwikkeling Abessinie Zuidzijdepolder door Staatsbosbeheer. Het is aannemelijk dat in het oostelijk deel van het zoekgebied, ten oosten van het fietspad, geen zon-op-land ingepast kan worden in verband met de natuurwaarden.

Configuratie

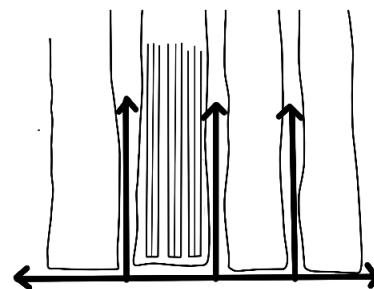
- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen en sluiten zo veel mogelijk aan bij de ruimtelijke kwaliteit van het veenweidelandschap, waarbij de bestaande poldereenheden met hun begrenzingen leidend zijn.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt volledig en exact het slagenlandschap. Het meest logisch is dat een oost-west opstelling bij benadering wordt gevolgd, zodat continue lijnen van PV-opstellingen kunnen worden gemaakt op de smalle percelen.
- Verspringingen van PV-opstellingslijnen zijn ongewenst.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 100 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf Boerderijweg en het fietspad over de opstelling en zicht op openheid.

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Voorkom hekwerk en afrastering, los de (on)toegankelijkheid op met sloten.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast in het gehele project.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen, geen nieuwe parkeerplaatsen buiten het plangebied.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De zonnepanelen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.

Techniek en installatie

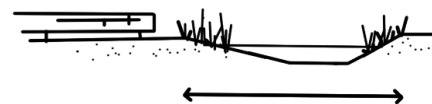
- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker van kleur en mat. Voor het gehele zoekgebied geldt dat één soort in panelen en opstelling wordt gebruikt.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande erftoegangswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd.

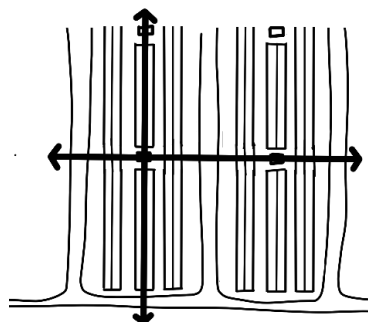
Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de zonnepanelen volgt slagenlandschap

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Rekening houden met het boerenerven aan de noordzijde en inrichtingsontwerp op participatieve wijze tot stand brengen.
- Zorg voor publieksvriendelijke en uitnodigende informatie over de toevoeging van PV-opstellingen zodat vanaf de Boerderijweg de veranderingen in het landschap geduid worden.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- Recreatief gebruik van de Boerderijweg vergroten door verblijfsplek toe te voegen en toegankelijkheid van het landschap te vergroten door recreatieve routes via groenzones door te trekken naar het landschap.
- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Versterken van de ecologische verbinding tussen Fort Wierickerschans en de Reeuwijkse Plassen.
- Ontwikkeling van een aanleg- en beheerplan van inheemse, kruidenrijke vegetaties (zo laat en weinig mogelijk gemaaid)
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Het natuurproject Abessinie Zuidzijderpolder:
https://veenweidengouwewiericke.nl/application/files/4416/1374/5183/rapport_website_Abessinie_Staand_20210104.pdf

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Binnenpolder Oost (Dammekant)

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 47 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van beschermde natuurwaarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 2

Buiten 5 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 opgelost kan worden

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op het nog te realiseren station Reeuwijk. Wanneer de beoogde aansluiting <10MW is dan wordt de zonneweide aangesloten op station Broekvelden.

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Binnenpolder Oost (Dammekant)**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 47 hectare

Landschapskenmerken

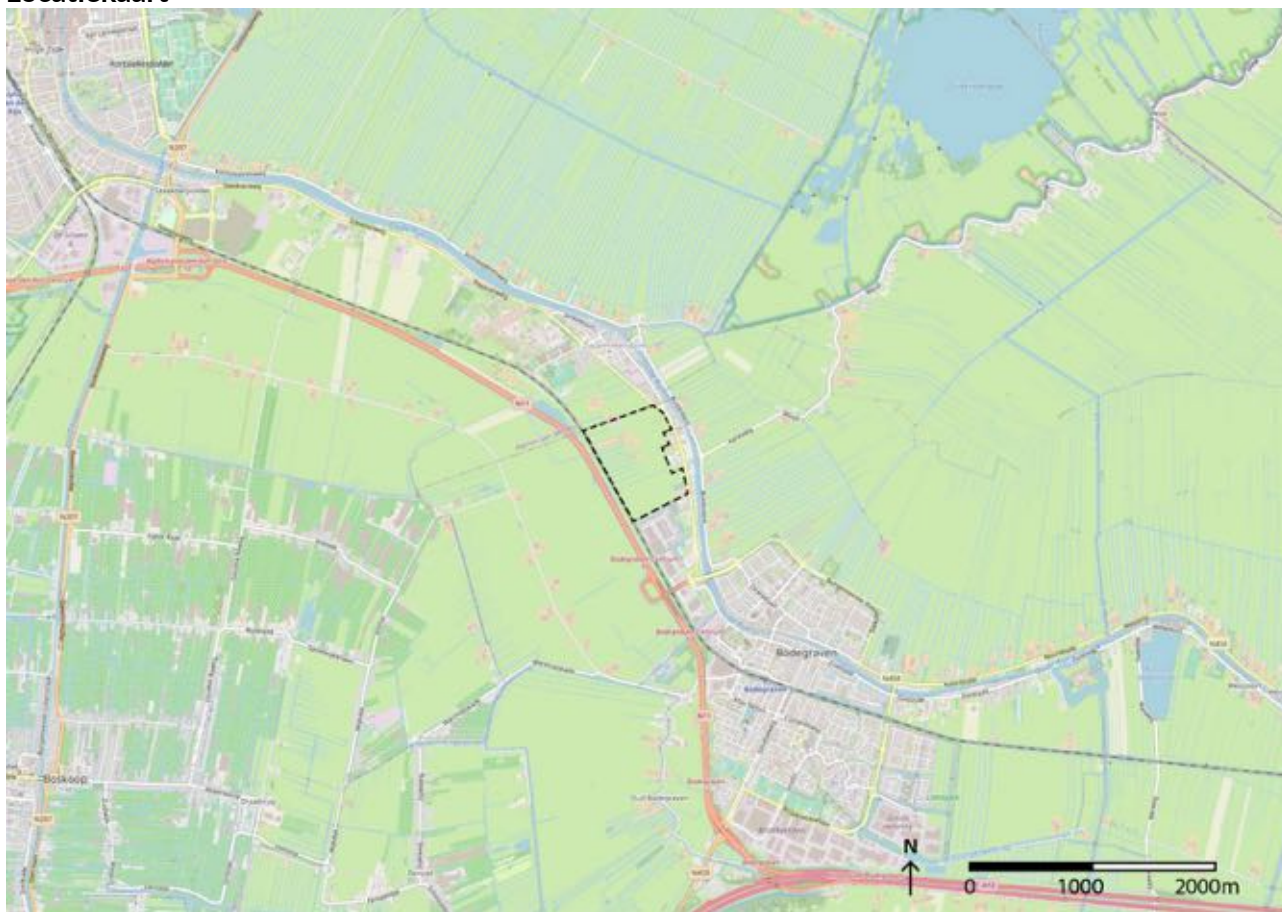

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Vanaf het verhoogde en beplante lint Dammekant is het gebied tussen de woonerven door goed zichtbaar. De beplantingslijnen, erftoegangswegen en kavelsloten vormen een bijzonder afwisselend patroon in het landschap.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied wordt ruimtelijk begrensd door de Oude Rijn met de Dammekant (ten oosten), het bedrijventerrein Rijnhoek (ten zuiden) en treinverbinding Woerden – Leiden/ N11 (ten westen). De noordzijde van het zoekgebied loopt gelijk met de gemeentegrens, die niet zichtbaar is in het landschap. Het gebied tussen Zwammerdam en Bodegraven vormt een landschappelijk geheel en open gebied met doorzichten tussen beide dorpen in. Het gebied valt in de categorie gebied langs infrastructuur. De indeling komt voort uit de RES 1.0.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied behoort tot het veenweide landschap maar is ook onderdeel van de oorspronkelijke oeverwallen van de Oude Rijn. Oeverwallen zijn kleiige rivierafzettingen die zijn ontstaan bij overstromingen. Hier ontstond de eerste bebouwing in het gebied waaruit het achterliggende land is ontgonnen. De oeverwallen van de Oude Rijn liggen relatief hoog en fungeren nu nog steeds als dijken. Tussen het zoekgebied en de Oude Rijn bevindt zich een dicht lint (Dammekant) van boerderijen, woningen en bedrijven. In het zoekgebied liggen ook een aantal boerderijen op afstand van de Oude Rijn. Dit is een goede indicatie waar de rivierklei van de stroomrug overgaat in veengrond.

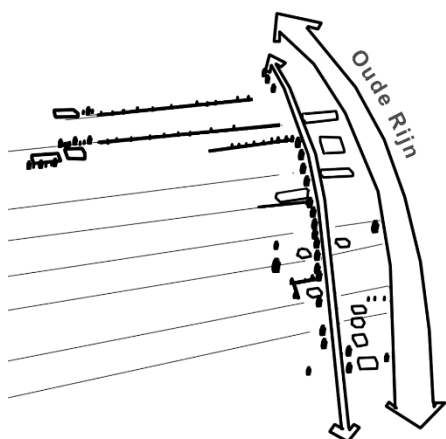

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: (boven) Onderscheidend rivierengebied; Doorsnijnd spoor, verdichte stationsomgeving; Weg door stad en land; (onder) Linten blijven linten; Kwaliteit van het stads- en dorpsgebied; Variërend en verbindend vrijetijdslandschap.

Ten opzichte van het open veenweidelandschap heeft de zone van de oeverwal een besloten karakter, met bebouwing, beplanting en infrastructuur. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De oeverwal van de Oude Rijn.

- Versterken van het contrast tussen de oeverwal en het poldergebied door ruimtelijke ontwikkelingen op de oeverwal een meer besloten en groen karakter te geven.
- Behouden en versterken van de menging van functies op de oeverwal.
- Behoud van doorzichten vanaf de rivier op het achterliggende veenweidelandschap.
- Bij nieuwe ontwikkelingen de typerende gestrekte verkaveling haaks op de rivier als leidraad nemen.
- De lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.

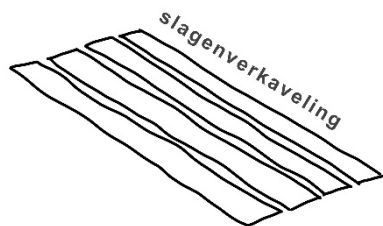

Aan de kant van de Oude Rijn staat dichte bebouwing langs het lint. Aan de polder-zijde zijn enkele doorzichten tussen de boerderijen door. De kavels staan hier dwars op de dijk. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Rivierdijklint: Dammekant.

- Herkenbaar houden van de ruimtelijke structuur van kavels dwars op de dijk, variërend van haaks tot enigszins onder een hoek.
- In stand houden van het asymmetrische profiel met een duidelijk verschil tussen de kant naar de rivier en de kant naar het open landschap (met ijle tot verspreide bebouwingsstructuur, met overwegend agrarisch karakter, op afstand van de Oude Rijn).
- Doorzichten tussen water, weg en open landschap behouden.
- Kenmerkende bebouwingsstructuur met 'de boerderijen op afstand' herkenbaar en beleefbaar houden.

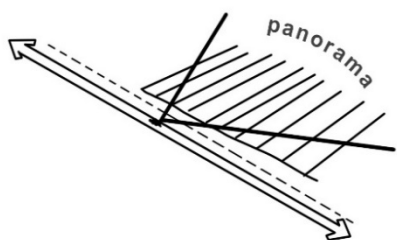
Het zoekgebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Slagenverkaveling.

- Behouden en versterken van de aanwezigheid en samenhang tussen alle onderdelen binnen het veenweidegebied: ontginningsassen, waterlopen, kavelstructuren, kades, tiendwegen, petgaten en geriefbosjes.
- Herkenbaar houden van gave, oorspronkelijke verkavelings-patronen van middeleeuwse ontginningen, met karakteristieke langgerekte percelen, poldersloten en weteringen.
- Behouden en versterken van het contrast tussen het open polderlandschap en verdichte zones zoals oeverwallen en linten.

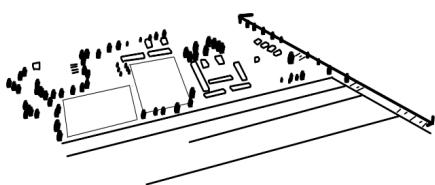
Vanaf de N11 en het spoor kijk je aan de ene kant op het open veenweidegebied en aan de andere kant op het meer verdichte oeverwallandschap langs de Oude Rijn. In beide gevallen ligt het spoor of de weg in het zicht maar kun je er wel voorbij kijken. Tussen het spoor en de N11 ligt een natte natuurzone. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Panorama OV en N11.

- Verrommeling van het landschap langs de N11 zo veel mogelijk voorkomen.
- Ontwikkelingen dienen rekening te houden met het zicht vanuit de trein op de omgeving.

De dorpen zijn op de rivier georiënteerd. Het zoekgebied grenst aan de dorpsrand van Bodegraven waar een sloot momenteel fungeert als harde grens tussen het open gebied en werkgebied. Deze zone kan een belangrijke schakel worden tussen de veenweidegebieden aan weerszijde van de Oude Rijn. De rand van Zwammerdam ligt iets verderop is grilliger, waar dorpsfuncties als een voetbalvereniging plaatsvinden. De inrichting van dit gebied is zeer groen, met opgaande beplanting. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Dorpsranden Zwammerdam en Bodegraven.

- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen en sluiten zo veel mogelijk aan bij de ruimtelijke kwaliteit van het aangrenzende landschap.
- Randen vormen een zachte, groene overgang naar het landschap. De groenzones staan niet op zichzelf maar zijn georiënteerd op stad én landschap.
- Toegankelijkheid van het landschap vergroten door recreatieve routes vanuit de woongebieden via de groenzones door te trekken naar het landschap.
- Huidige rand van het bedrijventerrein herinrichten en verzachten.

Natuur en ecologische waarden

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Rust en stilte en Variërend en verbindend vrijetijdslandschap

Ten zuiden van de N11 bevindt zich een belangrijk weidevogelgebied. Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter is ongewenst in verband met mogelijke predatoren. De zone kan ook een belangrijke rol spelen in de verbinding tussen de Nieuwkoopse plassen, de natuurzone tussen de N11 en het spoor en de natuur in het veenweidegebied ten westen hiervan. Op de ambitiekaart 2024 van de Provincie Zuid-

Holland staat de strook tussen het bedrijventerrein en het zoekgebied aangemerkt als 'nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)'.

<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

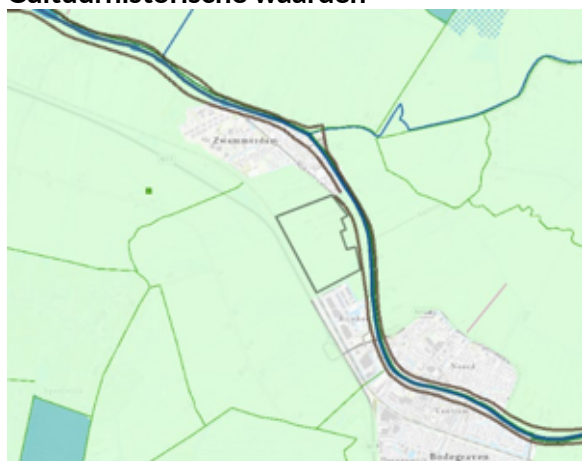
Recreatieve waarden

De Dammekant heeft een vrijliggend fiets- en wandelpad en is onderdeel van het knooppuntennetwerk van Zuid-Holland. In de huidige situatie is het zoekgebied verder niet toegankelijk, maar met een veranderend gebruik zou vanuit de gemeente verder onderzocht kunnen worden of ommetjes met daaraan interessante verblijfslocaties zouden kunnen worden toegevoegd in de toekomst.

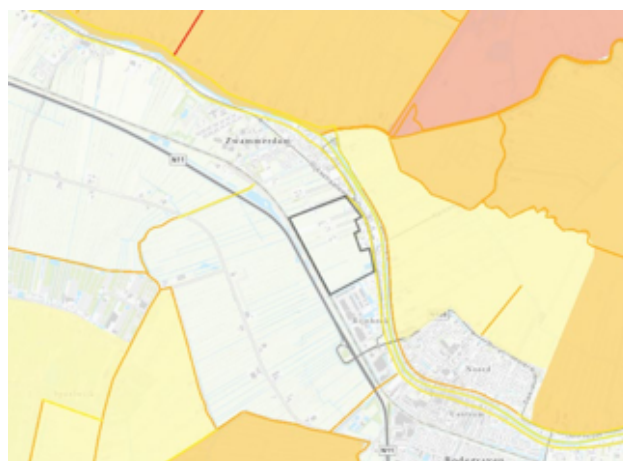

wandelen, fietsen, vissen

Cultuurhistorische waarden

- Poldergrens
- Rivierdijk
- Hoofdwetering
- Veenontginning

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De Oude Rijn was in de Romeinse tijd de noordgrens van het Romeinse Rijk. Deze bestond uit militaire forten en legerplaatsen verbonden door een verharde weg (de Limesweg). Van de verdedigings- en transportlinie langs de Oude Rijn is vrijwel niets meer in dit gebied te herkennen, maar kunnen bij ontwikkelingen wel aanleiding zijn om kenmerken ervan terug te brengen. In het gebied bevinden zich objecten van cultuurhistorische waarden. Dit betreffen de Dammekant 28/28a, 38 en 50 in Bodegraven. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Veenontginning, algemeen

De veenontginningen zijn vanaf de 11e eeuw ontstaan, toen vanaf een ontginningsbasis (rivier of gegraven wetering) de veenwildernis systematisch werd ontgonnen. Zo ontstond een verkaveling die nog altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar

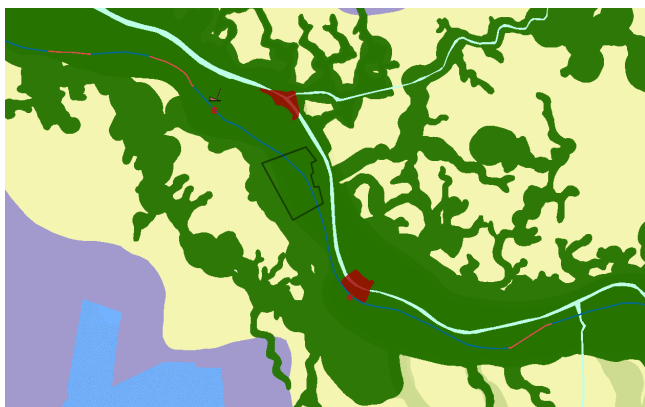
Rivierdijk

De rivieren vanaf Middeleeuwen bedijkt. Vóór aanleg van de deltadammen stonden de rivieren in open verbinding met zee, waardoor zee- en rivierdijken in profiel lang en niet altijd duidelijk van elkaar verschillen.

Hoofdafwatering

De waterlopen in de provincie dienen, naast voor berging en afvoer van overtollig polderwater, voor een deel ook voor de scheepvaart. De meest markante hoofdafwateringskanalen zijn op de kaart gezet.

Archeologische kenmerken en waarden

■ Middeleeuwse stads- en dorpskernen	■ Stads- of dorpskern, bewoning in de Middeleeuwen
■ Komafzettingen met veen	■ Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen
■ Oude stroomgordels en geulafzettingen	■ Terreinen van provinciaal belang
— Limes zone – tracé verondersteld	

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Vanaf het maaiveld tot dieper dan 5 meter zijn in het gebied oude stroomgordels en geulafzettingen aanwezig. Ook loopt het veronderstelde tracé van de limesweg door het zoekgebied. In het hele zoekgebied is een hoge trefkans op archeologische sporen. Voor de gebieden met een hoge/middelhoge archeologische verwachting geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

De twee aangrenzende strengen van het type stroomgordel of geulafzettingen hebben een redelijk hoog tot hoge archeologische verwachting. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Limeszone

In de Romeinse tijd (2000 tot 1500 jaar geleden) vormde de Oude Rijn de grens (Limes) van het Romeinse rijk. Op de zuidoever van de Oude Rijn bouwden de Romeinen een weg met forten. Archeologen noemen deze grens de 'Limeszone'. Op veel plaatsen zijn bij opgravingen resten hiervan aangetroffen.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving Binnenpolder Oost (Dammekant)

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 47 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

- De gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk heeft in 2021 besloten tot het uitbreiden van het bedrijventerrein Rijnhoek met Rijnhoek II. Dit gebied van 13 hectare valt binnen het zuidelijkste deel van het zoekgebied, waarvoor een stedenbouwkundige visie wordt gemaakt waarin zon-op-land mogelijkheden worden meegenomen.

Configuratie

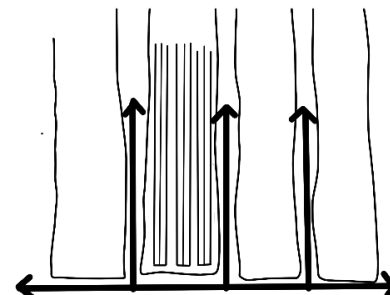
- Vanwege de ruimtelijke kwaliteit van de oeverwal en de beleving van verschil tussen oeverwal en veenweidegebied worden de PV-opstelling op ruime afstand van het lint en bebouwing aan de Dammekant geplaatst. Minimaal 100 meter vanaf de Dammekant.
- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. Zuidoriëntatie is gezien de situatie van het slagenpatroon op deze locatie het meest logisch.
- Boerderijen en erven die op afstand liggen mogen niet aan alle kanten met PV-opstellingen omringd zijn.
- De twee doorzichten worden vrijgehouden.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt de verkaveling exact en lange smalle lijnen van PV-opstellingen met veel ruimte rondom is een vereiste. Zo wordt de lengte richting van bestaande slagen, de op afstand liggende erven en de aanwezige beplantingslijnen in het gebied verder versterkt.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen. Omdat de Dammekant toch al hoger ligt, wordt een hoogte tot max. 2 meter toegestaan vanaf het maaiveld waar de PV-opstelling geplaatst wordt, zonder dat er zichtbelemmering op het verdere landschapsbeeld optreedt.

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

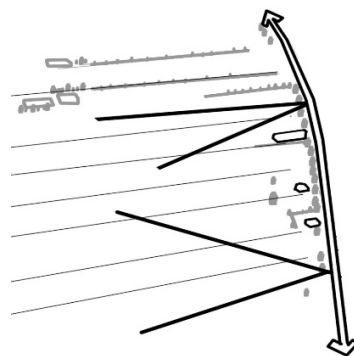
- Afstand tot het spoor is altijd gelijk voor alle PV-opstelling lijnen die tot aan het eind van het perceel nabij de spoorlijn worden geplaatst.
- Voorkom hekwerk en afrastering en los de (on)toegankelijkheid op met sloten.
- Aan de noordzijde van een PV-opstelling kan een beplantingslijn worden toegevoegd.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De zonnepanelen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.
- Archeologisch onderzoek is vereist.

Techniek en installatie

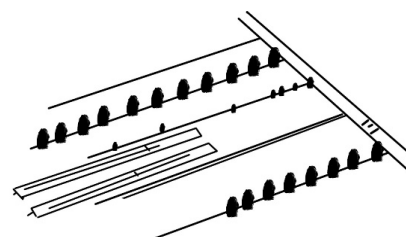
- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt in de lijn van de PV-opstelling binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld en bij voorkeur aan de lintzijde (Dammekant).

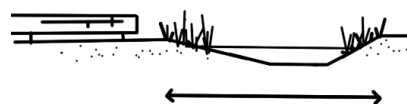
Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de PV-opstellingen volgt slagenlandschap

Meest pregnante doorzichten vanaf de Dammekant behouden

Zonnepanelen reageren op het patroon van beplantingslijnen, erftoegangswegen en kavelsloten

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker van kleur en mat. Diversiteit in panelen en opstelling mag per perceel verschillen.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande erftoegangswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Vanwege de directe grens met gemeente Alphen a/d Rijn ook overleg op intergemeentelijk niveau.
- Zorg voor publieksvriendelijke en uitnodigende informatie over de toevoeging van PV-opstellingen zodat vanaf de Dammekant de veranderingen in het landschap geduid worden.

Beheer

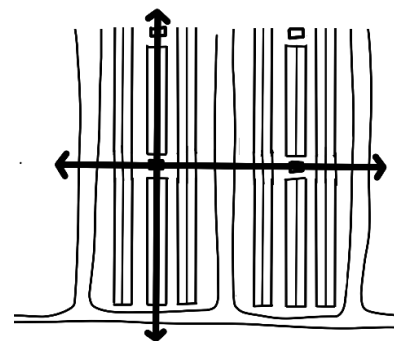
- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- Op het grondgebied voor de uitbreiding van bedrijventerrein de Rijnhoek kan tijdelijke zon-op-land worden geplaatst. Afstemming met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is hierover noodzakelijk.
- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- De zone ten noorden van het bedrijventerrein op een natuurvriendelijke manier inrichten. Dit kan onderdeel worden van de ecologische verbindingszone op grotere schaal tussen de Nieuwkoopse plassen en de natuurzone N11 en veenweidegebied.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Uitbreiden van in slagenrichting liggende beplantingslijnen in samenspraak met de grondeigenaren en omwonenden.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Polder Westeinde Waarder Noord

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,4)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 20 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Polder Westeinde Waarder Noord**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied
Oppervlakte zoekgebied: 20 hectare

Landschapskenmerken

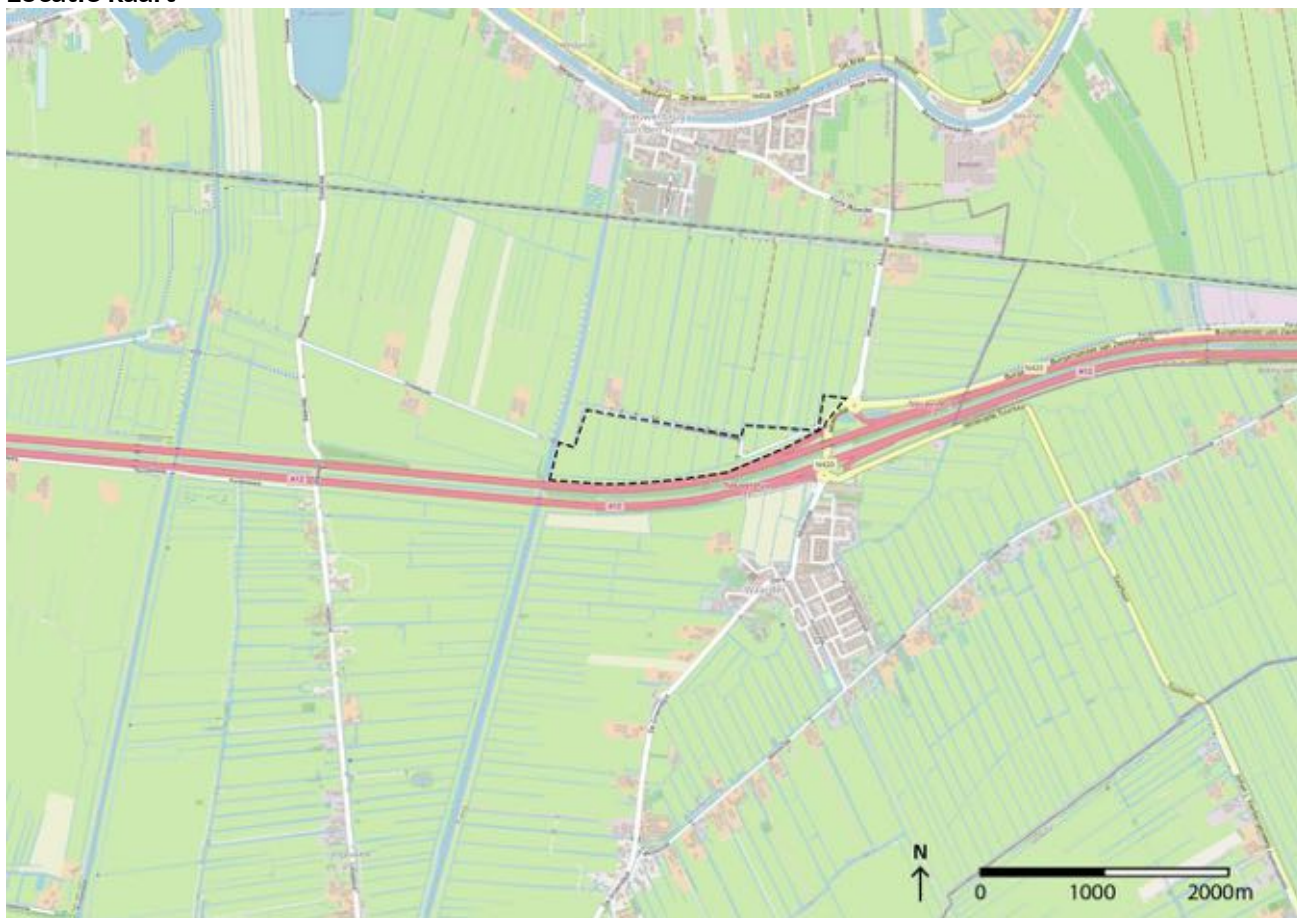

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het landschap van het zoekgebied Polder Westeinde Waarder Noord behoort tot het kenmerkende veenweidelandschap van het Groene Hart en is onderdeel van het enige 'venster' waar vanaf de rijksweg in 360 graden het veenweidelandschap van zowel het noordelijk als het zuidelijk deel van het Groene Hart kan worden beleefd. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Het gebied heeft een zeer open karakter, ondanks dat een deel van de uitlopers van de oeverwal invloed op de bodem van het zoekgebied heeft.

Locatie kaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

De locatie wordt ruimtelijk begrensd door de Molendijkdwarsweg (ten noorden), de rotonde met afslagen naar de afrit en parallelweg (ten oosten), de A12 (ten zuiden) en de Dubbele Wiericke (ten westen). De Molendijkdwarsweg loopt in het westelijk deel parallel aan de oprit van de A12, maar buigt daarna naar het Noorden en vormt vanaf daar de grens van het zoekgebied. Tot aan het boerenerf bij de Dubbele Wiericke is de weg voor alle verkeer begaanbaar, daarna is het een fietspad dat verbonden is met de Boerderijweg aan de Bodegraafse kant van het Venster.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

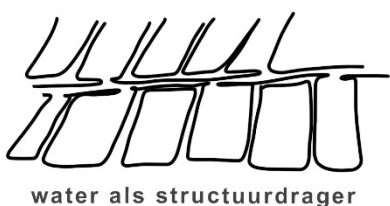
Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Herkenbaar waterrijk veen(weide), Onderscheidend riveriengebied, en water als structuurdrager

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Vrijtijdslandschap, Weg door stad en land

Het zoekgebied is onderdeel van het veenweidelandschap in het Groene Hart en een uitgebreide beschrijving van de kenmerken zijn onderdeel van het Provinciaal Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke. En het ligt in het veenweidegebied met rivierinvloed van de Oude Rijn. De oeverwallen gaan hier geleidelijk over in het aangrenzende veengebied. Door de aanwezige klei in de ondergrond is het veen hier minder klinkgevoelig en is daarom in de loop van de tijd steeds hoger komen te liggen ten opzichte van de omgeving. Echter, dit gebied heeft meer het karakter van open veenweide dan dat van een 'verdichte oeverwal'. Daarmee is het ook onderdeel van het open landschap van het Groene Hart Venster Bodegraven-Woerden.

Ten westen van het gebied ligt de dubbele Wiericke, die door de geschiedenis heen een belangrijke rol heeft gespeeld. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

water als structuurdrager

Veenweidegebied en de Wierickes

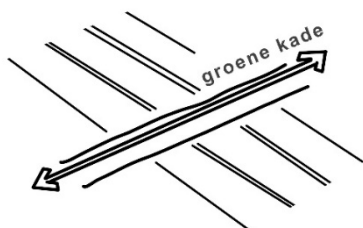
- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in de vorm van (verbrede) watergangen.
- Ontwikkelingen versterken de samenhang en continuïteit in het watersysteem als dragende ecologische en recreatieve structuur van Zuid-Holland. Ruimte voor natuurlijke dynamiek is hierbij een uitgangspunt.
- Behouden en versterken van een zichtbare, toegankelijke en beleefbare waterstructuur als eenheid en identiteitsdrager van het gebied.
- Aanleg van natuurvriendelijke oevers, houdt rekening met het historische profiel.

Ten noorden van de Molendijkdwarsweg ligt een hoofdwatgang die tocht wordt genoemd. Deze heeft een recht tracé en is breder dan de overige watergangen.

Slagenverkaveling

- Behouden en versterken van de aanwezigheid en samenhang tussen alle onderdelen binnen het veenweidegebied: ontginningsassen, waterlopen, kavelstructuren, kades, tiendwegen, petgaten en geriefbosjes.
- Herkenbaar houden van gave, oorspronkelijke verkavelingspatronen van middeleeuwse ontginningen, met karakteristieke langgerechte percelen, poldersloten en wetingen.
- Behouden en versterken van het contrast tussen het open polderlandschap en verdichte zones zoals oeverwallen en linten.

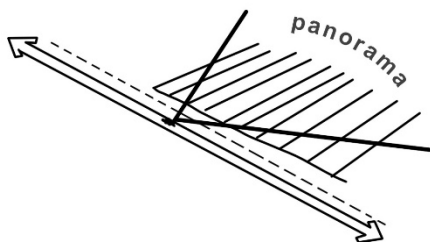
In het zoekgebied bevindt zich de smalle Molendijkdwarsweg, op een lage kade met aan weerszijde water. Langs deze weg is één boerderij gevestigd aangrenzend aan het zoekgebied. De weg is ook onderdeel van het fiets- en wandelknooppuntennetwerk van Zuid-Holland. Daarnaast is de Dubbele Wiericke onderdeel van een kanoroute. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De kade: Molendijkdwarsweg

- Bij aanpassingen aan bestaande wegen wordt het profiel van onderliggende dijken en kades gehandhaafd.
- De toegankelijkheid van het gebied wordt behouden of verbeterd.
- Koppelen van cultureel erfgoed (zoals de Wierickes) aan het recreatief routenetwerk en (aanleg)voorzieningen voor kano's koppelen aan fiets- en wandelnetwerk.
- Behouden van de openheid en het groene karakter, de kade als 'contramal' van het lint: geen bebouwing toevoegen.

De A12 doorsnijdt het veenweidelandschap als autonome lijn. Door de verhoging is er een prachtig en wijs panorama over de aangrenzende veenweidepolders. Het projectgebied grenst direct aan de Enkele en Dubbele Wiericke, een restant van de Oude Hollandse Waterlinie. Ten zuidwesten van het gebied ligt een afrit van de A12. Ten noorden van het zoekgebied ligt het spoor als autonome lijn in het landschap. Vanuit de positie van de trein kunnen passagiers de weidsheid van het veenweidelandschap ervaren. Het zoekgebied op ca. 700m afstand van het spoor, maar net als maïsvelden in het seizoen zou zon-op-veld zichtbaar kunnen zijn vanuit de trein. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

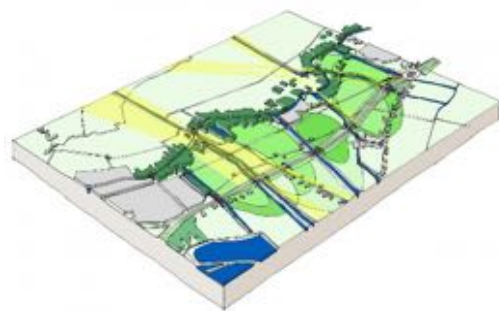
Weg door stad en land: panorama A12 en het spoor

- Verrommeling van het landschap langs de auto(snel)weg zoveel mogelijk voorkomen.
- Wegen behouden als kale lijnen in het landschap. Wegen dus niet inplanten of afschermen. Openheid en zicht op grasland en sloten is beeldbepalend.
- De autonome ligging van de snelweg versterken door het landschap aan weerskanten door te laten lopen. Vanuit het landschap vormen de wegen zo min mogelijk een fysieke en visuele barrière.
- Specifieke aandacht voor de visuele relatie tussen spoor en landschappelijke omgeving geldt in de openbaar vervoerpanorama's. Dit betekent dat ontwikkelingen rekening houden met het zicht vanuit de trein op de omgeving.
- Zicht op veenweidelandschap vanuit de trein handhaven/versterken, door zichtlijnen vrij te houden van opgaande beplanting.

Bijzondere ruimtelijke waarden

Het Venster Bodegraven-Woerden is het kleinste deelgebied van het Groene Hart, maar vervult een belangrijke schakelfunctie. Het venster is het laatste open stuk in de meer verdichte en verstedelijkte Oude Rijnzone. (bron: Stichting Groene Hart)

Het open veenweide landschap strekt zich uit aan twee zijden van de A12 vanaf de groene grens met bedrijventerrein Broekvelden in Bodegraven tot aan de bebouwingsgrens van Molenvliet in Woerden.

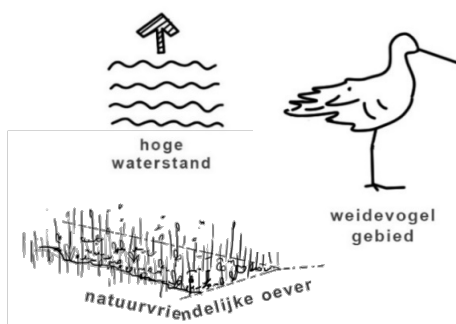

Natuur en ecologische waarden

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Rust en stilte

De algemene natuur en ecologische waarden van veenweidegebieden staan goed beschreven in het gebiedsprofiel Gouwe Wiericke.. Extra aandacht voor natuurvriendelijke oevers en waterbeheer door peilhoogtebeheer zijn alom onderdeel van het gehele veenweidegebied.

Grote delen van de veenweide zijn benoemd als belangrijk weidevogelgebied. Dat geldt ook voor het deel ten noorden van het zoekgebied.

Weidevogelgebied

- Handhaven van de rust en openheid in het gebied.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.

Recreatie waarden

De Dubbele Wiericke en de Molendijkerdwarsweg zijn beide belangrijke recreatieve routes voor wandelaars, fietsers en kano's. Het weidse veenlandschap en weidevogels dragen hier met grote mate aan bij. Fietsers hebben bij het passeren van de Dubbele Wiericke een fenomenaal uitzicht vanaf de brug over de hooggelegen weterring. Het maakt het hier mogelijk om 360 graden veenweidegebied om je heen te beleven.

wandelen, fietsen, vissen

Cultuurhistorische waarden

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De veenontginning met lange smalle percelen in een ritme met de sloten aan weerszijde van de kavel zijn het sterkste kenmerk van de locatie en de wijdere omgeving en regio. Dit zeer herkenbare ritme van sloten en overwegend grasland heeft een zeer hoge leesbaarheid van de landschapsstructuur en ruimtelijke kwaliteiten.

Veenontginning, algemeen

De veenontginningen zijn vanaf de 11e eeuw ontstaan, toen vanaf een ontginningsbasis (rivier of gegraven wetering) de veenwildernis systematisch werd ontgonnen. Zo ontstond een verkaveling die nog altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar.

Poldergrens

Het Zuid-Hollandsche landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. De poldergrenzen kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

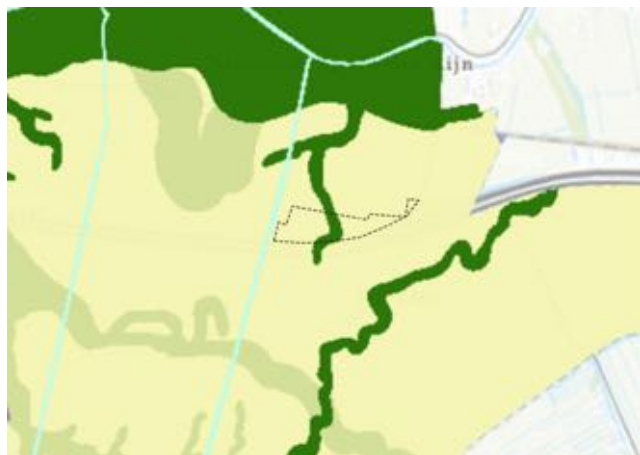
Direct ten westen van de locatie van het zoekgebied ligt het inundatiegebied van de Oude Hollandse Waterlinie met de Dubbele Wiericke als begrenzing van het vroeger strategisch in te zetten inundatiegebied. Dit landschappelijke kenmerk hangt sterk samen met het Fort Wierickerschans op het raakpunt van Enkele Wiericke en Oude Rijn. In het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke wordt de hoge waardering voor dit cultuurhistorisch landschapselement ook toegelicht: De Oude Hollandse Waterlinie is de eerste belangrijke verdedigingslinie van Nederland geweest. Zij is na de inval van de Franse troepen in 1672 geperfectioneerd. Met de ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in de 19e eeuw, die meer naar het oosten ligt, verloor de oude linie zijn functie. Het gevolg daarvan was dat vrijwel alle onderdelen in de loop der jaren verdwenen of minder zichtbaar zijn geworden. Het traject tussen Oude Rijn en Hollandse IJssel is een van de weinige plekken waar de Oude Hollandse Waterlinie als structuur nog te herkennen is. Als onderdelen van de Oude Hollandse Waterlinie zijn bewaard gebleven: Fort Wierickerschans en de Enkele en Dubbele Wiericke. Beide begrenzen Polder Lange Weide, deze polder kon als inundatiegebied onder water gezet worden.

Historisch-landschappelijke lijnen

Bij de waardering van landschappelijke lijnen is vooral gelet op de gaafheid van het historische lijnelement (bv. profiel van een dijk of kanaal) en eventueel ook op de samenhang met andere elementen (bv. polderkades met weteringen en tiendwegen). Vanwege hun zeldzaamheid (bijzondere functie) en hoge gaafheid is een aantal karakteristieke elementen als 'zeer hoog' gewaardeerd. De Nieuwe Hollandse Waterlinie, en de Dubbele Wiericke als een van deze lijnen hoort daarbij.

De cultuurhistorische waarden van het landschap als geheel rond dit zoekgebied is hoog omdat het direct aanliggende landschap met het inundatiegebied van de Oude Hollandse Waterlinie en de hoger gelegen Dubbele Wiericke noemenswaardig uniciteit vertegenwoordigt en de gaafheid van het veenweidelandschap als geheel van dit aspect van hoge waarde is. Het zoekgebied zelf scoort geen hoge waarde.

Archeologische kenmerken en waarden

■ Oude stroomgordels en geulafzettingen inclusief buffers
■ Komafzettingen met veen

■ Redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De twee aangrenzende strengen van het type stroomgordel of geulafzettingen hebben een redelijk hoog tot hoge archeologische verwachting.

Veen

Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Het zoekgebied zelf heeft overwegend een lage archeologische verwachtingen omdat het in het Veen ligt. Er geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld. In de noordoosthoek van het gebied is een terrein met een zeer hoge archeologische verwachting (terreinen van provinciaal belang). Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 50 m² en ingrepen dieper dan 0,35 m beneden maaiveld. Ook heeft een deel van het gebied een hoge/middelhoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

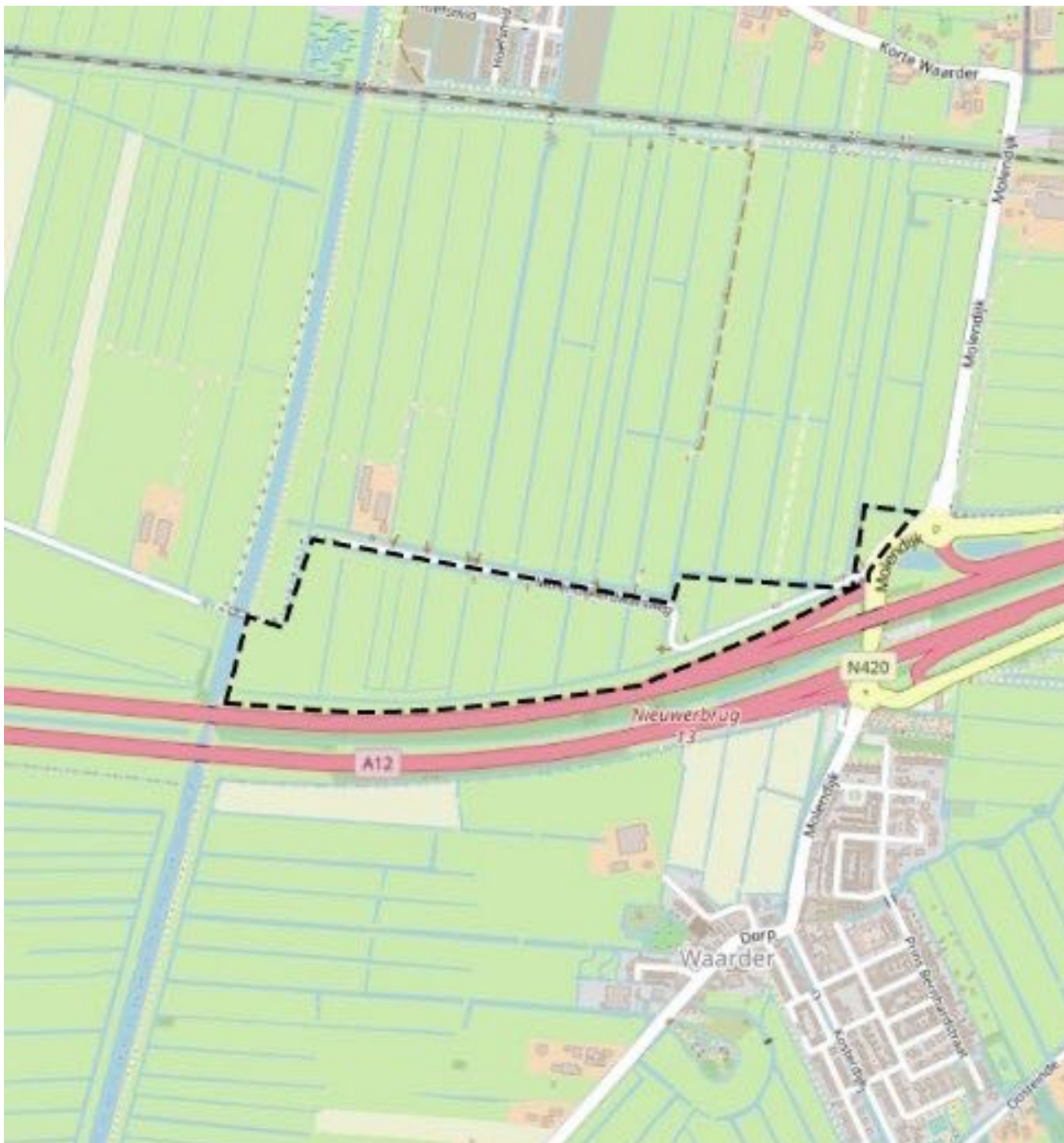
Gebiedsbeschrijving **Polder Westeinde Waarder Noord**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 20 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

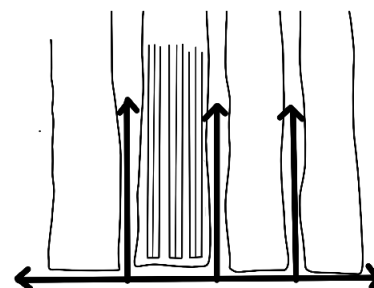

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen en sluiten zo veel mogelijk aan bij de ruimtelijke kwaliteit van het veenweidelandschap, waarbij de bestaande poldereenheden met hun begrenzingen leidend zijn.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt volledig en exact het slagenlandschap. Het meest logisch is dat een oost-west opstelling bij benadering wordt gevolgd, zodat continue lijnen van PV-opstellingen kunnen worden gemaakt op de smalle percelen.
- Verspringen van PV-opstellingslijnen zijn ongewenst.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 100 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf Molendijkerdwarsweg over de opstelling en zicht op openheid.

Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de zonnepanelen volgt slagenlandschap

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen panelen.

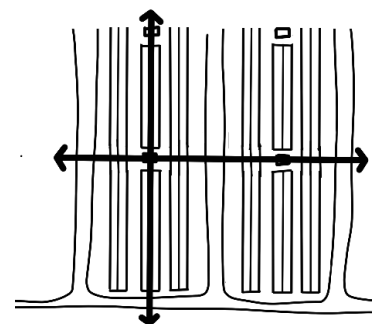
Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Voorkom hekwerk en afrastering, los de (on)toegankelijkheid op met sloten.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast in het gehele project.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen, geen nieuwe parkeerplaatsen buiten het plangebied.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De zonnepanelen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst voor een continue groene oever en talud.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd aan het eind van een veld. Plaatsing zo dicht mogelijk bij de Molendijkerdwarsweg met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker van kleur en mat. Voor het gehele zoekgebied geldt dat één soort in panelen en opstelling wordt gebruikt.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande erftoegangswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd.

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Het inrichtingsontwerp op participatieve wijze tot stand brengen, met speciale aandacht voor de afstemming met het boeren erf aan de noordzijde.
- Zorg voor publieksvriendelijke en uitnodigende informatie over de toevoeging van PV-opstellingen zodat vanaf de Molendijkerdwarsweg de veranderingen in het landschap geduid worden.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- Recreatief gebruik van de Molendijkdarsweg vergroten door verblijfsplek toe te voegen en toegankelijkheid van het landschap te vergroten door recreatieve routes via groenzones door te trekken naar het landschap.
- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Ontwikkeling van een aanleg- en beheerplan van inheemse, kruidenrijke vegetaties (zo laat en weinig mogelijk gemaaid)
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Zoutman-West

Kansenkaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 4.0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 14 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 5

Binnen 0 tot 1 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

Gebiedsbeschrijving **Zoutman-West**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 14 hectare

Landschapskenmerken

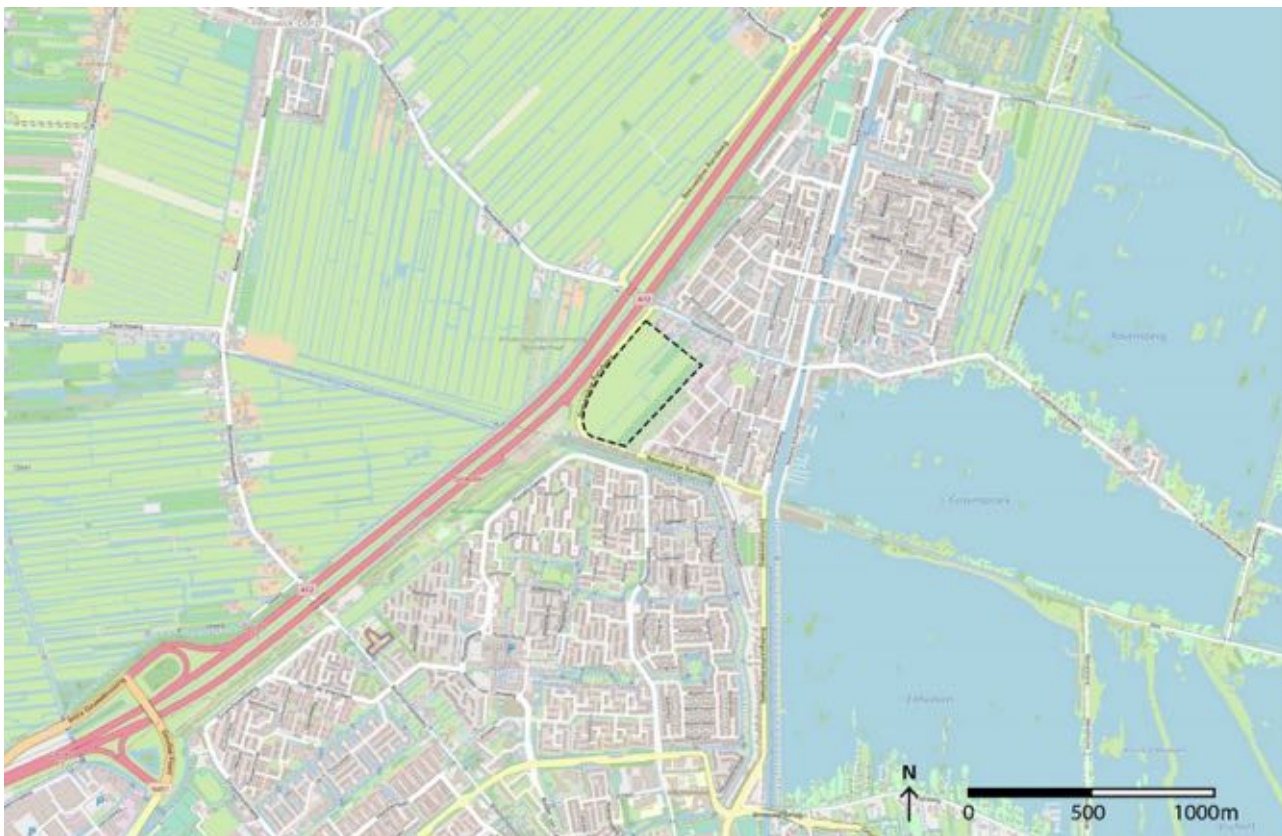

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het zoekgebied heeft zijn grondslag als veenweidegebied, en dat is het feitelijk nog steeds. Echter heeft Zoutman-West een totaal getransformeerde context met weginfrastructuur, woningbouw, bedrijventerrein en volkstuinen. Het open karakter van het gebied is verloren gegaan. De gemeente is voornemens om zo snel mogelijk het gebied van Zoutman-West als bedrijventerrein in te richten, aansluitend op het bestaande bedrijventerrein Zoutman. Zon-op-land mag deze ontwikkeling niet in de weg zitten.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het zoekgebied Zoutman-West wordt begrensd door de Reeuwijkse Randweg, parallel aan de A12 in het westen en in het zuiden parallel aan de Omloopwetering en -kade. In het oosten wordt het gebied begrensd door volkstuintencomplex Bouwlust, en in het noordoostelijk deel ook door het bedrijventerrein Zoutman. Dit bedrijventerrein strekt zich ook uit achter het volkstuintencomplex op zo'n 70 meter van de grens van het zoekgebied. Aan de noordzijde wordt het zoekgebied begrensd door de achterkanten van de woonkavels aan het lint van de Nieuwdorperweg.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied behoort nog nét tot het veenweidegebied, maar ten opzichte van het open veenweidelandschap aan de andere kant van de A12 heeft de Zoutman-West nu vooral een besloten karakter, met bebouwing, beplanting en infrastructuur. Voor het zoekgebied geldt dat het omringd wordt met infrastructuur en het terrein zelf gezien kan worden als een restant van het veenweidelandschap.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Water als structuurdrager, Weg door stad en land, en Kwaliteit in stads- en dorpsgebied.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Linten blijven linten; Werkgebieden met karakter.

De A12 is dominant aanwezig door een verhoogde ligging op het grondlichaam en de hoge geluidschermen langs het noordelijk deel van het zoekgebied. Vanaf de A12 is er over een lengte van nog geen 400 meter een onderbreking van de geluidschermen waardoor de automobilist even zicht heeft op het gebied. Een rij nog relatief kleine bomen in het talud langs de rijksweg ontnemen echter een vrij zicht. De Reeuwijkse Randweg, die aan de voet van het A12-talud loopt, begrenst het zoekgebied aan twee zijden en vervormt het oorspronkelijke polderpatroon door meebuigende watergangen en hekwerk. De infrastructurele context is zeer bepalend voor deze locatie en ondanks ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp van een grotere orde:

Weg door stad en land: de A12

- Nieuwe of aan te passen infrastructuur wordt beschouwd als integrale gebiedsopgave.
- De overgang stad-land wordt door de groene inrichting langs de weg gemarkeerd. De weg zelf vormt zo min mogelijk een fysieke en visuele barrière.
- Langs de weg bij voorkeur werken met zachte geluidswerende middelen als grondwallen en groenstroken, in plaats van harde geluidsschermen
- Bundelen en minimaliseren van snelwegmeubilair.

Ook al zijn de randen langs de infrastructuur van het gebied Zoutman-West aangetast en hebben het slotenpatroon beïnvloed, in het gebied zelf zijn de kenmerkende smalle slagen en watergangen nog steeds aanwezig. Het patroon van veenweide grasland op smalle percelen met brede sloten is hier nog steeds beeldbepalend voor het zoekgebied zelf. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Het poldersysteem

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van restanten van veenstromen en veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in vorm van (verbrede) watergangen.

De achterkanten van de kavels aan het lint van de Nieuwdorperweg volgen nog wel de slagen van de polder, ook al is de invulling en dichtheid van bebouwing weinig verbonden met het landschap. Vanuit de omgeving vormt de achterzijde van het lint eerder een dorpsrand dan het beeld van een lint. Dit is in de Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke ook zo benoemd: De dorpen zoals Reeuwijk-Brug zijn ontstaan als linten langs ontginningsassen, waarbij de dorpen verder zijn uitgebreid. Reeuwijk-Brug is sterk bepaald door de ligging op het snijpunt van ontginningsas en Breevaart. De oorspronkelijke linten zijn nog goed als doorgaande lijnen herkenbaar en verbinden dorp en landschap. Ambities voor het dorp zijn:

Reeuwijk-Brug

- De karakteristiek van het lint als centrum van het dorp blijft behouden en wordt versterkt. Het centrum fungeert als concentratiepunt voor routes en voorzieningen.
- De continuïteit van het lint binnen en buiten het dorp wordt bewaard.
- Nieuwe uitbreidingen liggen achter het lint, de landschappelijke patronen vormen de basis voor de uitbreiding.

De werkgebieden concentreren zich in de regio vooral langs de A12 en N11 aan de rand van Bodegraven en bij Gouda en Reeuwijk langs de A12. Vanuit het open landschap manifesteert zich het gebied met een harde rand en heeft een stedelijk karakter. De Zoutman heeft deze eigenschappen nu eigenlijk niet, maar met de voorgenomen toekomstige uitbreiding kunnen de ambities als gesteld in de Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke wel bereikt worden:

Werkgebieden met karakter

- Bedrijventerreinen aan dorpsranden verweven met woonwijken, landschappelijke patronen en recreatieve routes lopen door.
- Kwaliteitsverbetering van oudere bedrijventerreinen.
- Er wordt extra aandacht besteed aan de uitstraling van de bebouwing. Toevoegen van beplanting kan de ruimtelijke kwaliteit van de rand versterken.

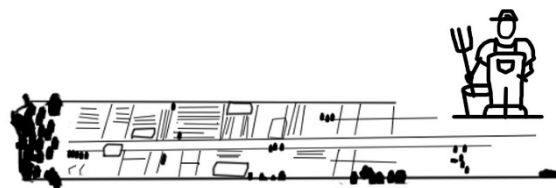
Natuur en ecologische waarden

In het plangebied zijn geen netwerken van natuurnetwerk of natura 2000 waarden aanwezig. De ingeklemde positie tussen bebouwing en infrastructuur belemmert dat ook grotendeels. Belangrijk weidevogelgebied ligt aan de andere zijde van de A12 in Polder Reeuwijk. Gezien de infrastructuurbundel heeft dat geen invloed op de Zoutman-West. Het huidige poldersloten systeem heeft wel natuurwaarden als het gaat om de leefgebied Water vanuit het Provinciale natuurbeheerplan. Waterkwaliteit, waterberging en biodiversiteit met natuurvriendelijke oevers zijn belangrijke ambities.

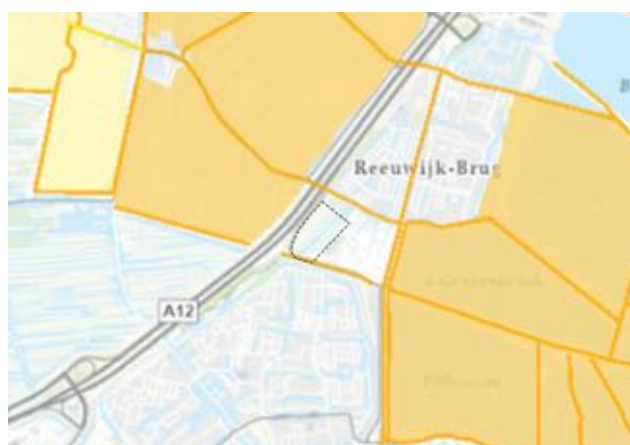
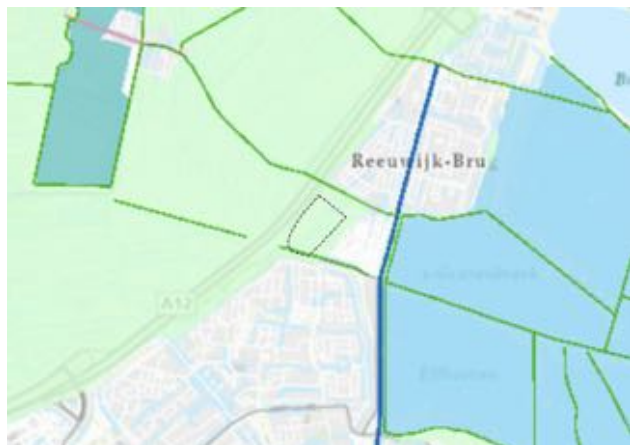
<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

Recreatieve waarden

Er zijn geen noemenswaardige recreatieve activiteiten of waarden in of om het zoekgebied, anders dan het oostelijk gelegen volkstuinencomplex Bouwlust. Bij inrichting van de aanpalende kavels dient er rekening gehouden te worden met dit hobbymatig gebruik van de gronden.

Cultuurhistorische waarden

— Poldergrens	— Rivierdijk
— Hoofdwetering	
■ Veenontginning	

— Zeer hoge waarde	— Zeer hoge waarde
— Hoge waarde	— Hoge waarde
— Redelijk hoge waarde	— Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Aangaande de cultuurhistorische waarden in het zoekgebied is de typologie van Veenontginning maatgevend. De omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland luiden als volgt:

Veenontginning

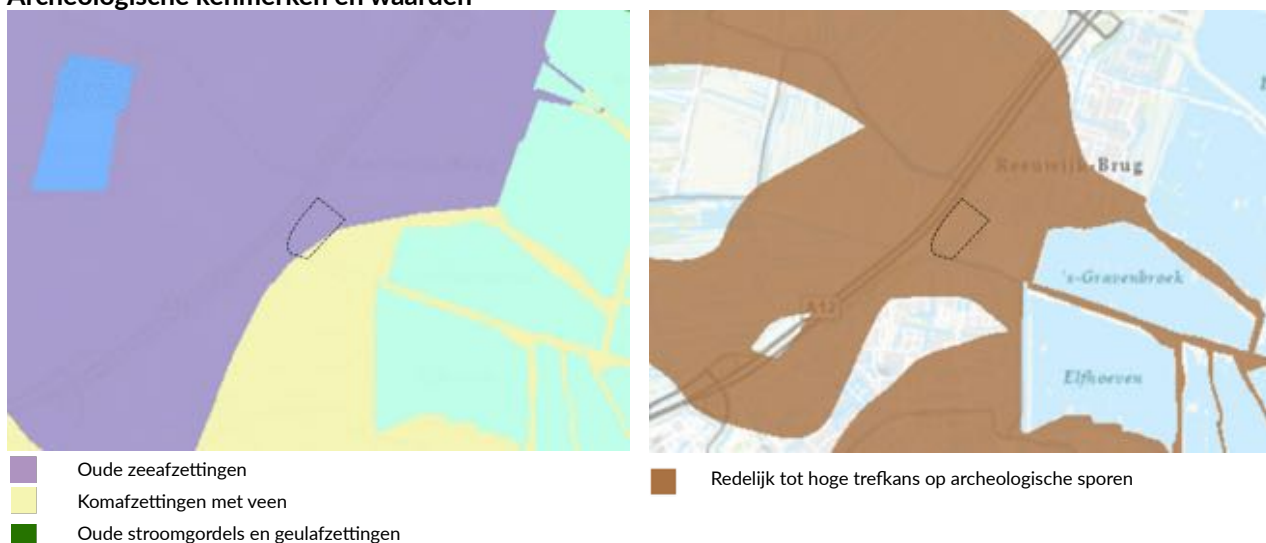
De veenontginningen zijn vanaf de 11e eeuw ontstaan, toen vanaf een ontginningsbasis (rivier of gegraven wetering) de veenwildernis systematisch werd ontgonnen. Zo ontstond een verkaveling die

nog altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar of vormen een waaier, als ze uitgezet zijn vanaf een kronkelende rivieroever. Het veen langs de rivieren was vanwege een hoog kleigehalte en houtresten niet geschikt voor turfwinning en is daarom niet afgegraven.

Poldersysteem

Het Zuid-Hollandse landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. Perceelsloten zijn het kleinste structuurelement daarvan, de poldergrenzen zijn de hoofdlijnen. Deze kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk. Door samenvoeging van polders e.d. zijn dat niet altijd meer nog steeds als zodanig functionerende poldergrenzen.

Archeologische kenmerken en waarden

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Het gehele zoekgebied wordt gekenmerkt door het type afzetting Veen. De waarde voor 0-3m onder het maaiveld met het type zeeafzettingen onder restveen heeft een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Wanneer de diepere lagen in het gebied worden meegewogen heeft het een middelhoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 10.000 m² en ingrepen dieper dan 2 m beneden maaiveld

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving Zoutman-West

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 14 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

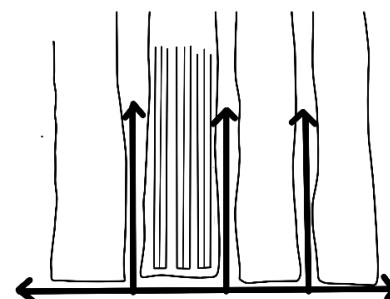
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

- Belangrijk sturend principe voor de ontwikkeling van de Zoutman-West locatie voor zon-op-land is het voornemen van de gemeente om zo snel mogelijk het gebied als bedrijventerrein in te richten, aansluitend op het bestaande bedrijventerrein Zoutman. Zon-op-land mag deze ontwikkeling niet in de weg zitten. Mogelijke termijn en ruimtelijke, duurzaamheids en zakelijk plan voor gebruik voor zon-op-land dient met de gemeente afgestemd te worden. Overige specifieke inpassingsvoorwaarden hieronder zijn op de huidige situatie gebaseerd.

Configuratie

- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. En bij benadering oost-westoriëntatie is gezien de situatie van het slagenpatroon op deze locatie het meest logisch.
- Er wordt afstand van minimaal 50 meter vanuit de woonkavels aan het lint gehouden.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt de verkaveling exact en lange smalle lijnen van PV-opstellingen met veel ruimte rondom is een vereiste. Zo wordt de lengte richting van bestaande slagen, de op afstand liggende erven en de aanwezige beplantingslijnen in het gebied verder versterkt.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkinggraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen. Een hoogte tot max. 1,50 meter wordt toegestaan vanaf het maaiveld waar de PV-opstelling geplaatst wordt, zodat zicht over het oppervlak nog mogelijk is vanaf de omliggende gebieden, en met name vanaf de Reeuwijkse Randweg.

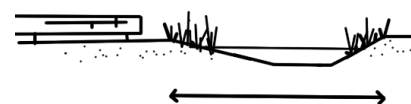
Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de PV-opstellingen volgt slagenlandschap

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

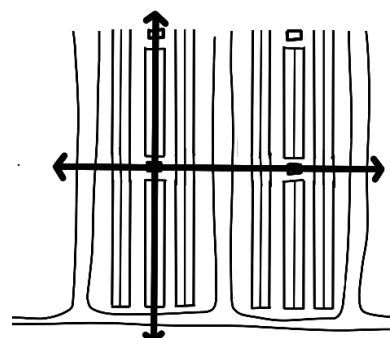
- Voorkom hekwerk en afrastering en los de (on)toegankelijkheid op met sloten of beplanting.
- In het perceel grenzend aan de volkstuinen een beplantingslijn aanleggen in samenspraak met de grondeigenaren en volkstuingebruikers.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De zonnepanelen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst voor een continue groene oever en talud.
- Archeologisch onderzoek is vereist voor ingrepen dieper dan 2 meter onder maaiveld.

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt in de lijn van de PV-opstelling binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De zonnepanelen inclusief omlijsting zijn donker van kleur en mat. Voor het gehele gebied wordt één type gebruikt.

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen maken zoveel mogelijk gebruik van aansluiting op de weginfrastructuur van de Zoutman en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Zorg voor publieksvriendelijke en uitnodigende informatie over de toevoeging van PV-opstellingen.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- De 50 meter zone tussen de achterkanten van de kavels aan het lint en de PV-opstellingen op een natuurvriendelijke manier inrichten.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Polder Middelburg

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,3)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 19 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Schielandweg

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Polder Middelburg**

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen
Oppervlakte zoekgebied: 19 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

De Polder Middelburg en de naastgelegen Tempelpolder zijn droogmakerijen met een lage ligging ten opzichte van de omgeving en een strakkere belijning van dijken, kades en sloten. De Polder Middelburg is langgerekt en voor bijna de gehele polder geldt dat het een waardevol weidevogelgebied is. Het zoekgebied is de enige uitzondering in de polder omdat het tegen het dorp Reeuwijk-Dorp aanligt en daardoor niet dezelfde weidevogelstatus heeft.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het noordelijk deel van het zoekgebied wordt begrensd door de Vreesterdijk (noordgrens), Tempeldijk (oostgrens), de dijk Kaagjesland (zuidgrens) en het bebouwingslint aan de Middelburgseweg (westgrens). Ten zuidoosten van het gebied ligt Reeuwijk-Dorp. Het zuidelijk deel van het zoekgebied wordt begrensd door de dijk Kaagjesland (noordgrens), het bebouwingslint aan de Middelburgseweg (westgrens), de watergang in lijn met het westelijke sportveld van de Reeuwijkse Voetbalvereniging Concordia (ten zuiden), dat ook gelijk de oostgrens vormt tezamen met de bebouwing aan het Kaagplein.

Landschappelijke kenmerken en waarden

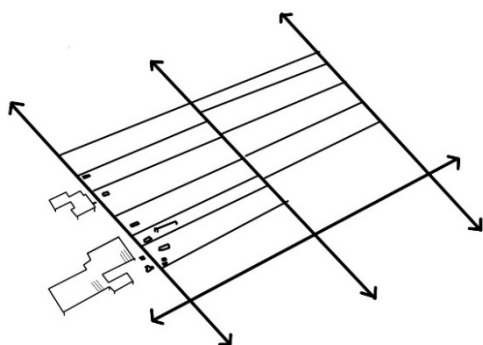
De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Water als structuurdrager; Linten lijven linten

Het zoekgebied is onderdeel van de Polder Middelburg. In het gebied vond vanaf 1800 vervening plaats. De drooglegging na het turfsteken begon vanaf 1866. De polderbodem is nog altijd venig en het fijne slotenpatroon van de langgerekte Polder Middelburg is kenmerkend. De droogmakerij heeft een beperkte schaal en juist daardoor is het hoogteverschil tussen omliggend land, afwateringskanalen en het lage land van de polder heel goed te ervaren.

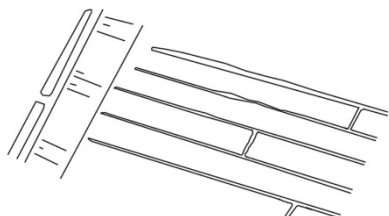
Aan de oostkant van Boskoop liggen de droogmakerijen Middelburg en Tempel die opvallen door het hoogteverschil van ongeveer vier meter met de omgeving. Ze worden omringd door dijken. Polder Middelburg heeft een bijzonder strakke vorm; de langgerekte strook tussen de polderdijken is overal exact even breed. Binnen de verkaveling van Polder Middelburg zijn drie delen te onderscheiden met ieder hun eigen kavelrichting. De boerderijen staan overwegend langs de kaarsrechte Middelburgse Weg. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De droogmakerij: Polder Middelburg

- Koesteren van de heldere begrenzing van de droogmakerijen.
- Zichtbaar houden van het hoogteverschil met omliggende veenweidegebied en het boomkwekerijgebied bij Boskoop.
- Zo veel mogelijk concentreren van eventueel nieuwe bebouwing aan de Middelburgseweg en de Zijdeweg zodat het middengebied open blijft.
- Toekomstige ontwikkelingen leveren een bijdrage aan een duurzame waterhuishouding.
- Toekomstige ontwikkelingen houden rekening met de openheid en de typerende opbouw van het gebied..

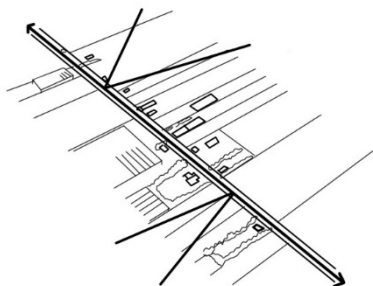
In de Polder Middelburg is het open landschap en de oorspronkelijke verkavelingsstructuur goed bewaard gebleven. Door de nog aanwezige veenlaag in de polder is het verfijnde patroon van smalle lange kavels en brede sloten een noodzaak en is de relatief kleinschalige droogmakerij nog heel gaaf met een slotenpatroon dat nauwelijks anders is dan bij de stichting van de polder. Het waterpeil staat vlak onder het maaiveld. Op onregelmatige afstanden worden de sloten onderbroken door dammen ten behoeve van de bereikbaarheid van de kavels. Door kleinschalige turfwinning in het verleden zijn verbrede sloten en veenputten ontstaan.

Watersysteem van de Polder Middelburg

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van restanten van veenstromen en veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in vorm van (verbrede) watergangen.

De droogmakerijlinten zijn lange rechte lijnen en belangrijke structuurdragers. Het lint is in de loop der tijd verdicht met woningen, tuindersbedrijven en andere activiteiten. De bebouwing is afwisselend en staat aan weerszijden van de weg, met een herkenbaar groot verschil tussen de kavels aan de buitenzijde van de droogmakerij en die aan de lagere binnenzijde. Vanaf de droogmakerijlinten is er fenomenaal uitzicht over het landschap, omdat men doorgaans wat hoger boven het landschap loopt of rijdt. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Het droogmakerij lint: Middelburgerweg

- Behoud en versterking van de typerende kenmerken in de bebouwingsstructuur en de asymmetrie van het lint.
- Zoveel mogelijk zichtbaar houden van het karakteristieke hoogteverschil.
- Nieuwe bebouwing aan de kant van de droogmakerij alleen waar de verkaveling haaks op het lint staat, niet in het centrale deel van Polder Middelburg waar de verkaveling parallel met de ringdijk loopt.
- Zichtbaarheid van het water versterken, bij voorkeur bruggen in plaats van dammen voor de ontsluiting.

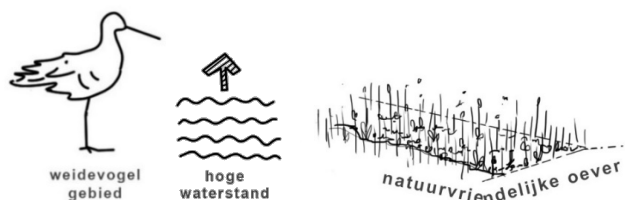
In het zoekgebied is dat net wat anders; Uitbreidingen van Reeuwijk-dorp liggen in de droogmakerij en doorbreken de continuïteit van de langgerekte polder en linten. Van oorsprong was er in de hele polder alleen bebouwing aan de linten van de Middelburgerweg en de Reewal. Tot aan de jaren 50 van de vorige eeuw is dat altijd zo geweest. Door ruilverkaveling en verstedelijking zijn inmiddels ook aan dwarswegen zoals de Middelweg, Spoelwijkerlaan en Zwarteweg bebouwingserven ontstaan. In het zoekgebied is dat niet anders. Ook de Kaagjesland in het zoekgebied, ooit alleen doorsteek vanaf Reeuwijkdorp naar het westen, is inmiddels bebouwd geraakt met eigen adressen.

Natuur en ecologische waarden

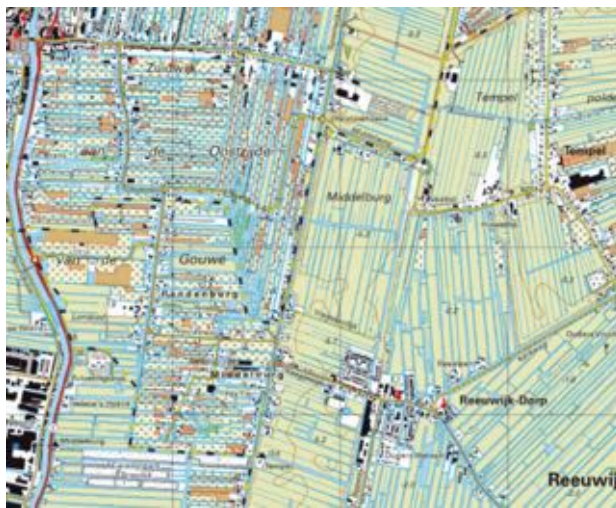
De diepe droogmakerij heeft een veenbodem met overwegend grasland en water. Omdat het gebied afgezonderd ligt van infrastructuur en intensieve bebouwing is het bij uitstek geschikt voor weidevogels. De droogmakerij en de veenweidegebieden Polder Bloemendaal en Polder Reeuwijk vormen een belangrijk areaal beschermd weidevogelgebied. Het zoekgebied ligt daar als uitsparing in. Net als andere bebouwde linten is hier sprake van verstoring van de weidevogelhabitat. Het zoekgebied heeft geen andere vastgestelde beschermde natuurwaarden anders dan de kwaliteit van bodem- en waterleven met hoge waterstanden en natuurvriendelijke oevers.

Afb. Natuur Netwerk Nederland (Provincie Zuid-Holland, 2022).

Cultuurhistorische waarden

Afb. Polder Middelburg anno 1925 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

De droogmakerijen worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige strokenverkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontginningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter. Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is afgegraven maar niet tot zover dat er geen veen meer over was. Na de drooglegging met het poldersysteem bleef er zodoende diepliggend veenweidegebied over. De Polder Middelburg is daar een karakteristiek en waardevol voorbeeld van met een hoge tot redelijk hoge cultuurhistorische waardering.

Omschrijving van de gewaardeerde landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland').

Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

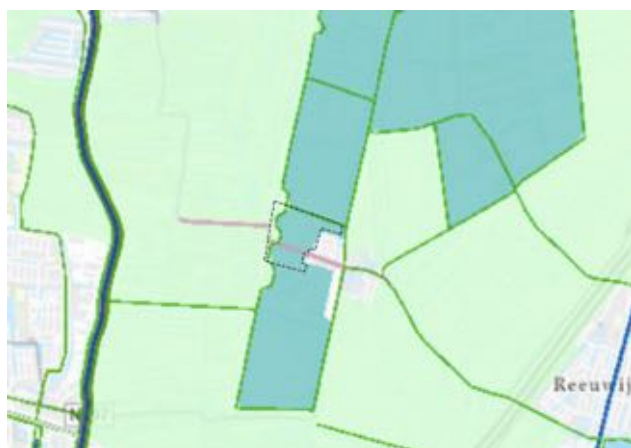
Poldersysteem

Het Zuid-Hollandse landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. Perceelsloten zijn het kleinste structuurelement daarvan, de poldergrenzen zijn de hoofdlijnen. Deze kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

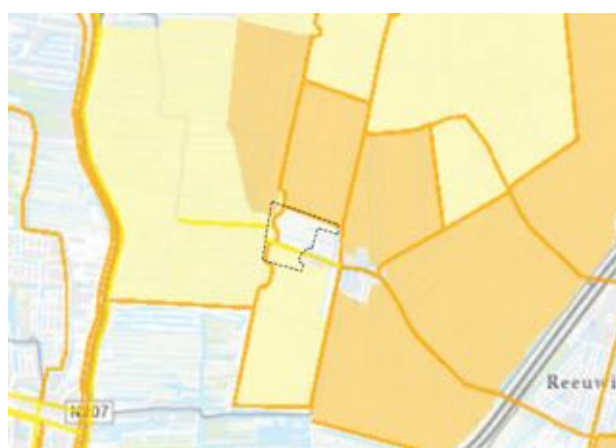
Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

- Droogmakerij
- Wegen- en waterpatroon

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Archeologische kenmerken en waarden

Ruim dieper dan 5m maaiveld is nog dekzand aanwezig, naast de zeelei afzettingen en oude stroomgordels. Daarboven bevinden zich oude zeeafzettingen, stroomgordels en geulafzettingen. Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. In het noorden liggen de sporen mogelijk dieper dan 5 meter, en in het zuiden tussen 5 meter diepte en het maaiveld.

- Dekzand
- Oude zeeafzettingen op dekzand
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en de Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Omschrijving van de bodemlagen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Veen (0 tot 3m diep)

Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Zeeafzettingen overig (0 tot 5m diep)

Alle overige Zeeafzettingen met Veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen (dieper dan 5m)

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Er geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 meter beneden maaiveld.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving Polder Middelburg

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen

Oppervlakte zoekgebied: 19 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

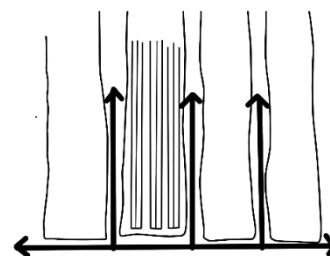

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

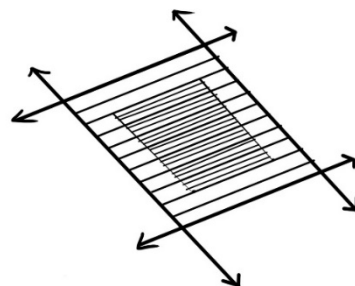
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. Zuidoriëntatie is gezien de situatie van het slagenpatroon op deze locatie het meest logisch.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt de verkaveling exact en lange smalle lijnen van PV-opstellingen met veel ruimte rondom is een vereiste.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Afstand houden tot alle woonbebouwing en woonerven van minimaal 50 meter.
- De zon-op-veld inrichting op deze locatie wordt als één geheel gezien voor een noordelijk en zuidelijk cluster aan weerszijde van de dijk Kaaglandje.
- Elk cluster is kloek van vorm, kent geen verspringende vertandingen of lijnen, ligt vlak en niet op de opgaande dijkvoeten en ligt ruimtelijk los van de dijken, wegen en bebouwing met minstens 20 meter als er geen andere eisen gelden.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 100 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf de nabijgelegen en op het polderpeil gesitueerde bebouwing en paden.

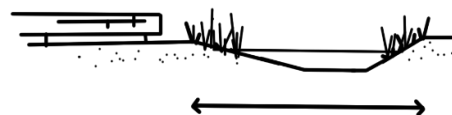
Lijnen van PV-opstellingen volgen het slagenlandschap exact

Kloeke blokken van lijnen van PV-opstellingen liggen los van de poldergrenzen

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

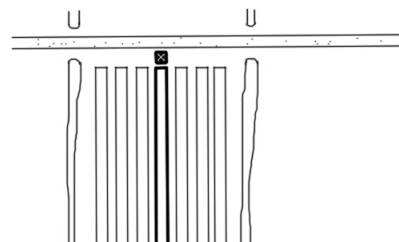
Beperk hekwerken en afrastering, brede sloten hebben de voorkeur

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur. Voorkom in ieder geval hekwerken aan de noord- en zuidgrens van het zoekgebied.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.
- De gronden rondom de clusters worden idealiter agrarisch gebruikt voor productiedoeleinden. In transitie van deze gronden naar meer natuur is ook mogelijk zolang ook dan de maat van de de poldereenheden wordt gerespecteerd.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch uit het zicht en aan de rand geplaatst. De elementen hebben een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donkeren mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden. Meest efficiënte padensysteem voor onderhoud met minimale breedte van rijbanen aanhouden.
- Geen verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters.

Transformatorhuisjes staan aan de rand en zoveel mogelijk uit zichtlijnen

Planproces en communicatie

- In december 2022 startte de participatie met de omgeving over een toekomstperspectief voor de MT-polder (Polder Middelburg en Tempelpolder). Dit toekomstperspectief kan richting geven aan wenselijkheid van zon-op-land en hoe dat in te passen.
- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Recreatieve toegankelijkheid van de polder versterken vanuit Reeuwijk-Dorp naar het lint van de Middelburgerweg. Dit zou kunnen door langs de zon-op-land ontwikkeling voetpaden te maken in een natuurlijke omgeving.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Participatief proces voor toekomstperspectief MT-polder:
<https://deboeraanhetroeropveen.nl/mt-polder/>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Polder Westeinde Waarder Oost

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,7)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 35 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Broekvelden

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Polder Westeinde Waarder Oost**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 35 hectare

Landschapskenmerken

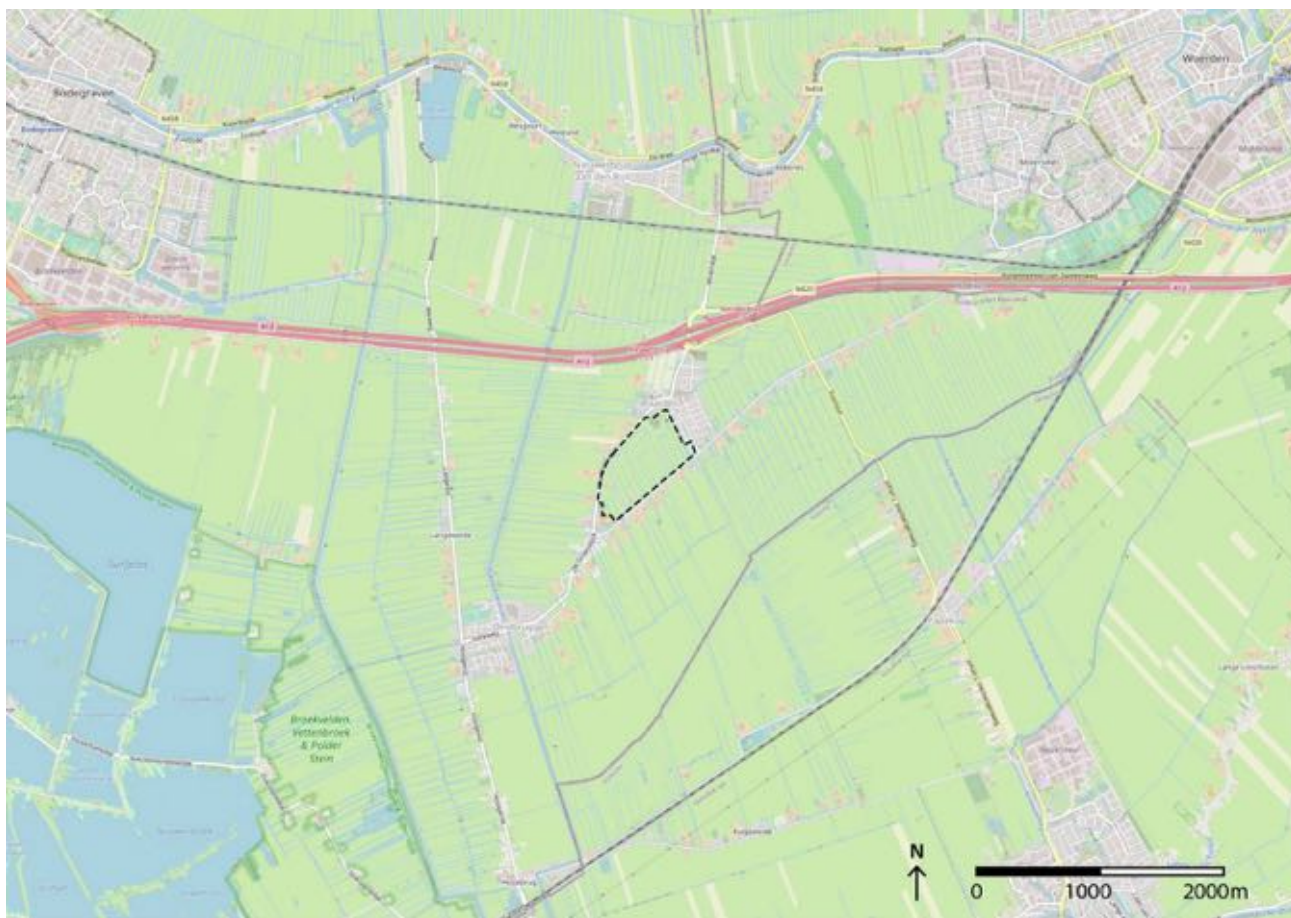

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het landschap van het zoekgebied Polder Westeinde Waarder Oost behoort tot het kenmerkende veenweidelandschap van het Groene Hart met de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Enerzijds onderdeel van het 'Groene Hart venster' waar het noordelijk en het zuidelijk deel van het Groene Hart verbonden zijn, maar anderzijds ook uniek door de speciale ligging temidden van twee beplante linten, kleinschalige beplanting en waterelementen in de polder met het restant van een veenstroompje en middeleeuwse resten van een begraven hofstad of motteburcht en de historische kerk met markant torentje aan de rand van het dorp Waarder.

Locatie kaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

De locatie wordt ruimtelijk begrensd door de Groendijck (ten noorden), het lint van het Westeinde (ten zuiden) en het middeleeuwse Kerkelaantje (ten oosten). Achter het Kerkelaantje ligt één van de dorpsuitbreidingen van Waarder. De Groendijck is de doorgaande verbinding tussen Waarder en Driebruggen met een vrijliggend fietspad. Het Westeinde is het oude kleine polderlint.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

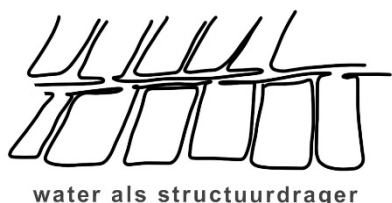

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Herkenbaar waterrijk veen(weide), Onderscheidend rivierengebied, Water als structuurdrager.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Kwaliteit in stads en dorpsgebied, Linten blijven linten, Identiteitsdragers van Zuid-Holland.

Het zoekgebied is onderdeel van het veenweidelandschap in het Groene Hart en een uitgebreide beschrijving van de kenmerken zijn onderdeel van het Provinciaal Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke. De veenweidepolders van Gouwe Wiericke maken deel uit van het uitgestrekte Utrechts - Zuid-Hollands veenweidegebied. Kenmerkend zijn de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Het oorspronkelijke verkavelingspatroon is goed bewaard gebleven. De oudste ontginningen in het gebied liggen langs de Oude Rijn. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Veenweidegebied

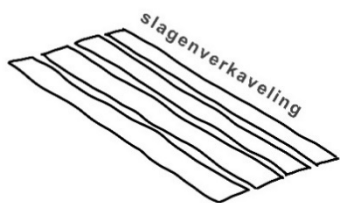
- Behouden en versterken van de aanwezigheid en samenhang tussen alle onderdelen binnen het veenweidegebied: ontginningssassen, waterlopen, kavelstructuren, kades, tiendwegen, petgaten en geriefbosjes.
- Herkenbaar houden van gave, oorspronkelijke verkavelingspatronen van middeleeuwse ontginningen, met karakteristieke langgerekte percelen, poldersloten en weteringen. Lengtesloten zijn beeldbepalend en worden behouden.
- Behouden en versterken van het contrast tussen het open polderlandschap en verdichte zones zoals oeverwallen en linten.
- Bij nieuwe ontwikkelingen de bestaande poldereenheden met hun begrenzingen als leidraad nemen.
- Nieuwe bebouwing krijgt een plek in de kernen of linten en niet in het open gebied.
- Behouden van de weidsheid van het gebied als totaal. Tegengaan van verrommelend grondgebruik dat de openheid aantast.

Het zoekgebied ligt in het veenweidegebied met rivierinvloed van de Oude Rijn. De oeverwallen en stroomruggen van de oude Rijn liggen relatief hoog en fungeren nu nog steeds als dijken. Deze oevergronden zijn sindsdien sterke structuurdragers van het gebied. In het zoekgebied is dat zichtbaar door de hogere gronden onder invloed van de rivierklei, waardoor het veen hier minder is ingeklonken en het maaiveld nu op plekken hoger ligt dan de omgeving. De oeverwallen gaan hier geleidelijk over in het aangrenzende veengebied. Door de aanwezige klei in de ondergrond is het veen hier minder klinkgevoelig en is daarom in de loop van de tijd steeds hoger komen te liggen ten opzichte van de omgeving. Het is van oudsher de plek waar de eerste bebouwing ontstond en van waaruit het achterliggende land werd ontgonnen. In het zoekgebied is dat goed te zien aan de noordoosthoek met de rand van Waarder waar de kerk en directe omliggende gebouwen en gronden zoals de Kromme Kamp hoger liggen dan hun omgeving waardoor het microreliëf nog altijd goed te zien is in het landschap. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Veenweide met rivierinvloeden: de stroomruggen

- Contrast verdichte oeverwal en open veenweidegebied beleefbaar houden.
- Het microreliëf van de kleiruggen handhaven en eventueel zichtbaar maken.
- Aanwezige doorzichten over opstreckende verkaveling vanaf de oeverwal zoveel mogelijk behouden.

De veenweidepolders zijn een waterrijk gebied met smalle lange kavels en brede sloten. Het waterpeil staat vlak onder het maaiveld. Op onregelmatige afstanden worden de sloten onderbroken door dammen ten behoeve van de bereikbaarheid van de kavels. Door kleinschalige turfwinning in het verleden zijn verbrede sloten en veenputten ontstaan. In het zoekgebied zijn al deze kenmerken zeer goed te ervaren. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Poldersysteem

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van restanten van veenstromen en veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in vorm van (verbrede) watergangen.

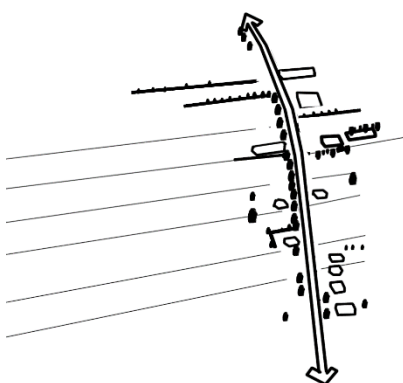
De dorpen Waarder en Driebruggen zijn ontstaan op de smalle, hoger gelegen kleiruggen langs het voormalige veenstroompje de Oude Kerver. Het historisch centrum van Waarder ligt op een smalle kleirug open in het veenweidelandschap, de latere uitbreidingswijken liggen los van de historische kern. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Historisch centrum: de kern van Waarder

- Behoud en versterking van de kenmerkende kwaliteiten van het historische centrum en het lint waaraan het centrum ligt; transformaties respecteren schaal en structuur.
- Bij nieuwe ontwikkelingen blijft de historische lintstructuur intact.
- De vrije ligging van het historische centrum van Waarder in de polder behouden.
- Historische centra en kernen blijven erfahrbaar vanuit het omringende gebied.
- Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en stedenbouwkundige patronen worden behouden door ze waar mogelijk een functie te geven die aansluit bij de behoeften van deze tijd.

De Groendijck en het Westeinde zijn eigenlijk allebei kades die primair waterkeringen waren tussen de verschillende poldereenheden. Het Westeinde met de deels volgende lijn van het kronkelige veenstroompje en de Groendijck vooral later veel meer de rechte lijn door de interventie met de brede auto-ontsluiting. Beide lijnen hebben gestaag meer en meer bebouwing aan het lint gekregen door de eeuwen. Aan het Westeinde liggen een aantal monumentale boerderijen. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

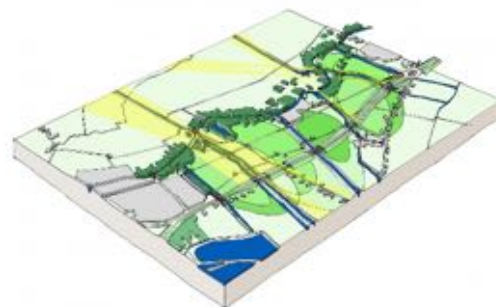
Linten:

- Herkenbaar houden van de ruimtelijke structuur van langgerekte kavels dwars op het bebouwingslint, variërend van haaks tot enigszins onder een hoek.
- Vasthouden aan de halfopen bebouwingsstructuur.
- Behoud van de asymmetrie van het lint.
- Koesteren van de bestaande onbebouwde kavels tussen de bebouwing.
- Doorzetten van de bescheiden maat en schaal van de, veelal agrarische, bebouwing aan het lint.
- Bij nieuwe ontwikkelingen de bestaande kavelopbouw als uitgangspunt nemen: bebouwing middenvoor op de kavel, evenwijdig aan de kavelgrenzen.
- In stand houden van de karakteristiek van knotbomen langs de wegen.
- Landschappelijke inpassing van het (agrarisch) bedrijf door streekeigen erfbeplanting aan de voorkant en afhankelijk van de situatie ook aan de zij- en achterkanten.

Bijzondere ruimtelijke waarden

Het Venster Bodegraven-Woerden is het kleinste deelgebied van het Groene Hart, maar vervult een belangrijke schakelfunctie. Het venster is het laatste open stuk in de meer verdichte en verstedelijkte Oude Rijnzone. (bron: Stichting Groene Hart)

Het open veenweide landschap strekt zich uit aan twee zijden van de A12 vanaf de groene grens met bedrijventerrein Broekvelden in Bodegraven tot aan de bebouwingsgrens van Molenvliet in Woerden. Het zoekgebied heeft een relatie tot dit venster: Vanuit het gebied zijn de grote maten van de open veenweidedelen waaruit het venster bestaat goed zichtbaar, terwijl het zoekgebied zelf eigenlijk zowel de rand als schakel vormt in definitie van Venster en de grote veenweide-eenheden van het Groene Hart noordelijk en zuidelijk.

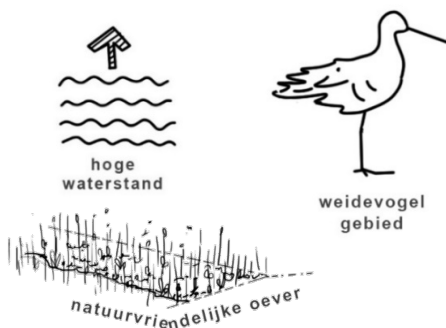
Natuur en ecologische waarden

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Weidevogel en stiltegebieden rondom de zoeklocatie

De algemene natuur en ecologische waarden van veenweidegebieden staan goed beschreven in het gebiedsprofiel Gouwe Wiericke.. Extra aandacht voor natuurvriendelijke oevers en waterbeheer door peilhoogtebeheer zijn alom onderdeel van het gehele veenweidegebied.

Grote delen van de veenweide zijn benoemd als belangrijk weidevogelgebied. Dat geldt ook voor het deel ten noordwesten van het zoekgebied is een weidevogelgebied.

Weidevogelgebied

- Handhaven van de rust en openheid in het gebied.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.

Stiltegebied

- De stille gebieden stil houden.

Direct ten zuiden van het zoekgebied is een stiltegebied. De stiltegebieden zijn de luwe gebieden met beperkte verstedelijking, waar het dagelijks geluid de 40 decibel niet overstijgt. Hier vindt men rust en stilte als contrast met het dynamisch stedelijk gebied. In de stiltegebieden is alleen ruimte voor 'gebiedseigen' geluid.

Recreatie waarden

Recreatieve routes voor met name fietsers volgen het Westeinde. Voor wandelaars en liefhebbers van cultuurhistorie en monumenten is het Kerkepad en de verlengde routes verder de polder in aantrekkelijk.

wandelen, fietsen

Cultuurhistorische waarden

De veenontginning met lange smalle percelen in een ritme met de sloten aan weerszijde van de kavel zijn het sterkste kenmerk van de locatie en de bredere omgeving en regio. Dit zeer herkenbare ritme van sloten en overwegend grasland heeft een zeer hoge leesbaarheid van de landschapsstructuur en ruimtelijke kwaliteiten.

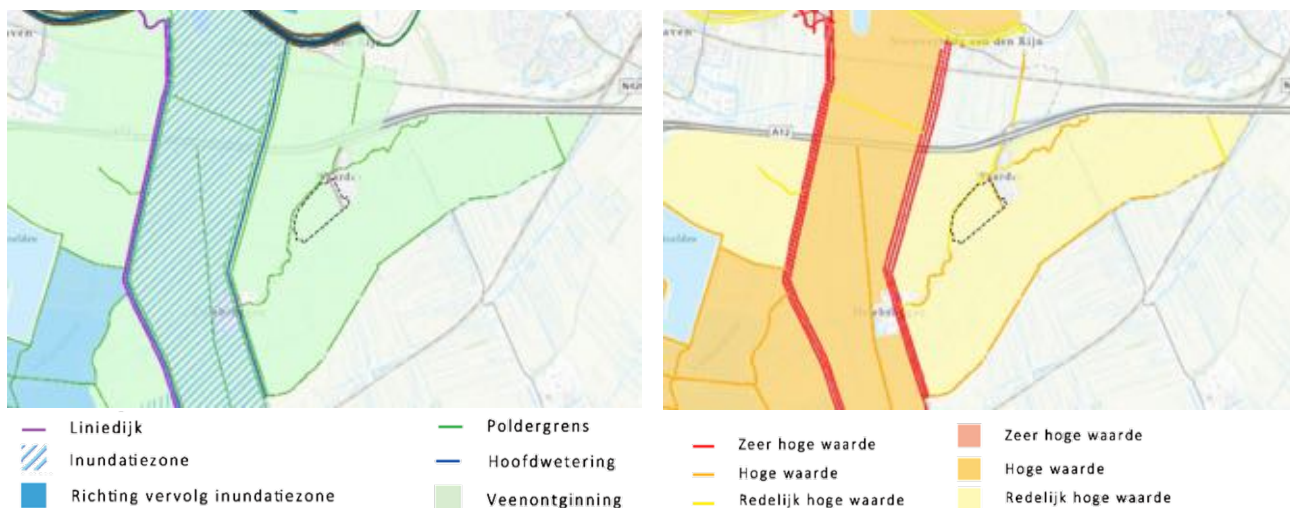
Veenontginning, algemeen

De veenontginningen zijn vanaf de 11e eeuw ontstaan, toen vanaf een ontginningsbasis (rivier of gegraven wetting) de veenwildernis systematisch werd ontgonnen. Zo ontstond een verkaveling die nog

altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar.

Poldergrens

Het Zuid-Hollandsche landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. De poldergrenzen kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Historisch-landschappelijke lijnen

Bij de waardering van landschappelijke lijnen is vooral gelet op de gaafheid van het historische lijnelement (bv. profiel van een dijk of kanaal) en eventueel ook op de samenhang met andere elementen (bv. polderkades met wateringen en tiendwegen). Vanwege hun zeldzaamheid (bijzondere functie) en hoge gaafheid is een aantal karakteristieke elementen als 'zeer hoog' gewaardeerd. De Nieuwe Hollandse Waterlinie, en de Dubbele Wiericke als een van deze lijnen hoort daarbij.

Afb. Polder Middelburg anno 1925 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

De cultuurhistorische waarden van het landschap als geheel rond dit zoekgebied is redelijk hoog omdat het een gebied is waarvan de gaafheid van het veenweidelandschap als geheel hoog is, maar er geen specifieke cultuurhistorische uitschieter ten opzichte van omringend veenweidegebied. Bijzonder element is het veenstroompje, de Oude Kerver, dat de vorm van de verkaveling heeft bepaald en nog altijd goed zichtbaar is.

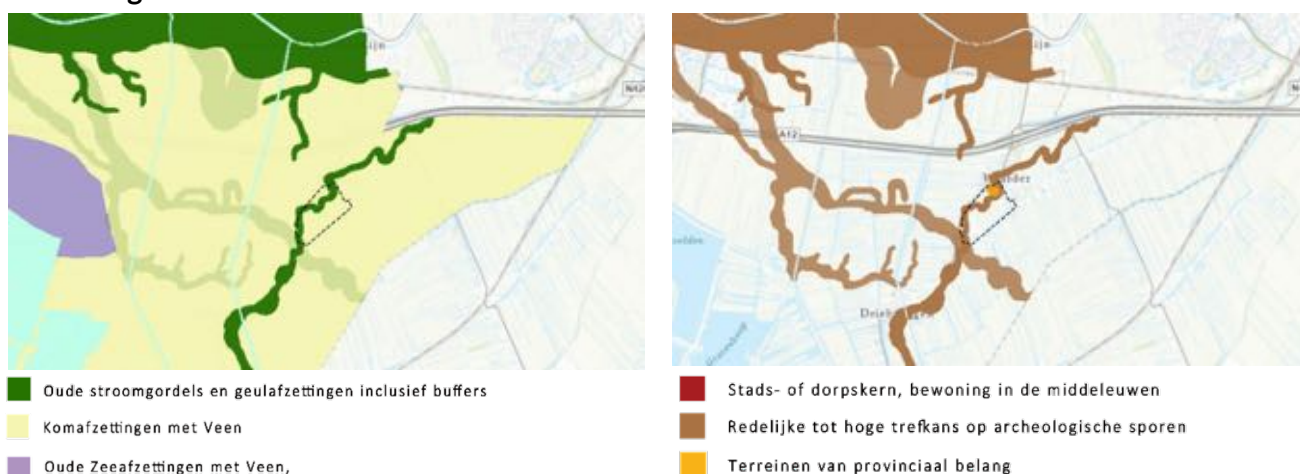
Het stroomde van noordoost naar zuidwest langs de kerk en waar nu het dorpshart ligt. De ronde vorm in de verkaveling in dit deel van de Polder Westeinde is de Kromme Kamp. Hier liggen de resten van een begraven hofstad of motteburcht (edelmanserf omgeven door een gracht) uit de late middeleeuwen. Een terrein van hoge

archeologische waarde. Speciale cultuurhistorische waarden heeft het Rijksmonument de Nederlands Hervormde Kerk van Waarder waarvan het schip omstreeks 1500 is gebouwd, en het koor rond 1540. De markante houten koepeltoren is later toegevoegd, maar de klok stamt uit 1443. Het Kerkelaantje vanaf het Westeinde stamt uit de middeleeuwen.

Afb. Middeleeuws erfgoed: De Hervormde Kerk van Waarder, de Kromme Kamp en het Kerkelaantje

Archeologische kenmerken en waarden

Afb. Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De in het zoekgebied gesitueerde streng van het type stroomgordel of geulafzettingen heeft een redelijk hoog tot hoge archeologische verwachting.

Veen

Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Het grootste deel van het gebied heeft een kleine kans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld. Een uitzondering hierop is de Kromme Kamp met een zeer hoge archeologische verwachting (terreinen van provinciaal belang). Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 50 m² en ingrepen dieper dan 0,35 m beneden maaiveld. Ook heeft een deel van het gebied een hoge/middel hoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>
<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving **Polder Westeinde Waarder Oost**

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 35 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

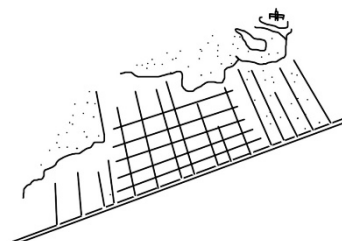
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

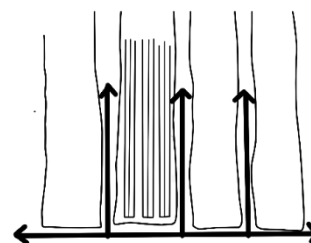
- De gemeente is hier voornemens haalbaarheidsonderzoek te doen naar mogelijke woningbouwontwikkeling op de gronden van de Kromme Kamp en het weilandperceel ten westen van het Kerkelaantje.

Configuratie

- Zon-op-land kan in het zoekgebied alleen op de rechte percelen worden geplaatst. De locatie van gronden nabij de Kromme Kamp en de percelen met een afwijkende vorm kunnen niet worden gebruikt voor PV-opstellingen. Het volledige perceel van de slag ten westen van het Kerkelaantje wordt vrijgelaten. Zo wordt uitdrukking gegeven aan de cultuurhistorische en ruimtelijke waarden.
- PV-opstellingen worden altijd uitgelijnd vanuit de as van de weg van het Westeinde gemeten op 70 meter, zodat de geriefhout bosjes niet omgeven worden door PV-opstellingen.
- PV-opstellingen kunnen alleen op percelen worden geplaatst die een bebouwd erf aan de zuidzijde van het Westeinde hebben. Doorzichten moeten ten alle tijden vrijblijven.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt volledig en exact het slagenlandschap. Het meest logisch is dat een oost-west opstelling bij benadering wordt gevolgd, zodat continue lijnen van PV-opstellingen kunnen worden gemaakt op de smalle percelen.
- Verspringingen van PV-opstellingslijnen zijn ongewenst.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 100 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf de Groendijk en Westeinde.

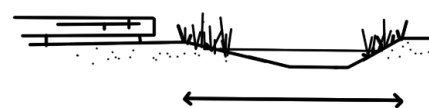
Afstand tot en vrijhouden van cultuurhistorische gronden

Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de zonnepanelen volgt slagenlandschap

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Voorkom hekwerk en afrastering, los de (on)toegankelijkheid op met sloten.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker van kleur en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast in het gehele project.
- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen, geen nieuwe parkeerplaatsen in of buiten het plangebied.
- Toevoegen van geriefhoutbosjes in de 70 meter vrije zone vanaf het Westeinde is een waardevolle toevoeging.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De zonnepanelen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.

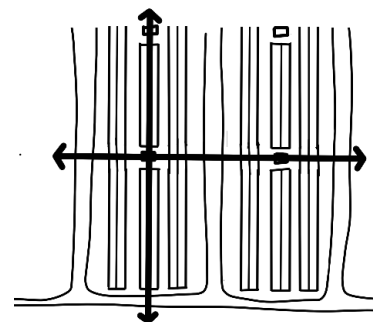
Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker van kleur en mat. Voor het gehele zoekgebied geldt dat één soort in panelen en opstelling wordt gebruikt.

- Minimaliseer verharding: onderhoudswegen maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande erftoegangswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen aangelegd.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Extra rekening houden met de erven in het plangebied en tegemoetkomen aan wensen met betrekking tot afstand.
- Zorg voor publieksvriendelijke en uitnodigende informatie over de toevoeging van PV-opstellingen zodat vanaf het dorp Waarder de betekenis en inpassing in het landschap wordt geduid.

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- Recreatief gebruik van de omgeving vergroten door verblijfsplek toe te voegen en toegankelijkheid van het landschap te vergroten door recreatieve routes door te trekken vanuit het dorp en de linten het landschap in.
- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Natuurwaarden kunnen worden verbeterd door het aanleggen van geriefhoutbosjes.
- Ontwikkeling van een aanleg- en beheerplan van inheemse, kruidenrijke vegetaties (zo laat en weinig mogelijk gemaaid)
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Introductie van extensievere agrarisch landgebruik in samenhang met de PV-opstellingen op de betreffende percelen en de aanpalende leeg te laten percelen.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Tempelpolder Oost

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,3)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 109 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van beschermde natuurwaarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op het nog te realiseren station Reeuwijk. Wanneer de beoogde aansluiting <10MW is dan wordt de zonneweide aangesloten op station Broekvelden.

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving Tempelpolder Oost

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen
Oppervlakte zoekgebied: 109 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

De Tempelpolder is een droogmakerij met een lage ligging ten opzichte van de omgeving en een strakkere belijning van dijken, kades en sloten. De Tempelpolder bestaat uit drie delen rond het gehucht Tempel. Het waterpeil van de polder wordt niet verder verlaagd. Daardoor vernat de polder en is het traditionele veehouderij op termijn niet langer passend. De polder wordt nu al gekenmerkt door een grotere diversiteit aan activiteiten met kassen, sierteelt, bewoning, hobbyvee en verblijfsrecreatie. Verrommeling ligt op de loer.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied wordt begrensd door de Ringdijk (ten noorden, oosten en zuiden) en de Zijdweg/Schinkeldijk (ten westen). Op de Ringdijk is aan de noordzijde en het noordelijke deel van de westzijde een geasfalteerde weg aangelegd. Het meest zuidelijke deel van de polder tot aan de Ringdijk behoort niet bij het zoekgebied. Dit deel is belangrijk weidevogelgebied.

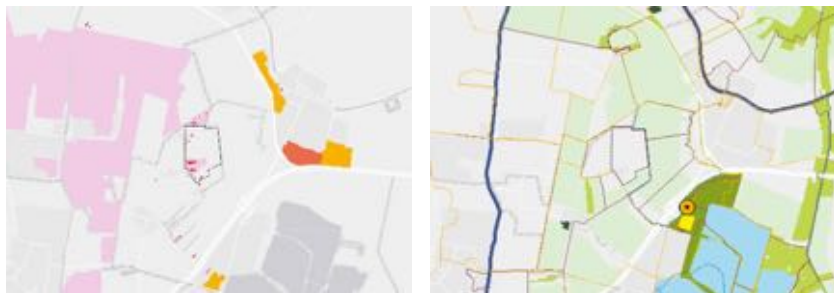
Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied is onderdeel van de Tempelpolder. In het gebied vond vanaf 1800 vervening plaats. De drooglegging na het turfsteken begon vanaf 1866. De polderbodem is nog altijd venig en het fijne slotenpatroon is deels nog oorspronkelijk. De droogmakerij heeft een beperkte schaal, en alhoewel niet zo diep als de Zuidplas polder, is juist door die kleinere schaal het hoogteverschil tussen omliggend land, afwateringskanalen en het lage land van de polder heel goed te ervaren.

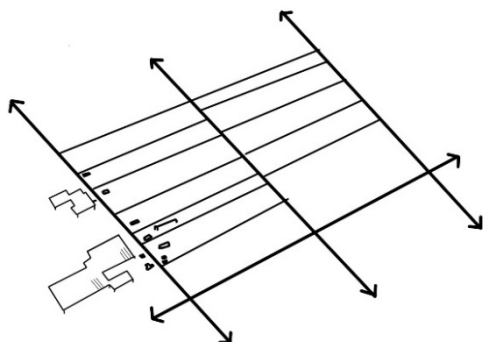
Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Water als structuurdrager; en Linten lijven linten.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Werkgebieden met karakter en vrijetijdsgebied.

Aan de oostkant van Boskoop liggen de droogmakerijen Middelburg en Tempel die opvallen door het hoogteverschil van ongeveer vier meter met de omgeving. Ze worden omringd door dijken. De contouren van de Tempelpolder zijn minder rechtlijnig dan die van Middelburg en voegen zich in de vormen van de omringende veenweidepolders. Ook in de verkaveling onderscheidt de Tempelpolder zich weinig van de veenweidepolders in de omgeving. Na de droogmakerij werd de oude verkaveling en ontsluiting weer teruggebracht. De oude bebouwing concentreert zich in linten langs de buitenrand van de droogmakerij.

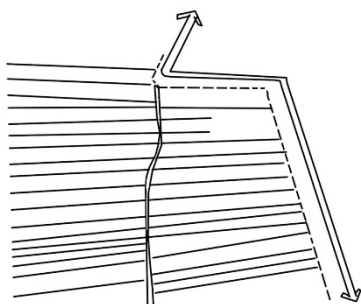
Na het droogleggen heeft zich langs de Zijdeweg, die door de droogmakerij loopt, een nieuw bebouwingslint ontwikkeld. De polder is overwegend in gebruik als grasland, maar er heeft zich al een aantal sierteeltbedrijven gevestigd. Toenemende problemen met de waterhuishouding maken de toekomst van de polder onzeker. De Tempelpolder is knippuntgebied wat wil zeggen dat het waterpeil niet verder verlaagd wordt en het land op termijn te nat wordt om traditionele veeteelt te handhaven. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De droogmakerij: Tempelpolder

- Koesteren van de heldere begrenzing van de droogmakerijen.
- Zichtbaar houden van het hoogteverschil met omliggende veenweidegebied en het boomkwekerijgebied bij Boskoop.
- Zo veel mogelijk concentreren van eventueel nieuwe bebouwing aan de Middelburgseweg en de Zijdeweg zodat het middengebied open blijft.
- Toekomstige ontwikkelingen leveren een bijdrage aan een duurzame waterhuishouding.
- Toekomstige ontwikkelingen houden rekening met de openheid en de typerende opbouw van het gebied..

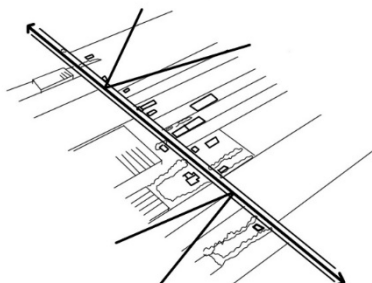
In de Tempelpolder is het open landschap en de oorspronkelijke verkavelingsstructuur goed bewaard gebleven. Door de nog aanwezige veenlaag in de polder is het verfijnde patroon van smalle lange kavels en brede sloten een noodzaak en is de relatief kleinschalige droogmakerij nog heel gaaf met een slotenpatroon dat nauwelijks anders is dan bij de stichting van de polder. Het waterpeil staat vlak onder het maaiveld. Op onregelmatige afstanden worden de sloten onderbroken door dammen ten behoeve van de bereikbaarheid van de kavels. Door kleinschalige turfwinning in het verleden zijn verbrede sloten en veenputten ontstaan.

Watersysteem van de Tempelpolder Oost

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van restanten van veenstromen en veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in vorm van (verbrede) watergangen.

De droogmakerijlinten zijn lange rechte lijnen en belangrijke structuurdragers. Het lint is in de loop der tijd verdicht met woningen, tuindersbedrijven en andere activiteiten. De bebouwing is afwisselend en staat aan weerszijden van de weg, met een herkenbaar groot verschil tussen de kavels aan de buitenzijde van de droogmakerij en die aan de lagere binnenzijde. De Zijdeweg is een lint op polderniveau waaraan veel woonbebouwing en bedrijfserven liggen. De Ringdijk ligt beduidend hoger en biedt uitzicht over de Oostelijke tempelpolder. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Het droogmakerij lint

- Behoud en versterking van de typerende kenmerken in de bebouwingsstructuur en de asymmetrie van het lint.
- Zoveel mogelijk zichtbaar houden van het karakteristieke hoogteverschil.
- Zichtbaarheid van het water versterken, bij voorkeur bruggen in plaats van dammen voor de ontsluiting.

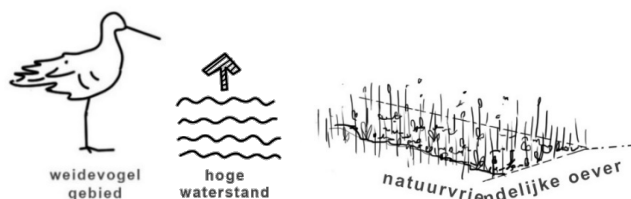
De Tempelpolder ligt temidden van de vele sierteelt van Boskoop, de klassieke veenweide met het karakteristieke lint van Oud-Bodegraven en Oud-Reeuwijk, niet ver van de Reeuwijkse Plassen. Het gebied is tegelijkertijd ook wat afgezonderd. Deze condities bieden ruimte voor zowel het aanhaken op de sierteelt-industrie, maar ook kleinere diverse activiteiten op de erven zoals een manege, moestuin, vakantiepark of camping. De Tempelpolder lijkt een eigen ontwikkeling door te maken. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Sierteelt in de Tempelpolder

- Geen bedrijfsbebouwing of glas direct aan de weg. Aansluiting zoeken bij de huidige kavelopbouw, waarbij een representatieve groene entree en het woonhuis het visitekaartje vormen.
- Doorzichten tussen de bedrijfsgebouwen handhaven.
- Waar bedrijfsgebouwen aan open grasland grenzen extra aandacht voor de zijanten van de bebouwing. Streekeigen beplanting zorgt voor een groene en zachte overgang.

Natuur en ecologische waarden

De diepe droogmakerij heeft een veenbodem met overwegend grasland en water. Omdat het gebied afgezonderd ligt van infrastructuur en intensieve bebouwing is het bij uitstek geschikt voor weidevogels. De droogmakerij en de veenweidegebieden Polder Bloemendaal en Polder Reeuwijk vormen een belangrijk areaal beschermd weidevogelgebied. Het zoekgebied ligt daar tegenaan. Het zoekgebied heeft geen andere vastgestelde beschermde natuurwaarden anders dan de kwaliteit van bodem- en waterleven met hoge waterstanden en regelmatige aanwezigheid van natuurvriendelijke oevers in het agrarisch gebied.

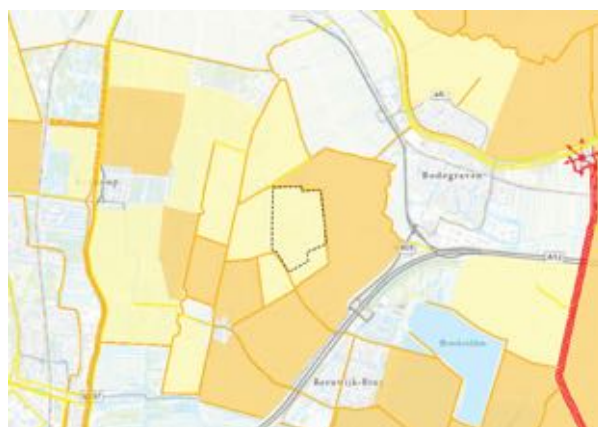

Cultuurhistorische waarden

De droogmakerijen worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige strokenverkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontginningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter. Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is afgegraven maar niet tot zover dat er geen veen meer over was. Na de drooglegging met het poldersysteem bleef er zodoende diepliggend veenweidegebied over. De Tempelpolder is daar een voorbeeld van met een redelijk hoge cultuurhistorische waardering.

Afb. Polder Middelburg anno 1925 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

- Droogmakerij
- Wegen- en waterpatroon

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Omschrijving van de gewaardeerde landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Poldersysteem

Het Zuid-Hollandse landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. Perceelsloten zijn het kleinste structuurelement daarvan, de poldergrenzen zijn de hoofdlijnen. Deze kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met hoge cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

Ruim dieper dan 5m maaiveld is nog dekzand aanwezig, naast de zeelei afzettingen en oude stroomgordels. Daarboven bevinden zich oude zeeafzettingen, stroomgordels en geulafzettingen. Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. In het noorden liggen de sporen mogelijk dieper dan 5 meter, en in het zuiden tussen 5 meter diepte en het maaiveld.

Omschrijving van de bodemlagen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Veen (0 tot 3m diep)

Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Zeeafzettingen overig (0 tot 5m diep)

Alle overige Zeeafzettingen met Veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen (dieper dan 5m)

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

- Dekzand
- Oude zeeafzettingen op dekzand
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en de Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Kleine kans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. de Tempeldijk en Schinkeldijk hier is een zeer hoge verwachting (trefkans 2) Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving Tempelpolder Oost

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch/ Landschapstype: Droogmakerij Veen

Oppervlakte zoekgebied: 109 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

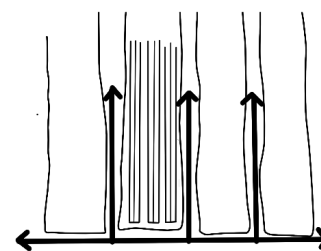

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

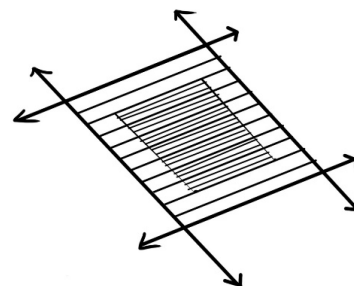
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. Zuidoriëntatie is gezien de situatie van het slagenpatroon op deze locatie het meest logisch.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt de verkaveling exact en lange smalle lijnen van PV-opstellingen met veel ruimte rondom is een vereiste.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Afstand houden tot alle woonbebouwing en woonerven van minimaal 50 meter.
- Het streven is om PV-opstellingen op een serie slagen te clusteren.
- Elk cluster is kloek van vorm, kent geen verspringende vertandingen of lijnen, ligt vlak en niet op de opgaande dijkvoeten en ligt ruimtelijk los van de dijken, wegen en bebouwing met minstens 20 meter als er geen andere eisen gelden.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 150 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf laag gelegen bebouwing en paden.

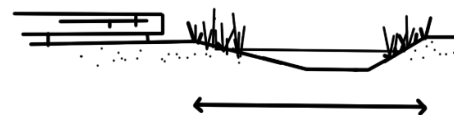
Lijnen van PV-opstellingen volgen het slagenlandschap exact

Kloekke blokken van lijnen van PV-opstellingen liggen los van de poldergrenzen

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

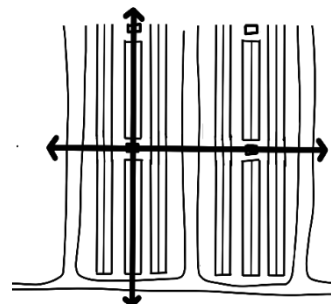
Beperk hekwerken en afrastering, brede sloten hebben de voorkeur

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst ten behoeve van een groene oever en talud.
- De gronden rondom de clusters worden idealiter agrarisch gebruikt voor productiedoeleinden. Een meer natuurlijke invulling en beheer is mogelijk zolang ook hier de maat en poldereenheden worden gerespecteerd.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden. Meest efficiënte padensysteem voor onderhoud hanteren met minimale breedte van rijbanen.
- Geen verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters.

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- In december 2022 startte de participatie met de omgeving over een toekomstperspectief voor de MT-polder (Polder Middelburg

en Tempelpolder). Dit toekomstperspectief kan richting geven aan wenselijkheid van zon-op-land en hoe dat in te passen.

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- De waterberging- en vernattingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Verrommeling in de polder tegen gaan door clustering van functies, functies met een hoge mate van bebouwing te weren of op te ruimen, streekeigen beplanting toe te passen voor het inpassen van functies aanpalend aan de ontwikkeling, en groen medegebruik te stimuleren.
- Recreatieve toegankelijkheid van de polder vergroten door paden vanaf de linten en Ringdijk het gebied in te leiden en te verbinden met elkaar.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Participatief proces voor toekomstperspectief MT-polder:
<https://deboeraanhetropveen.nl/mt-polder/>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Tempelpolder West

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 68 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op het nog te realiseren station Reeuwijk. Wanneer de beoogde aansluiting <10MW is dan wordt de zonneweide aangesloten op station Broekvelden.

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving Tempelpolder West

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen
Oppervlakte zoekgebied: 68 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

De Tempelpolder is een droogmakerij met een lage ligging ten opzichte van de omgeving en een strakkere belijning van dijken, kades en sloten. De Tempelpolder bestaat uit drie delen rond het gehucht Tempel. Het waterpeil van de polder wordt niet verder verlaagd. Daardoor vernat de polder en is het traditionele veehouderij op termijn niet langer passend. De polder wordt nu al gekenmerkt door een grotere diversiteit aan activiteiten met kassen, sierteelt, bewoning, hobbyvee en verblijfsrecreatie. Verrommeling ligt op de loer.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied wordt begrensd door het fietspad van de Midden-Nederland Route op de Ringdijk (ten noorden), de Zijdeweg (ten oosten), de Tempeldijk (ten zuiden) en de Wijkdijk (ten westen).

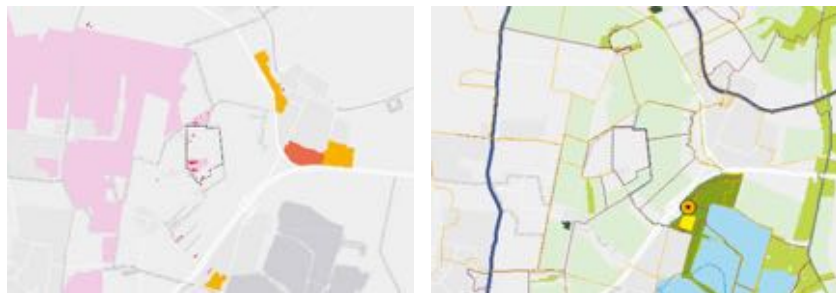
Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapkenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied is onderdeel van de Tempelpolder. In het gebied vond vanaf 1800 vervening plaats. De drooglegging na het turfsteken begon vanaf 1866. De polderbodem is nog altijd venig en het fijne slotenpatroon is deels nog oorspronkelijk. De droogmakerij heeft een beperkte schaal, en alhoewel niet zo diep als de Zuidplas polder, is juist door die kleinere schaal het hoogteverschil tussen omliggend land, afwateringskanalen en het lage land van de polder heel goed te ervaren.

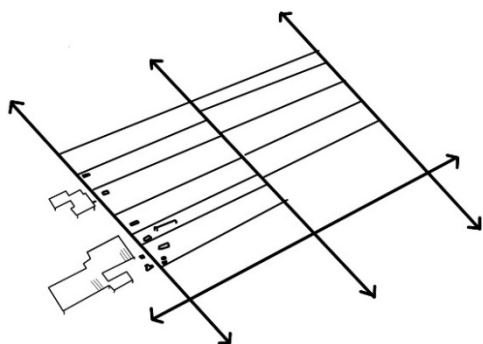

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Water als structuurdrager; en Linten lijven linten.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Werkgebieden met karakter en vrijetijdsgebied.

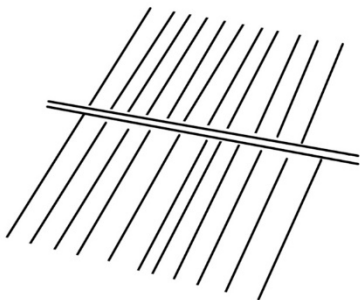
Aan de oostkant van Boskoop liggen de droogmakerijen Middelburg en Tempel die opvallen door het hoogteverschil van ongeveer vier meter met de omgeving. Ze worden omringd door dijken. De contouren van de Tempelpolder zijn minder rechtlijnig dan die van Middelburg en voegen zich in de vormen van de omringende veenweidepolders. Ook in de verkaveling onderscheidt de Tempelpolder zich weinig van de veenweidepolders in de omgeving. Na de droogmakerij werd de oude verkaveling en ontsluiting weer teruggebracht. De oude bebouwing concentreert zich in linten langs de buitenrand van de droogmakerij. Na het droogleggen heeft zich langs de Zijdegeweg, die door de droogmakerij loopt, een nieuw bebouwingslint ontwikkeld. De polder is overwegend in gebruik als grasland, maar er heeft zich al een aantal sierteeltbedrijven gevestigd. Toenemende problemen met de waterhuishouding maken de toekomst van de polder onzeker. De Tempelpolder is knippuntgebied wat wil zeggen dat het waterpeil niet verder verlaagd wordt en het land op termijn te nat wordt om traditionele veeteelt te handhaven. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De droogmakerij: Tempelpolder

- Koesteren van de heldere begrenzing van de droogmakerijen.
- Zichtbaar houden van het hoogteverschil met omliggende veenweidegebied en het boomkwekerijgebied bij Boskoop.
- Zo veel mogelijk concentreren van eventueel nieuwe bebouwing aan de Middelburgseweg en de Zijdegeweg zodat het middengebied openblijft.
- Toekomstige ontwikkelingen leveren een bijdrage aan een duurzame waterhuishouding.
- Toekomstige ontwikkelingen houden rekening met de openheid en de typerende opbouw van het gebied.

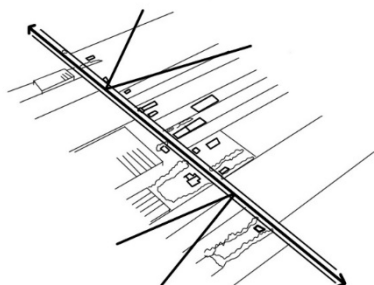
In de Tempelpolder is het open landschap en de oorspronkelijke verkavelingsstructuur goed bewaard gebleven. Door de nog aanwezige veenlaag in de polder is het verfijnde patroon van smalle lange kavels en brede sloten een noodzaak en is de relatief kleinschalige droogmakerij nog heel gaaf met een slotenpatroon dat nauwelijks anders is dan bij de stichting van de polder. Het waterpeil staat vlak onder het maaiveld. Op onregelmatige afstanden worden de sloten onderbroken door dammen ten behoeve van de bereikbaarheid van de kavels. Door kleinschalige turfwinning in het verleden zijn verbrede sloten en veenputten ontstaan.

Watersysteem van de Tempelpolder

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van restanten van veenstromen en veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in vorm van (verbrede) watergangen.

De droogmakerijlinten zijn lange rechte lijnen en belangrijke structuurdragers. Het lint is in de loop der tijd verdicht met woningen, tuindersbedrijven en andere activiteiten. De bebouwing is afwisselend en staat aan weerszijden van de weg, met een herkenbaar groot verschil tussen de kavels aan de buitenzijde van de droogmakerij en die aan de lagere binnenzijde. De Zijdeweg is een lint op polderniveau waaraan veel woonbebouwing en bedrijfserven liggen. De Ringdijk ligt aanmerkelijk hoger en biedt uitzicht over de Westelijke Tempelpolder vanaf de noordelijke route. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Het droogmakerij lint

- Behoud en versterking van de typerende kenmerken in de bebouwingsstructuur en de asymmetrie van het lint.
- Zoveel mogelijk zichtbaar houden van het karakteristieke hoogteverschil.
- Zichtbaarheid van het water versterken, bij voorkeur bruggen in plaats van dammen voor de ontsluiting.

De Tempelpolder ligt temidden van de vele sierteelt van Boskoop, de klassieke veenweide met het karakteristieke lint van Oud-Bodegraven en Oud-Reeuwijk, niet ver van de Reeuwijkse Plassen. Het gebied is tegelijkertijd ook wat afgezonderd. Deze condities bieden ruimte voor zowel het aanhaken op de sierteelt-industrie, maar ook kleinere diverse activiteiten op de erven zoals een manege, moestuin, vakantiepark of camping. De Tempelpolder lijkt een eigen ontwikkeling door te maken. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Sierteelt in de Tempelpolder

- Geen bedrijfsbebouwing of glas direct aan de weg. Aansluiting zoeken bij de huidige kavelopbouw, waarbij een representatieve groene entree en het woonhuis het visitekaartje vormen.
- Doorzichten tussen de bedrijfsgebouwen handhaven.
- Waar bedrijfsgebouwen aan open grasland grenzen extra aandacht voor de zijanten van de bebouwing. Streekeigen beplanting zorgt voor een groene en zachte overgang..

Natuur en ecologische waarden

De diepe droogmakerij heeft een veenbodem met overwegend grasland en water. Omdat het gebied afgezonderd ligt van infrastructuur en intensieve bebouwing is het bij uitstek geschikt voor weidevogels. De droogmakerij en de veenweidegebieden Polder Bloemendaal en Polder Reeuwijk vormen een belangrijk areaal beschermd weidevogelgebied. Het zoekgebied ligt daar tegenaan. Het zoekgebied heeft geen andere vastgestelde beschermde natuurwaarden anders dan de kwaliteit van bodem- en waterleven met hoge waterstanden en regelmatige aanwezigheid van natuurvriendelijke oevers in het agrarisch gebied.

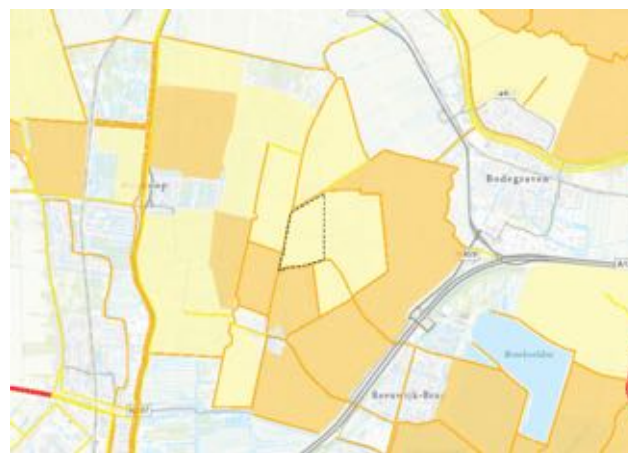
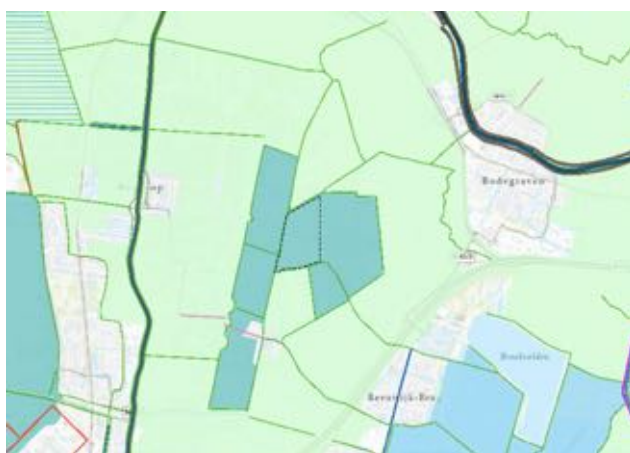

Cultuurhistorische waarden

De droogmakerijen worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige strokenverkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontginningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter. Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is afgegraven maar niet tot zover dat er geen veen meer over was. Na de drooglegging met het poldersysteem bleef er zodoende diepliggend veenweidegebied over. De Tempelpolder is daar een voorbeeld van met een redelijk hoge cultuurhistorische waardering.

Afb. Polder Middelburg anno 1925 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

 Droogmakerij
 Wegen- en waterpatroon

 Zeer hoge waarde
 Hoge waarde
 Redelijk hoge waarde

 Zeer hoge waarde
 Hoge waarde
 Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Omschrijving van de gewaardeerde landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Poldersysteem

Het Zuid-Hollandse landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. Perceelsloten zijn het kleinste structuurelement daarvan, de poldergrenzen zijn de hoofdlijnen. Deze kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met hoge cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

Ruim dieper dan 5m maaiveld is nog dekzand aanwezig, naast de zeelei afzettingen en oude stroomgordels. Daarboven bevinden zich oude zeeafzettingen, stroomgordels en geulafzettingen. Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. In het noorden liggen de sporen mogelijk dieper dan 5 meter, en in het zuiden tussen 5 meter diepte en het maaiveld.

Omschrijving van de bodemlagen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Veen (0 tot 3m diep)

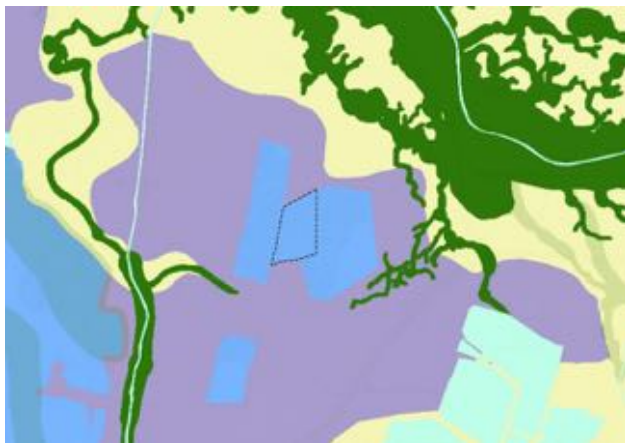
Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Zeeafzettingen overig (0 tot 5m diep)

Alle overige Zeeafzettingen met Veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen (dieper dan 5m)

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

- Dekzand
- Oude zeeafzettingen op dekzand
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en de Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Een uitzondering is de Tempeldijk dit heeft een zeer hoge archeologische verwachting. Dit betekend een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving Tempelpolder West

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen

Oppervlakte zoekgebied: 68 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

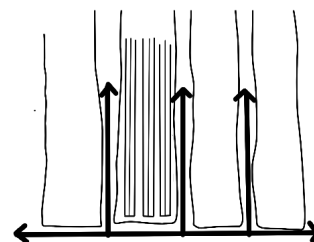
- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. Oost-West oriëntatie is gezien de situatie van het slagenpatroon op deze locatie het meest logisch.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt de verkaveling exact en lange smalle lijnen van PV-opstellingen met veel ruimte rondom is een vereiste.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Afstand houden tot alle woonbebouwing en woonerven van minimaal 50 meter.
- Het streven is om PV-opstellingen op een serie slagen te clusteren.
- Elk cluster is kloek van vorm, kent geen verspringende vertandingen of lijnen, ligt vlak en niet op de opgaande dijkvoeten en ligt ruimtelijk los van de dijken, wegen en bebouwing met minstens 20 meter als er geen andere eisen gelden.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 150 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf laag gelegen bebouwing en paden.

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

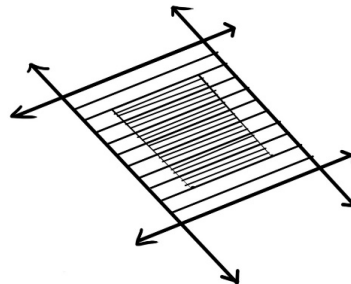
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst ten behoeve van een groene oever en talud.
- De gronden rondom de clusters worden idealiter agrarisch gebruikt voor productiedoeleinden. Een meer natuurlijke invulling en beheer is mogelijk zolang ook hier de maat en poldereenheden worden gerespecteerd.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden. Meest efficiënte padensysteem voor onderhoud hanteren met minimale breedte van rijbanen.
- Geen verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters.

Lijnen van PV-opstellingen volgen het slagenlandschap exact

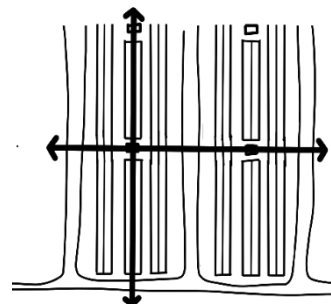
Kloke blokken van lijnen van PV-opstellingen liggen los van de poldergrenzen

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

Beperk hekwerken en afrastering, brede sloten hebben de voorkeur

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- In december 2022 startte de participatie met de omgeving over een toekomstperspectief voor de MT-polder (Polder Middelburg en Tempelpolder). Dit toekomstperspectief kan richting geven aan wenselijkheid van zon-op-land en hoe dat in te passen.
- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- De waterberging- en vernattingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Verrommeling in de polder tegen gaan door clustering van functies, functies met een hoge mate van bebouwing te weren of op te ruimen, streekeigen beplanting toe te passen voor het inpassen van functies aanpalend aan de ontwikkeling, en groen medegebruik te stimuleren.
- Recreatieve toegankelijkheid van de polder vergroten door paden vanaf de linten en Ringdijk het gebied in te leiden en te verbinden met elkaar.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Participatief proces voor toekomstperspectief MT-polder:
<https://deboeraanhetropveen.nl/mt-polder/>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Bodegraven-Reeuwijk Tempelpolder Zuid

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,3)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 19 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van beschermde natuurwaarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

geen recreatieve waarde

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op het nog te realiseren station Reeuwijk. Wanneer de beoogde aansluiting <10MW is dan wordt de zonneweide aangesloten op station Broekvelden.

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving Tempelpolder Zuid

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen
Oppervlakte zoekgebied: 19 hectare

Landschapskkenmerken

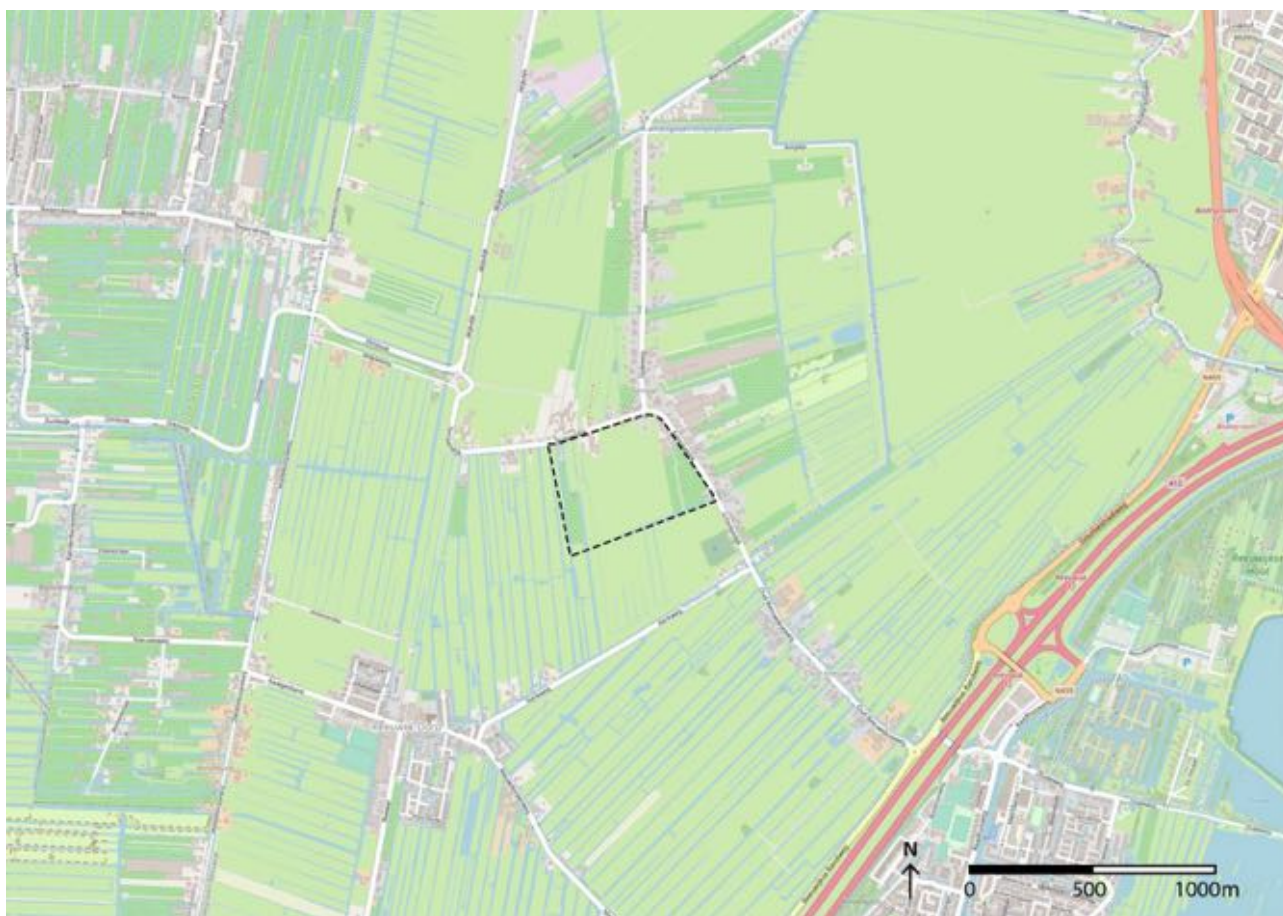

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

De Tempelpolder is een droogmakerij met een lage ligging ten opzichte van de omgeving en een strakkere belijning van dijken, kades en sloten. De Tempelpolder bestaat uit drie delen rond het gehucht Tempel. Het waterpeil van de polder wordt niet verder verlaagd. Daardoor vernat de polder en is het traditionele veehouderij op termijn niet langer passend. De polder wordt nu al gekenmerkt door een grotere diversiteit aan activiteiten met kassen, sierteelt, bewoning, hobbyvee en verblijfsrecreatie. Verrommeling ligt op de loer.

Locatiekaart

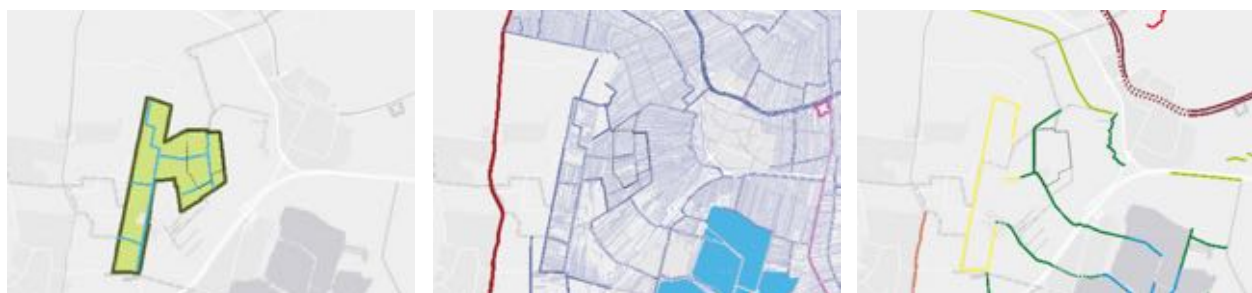

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

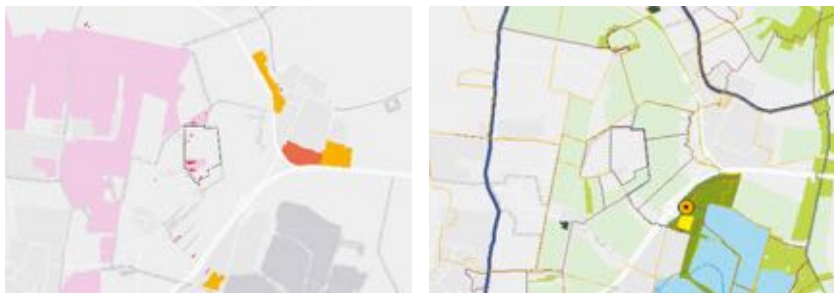
Het gehele zuidelijk deel van de Tempelpolder wordt begrensd door de Tempeldijk (ten noorden), de Schinkeldijk (ten oosten), de Kerkweg en Reeuwijk-Dorp (ten zuiden) en de tocht van de polder Middelburg in het westen. Echter, een groot deel van de polder is geen zoekgebied want dit is belangrijk weidevogelgebied of onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapkenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

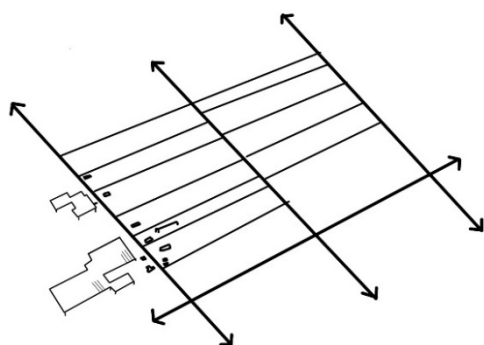
Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Water als structuurdrager; en Linten lijven linten.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke: Van links naar rechts: Werkgebieden met karakter en vrijetijdsgebied.

Het zoekgebied is onderdeel van de Tempelpolder. In het gebied vond vanaf 1800 vervening plaats. De drooglegging na het turfsteken begon vanaf 1866. De polderbodem is nog altijd venig en het fijne slotenpatroon is deels nog oorspronkelijk. De droogmakerij heeft een beperkte schaal, en alhoewel niet zo diep als de Zuidplas polder, is juist door die kleinere schaal het hoogteverschil tussen omliggend land, afwateringskanalen en het lage land van de polder heel goed te ervaren.

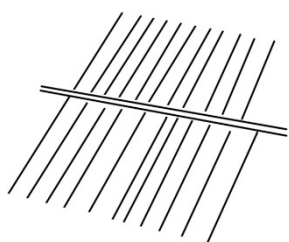
Aan de oostkant van Boskoop liggen de droogmakerijen Middelburg en Tempel die opvallen door het hoogteverschil van ongeveer vier meter met de omgeving. Ze worden omringd door dijken. De contouren van de Tempelpolder zijn minder rechtlijnig dan die van Middelburg en voegen zich in de vormen van de omringende veenweidepolders. Ook in de verkaveling onderscheidt de Tempelpolder zich weinig van de veenweidepolders in de omgeving. Na de droogmakerij werd de oude verkaveling en ontsluiting weer teruggebracht. De oude bebouwing concentreert zich in linten langs de buitenrand van de droogmakerij. Na het droogleggen heeft zich langs de Zijdeweg, die door de droogmakerij loopt, een nieuw bebouwingslint ontwikkeld. De polder is overwegend in gebruik als grasland, maar er heeft zich al een aantal sierteeltbedrijven gevestigd. Toenemende problemen met de waterhuishouding maken de toekomst van de polder onzeker. De Tempelpolder is knippuntgebied wat wil zeggen dat het waterpeil niet verder verlaagd wordt en het land op termijn te nat wordt om traditionele veeteelt te handhaven. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

De droogmakerij: Tempelpolder

- Koesteren van de heldere begrenzing van de droogmakerijen.
- Zichtbaar houden van het hoogteverschil met omliggende veenweidegebied en het boomkwekerijgebied bij Boskoop.
- Zo veel mogelijk concentreren van eventueel nieuwe bebouwing aan de Middelburgseweg en de Zijdeweg zodat het middengebied open blijft.
- Toekomstige ontwikkelingen leveren een bijdrage aan een duurzame waterhuishouding.
- Toekomstige ontwikkelingen houden rekening met de openheid en de typerende opbouw van het gebied..

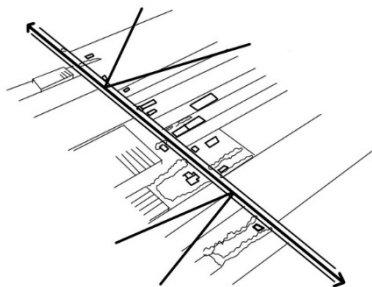
In de Tempelpolder is het open landschap en de oorspronkelijke verkavelingsstructuur goed bewaard gebleven. Door de nog aanwezige veenlaag in de polder is het verfijnde patroon van smalle lange kavels en brede sloten een noodzaak en is de relatief kleinschalige droogmakerij nog heel gaaf met een slotenpatroon dat nauwelijks anders is dan bij de stichting van de polder. Het waterpeil staat vlak onder het maaiveld. Op onregelmatige afstanden worden de sloten onderbroken door dammen ten behoeve van de bereikbaarheid van de kavels. Door kleinschalige turfwinning in het verleden zijn verbrede sloten en veenputten ontstaan.

Watersysteem van de Tempelpolder

- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van restanten van veenstromen en veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in vorm van (verbrede) watergangen.

De droogmakerijlinten zijn lange rechte lijnen en belangrijke structuurdragers. Het lint is in de loop der tijd verdicht met woningen, tuindersbedrijven en andere activiteiten. De bebouwing is afwisselend en staat aan weerszijden van de weg, met een herkenbaar groot verschil tussen de kavels aan de buitenzijde van de droogmakerij en die aan de lagere binnenzijde. De Zijdeweg is een lint op polderniveau waaraan veel woonbebouwing en bedrijfserven liggen. De Ringdijk ligt aanmerkelijk hoger en biedt uitzicht over de Westelijke Tempelpolder vanaf de noordelijke route. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Het droogmakerij lint

- Behoud en versterking van de typerende kenmerken in de bebouwingsstructuur en de asymmetrie van het lint.
- Zoveel mogelijk zichtbaar houden van het karakteristieke hoogteverschil.
- Zichtbaarheid van het water versterken, bij voorkeur bruggen in plaats van dammen voor de ontsluiting.

De Tempelpolder ligt temidden van de vele sierteelt van Boskoop, de klassieke veenweide met het karakteristieke lint van Oud-Bodegraven en Oud-Reeuwijk, niet ver van de Reeuwijkse Plassen. Het gebied is tegelijkertijd ook wat afgezonderd. Deze condities bieden ruimte voor zowel het aanhaken op de sierteelt-industrie, maar ook kleinere diverse activiteiten op de erven zoals een manege, moestuin, vakantiepark of camping. De Tempelpolder lijkt een eigen ontwikkeling door te maken. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Gouwe Wiericke aangaande dit onderwerp zijn:

Sierteelt in de Tempelpolder

- Geen bedrijfsbebouwing of glas direct aan de weg. Aansluiting zoeken bij de huidige kavelopbouw, waarbij een representatieve groene entree en het woonhuis het visitekaartje vormen.
- Doorzichten tussen de bedrijfsgebouwen handhaven.
- Waar bedrijfsgebouwen aan open grasland grenzen extra aandacht voor de zijanten van de bebouwing. Streekeigen beplanting zorgt voor een groene en zachte overgang.

Natuur en ecologische waarden

De diepe droogmakerij heeft een veenbodem met overwegend grasland en water. Omdat het gebied afgezonderd ligt van infrastructuur en intensieve bebouwing is het bij uitstek geschikt voor weidevogels. De droogmakerij en de veenweidegebieden Polder Bloemendaal en Polder Reeuwijk vormen een belangrijk areaal beschermd weidevogelgebied. Het zoekgebied ligt daar tegenaan. Het zoekgebied heeft geen andere vastgestelde beschermde natuurwaarden anders dan de kwaliteit van bodem- en waterleven met hoge waterstanden en regelmatige aanwezigheid van natuurvriendelijke oevers in het agrarisch gebied.

Afb. Zoekgebied temidden van het NatuurNetwerk Nederland met weidevogelgebied en nieuwe natuur, realisatie NNN Provincie Zuid-Holland

weidevogel
gebied

hoge
waterstand

natuurvriendelijke oever

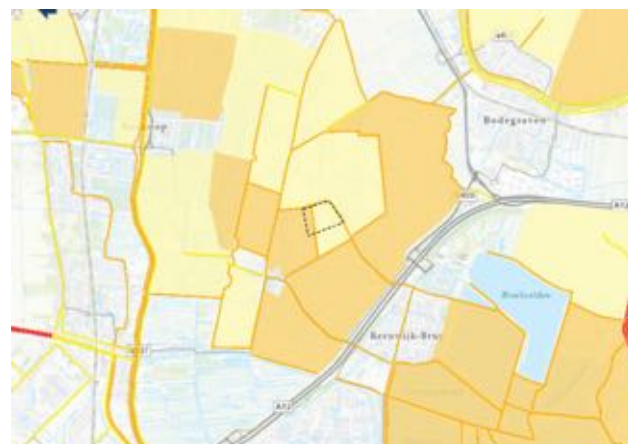
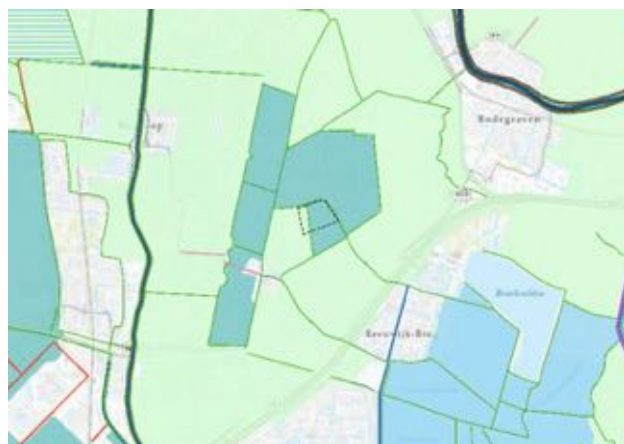
Cultuurhistorische waarden

De droogmakerijen worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige strokenverkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontginningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter. Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is afgegraven maar niet tot zover dat er geen veen meer over was. Na de drooglegging met het poldersysteem bleef er zodoende diepliggend veenweidegebied over. De Tempelpolder is daar een voorbeeld van met een redelijk hoge cultuurhistorische waardering.

Afb. Polder Middelburg anno 1925 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

 Droogmakerij
 Wegen- en waterpatroon

 Zeer hoge waarde
 Hoge waarde
 Redelijk hoge waarde

 Zeer hoge waarde
 Hoge waarde
 Redelijk hoge waarde

Omschrijving van de gewaardeerde landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Poldersysteem

Het Zuid-Hollandse landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. Deze afwateringseenheden zijn vanaf de Middeleeuwen tot stand gekomen. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. Perceelsloten zijn het kleinste structuurelement daarvan, de poldergrenzen zijn de hoofdlijnen. Deze kunnen de vorm hebben van een sloot, watergang, kade of dijk.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met hoge cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

Ruim dieper dan 5m maaiveld is nog dekzand aanwezig, naast de zeelei afzettingen en oude stroomgordels. Daarboven bevinden zich oude zeeafzettingen, stroomgordels en geulafzettingen. Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. In het noorden liggen de sporen mogelijk dieper dan 5 meter, en in het zuiden tussen 5 meter diepte en het maaiveld. Omschrijving van de bodemlagen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Veen (0 tot 3m diep)

Veen krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Zeeafzettingen overig (0 tot 5m diep)

Alle overige Zeeafzettingen met Veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Stroomgordels/geulafzettingen (dieper dan 5m)

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

- Dekzand
- Oude zeeafzettingen op dekzand
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en de Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Een uitzondering is de Tempeldijk dit heeft een zeer hoge archeologische verwachting. Dit betekend een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving Tempelpolder Zuid

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Droogmakerij Veen

Oppervlakte zoekgebied: 19 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

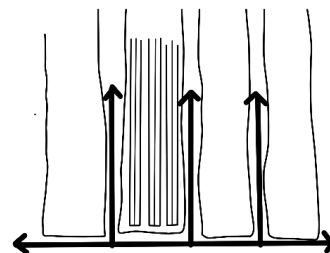
- De bestaande verkaveling wordt als leidraad genomen voor oriëntatie en uitlijnen PV-opstellingen. Oost-West oriëntatie is gezien de situatie van het slagenpatroon op deze locatie het meest logisch.
- Oriëntatie van de zonnepanelen volgt de verkaveling exact en lange smalle lijnen van PV-opstellingen met veel ruimte rondom is een vereiste.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Afstand houden tot alle woonbebouwing en woonerven van minimaal 50 meter.
- Het streven is om PV-opstellingen op een serie slagen te clusteren.
- Elk cluster is kloek van vorm, kent geen verspringende vertandingen of lijnen, ligt vlak en niet op de opgaande dijkvoeten en ligt ruimtelijk los van de dijken, wegen en bebouwing met minstens 20 meter als er geen andere eisen gelden.
- Minimaliseer hoogte PV-opstelling (max. 150 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de openheid van het landschap en zichtlijnen vanaf laag gelegen bebouwing en paden.

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

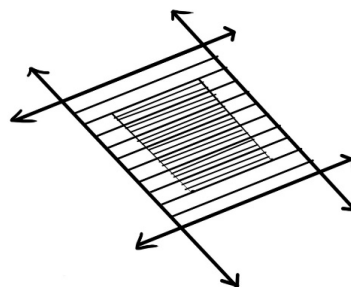
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Opgaande beplanting binnen een straal van 300 meter van het aangrenzende weidevogelgebied is ongewenst in verband met mogelijke predatoren.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst ten behoeve van een groene oever en talud.
- De gronden rondom de clusters worden idealiter agrarisch gebruikt voor productiedoeleinden. Een meer natuurlijke invulling en beheer is mogelijk zolang ook hier de maat en poldereenheden worden gerespecteerd.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden. Meest efficiënte padensysteem voor onderhoud hanteren met minimale breedte van rijbanen.
- Geen verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters.

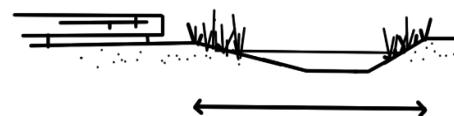
Lijnen van PV-opstellingen volgen het slagenlandschap exact

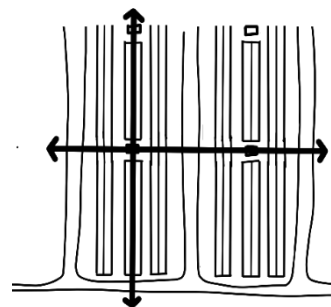
Kloekse blokken van lijnen van PV-opstellingen liggen los van de poldergrenzen

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

Beperk hekwerken en afrastering, brede sloten hebben de voorkeur

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- In december 2022 startte de participatie met de omgeving over een toekomstperspectief voor de MT-polder (Polder Middelburg en Tempelpolder). Dit toekomstperspectief kan richting geven aan wenselijkheid van zon-op-land en hoe dat in te passen.
- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- De waterberging- en vernattingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- Verrommeling in de polder tegen gaan door clustering van functies, functies met een hoge mate van bebouwing te weren of op te ruimen, streekeigen beplanting toe te passen voor het inpassen van functies aanpalend aan de ontwikkeling, en groen medegebruik te stimuleren.
- Recreatieve toegankelijkheid van de polder vergroten door paden vanaf de linten het gebied in te leiden en te verbinden met elkaar.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Participatief proces voor toekomstperspectief MT-polder:
<https://deboeraanhetropveen.nl/mt-polder/>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Krimpenerwaard Krimpenerhout

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,1)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 119 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweidegebied

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen in het zoekgebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Krimpenerhout**

Gemeente Krimpenerwaard

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 119 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het Krimpenerhout is het uitloopegebied van de omliggende woon- en werkgebieden. Het veenweidelandschap is hier op een prettige manier toegankelijk gemaakt voor bezoekers. De gelaagdheid en diversiteit van de beplanting is fraai. Het zoekgebied heeft grotendeels een agrarische bestemming en is in eigendom en beheer bij een aantal agrarische bedrijven. Het gebied wordt in tweeën gedeeld door de Tiendweg. Ten noorden van de Tiendweg bezit het gebied de kenmerkende openheid van een veenweidegebied. Ten zuiden van de Tiendweg gaat de veenweide over in de lintbebouwing langs de dijk. Dit is een rafelige overgang.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het westelijk deel van het zoekgebied overlapt met het Krimpenerhout. Ten noorden grenst het zoekgebied aan het recreatiegebied. Verder wordt het begrenst door de Molenweg (ten oosten), de Molendijk en de Noord (ten zuiden) en de westgrens van het gebied loopt ten oosten van Tiendweg 39, Krimpen aan de Lek. In het midden van het gebied loopt een verharde Tiendweg. De bebouwing is geconcentreerd langs de Molendijk.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Krimpenerwaard: Van links naar rechts: Water als structuurdrager, Identiteitsdragers van Zuid-Holland, Kwaliteit in stad- en dorpsgebied.

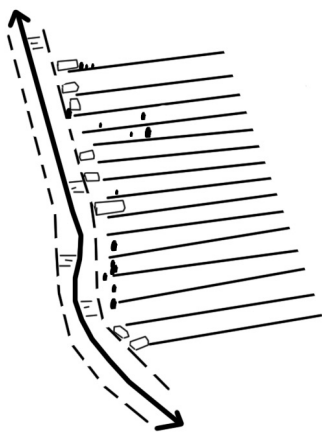

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Krimpenerwaard: Van links naar rechts: Kwaliteit in stad- en dorpsgebied, Verbindend vrijetijdslandschap, Weg door stad en land.

In het zoekgebied bevinden zich twee type landschappen. Het noordelijk deel is veenweidegebied. Het zuidelijk deel is veenweidegebied met rivierinvloed. Het veenweidegebied met rivierinvloed onderscheidt zich door de grotere hoeveelheid klei in de bodem. Het hoogteverschil is geleidelijk en er is geen duidelijke oeverwal te onderscheiden.

De ontginning van de Krimpenerwaard verliep in meerdere fases en allereerst haaks vanaf de rivieren Lek en Hollandsche IJssel. Ondanks de gefaseerde ontginning is een gelijkmatig ontginningspatroon ontstaan met lange, smalle noord-zuid georiënteerde kavels en brede sloten. Het verkavelingspatroon van het kleiige en het veengebied is ook gelijk. Het waterpeil staat vlak onder het maaiveld.

De bebouwing ligt als een aaneengesloten band langs de dijk. Binnendijs staat de meeste bebouwing beneden aan de dijkvoet en incidenteel op dijkniveau. Tussen de bebouwing door, langs de poldersloten zijn lange zichtlijnen de veenweide in. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Krimpenerwaard aangaande dit onderwerp zijn:

Herkenbaar veenweidelandschap.

- Herkenbaar houden van gave verkavelingspatronen van middeleeuwse ontginningen, met karakteristieke langgerekte percelen, poldersloten en wettingen.
- Noord-zuidgerichte slagenverkaveling met smalle lange kavels en veelal brede sloten handhaven en waar mogelijk herstellen.
- Behouden en versterken van het contrast tussen verdichte dijklinten en open veenweidegebied;
- Behoud van kleine landschapselementen zoals eendenkooien, pestbosjes en veenputten;
- Tegengaan van verrommelend grondgebruik, dat de openheid aantast.
- Doorzichten over opstreckende verkaveling vanaf de wegen op de dijk zoveel mogelijk behouden.
- Lengtesloten zijn beeldbepalend, deze sloten in principe handhaven en de zichtbaarheid zoveel mogelijk versterken.
- Dammen in de sloten zijn ondergeschikt aan de lengterichting van de kavel.
- Koesteren van veenputten als historische landschapselementen.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende ruimte voor waterberging, in de vorm van (verbrede) watergangen.

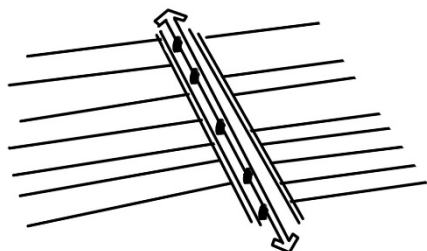
Het dijklint: Molendijk.

- Contrast verdichte dijklinten en open veenweidegebied beleefbaar houden.
- Doorzichten over opstreckende verkaveling vanaf de dijk zoveel mogelijk behouden, poldersloten lopen door tot aan de dijkvoet.

Kleine plukjes opgaande beplanting – voormalige pest- en hakhoutbosjes – staan verspreid in het grasland en zorgen voor coulissewerking in de open ruimte. In de Krimpenerhout is meer opgaande beplanting aanwezig. Door de combinatie van regelmatig ontginningspatroon en landschapselementen, onderbroken door bebouwingslinten ontstaat een verrassende diversiteit.

Het gebied wordt ingeklemd door Krimpen aan de Lek en Krimpen aan den IJssel. De laatste is vanaf de jaren vijftig snel gegroeid als groeikern van Rotterdam. Voor Krimpen aan de Lek geldt dat het is ontstaan als verdikking van het dijklint langs de rivier. Het zoekgebied vormt een buffer tussen de twee woongebieden. Het gebied wordt gescheiden door een Tiendweg, die met name in gebruik is voor lokaal landbouwverkeer en als recreatieve route.

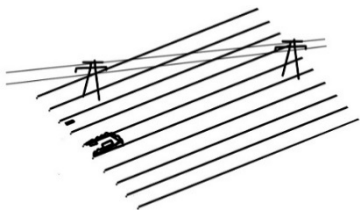
De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Krimpenerwaard aangaande dit onderwerp zijn:

Stedelijk uitloopgebied en de Tiendweg.

- Toegankelijkheid van het landschap vergroten door herkenbare recreatieve routes vanuit de groenzones door te trekken naar het landschap.
- De toegankelijkheid van het gebied wordt behouden of verbeterd.
- Handhaven van half- en onverharde paden als bijzondere belevingskwaliteit.
- Behouden van het tracé en profiel van de Tiendweg inclusief de aangrenzende watergangen en de oriëntatie haaks op de kavelrichting.
- De bijzondere belevingskwaliteit van tiendwegen behouden door zo min mogelijk verharding toe te passen.
- De beplanting met houtwallen / elzensingels koesteren en versterken.
- De tiendwegen als groene contramal van de dichtbebouwde linten koesteren.
- Geen bebouwing langs de onbebouwde tiendwegen.

Vanuit de trafostation bij Krimpen aan den IJssel lopen hoogspanningsleidingen in alle windstreken. De lijnen in noordoostelijke richting lopen min of meer haaks op de verkaveling en doorsnijden over de grootste lengte de Krimpenerwaard. Twee andere lijnen steken tussen Krimpen aan den Lek en Lekkerkerk de Lek over. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Krimpenerwaard aangaande dit onderwerp zijn:

Hoogspanningsleiding

- De leidingen lopen als autonome lijnen over het gebied, nieuwe ontwikkelingen op het maaiveld (bijvoorbeeld bebouwing, beplanting) reageren met hun begrenzing/vormgeving niet op de leidingen.

Natuur en ecologische waarden

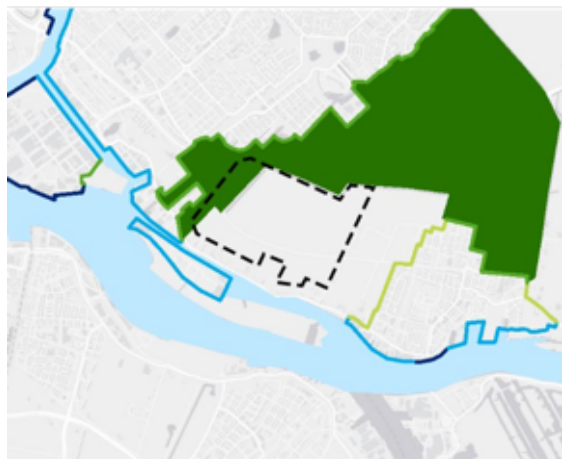

De groene gebieden in het bovenstaande kaartje zijn onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS). De veenweidegebieden zijn ook onderdeel van het 'Veenweidepact Krimpenerwaard', dat zich inzet op het behoud en ontwikkelen van waardevol agrarische cultuurlandschap met bijhorende natuurwaarden. Het

zoekgebied grenst hier niet direct aan en behoort juist tot het landbouwkundig optimaal ingericht gebied. Wel is het gebied interessant vanwege de hoge waterstand, extensief beheer door koeien en de kleine landschapselementen zoals de wilgen langs de Tiendweg en andere opgaande beplanting in de Krimpenerhout.

https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.1931.BP1503BG003-VG01/t_NL.IMRO.1931.BP1503BG003-VG01.html

Recreatie waarden

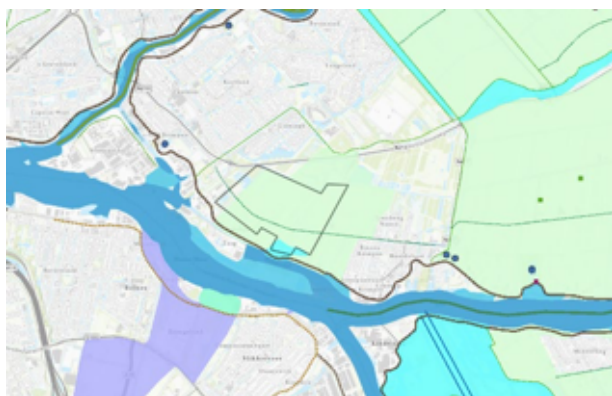

wandelen, fietsen, vissen

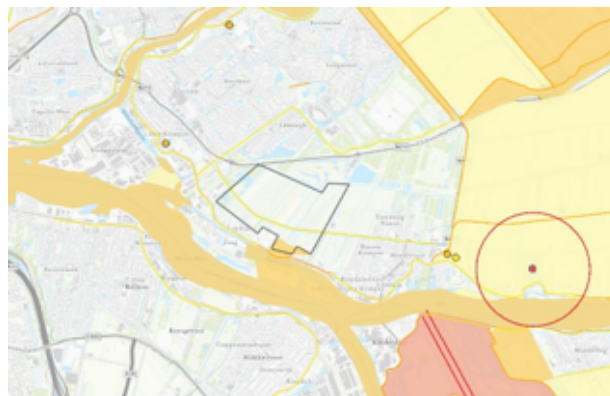
Het recreatiegebied Krimpenerhout (ten westen en noorden van het plangebied) is een geleidelijke overgang tussen bebouwd gebied en landschap met een mix van sportvelden, volkstuinen en andere stadsrandfuncties. In tegenstelling tot Krimpenerhout met de aanwezigheid van broekbossen is het overige deel van het zoekgebied nagenoeg open gebleven. Het zoekgebied is recreatief goed gekoppeld aan het Krimpenerhout. Er liggen fietsroutes aan de noord-, midden- en zuidzijde van het plangebied (zoals de Tiendweg en Noord-Molendijk). Met name in het westen lopen meerdere wandelroutes die makkelijk gekoppeld kunnen worden aan het zoekgebied.

Cultuurhistorische waarden

Het zoekgebied is onderdeel van de veenontginningen. De Tiendweg is aangelegd na de Middeleeuwen ter compartimentering van de polders. Langs de tiendwegen brachten de pachters een deel van de opbrengst van het land, een tiende, naar de leenheer. Een Tiendweg bestaat uit twee parallel lopende weteringen (of uit een wetering en een poldersloot) met een lange rechte kade ertussen. Langs deze Tiendweg zijn, met name aan de zuidkant, enkele wilgen opgeschoten of geplant.

- Veenontginning
- Tiendweg
- Rivierdijk

■ Zeer hoge waarde	■ Zeer hoge waarde
■ Hoge waarde	■ Hoge waarde
■ Redelijk hoge waarde	■ Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De oorspronkelijke bedding van de Lek is nog zichtbaar in het gebied. In de Middeleeuwen is de loop van het winterbed vastgelegd. In het zuiden van het zoekgebied ligt een boezem met hoge landschappelijke waarde. Hier buigt de Lekdijk wat uit en is het verkavelingspatroon aangepast.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Veenontginning, algemeen

De veenontginningen zijn vanaf de 11e eeuw ontstaan, toen vanaf een ontginningsbasis (rivier of gegraven wetering) de veenwildernis systematisch werd ontgonnen. Zo ontstond een verkaveling die nog altijd karakteristiek is voor het veenlandschap: lange (smalle) stroken, van elkaar gescheiden door (afwaterings)sloten, met de boerderij op de kop van de kavel. De stroken liggen evenwijdig aan elkaar.

Tiendweg

De tiendwegen zijn vermoedelijk aangelegd als kwelkade. Zo kon men in een deel van de polder, vroeg in het jaar, een lage waterstand verkrijgen ten behoeve van de landbouw.

Rivierdijk

De rivieren zijn vanaf de Middeleeuwen bedijkt. Vóór de aanleg van de deltadammen stonden de rivieren in open verbinding met de zee, waardoor zee- en rivierdijken in profiel lang niet altijd duidelijk van elkaar verschillen. De Molendijk heeft een redelijk hoge waarde.

Archeologische kenmerken en waarden

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland.

Tussen de 0 en 5 meter diepte zijn komafzettingen met veen aanwezig. En ook dieper dan 5 meter komt in het grootste deel van het gebied komafzettingen met veen voor. Dit heeft een geen tot lage archeologische waarde. In het noordwesten van het gebied is een rivierduin aanwezig met een hoge waarde. Ook is er in het meest zuidoostelijke puntje sprake van een buffer van een stroomgordel en geulafzetting met een hoge archeologische waarde.

Voor het overgrote deel van het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 10.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Rivierduinen

Rivierduinen hebben een redelijk hoge tot hoge waarde, op grond van het gekarteerde grootschalige micro reliëf van de rivierduincomplexen.

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

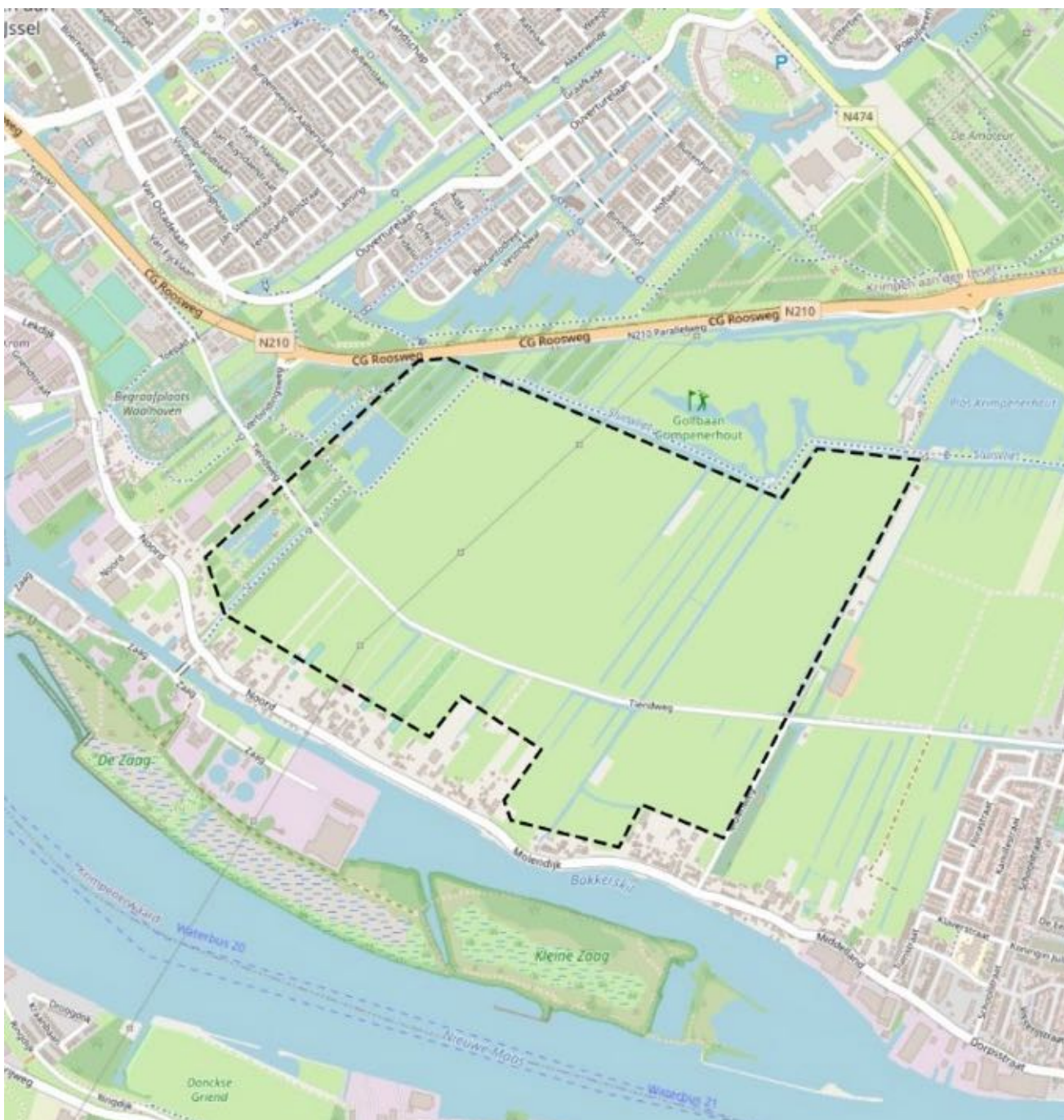
Gebiedsbeschrijving Krimpenerhout

Gemeente Krimpenerwaard

Type zoekgebied: Agrarisch / Landschapstype: Veenweidegebied

Oppervlakte zoekgebied: 119 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

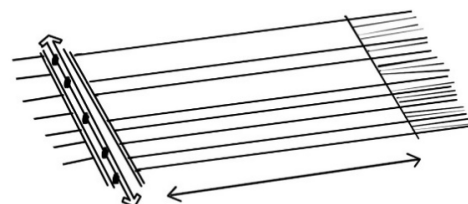
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

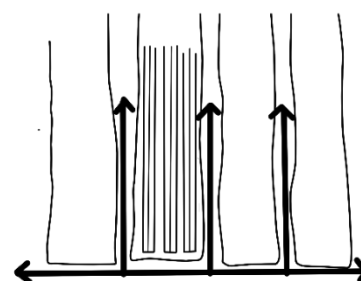
- Het zoekgebied ligt in een grondwaterbeschermingsgebied. Voorstellen voor zon-op-land clusters dienen aan te geven hoe de eventuele aantasting van de waarden van de grondwaterbescherming wordt voorkomen.

Configuratie

- De configuratie voor invulling met PV-opstellingen kent drie hoofdprincipes:
 - Op minimaal 150 meter afstand van de Tiendweg kunnen in het noorden meerdere naast elkaar gelegen agrarische percelen van het slagenpatroon voorzien worden van PV-opstellingen. Zo vormen deze een groter aaneengesloten zon-op-veld cluster.
 - Drie van deze grotere clusters zon-op-veld met landschappelijke ruimte rondom kunnen zo gerealiseerd worden ten noorden van de Tiendweg. Er wordt ruim afstand van meerdere slagen tussen de clusters gehouden en er wordt rekening gehouden met het bestaande hoogspanningstracé en rekening gehouden met een eventueel nieuw hoogspanningstracé en/of waterstofnetwerktracé.
 - Ten zuiden van de Tiendweg tot aan de rivierdijk (Molendijk) worden geen zon-op-land clusters gerealiseerd. Hier wordt de ruimte te beperkt tussen Tiendweg en achterkanten van woonpercelen te beperkt geacht voor het realiseren van clusters zon-op-land met behoud van de ruimtelijke kwaliteit.
- Het patroon van de polder blijft in alle clusters of invullingen behouden.
- Wanneer een cluster uit meerdere slagen bestaat wordt het aanbevolen om de clustergrens op de korte kanten van beide zijden van de percelen te laten verspringen. Afwisseling met nieuwe waterpartijen of broekbos zou de integratie met het landschap kunnen versterken indien deze worden toegevoegd.
- Minimaal 1 slag ten westen van de Molenweg en een afstand van minimaal 100 meter vanaf het pad langs de Oude wetering wordt vrijgehouden van zon-op-veld.
- Afstand tot de woon- en werkkavels aan de rivierdijk is in overleg met de eigenaren te bepalen.
- Extensieve PV-opstellingen met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Een inrichtingsplan met PV-opstellingen die exact de slagrichting volgen is vereist.
- Een beperkte hoogte van de PV-opstellingen wordt nagestreefd in verband met beleving vanaf grotere afstand van het open gebied. Maximale hoogte is 2 meter ten opzichte van het huidige maaiveld.

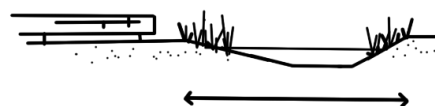
Minimale afstand zonnepanelen tot de Tiendweg 150m

PV-opstellingen volgen de richting en grenzen van het verkavelingspatroon

Extensieve PV-opstelling met ruimte tussen de rijen

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede en nieuwe sloten rond het cluster

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

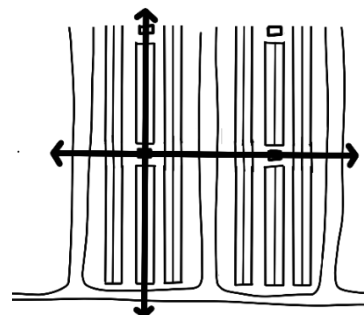
- De gronden rondom de clusters blijven agrarisch gebruikt, maar afwisseling van nieuwe waterpartijen en broekbos kunnen een voortbouwing vormen op het ritme en inrichting van het aanwezige recreatieve deel ten westen van de locatie. Hier ligt ook de meekoppelkans met recreatie.
- Beperk de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten

heeft dat de voorkeur. Daarbij kan gekozen worden om nieuwe sloten rond het cluster aan te leggen. Afstemming met waterschap en de vernattingsopgave van de veengrond is hierbij noodzakelijk.

- Alle bestaande watergangen worden gerespecteerd in het inrichtingsplan (geen dempingen). De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst voor een groene oever en talud.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen elk cluster met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden. Meest efficiënte padensysteem voor onderhoud toepassen en breedte van rijbanen minimaal houden.
- Verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters zo beperkt mogelijk houden.

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente, hoogheemraadschap en directe omgeving.
- Langs de diverse wandel- en fietspaden in het omliggende gebied kunnen op meerdere punten informatieborden worden geplaatst die het zon-op-veld project uitleggen.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- Uitbreiding van de natuurwaarden door natuurlijk beheer, aanleg van broekbos en waterpartijen kunnen de aanwezige flora en fauna versterken en ook het recreatieve domein uitbreiden.
- De toegankelijkheid van recreatieve routes en verblijfsfunctie zouden verder kunnen worden uitgebreid in het gebied in samenspraak met gemeente, waterschap en omwonenden.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden, plasdraszones te creëren of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Meekoppelkansen: creëren van broekbos, waterberging en recreatie in de zone tussen de Tiendweg en het zonneveld

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Waddinxveen Tweede Bloksweg

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 4,3)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 35 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Tweede Bloksweg**

Gemeente Waddinxveen

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei

Oppervlakte zoekgebied: 35 hectare

Landschapskenmerken

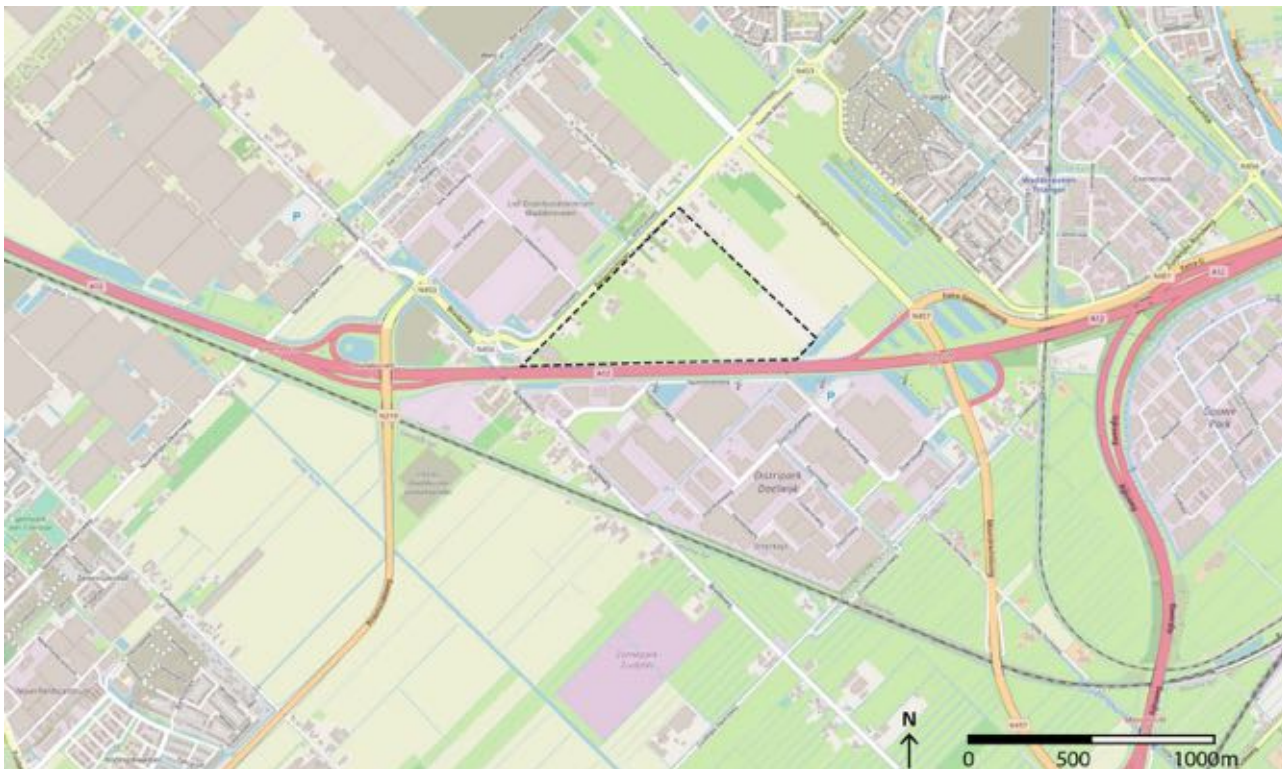
Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Dit gebied in het vruchtbare kleiige deel van de Zuidplaspolder is in de afgelopen decennia gedomineerd door infrastructurele en bedrijfsmatige ontwikkelingen. De oorspronkelijke blokstructuur van de Zuidplaspolder is hier niet goed meer te herkennen door de grootschalige infrastructuur en bedrijvigheid. De locatie heeft nog wel een agrarische bestemming en gebruik, maar aan de overzijde van zowel de rijksweg als de provinciale weg staan grote distributiecentra.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied ligt tussen de Beijerincklaan (N453; ten noordwesten), afvalverwerkingsbedrijf Wagro (ten noordoosten) en de A12 (ten zuiden). De Tweede Bloksweg is de parallelweg langs de Beijerincklaan/N453 en biedt toegang voor alle adressen in het gebied. De kaart van de locatie laat zien dat het zoekgebied nog het enige open stuk land is binnen dit blok van de droogmakerij. Aan elke zijde is bedrijventerrein gesitueerd.

Landschappelijke kenmerken en waarden

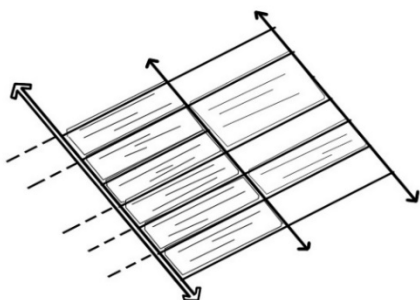
De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottermeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Werkgebieden met karakter; en Weg door stad en land.

Het zoekgebied is onderdeel van de Zuidplaspolder, en ligt in het zuidelijk deel van het enige blok van de droogmakerij dat een gedraaide oriëntatie heeft, met de Noordelijke dwarsstraat (nu de N453) haaks op de hoofdrichting van tochten en wegen. Van de 16^e tot de 18^e eeuw is hier op grote schaal turf gewonnen waardoor de Zuidplas ontstond. In de 19^e eeuw werd de polder drooggelegd. Nu is de polder de diepste droogmakerij van Nederland. In dit gebied is geen veen meer aanwezig in de ondergrond. Tegenwoordig is de polder sterk verstedelijkt. Ook is door de komst van grootschalige kassen, agrarische percelen en bedrijventerreinen de rationele blokverkeveling bijna volledig verdwenen. Stadsuitbreidingen,

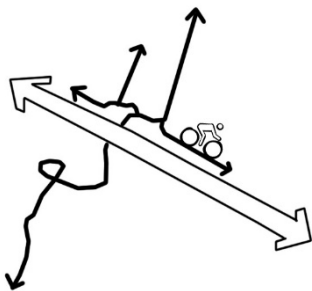
kassencomplexen, infrastructuur en andere ontwikkelingen hebben als resultaat dat de openheid van het gebied verkleind wordt en het landschap minder leesbaar. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

De droogmakerij

- Behouden en versterken van de polder structuur van de polderdijk, lange linten, lanen en tochten.
- Versterken van de dwarsstructuur in de polder door de oost-west verbindingen te verbeteren of nieuwe aan te leggen en de waterstructuur te versterken.
- Behoud van het karakteristieke orthogonale, rechthoekige verkavelingspatroon met de grotere meer blokvormige kavels.
- Ontwikkelingen volgen de bodemopbouw van de droogmakerij: ruimte voor glastuinbouw en bedrijvigheid in het noorden (kleigebied).
- Eventuele waterbergingsopgaven passen bij het slotenpatroon

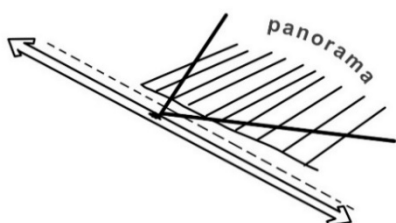
De droogmakerijlinten zijn belangrijke structuurdragers van de droogmakerijen. Eerst stonden er verspreide boerderijen, later zijn de linten verdicht met woningen, bedrijven en kassencomplexen. Tussen de bebouwing door is zicht op het achterliggende polderlandschap. De linten vormen lange, rechte lijnen in het landschap. Zowel de openbare ruimte, de erven als de gebouwen zijn een afspiegeling van het boerenbedrijf in de polder: sober en praktisch ingericht. De dimensionering van de linten is vaak te krap voor het huidige, intensieve gebruik. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Droogmakerijlint: Tweede Bloksweg

- Behoud van het afwisselende en kleinschalige karakter van de linten met een grote verscheidenheid aan bebouwing, bebouwde en onbebouwde delen en doorzichten naar het achterliggende landschap.
- Behoud van de lange, rechte lijnen van de linten. Ga zorgvuldig om met aansluitingen op hogere infrastructuur en geef in de vormgeving prioriteit aan de continuïteit van het lint.
- Behoud en ontwikkeling van het karakteristieke rechte, groene wegprofiel en de landelijke, sobere en praktische inrichting van de openbare ruimte.
- De lokale wegen zijn kleinschalig en een vanzelfsprekend onderdeel van het landschap. Het wegprofiel is eenvoudig en ingetogen met zo weinig mogelijk verkeerstechnische ingrepen.
- Voorzie op strategische fietsknooppunten voorzieningen, waar mogelijk gekoppeld aan de overgangen van de verschillende landschappen en (cultuurhistorische) bezienswaardigheden. De knooppunten hebben een representatieve uitstraling.
- Er wordt gestreefd naar verschillende soorten routes voor verschillende doelgroepen (dorpsommetjes, struipaden, doorgaande fietsroutes etc.), passend bij het betreffende landschap en aansluitend op de dorpen en andere verblijfsrecreatie.

De Tweede Bloksweg ligt nog op de plek waar ooit de Noordelijke Dwarsstraat liep, maar door de toegenomen verstedelijking is de infrastructuurbundel hier enorm opgedikt. Parallel aan de Tweede Bloksweg ligt de regionale doorgaande route N453/Bleijerinklaan, een brede watergang en ten noorden daarvan de IJsermanweg. Net ten noordoosten van het zoekgebied loopt de Vredenburglaan (N457) haaks daarop. Deze leidt naar het knooppunt Waddinxveen aan de A12. Ten zuiden van het zoekgebied ligt de A12; hier niet heel veel hoger dan het maaiveld van de droogmakerij, maar toch nog altijd zo dat het zicht vanaf de weg duidelijk over het gebied uitkijkt en de weg de rand met het laatste open stuk landschap hier vormt. Alhoewel de wegen rond de locatie zware verkeersbundels vormen is de ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp toch van toepassing:

Snelwegpanorama: A12.

- Behoud en versterken van het zicht op het landschap. De A12 niet inplanten of afschermen.
- Verrommeling van het landschap langs de snelweg zoveel mogelijk beperken.

Natuur en ecologische waarden

Er is geen sprake van hoge natuurwaarden in dit gebied. Het zoekgebied wordt gebruikt voor intensieve akkerbouw en de sloten hebben een steile oever waardoor er weinig vegetatie groeit. Ook worden de dijklichamen van de Ringvaart intensief bemaaid. Langs de Tweede Bloksweg en op sommige erven staan grote bomen. Deze zijn zowel van waarde voor het landschapsbeeld in een stenige omgeving, als dat ze essentieel zijn voor vogels en insecten en het bodemleven. Voldoende afstand behouden tot de bestaande bomen met invulling van groene ruimte is belangrijk voor het behoud van het opgaande groen in en om het zoekgebied van de Tweede Bloksweg.

Recreatie waarden

De huidige Tweede Bloksweg wordt gebruikt door fietsers. De route is meest praktisch woon-werk en woon-school verkeer. Andere toegankelijkheid of recreatieve beleving of gebruik is er niet in het zoekgebied of de directe omgeving.

Cultuurhistorische waarden

Afb. Zuidpolderplas anno 1900 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

De 19^e eeuwse droogmakerij had een strikt blokpatroon van tochten en wegen. De Zuidplaspolder werd ruimtelijk ingedeeld volgens een grid-patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Smalle percelen met een fijn slotenpatroon met steile oevers werd gebruikt als agrarisch land. Op het kleiige deel voornamelijk met akkerbouw of het restveen als grasland. Vanaf 1950 is hier verandering in gekomen en zijn de kavels in de kleigebieden vergroot. Sinds de jaren '70 hebben zich grootschalige kassencomplexen in dit gebied gevestigd.

- Droogmakerij
- Wegen- en waterpatroon

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het zoekgebied bevinden zich geen objecten met een hoge cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

■ Oude zeeafzettingen met veen
■ Oude stroomgordels en geulafzettingen

■ Redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland.

Tussen de 0 en 5 meter diepte zijn de zeelei afzettingen en oude stroomgordels aanwezig.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Voor het gebied geldt een middelhoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² -exclusief de te slopen oppervlakte van het bestaande bouwwerk- en dieper dan 2,5 m beneden het maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

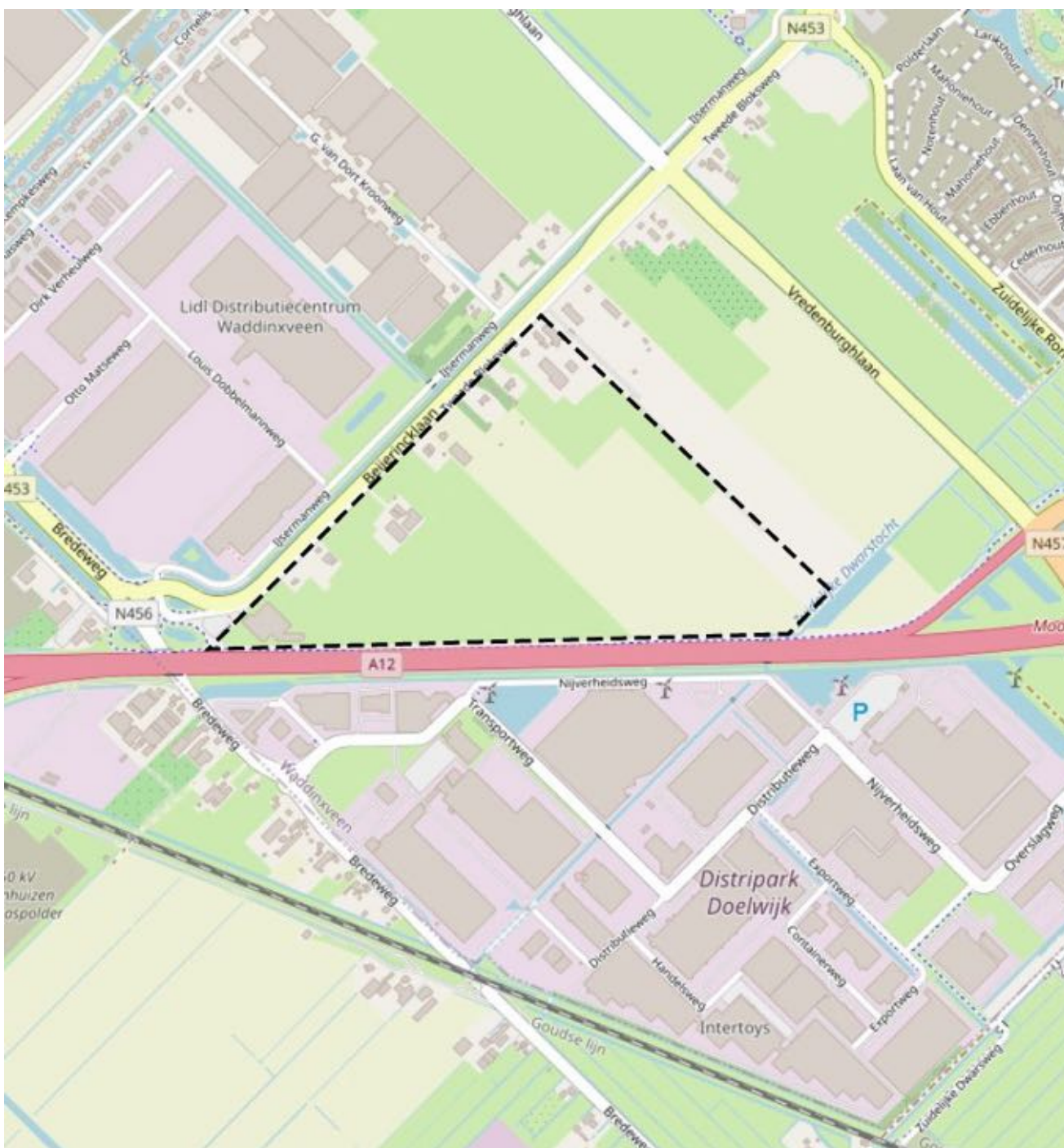
https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving Tweede Bloksweg

Gemeente Waddinxveen

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei
Oppervlakte zoekgebied: 35 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart met het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Bijzondere voorwaarden

- Het gebied is in de Omgevingsvisie Waddinxveen 2050 als toekomstig bedrijventerrein aangemerkt. Die ontwikkeling wordt niet verwacht in de komende tien jaar. Tijdelijk oplossingen zoals zon-op-land kunnen binnen het gebied ontwikkeld worden zolang deze toekomstige invulling niet worden belemmerd.

Configuratie

- De droogmakerij vraagt qua ruimtelijk karakter om een zo efficiënt mogelijke benutting van de ruimte. Het is dan ook een vereiste dat de locatie zo efficiënt mogelijk van PV-opstellingen wordt voorzien, gericht op energieopbrengst en een eenduidig beeld.
- De configuratie van de inrichting is orthogonaal waarbij de oriëntatie en leidende richting bepaald wordt door de Tweede Bloksweg. De PV-opstellingen worden parallel of haaks ten opzichte van deze weg geplaatst.
- Vertandingen door het min of meer driehoekige gebiedsoppervlak bevinden zich dus aan de zijde van de A12, waarvan de verspringingen zo klein mogelijk worden gehouden. Bij voorkeur per rij de extra lengte benutten, waardoor de vertanding ook per rij verspringt.
- Het gebied wordt als één geheel ingericht.
- Oriëntatie van de zonnepanelen mag geen hinder veroorzaken voor verkeer. De afstand, hoek en oriëntatie ten opzichte van de A12 moet weloverwogen meegenomen zijn in het inrichtingsplan.
- Minimaliseer de hoogte van de PV-opstelling zodat deze vanaf A12 uitzicht over het gebied wordt geboden (max. 200 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel).

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

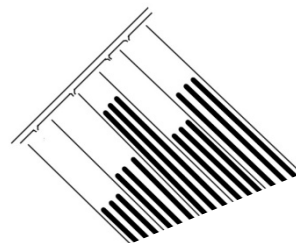
- Afstand houden tot de erven waar woonbebouwing aanwezig is. Minimaal 50 meter vanaf de bebouwing gemeten.
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur. Bij de erven langs de Tweede Bloksweg kan de grens met het zon-op-land terrein met beplanting worden vormgegeven.
- Opgaande beplanting beperken voor het overige deel van het gebied voor een onbelemmerd gezicht vanaf de A12 en meest efficiënte opbrengst voor dit zon-op-land gebied.
- Minimaliseer verharding voor onderhoudswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd.
- De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst voor een groene oever en talud.

Techniek en installatie

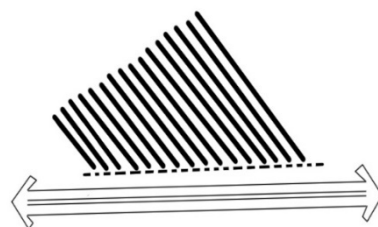
- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast in het gehele project.

Planproces en communicatie

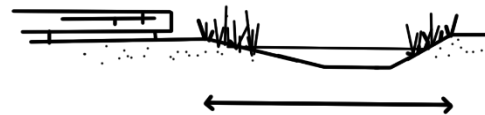
- Uitwerking in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

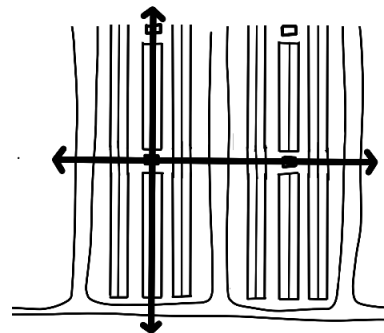
PV-opstellingen haaks op Tweede Bloksweg

Fijn patroon van vertanding langs de A12

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

Meekoppelkansen

- Mogelijke versterking van natuurwaarden door het maken van natuurvriendelijke oevers en/of natuurvriendelijke inrichting van de zone tussen de zon-op-veld vlakken en de randen.
- Eventuele waterbergingsopgaven gebruiken om de landschappelijke structuur versterken door sloten haaks op de Tweede Bloksweg te verbreden dan wel te maken.
- Verdere uitbreiding van de laanbeplanting aan de Beijerincklaan door ook aan de zuidzijde van de Tweede Bloksweg bomen te planten voor een robuuster groene corridor.
- Slimme voorinvestering in de toekomstige ontwikkeling van de zoeklocatie tot bedrijventerrein meenemen in de inrichting met tijdelijke zon-op-land PV-opstellingen en/of de bijbehorende terreininrichting.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Waddinxveen Knoop A12/A20/N457

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,9)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 28 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen in het zoekgebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Waddinxveen Knoop A12/A20/N457**

Gemeente Waddinxveen

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Veen
Oppervlakte zoekgebied: 28 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het gebied ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder maar dat is niet tot slecht beleefbaar. Het oogt als 'infrabundel' in een werkgebied van loodsen, windmolens en bedrijventerreinen.

Dit deel van de droogmakerij heeft weinig veenresten in de ondergrond, waardoor grootschalige bedrijvigheid zich er makkelijker kon vestigen. Alleen ten noordenwesten van de knoop op de afslag van de A12 is het droogmakerijlandschap nog herkenbaar. Binnen de knoop heeft het gebied een natuurlijke inrichting met een afwisseling van groen (voornamelijk riet, wilgen en braam) en waterbergingen.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied wordt ingekaderd door de A12, A20, N457 (Moordrechtboog), de Zuidelijke Dwarsweg en de spoorlijnen Gouda - Den Haag en Gouda - Alphen a/d Rijn. Langs de Zuidelijke Dwarsweg bevinden zich enkele bedrijven met bedrijfswoningen, de gronden zijn in eigendom van verschillende particulieren.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

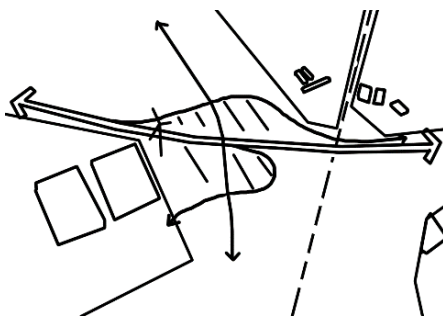
De randen van de knoop zijn hard en bebouwd. Het snelweglandschap en de windmolens, geluidsschermen, woongebieden en bedrijventerreinen domineren waardoor het vooral wordt ervaren als 'werkgebied'. De natuurlijke invulling van de knoop volgt nog wel de richting van het oorspronkelijke verkavelingspatroon. Het patroon is echter slecht herkenbaar vanwege geluidsschermen maar ook opgeschoten riet en wilgen. Alleen vanaf de afrit naar de N451 is de afwisseling van water en natuurstroken goed te beleven.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Werkgebieden met karakter; Kwaliteit in dorpsgebied.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Weg door stad en land; Doorsnijdend spoor; Water als structuurdrager.

De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Werkgebied.

- Aan de snelwegen is de rand onderdeel van de schaal en orde van de snelweg (en bedrijventerreinen en windmolens), dit gebied leent zich niet kleinschalige oplossingen.
- Landschappelijke structuren en routes zijn aanleiding voor de inrichting van het terrein en de rand. Hoewel, als deze slecht beleefbaar zijn wordt voorkeur gegeven aan een verheven schaal en aanpak.

Het spoor doorkruist de snelweg ten oosten van de knoop waardoor de A12 hier wordt opgetild. De taluds aan de zuidzijde van de A12 zijn grotendeels beplant met bosschages. De taluds aan de noordzijde zijn niet beplant. Vanwege opgaande vegetatie en geluidsschermen blijft het zicht op het omliggende gebied beperkt.

Natuur en ecologische waarden

De knoop is ingericht volgens het kavelpatroon met afwisselende lijnen van water en plas-dras percelen met ruigte (riet en braam) en struwelen (wilgenbosjes). De natuur is niet opgenomen in het Natuurbeheerplan 2024 van de Provincie Zuid-Holland. Wel is het een zoekgebied voor water en klimaat, en kan zo mogelijk bijdragen aan maatregelen die klimaatverandering tegengaan of de gevolgen van klimaatverandering opvangen, zoals waterberging.

<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

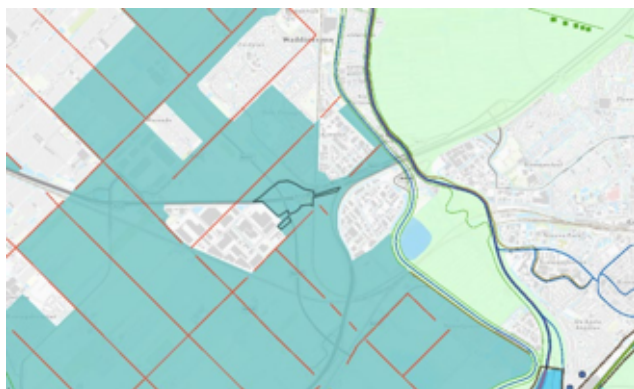
Recreatie waarden

Voor fietsers en voetgangers is het gebied slecht tot niet bereikbaar vanwege de omliggende wegen. Het fietsknooppunten netwerk loopt ten oosten van het gebied onder de snelweg door. Ten noorden beperkt een geluidswal het zicht op de knoop vanaf het fietspad en ten zuiden wordt het zicht beperkt door aanliggende agrarische bedrijven.

Cultuurhistorische waarden

In de 19^e eeuw werd de Zuidplas drooggelegd. Het rechthoekige netwerk van wegen, tochten en kavels is georiënteerd op de lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht. De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een orthogonaal patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Deze oorspronkelijke verkavelingsstructuur in de knoop is op kaart terug te herkennen maar in het gebied slecht beleefbaar.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

- Droogmakerij
- Wegen- en waterpatroon

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Droogmakerij

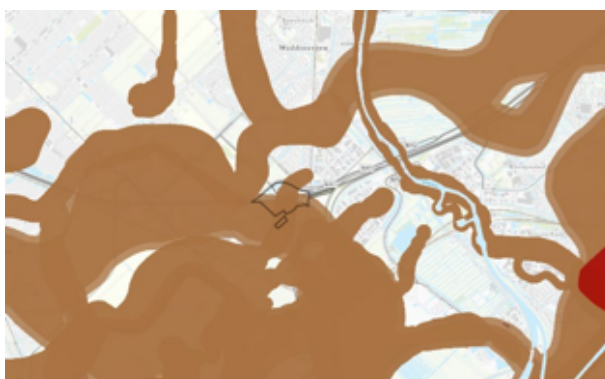
De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontginningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

- Oude zeeafzettingen met veen
- Komafzettingen met veen
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijke tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Tussen maaiveld tot dieper dan 5 meter zijn oude stroomgordels en geulafzettingen aanwezig. Op het maaiveld bevindt zich voornamelijk Oude Zee afzettingen met Veen. Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid

aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Zeeafzettingen overig

Alle overige Zeeafzettingen met Veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Komafzettingen

Alle komafzettingen met veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Het zoekgebied zelf heeft overwegend een middelhoge archeologische verwachting. Er geldt hier een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 2,5 m beneden maaiveld.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

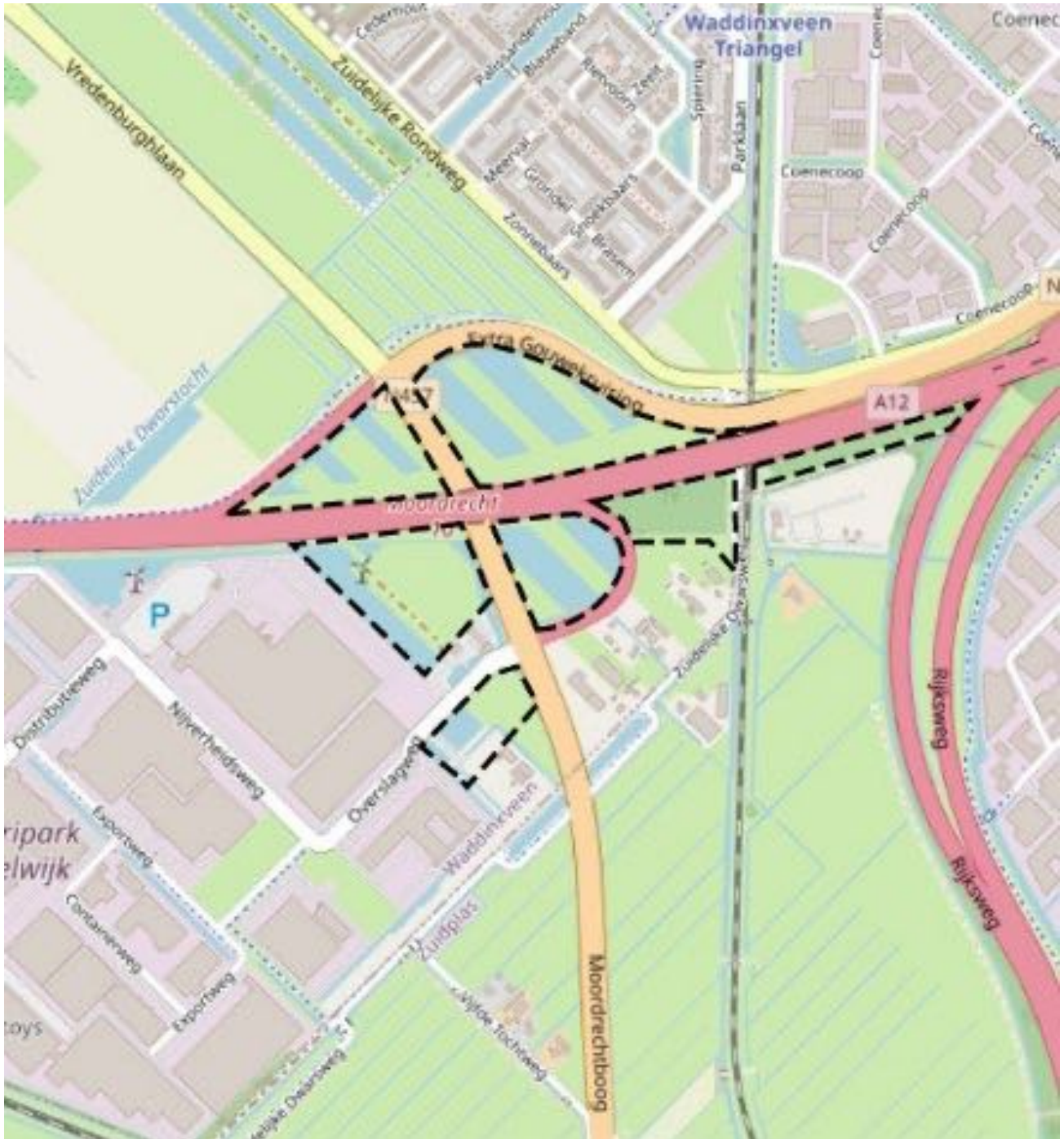
Gebiedsbeschrijving Waddinxveen Knoop A12/A20/N457

Gemeente Waddinxveen

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Veen

Oppervlakte zoekgebied: 28 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

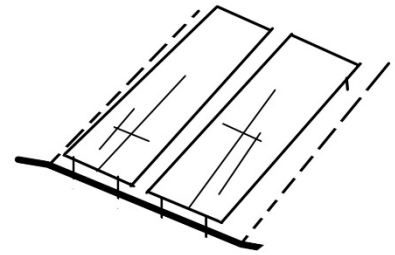

Afb. Zoekgebied met weergave van kansenscoringsresultaat

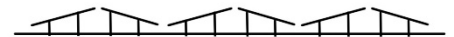
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen met de vorm en inrichting van het knooppunt.
- Optimale benutting met PV-opstellingen in de gefragmenteerde tussenruimtes van het knooppunt wordt nagestreefd. Daarbij wordt het geheel van de beschikbare ruimte van land, taluds en mogelijk wateroppervlakte als eenheid ingericht.
- De configuratie op deze door infrastructuur gekenmerkte locatie kan een zeer architectonisch eigen ontwerp in lay-out en vorm krijgen, die passend is bij de vormtaal en uitstraling van het knooppunt.
- Hoogteverschillen in het terrein kunnen benut worden, maar ten alle tijden moet inzichtelijk zijn dat geen hinder aan het verkeer wordt toegebracht in de vorm van zichtbelemmering, schittering of reflectie en hoge mate van afleiding. De verkeersveiligheid staat ten alle tijden voorop.
- PV-opstellingen zijn niet vastgesteld op een maximale hoogte, anders dan passend bij de directe omgeving en de vereiste omtrent veiligheid voor het verkeer. Afwisselende hoogtes van constructies zijn mogelijk.

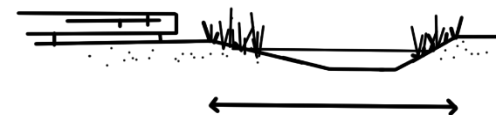
PV-opstellingen op taluds en hoogteverschillen van het knooppunt benutten

Optimale benutting van het beschikbare oppervlak

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Afstand tot de weginfrastructuur tot de PV-opstellingen dient minimaal 10 meter te zijn.
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Wanneer hekwerken (moeten) worden gebruikt is een integrale benadering in de vormgeving met oog voor ruimtelijke kwaliteit en architectonische eenheid met het geheel van belang.
- De totale wateroppervlakte mag niet worden verkleind.
- Drijvende PV-opstellingen zijn hier mogelijk.

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- Er wordt één type paneel toegepast in het gehele project.
- Toegang en verkeersontsluiting van terrein nader te bepalen in overleg met de Gemeente, Provincie en Rijkswaterstaat: bij voorkeur zoveel mogelijk gebruiken maken van reeds aanwezige verharding waar dat kan.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en wegbeheerders.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door

watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Zuidplas Bredeweg / Noordelijke Dwarsweg / A12 (A12/N219 knoop)

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 4,1)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 14 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 5

Binnen 0 tot 1 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Bredeweg / Noordelijke Dwarsweg / A12 (A12/N219 knoop)**

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei
Oppervlakte zoekgebied: 14 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het gebied ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder maar dat is niet tot slecht beleefbaar. Het oogt als 'infrabundel' in een werkgebied van kassen, windmolens en bedrijventerreinen.

Dit deel van de droogmakerij heeft een kleiige ondergrond, waardoor dit gebied eerst goed geschikt was voor akkerbouw, maar nu in toenemende mate voor glastuinbouw en bedrijventerreinen wordt gebruikt.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied wordt begrensd door de Bredeweg (ten noorden), de N219 (ten oosten), de A12 (ten zuiden) en de Noordelijke Dwarsweg (ten westen). Binnen het gebied loopt de op- en afrit van de A12. Het deelgebied ten noordwesten heeft als functie akkerbouwgebied. Binnen het knooppunt van de A12 is water en groen aanwezig.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

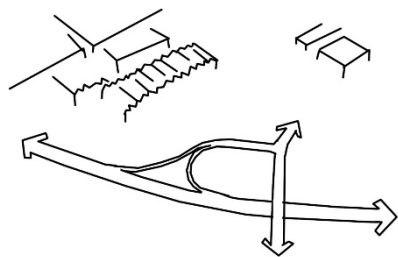
Het zoekgebied is onderdeel van de Zuidplaspolder. Van de 16e en 18e eeuw is hier op grote schaal turf gewonnen waardoor de Zuidplas ontstond. In de 19e eeuw werd de polder drooggelegd. Nu is polder de diepste droogmakerij van Nederland. In dit gebied is geen veen meer aanwezig in de ondergrond. Tegenwoordig is de polder sterk verstedelijkt. Vanuit Rotterdam, Gouda en Zoetermeer staat er grote druk op het gebied. Stadsuitbreidingen, kassencomplexen, infrastructuur en andere ontwikkelingen hebben als resultaat dat de openheid van het gebied verkleind wordt.

De verkaveling van de droogmakerij is nog zichtbaar in het gebied, maar door de infrastructuur en grootschalige kassencomplexen is het open karakter van de polder hier deels verloren gegaan. Ten noorden van het gebied is een groot distributieknooppunt gerealiseerd, de oost en zuidzijde van het gebied worden gekarakteriseerd door de infrastructuur en aan de westzijde van het gebied staan kassen.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Werkgebieden met karakter; Weg door stad en land.

De Noordelijke Dwarsweg en de Bredeweg zijn onderdeel van het oorspronkelijke gridpatroon van de Zuidplaspolder als droogmakerijlint. Bij beide wegen is sprake van laanbeplanting. Ze vormen een rechte lijn in het landschap. Door de kruising met de A12 is de continuïteit van de lange lijn van de Noordelijke Dwarsweg onderbroken. Eerst stonden er verspreide boerderijen, later zijn de linten verdicht met woningen, bedrijven en kassencomplexen. De bebouwing is afwisselend en staat aan weerszijden van de weg. De openbare ruimte is sober en praktisch ingericht. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

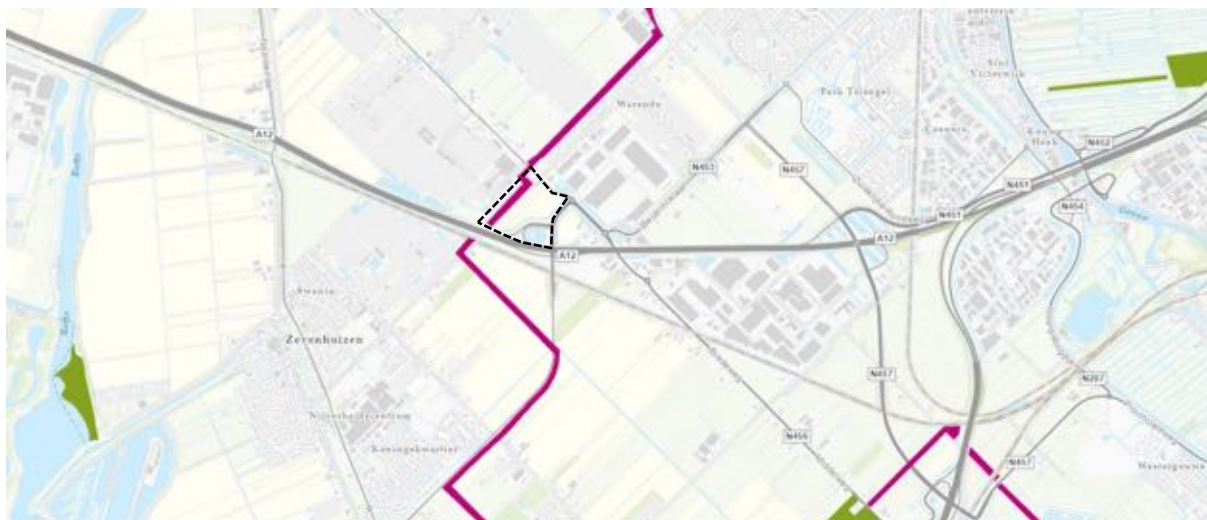
Werkgebied.

- Aan de snelwegen is de rand onderdeel van de schaal en orde van de snelweg (en bedrijventerreinen en windmolens), dit gebied leent zich niet voor kleinschalige oplossingen.
- Landschappelijke structuren en routes zijn aanleiding voor de inrichting van het terrein en de rand. Hoewel, als deze slecht beleefbaar zijn wordt voorkeur gegeven aan een verheven schaal en aanpak.

Het spoor doorkruist de snelweg ten oosten van de knoop waardoor de A12 hier wordt opgetild. De taluds aan de zuidzijde van de A12 zijn grotendeels beplant met bosschages. De taluds aan de noordzijde zijn niet beplant. Vanwege opgaande vegetatie en geluidsschermen blijft het zicht op het omliggende gebied beperkt.

Natuur en ecologische waarden

De zone ten westen van de Noordelijke Dwarsweg staat gemarkeerd als 'Ecologische verbindingszone' binnen het Natuur Netwerk Nederland.

Afb. 'Ecologische verbindingszone' binnen het Natuur Netwerk Nederland

<https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

Recreatie waarden

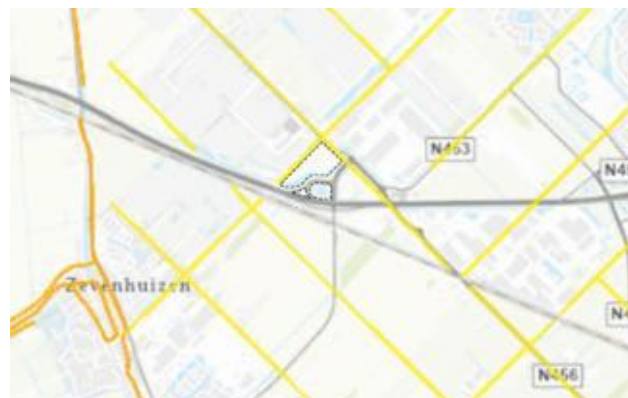
De oorspronkelijke ontginningslinten De Noordelijke Dwarsweg en de Bredeweg zijn onderdeel van het fietsknooppuntennetwerk van Zuid-Holland. Aan de Bredeweg ligt een vrijliggend fietspad, maar de Noordelijke Dwarsweg heeft een smal profiel zonder markering waar zowel auto's als fietsers in twee richtingen rijden.

Cultuurhistorische waarden

droogmakerij
Wegen- en waterpatroon

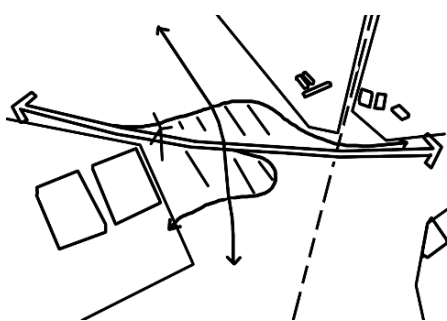

— Zeer hoge waarde
— Hoge waarde
— Redelijk hoge waarde
— Zeer hoge waarde
— Hoge waarde
— Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

In de 19^e eeuw werd de Zuidplas drooggelegd. Het rechthoekige netwerk van wegen, tochten en kavels is georiënteerd op de lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht. De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een orthogonaal patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Deze oorspronkelijke verkavelingsstructuur is op kaart terug te herkennen maar in het gebied slecht beleefbaar.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij linten

- Behoud van het afwisselende en kleinschalige karakter van de linten met een grote verscheidenheid aan bebouwde en onbebouwde delen en doorzichten naar het achterliggende landschap.
- Behoud van de lange, rechte lijnen van de linten. Ga zorgvuldig om met aansluitingen en geef in de vormgeving prioriteit aan de continuïteit van het lint.
- Versterken van de recreatieve betekenis van het lint als belangrijke stad-landverbinding.
- De verkeersdruk op de linten waar noodzakelijk en mogelijk verminderen, door bij nieuwe ontwikkelingen een parallelstructuur aan te leggen. Dit als aanvulling op de rationele gridstructuur in de polder en om kwaliteit in de linten te borgen.

Binnen de op- en afrit van A12 zijn twee waterpoelen aanwezig. Vanaf de verhoogde afrit richting de N219 is het gebied goed zichtbaar. Tussen het zoekgebied en de N219 staat laanbeplanting.

Weg door stad en land: A12 en N219

- Nieuwe of aan te passen infrastructuur wordt beschouwd als een integrale gebiedsopgave.

Ten westen van het gebied ligt een concentratiegebied voor glastuinbouw. Het gebied wordt gekenmerkt door de herkenbare polderstructuur van wegen en sloten maar het open landschap heeft plaatsgemaakt voor een haast volledig met kassen bebouwd gebied. De randen naar het landschap verdienen bijzondere

aandacht. Hier moeten, in samenhang met de beleving vanuit het landschap, keuzes gemaakt worden om de randen juist wel of niet te beplanten.

Archeologische waarden

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een grid-patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Vanaf 1950 is hier verandering in gekomen en zijn de kavels in de kleigebieden vergroot. Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is vrijwel volledig afgegraven tot op de onderliggende zee kleilaag. Het resterende veen is door peilverlaging verdwenen. Ten zuiden van het plangebied zijn moerige gronden aanwezig.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

In het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving **Bredeweg / Noordelijke Dwarsweg / A12 (A12/N219 knoop)**

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei

Oppervlakte zoekgebied: 14 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

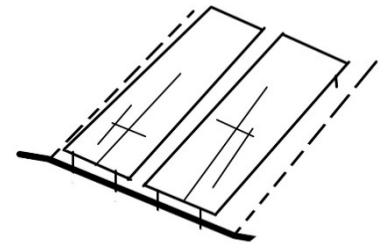
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- Ontwikkelingen worden geïntegreerd ontworpen met de vorm en inrichting van het knooppunt en de volledig infrastructuur gerelateerde omgeving van de locatie.
- Optimale rationele inrichting met PV-opstellingen voor het huidige agrarische deel van het zoekgebied wordt nagestreefd.
- Maximale benutting met PV-opstellingen in de gefragmenteerde tussenruimtes van het knooppunt wordt nagestreefd. Daarbij wordt het geheel van de beschikbare ruimte van land, taluds en mogelijk wateroppervlakte als optimale eenheid ingericht.
- Het deel van het zoekgebied dat gesitueerd is op de knoop met de A12 kan gekenmerkt worden als moeilijk te realiseren voor PV-opstellingen. Tegelijkertijd leent dit deel van de locatie zich ervoor dat met een zeer architectonisch eigen ontwerp in lay-out en vorm gewerkt kan worden, die passend is bij de vormtaal en uitstraling van het knooppunt.
- Hoogteverschillen in het terrein van de infrastructurele knoop kunnen benut worden, maar ten alle tijden moet inzichtelijk zijn dat geen hinder aan het verkeer wordt toegebracht in de vorm van zichtbelemmering, schittering of reflectie en hoge mate van afleiding. De verkeersveiligheid staat ten alle tijden voorop.
- PV-opstellingen zijn niet vastgesteld op maximale hoogte, anders dan passend bij de directe omgeving en de vereiste omtrent veiligheid voor het verkeer. Afwisselende hoogtes van constructies zijn mogelijk.

Optimale inrichting van beschikbare grond met PV-opstellingen

Hoogteverschillen in het terrein benutten met PV-opstellingen

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Afstand tot de weginfrastructuur tot de PV-opstellingen dient minimaal 10 meter te zijn.
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Wanneer hekwerken (moeten) worden gebruikt is een integrale benadering in de vormgeving met oog voor ruimtelijke kwaliteit en architectonische eenheid met het geheel van belang.
- Bufferruimte aanhouden van minimaal 2 meter tot aan de rand van waterpartijen en deze op natuurlijke wijze inrichten.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst, zowel op land als op water.
- Drijvende PV-opstellingen zijn hier mogelijk.

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- Er wordt één type paneel toegepast op het deel van het zoekgebied met het vlakke veld van de huidige akkerbouwkavel. Een ander type paneel kan worden toegepast voor het deel in en om de knoop.
- Toegang tot het terrein van het vlakke akkerdeel kan via de Bredeweg voor het westelijke perceel en via de Noordelijke Dwarsweg voor de overige percelen.
- Toegang en verkeersontsluiting van terrein van de knoop nader te bepalen in overleg met de Gemeente, Provincie en Rijkswaterstaat: bij voorkeur zoveel mogelijk gebruiken maken van reeds aanwezige verharding waar dat kan.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en wegbeheerders.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Zuidplas Groen Energielandschap

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 4,0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 54 ha

Type landschap Waarde 4

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 5

Binnen 0 tot 1 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving Groen energielandschap

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: transitiegebied / Landschapstype: Droogmakerij Klei
Oppervlakte zoekgebied: 74 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het gebied ligt in het Zuidplaspolder waar geen veen meer aanwezig is in de ondergrond. Er zijn grote arealen akkerbouw ontstaan, binnen de originele blokstructuur van de Zuidplaspolder. Het is een agricuutur productielandschap dat zich uit in de vorm van tuinders, grote bedrijven, hallen, irrigatiesystemen en zelfs verharding. De Vierde Tocht, het lint de Knibbelweg en de verkavelingssloten onthullen het rationele open polderlandschap dat nog zichtbaar is vanuit de trein.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied wordt begrensd door de treinverbinding Gouda – Den Haag (ten noorden), de Knibbelweg (ten zuiden) en N219 (ten westen). Aan de oostzijde van het gebied is geen zichtbare grens. Het gebied is onderdeel van het Middengebied van de gemeente Zuidplaspolder. Het Middengebied is een transitiegebied dat in de komende decennia een ingrijpende ontwikkeling door zal maken. De ontwikkeling is beschreven in het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder.

Landschappelijke kenmerken en waarden

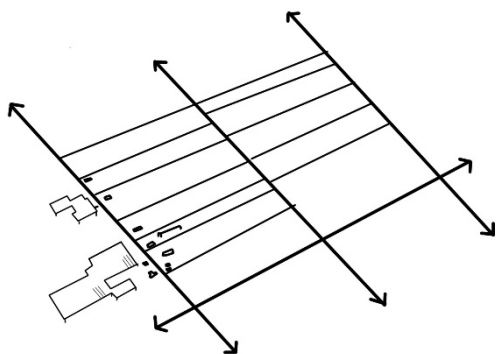
De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Het zoekgebied is onderdeel van de Zuidplaspolder. Van de 16^e en 18^e eeuw is hier op grote schaal turf gewonnen waardoor de Zuidplas ontstond. In de 19^e eeuw werd de polder drooggelegd. Nu is polder de diepste droogmakerij van Nederland. In dit gebied is geen veen meer aanwezig in de ondergrond. Tegenwoordig is de polder sterk verstedelijkt. Vanuit Rotterdam, Gouda en Zoetermeer staat er grote druk op het gebied. Stadsuitbreidingen, kassencomplexen, infrastructuur en andere ontwikkelingen hebben als resultaat dat de openheid van het gebied verkleind wordt.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplaspolder: Van links naar rechts: (boven) Droogmakerij als herkenbare eenheid; Water als structuurdrager; Doorsnijdend spoor; (onder) Weg door stad en land; Linten lijven linten.

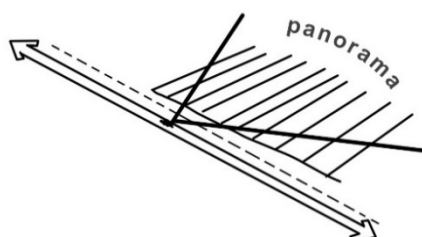
In het zoekgebied is het open landschap en de oorspronkelijke verkavelingsstructuur is goed bewaard gebleven en oriënteert zich op de lijn tussen Moerkapelle en Moodrecht. De bebouwing is gekoppeld aan de linten. In de loop der tijd zijn verschillende kavelsloten gedempt waardoor grotere kavels zijn ontstaan. Het gebied wordt grotendeels gebruikt voor akkerbouw. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplaspolder aangaande dit onderwerp zijn:

Zuidplaspolder, de droogmakerij.

- Behoud van het contrast tussen grotere kavels in het noorden en de kleine kavels in het zuiden van de Zuidplaspolder.
- Behouden en versterken van de rationele structuur van lange linten, lanen en tochten.
- Versterken van de dwarsstructuur in de polder door de oost-west verbindingen te verbeteren of nieuwe aan te leggen en de waterstructuur te versterken.
- Behoud van het karakteristieke orthogonale, rechthoekige verkavelingspatroon met de grotere meer blokvormige kavels.
- Ontwikkelingen volgen de bodemopbouw van de droogmakerij: ruimte voor glastuinbouw en bedrijvigheid in het noorden (kleigebied).
- Eventuele waterbergingsopgaven passen bij het slotenpatroon ter plaatse.

De open polder is goed zichtbaar vanuit de trein, een uitzondering op dit traject omdat er maar op een beperkt aantal plaatsen sprake is van een panorama. De lokale infrastructuur is sober en doelmatig. De N219 is smal, zonder voet- of fietspaden. In het zuiden van het gebied zijn geluidsschermen aanwezig langs de N219, maar ten noorden hiervan is zicht op de open polder. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplaspolder aangaande dit onderwerp zijn:

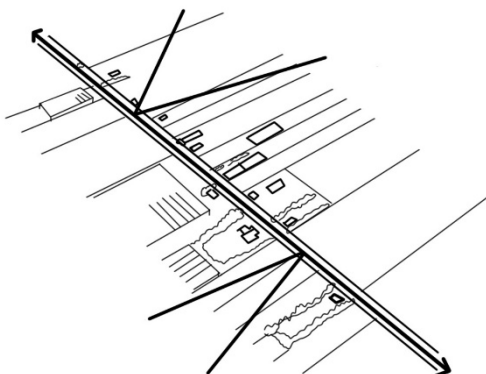

OV-Panorama en de N219.

- Het uitzicht op het landschap handhaven door ontwikkelingen evenwijdig aan het spoor te beperken. Bebouwing en opgaande beplanting beperken en zichtlijnen handhaven dan wel versterken.

De droogmakerijlinten zijn lange rechte lijnen en belangrijke structuurdragers. Het lint is in de loop der tijd verdicht met woningen, bedrijven en kassencomplexen. De bebouwing is afwisselend en staat aan

weerszijden van de weg. Tussen de bebouwing door is zicht op het achterliggende polderlandschap. De Knibbelweg is erg smal, zonder wegmarkering voor de auto, fietsers of voetgangers. Het lint is geen onderdeel van het fietsknooppuntennetwerk. Vanaf de Knibbelweg ligt de rooilijnen ver op de kavel en vormt de continue waterloop tussen de weg voortuinen het bepalende beeld. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Het droogmakerij lint: de Knibbelweg.

- Behoud van het afwisselende en kleinschalige karakter van de linten met een grote verscheidenheid aan bebouwde en onbebouwde delen en doorzichten naar het achterliggende landschap.
- De verkeersdruk op de linten waar noodzakelijk en mogelijk verminderen, door bij nieuwe ontwikkelingen een parallelstructuur aan te leggen. Dit als aanvulling op de rationele gridstructuur in de polder en om kwaliteit in de linten te borgen.

Natuur en ecologische waarden

Afb. Natuur Netwerk Nederland, herziening ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder (Provincie Zuid-Holland, 2022).

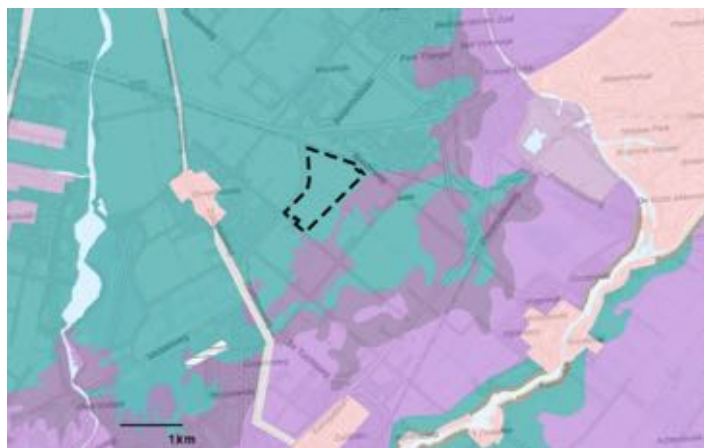
Ten opzichte van de gebieden met veen, zijn de natuurwaarden hier gemiddeld laag. De kleibodems van de droogmakerij is zeer geschikt voor akkerbouw. Ten zuidwesten van het zoekgebied zijn daarom meer beschermde en bijzondere soorten aanwezig. De Knibbelweg bevat twee territoria van steenuilen. De oevers in het zoekgebied zijn vrij steil, waardoor oevervegetatie niet goed ontwikkeld is. De Vierde Tocht die door het zoekgebied stroomt staat in het Natuurbeheerplan ambitiekaart 2024 van de Provincie Zuid-Holland aangemerkt als 'nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)'. Dit is een strook van ongeveer 50 meter breed dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland (zie groene zone kaart). Ook geeft deze kaart aan dat er een nieuwe ecologische verbinding wordt toegevoegd op een van de kavels in het zuiden van het gebied (oranje zone op de kaart).

Cultuurhistorische waarden

Afb. Zuidpolderplas anno 1950 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

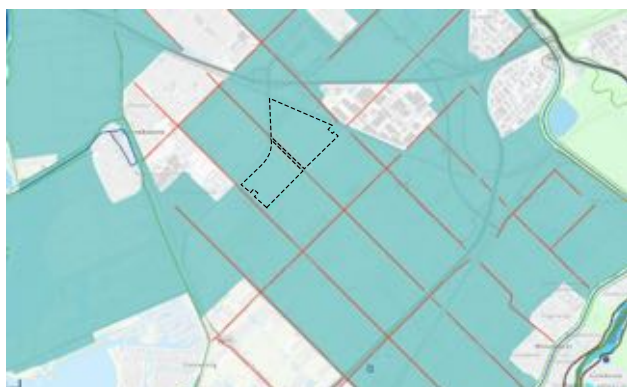
De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een grid-patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Vanaf 1950 is hier verandering in gekomen en zijn de kavels in de kleigebieden vergroot.

- Moerige gronden
- Zeekleigronden
- Veengronden

Afb. Bodematlas Zuid-Holland (links) en Peilbesluit Zuid-plaspolder Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Het veen dat voor de turfwinning aanwezig was in het zoekgebied, is vrijwel volledig afgegraven tot op de onderliggende zee kleilaag. Het resterende veen is door peilverlaging verdwenen. Ten zuiden van het plangebied zijn moerige gronden aanwezig.

- droogmakerij
- Wegen- en waterpatroon

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

- Dekzand
- Oude zeeafzettingen met veen, overig
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Ruim dieper dan 5m maaiveld is nog dekzand aanwezig, naast de zeelei afzettingen en oude stroomgordels. Daarboven bevinden zich oude zeeafzettingen, stroomgordels en geulafzettingen.

Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen. In het noorden liggen de sporen mogelijk dieper dan 5 meter, en in het zuiden tussen 5 meter diepte en het maaiveld. Er geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Zeeafzettingen overig

Alle overige Zeeafzettingen met Veen krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Dekzand

Dekzand krijgt een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving Groen energielandschap

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: transitiegebied / Landschapstype: Droogmakerij Klei

Oppervlakte zoekgebied: 74 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

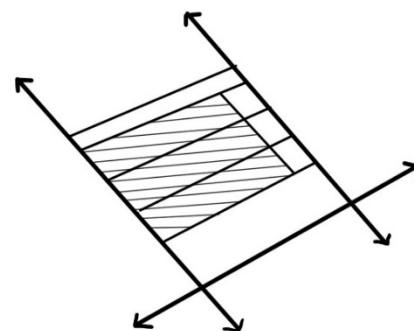

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

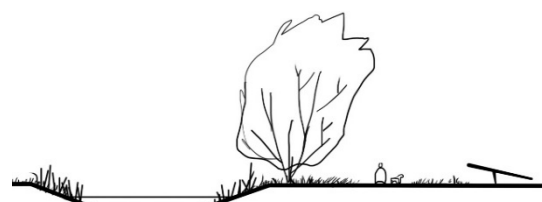
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

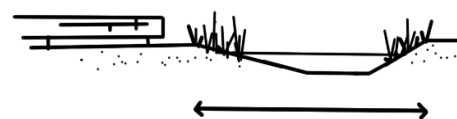
- De configuratie voor invulling met PV-opstellingen wordt gedaan in kloeke grote orthogonale blokken die de polderlijnen volgen, zodat er een aantal grote clusters van PV-opstellingen ontstaan.
- De grote infrastructuurlijnen van spoorweg en provinciale weg zijn niet leidend bij de inrichting. Het patroon van de polder wel.
- De afstand die vrijgehouden wordt vanaf de spoorweg is 150 meter.
- De watergang van de Vierde Tocht krijgt een buffer ruimte waarbij tot 30 meter uit het hart van de watergang wordt vrijgehouden voor natuurvriendelijke oever, mogelijk toekomstige groeninvulling en onderhoudspad. De PV-opstellingen volgen deze 30 meter lijn.
- Het cluster PV-opstellingen ten zuiden van de Vierde Tocht volgt het polderpatroon en buigt niet mee met de provinciale weg.
- Binnen de clusters zijn de PV-opstellingen zo optimaal mogelijk geplaatst. Zowel in zon-oriëntatie, vlakvulling, als hoogte van de opstellingen.

Configuratie volgt polderlijnen en vormt grote orthogonale blokken

Afstand bewaren tot Vierde Tocht, mogelijk meekoppelen met doelstellingen natuur en recreatie

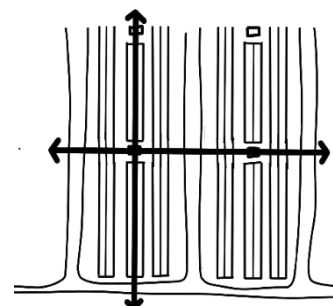
Beperk hekwerken en afrastering, brede sloten hebben de voorkeur

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur.
- Alle bestaande watergangen respecteren (geen dempingen) en - zoals in huidige situatie opnemen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.
- De gronden rondom de clusters worden idealiter agrarisch gebruikt voor productiedoeleinden en volle grond teelt. Een meer natuurlijke invulling en beheer is mogelijk zolang ook hier de maat en poldereenheden worden gerespecteerd.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donkerblauw of zwart. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden. Meest efficiënte paden systeem voor onderhoud, waarbij ook buiten de clusters van PV-opstellingen het orthogonale patroon wordt aangehouden, zoveel mogelijk effectief land voor agrarisch gebruik wordt vrijgelaten en breedte van rijbanen minimaal gehouden wordt.
- Geen verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters.

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

Beheer

- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

- Voorsorteren op de natuurwaarde van de Vierde Tocht en mogelijke ecologische en recreatieve verbindingen die op termijn mogelijk zijn.
- De natuurwaarden en bodemkwaliteit zouden kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers aan te leggen in samenspraak met het waterschap.
- Eventuele waterbergingsopgaven kunnen gebruikt worden om de landschappelijke structuur te versterken, bijvoorbeeld door watergangen te verbreden of het waterpeil te verhogen in samenspraak met het waterschap.
- In het masterplan voor het Middengebied van de Zuidplaspolder waar ook het Vijfde Dorp is gepland worden voor het gebied mogelijke combinaties van natuurlijke waterzuivering, natuurontwikkeling, recreatieve voorzieningen en het opwekken van hernieuwbare energie genoemd onder de noemer 'energielandgoederen'.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>
- Het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder:
https://cuatro.sim-cdn.nl/zuidplas/uploads/masterplan_middengebied.pdf

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Zuidplas Moerkapelle Zuid

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 4,0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 22 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving Moerkapelle Zuid (A12/Julianaweg)

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei

Oppervlakte zoekgebied: 22 hectare

Landschapskenmerken

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Dit gebied in het vruchtbare kleiige deel van de Zuidplaspolder is in gebruik genomen door agrariërs en tuinders. Achter de arealen productiegrond voltrekt zich een wand van glas, het kassengebied. Pal aan de snelweg A12, net buiten het plangebied is ook een garagebedrijf gevestigd met een opvallend pand en billboard dat zowel vanuit het gebied als de vanaf de A12 pregnant zichtbaar is. De oorspronkelijke blokstructuur van de Zuidplaspolder is hier door de grootschalige infrastructuur, glastuinbouw en bedrijvigheid niet meer te herkennen. De polder ligt lager ten opzichte van zijn omgeving en aan de zuidkant ligt een rechte doorgaande fietsroute waar zowel recreanten als woon-werk/school verkeer gebruik van maken.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

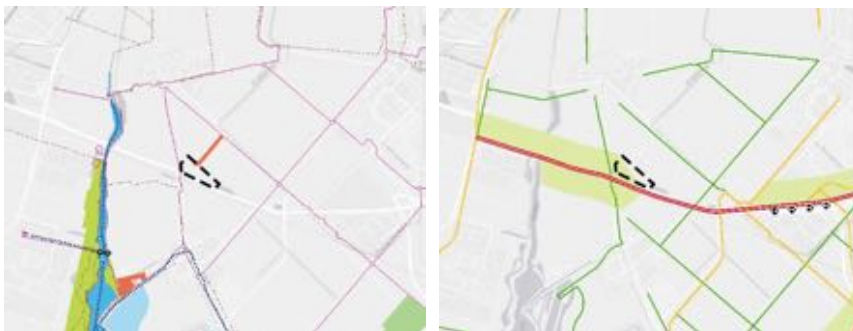
Het gebied wordt begrensd door een kassengebied (ten noordoosten/oosten), de A12 (ten zuiden) en de Julianaweg (ten westen) onder aan de Ringvaart. De noordwestelijke zijde grenst aan een gelijksoortig stuk agrarisch land.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapskenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplas: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Werkgebieden met karakter; en Identiteitsdragers.

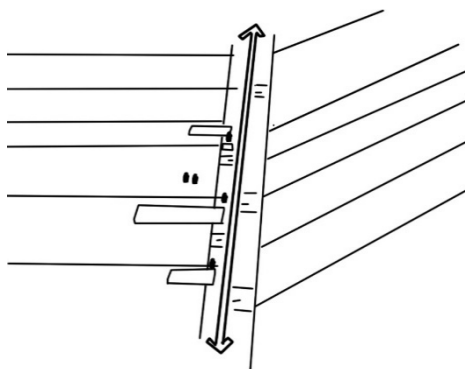

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplaspolder: Van links naar rechts: Vrijtijdslandschap; en Weg door stad en land.

Het zoekgebied is onderdeel van de Zuidplaspolder, en ligt aan de rand daarvan tegen de Julianaweg aan, grenzend aan de zone van het Noordeinde en de ringvaart. Van de 16^e en 18^e eeuw is hier op grote schaal turf gewonnen waardoor de Zuidplas ontstond. In de 19^e eeuw werd de polder drooggelegd. Nu is polder de diepste droogmakerij van Nederland. In dit gebied is geen veen meer aanwezig in de ondergrond.

Tegenwoordig is de polder sterk verstedelijkt. Ook is door de komst van grootschalige kassen en agrarische percelen de rationele blokverdeling bijna volledig verdwenen, op de sloot in het verlengde van de Vierde Tocht na. Stadsuitbreidingen, kassencomplexen, infrastructuur en andere ontwikkelingen hebben als resultaat dat de openheid van het gebied verkleind wordt en het landschap minder leesbaar.

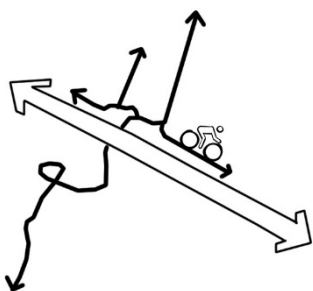
De ringvaart, ten westen van het zoekgebied, ligt hier ca. 3,5m hoger in het landschap en markeert de begrenzing van twee polders, die een andere verkavelingsrichtingen hebben. Het vormt de aaneengesloten en hooggelegen grens van de Zuidplaspolder en is daarmee een belangrijke structuur in het landschap. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplaspolder aangaande dit onderwerp zijn:

De droogmakerij en de ringvaart.

- Behouden en versterken van de polder structuur van de polderdijk, lange linten, lanen en tochten.
- Versterken van de dwarsstructuur in de polder door de oost-west verbindingen te verbeteren of nieuwe aan te leggen en de waterstructuur te versterken.
- Behoud van het karakteristieke orthogonale, rechthoekige verkavelingspatroon met de grotere meer blokvormige kavels.
- Ontwikkelingen volgen de bodemopbouw van de droogmakerij: ruimte voor glastuinbouw en bedrijvigheid in het noorden (kleigebied).
- Eventuele waterbergingsopgaven passen bij het slotenpatroon
- Behoud en versterk de herkenbaarheid en historische kwaliteiten van de ringvaart en de relatie met de oorspronkelijke veen ontginningsstructuur.
- Behoud en versterk de recreatieve kwaliteiten van de ringvaart.

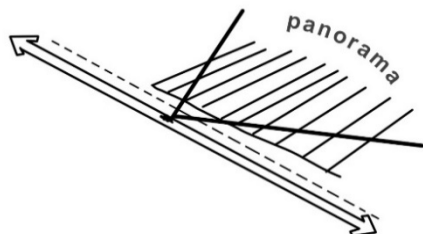
De weg Noordeinde ligt op de kruin van de ringvaart en daarmee hoger in het landschap met uitzicht over de polders aan weerszijde. De Juliana weg ligt aan de teen van de ringvaart en fungeert met name als doorgaande fietsroute. Ten zuiden van het zoekgebied gaat de Julianaweg over in een route parallel aan de A12 en onder de A12 door langs de Ringvaart, en zo onderdeel van het regionale fietsknopennetwerk. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rotterdam-Zuidplaspolder aangaande dit onderwerp zijn:

Lokale wegen: Noordeinde en Juliana weg.

- De lokale wegen zijn kleinschalig en een vanzelfsprekend onderdeel van het landschap. Het wegprofiel is eenvoudig en ingetogen met zo weinig mogelijk verkeerstechnische ingrepen.
- Voorzie op strategische fietsknooppunten voorzieningen, waar mogelijk gekoppeld aan de overgangen van de verschillende landschappen en (cultuurhistorische) bezienswaardigheden. De knooppunten hebben een representatieve uitstraling.
- Er wordt gestreefd naar verschillende soorten routes voor verschillende doelgroepen (dorpsommetjes, struipaden, doorgaande fietsroutes etc.), passend bij het betreffende landschap en aansluitend op de dorpen en andere verblijfsrecreatie zoals de camping Park de Randstad.

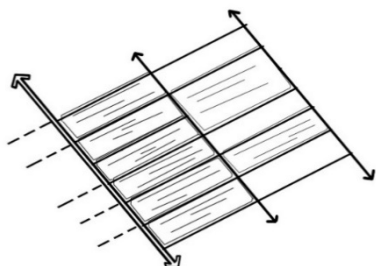
De A12 maakt hier een sprong over de ringvaart en ligt daarom verhoogd in het landschap. Ten zuiden van de A12 is veel opgaande beplanting aanwezig waardoor er geen sprake is van een panorama. Hoewel er langs de parallelweg ook bomen zijn geplant is er aan de noordzijde wel nog sprake van een panorama over het landschap. Het panorama strekt hier echter niet zo ver in verband met het kassengebied op ca. 300m afstand. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Snelwegpanorama: A12.

- Behoud en versterken van het zicht op het landschap. De A12 niet inplanten of afschermen.
- Verrommeling van het landschap langs de snelweg zoveel mogelijk beperken.

Het zoekgebied grenst aan de achterkant van grootschalige kassencomplexen. Dit verkavelingsblok van de Zuidplaspolder is al voor meer dan 50% ingenomen door de glastuinbouw. De kassen zijn niet transparant, en het zoekgebied is daarbij een overgebleven snipper open en intensief agrarisch productie landschap ingeklemd tussen kassen en het hoge talud van de A12. Hoewel het kassengebied ten noorden van het zoekgebied wordt begrensd door de kaarsrechte Vierde Tocht wordt het ruimtelijk beeld gedomineerd door de kassenwand, die abrupt eindigt naast een strook met recreatiebungalows. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Rand aan het kassengebied.

- Maak heldere randen van de glastuinbouwlocaties.
- Zorg voor ruimte tussen het wonen en de glastuinbouwbedrijven.
- Voorkom verrommeling en behoud daarbij zichtlijnen op het landschap.
- Gestreefd wordt naar het vergroten van de vertelkracht van de kassensector zodat bewoners en bezoekers zich kunnen identificeren met de plek.

Natuur en ecologische waarden

Er is geen sprake van hoge natuurwaarden in dit gebied. Het zoekgebied wordt gebruikt voor intensieve akkerbouw en de sloten hebben een steile oever waardoor er weinig vegetatie groeit.

Recreatie waarden

De ringvaart is een belangrijke vaarroute en watergang voor vissers. De gemeentes willen inzetten op waterrecreatie bijvoorbeeld door de bevaarbaarheid te bevorderen en nieuwe aanlegplekken en kanosteigers toe te voegen.

Ten westen van het gebied ligt de officiële fietsknooppunten netwerk over de rechte Julianaweg. Het netwerk loopt hier langs de ringvaart en vormt daarmee een belangrijke schakel in het verbinden van de dorpen met de regio. Dit losliggende fietspad is ten zuidwesten van het gebied getakt aan een fietspad met laanbomen die parallel ligt aan de snelweg A12.

wandelen, fietsen, vissen

Cultuurhistorische waarden

In de 19^e eeuw werd de Zuidplaspolder drooggelegd. De drooglegging startte met de aanleg van de 23 km lange Ringvaart. Maar liefst 30 molens en twee stoomgemalen werden ingezet om de Zuidplas leeg te malen

via de Ringvaart naar de oude IJssel. De U-vormige Ringvaart rijgt de historische kernen van de aanliggende dorpen van de Zuidplaspolder aaneen.

Afb. Zuidpolderplas anno 1900 (links) en 2023 (rechts). Bron: Topotijdreis

 Droogmakerij
 Wegen- en waterpatroon

 Zeer hoge waarde
 Hoge waarde
 Redelijk hoge waarde

 Zeer hoge waarde
 Hoge waarde
 Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een grid-patroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Vanaf 1950 is hier verandering in gekomen en zijn de kavels in de kleigebieden vergroot. Sinds de jaren '70 hebben zich grootschalige kassencomplexen in dit gebied gevestigd.

De sloot, ten noordoosten van het gebied ligt in het verlengde ligt van de Vierde Tocht en heeft een redelijk hoge cultuurhistorische waarde. De ringvaart zelf heeft een hoge waarde. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

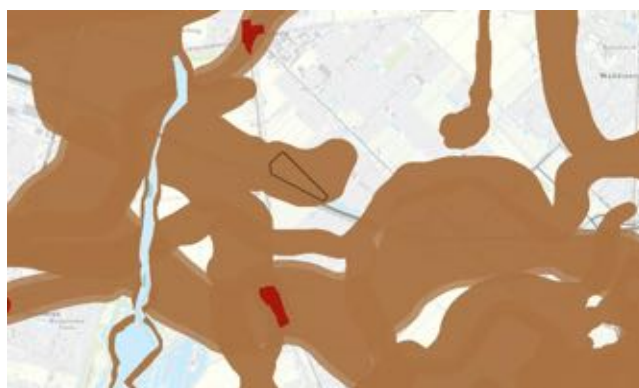
De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

Landverkeer

Het hoofdpatroon van oude wegen in de droogmakerijen.

Archeologische kenmerken en waarden

Tussen de 0 en 5 meter diepte zijn de zeeklei afzettingen en oude stroomgordels aanwezig. Hier is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen te verwachten.

- Oude zeeafzettingen met veen
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Redelijk tot hoge trefkans archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland.

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

Gebiedsbeschrijving Moerkapelle Zuid (A12/Julianaweg)

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Langs infrastructuur / Landschapstype: Droogmakerij Klei

Oppervlakte zoekgebied: 22 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

Afb. Locatiekaart met het zoekgebied

De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

- De droogmakerij vraagt qua ruimtelijk karakter om een zo efficiënt mogelijke benutting van de ruimte. Het is dan ook een vereiste dat de locatie zo efficiënt mogelijk van PV-opstellingen wordt voorzien, gericht op energieopbrengst en een eenduidig beeld.
- Langs de Ringvaart wordt een zone van 50 meter vrijgehouden en als landschappelijk raamwerk (deels) beplant.
- De configuratie van de inrichting is orthogonaal waarbij de oriëntatie en leidende richting bepaald wordt door de Vierde Tocht. De PV-opstellingen worden parallel of haaks ten opzichte van de Vierde Tocht geplaatst.
- Vertandingen door het min of meer driehoekige gebiedsoppervlak bevinden zich dus aan de zijde van de A12, waarvan de verspringingen zo klein mogelijk worden gehouden. Bij voorkeur per rij de extra lengte benutten, waardoor de vertanding ook per rij verspringt.
- Vertanding komt ook aan de Ringvaart zijde voor. Identieke oplossing als langs de A12.
- Het gebied wordt als één geheel ingericht.
- Oriëntatie van de zonnepanelen mag geen hinder veroorzaken voor verkeer. De afstand, hoek en oriëntatie ten opzichte van de A12 moet weloverwogen meegenomen zijn in het inrichtingsontwerp.
- Minimaliseer de hoogte van de PV-opstelling zodat deze niet concurreert met de hoogte van de Ringvaart (max. 200 cm - hoogste punt - boven het huidige maaiveld van het perceel) ten behoeve van de zichtlijnen vanaf omliggende wegen over de opstelling.

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten, en beplanting langs de Ringvaartzijde, heeft dat de voorkeur.
- Minimaliseer verharding voor onderhoudswegen en er worden geen nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd.
- Opgaande beplanting beperken behalve langs de Ringvaart en mogelijk in een strook langs de Vierde Tocht.
- De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst.

Techniek en installatie

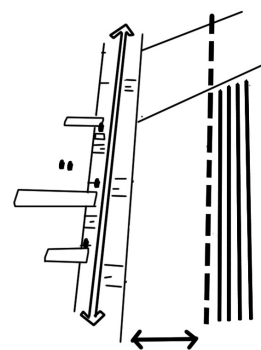
- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen het veld met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast in het gehele project.

Planproces en communicatie

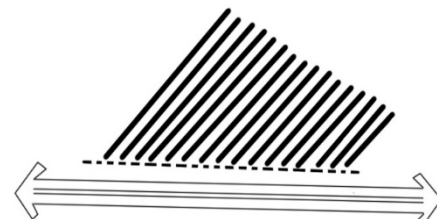
- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.

Beheer

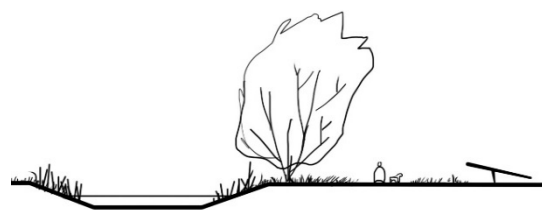
- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps-, natuur- en biodiversiteitswaarden beschreven.

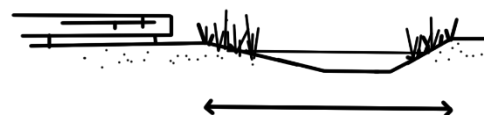
Afstand bewaren tot de Ringvaart (50m)

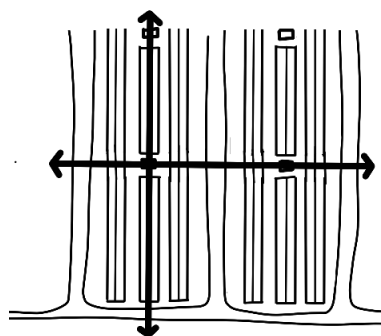
Fijn patroon van vertanding langs de A12

Afstand bewaren tot Vierde Tocht, mogelijk mee koppelen met doelstellingen natuur en recreatie

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Meekoppelkansen

- Verbeteren toegankelijkheid door op strategische fietsknooppunten voorzieningen toe te voegen. Bijvoorbeeld in relatie tot de ringvaart of een rustpunt net wat hoger gelegen op de rand van de ringvaart met uitzicht over het zonne-energieveld.
- Mogelijke versterking van natuurwaarden kunnen zijn:
 - Natuurvriendelijke oevers langs de Vierde Tocht.
 - Verbeterde ecologische waarde van de dijklichamen van de Ringvaart d.m.v. flora- en faunairijk grasland.
 - Natuurvriendelijke inrichting van de zone tussen de Ringvaart en het zon-op-veld.
- Eventuele waterbergingsopgaven gebruiken om de landschappelijke structuur te versterken, door verdere vernatting in de zones langs de Ringvaart en/of de Vierde Tocht.
- Het verbeteren/herstellen van het watersysteem door het doortrekken van de Vierde Tocht.
- Het verdient vanuit ruimtelijk landschappelijk perspectief aanbeveling om in een volgende fase het aangrenzende open gebied ten noorden van deze locatie op een gelijke wijze in te vullen met PV-opstellingen.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Zuidplas Restveengebied

Kansenkaartscore:

 Redelijk kansrijk tot kansrijk – (Score: 3,4)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied 178 ha

Type landschap Waarde 4

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Voorbehoud:

Op dit moment is er een subsidieaanvraag in behandeling voor grootschalige natuurontwikkeling in het Restveengebied. In het programma Zon op Veld wordt een voorbehoud opgenomen. Dit voorbehoud houdt in dat het Restveengebied aangewezen is als zoekgebied, met de voorwaarde dat dit alleen van toepassing is als de subsidieaanvraag wordt afgewezen. De uitspraak hierover wordt begin Q1 2024 verwacht.

RES Midden-Holland

Gebiedsbeschrijving **Restveengebied**

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Transitiegebied / Landschapstype: Droogmakerij Veen
Oppervlakte zoekgebied: 178 hectare

Landschapskenmerken

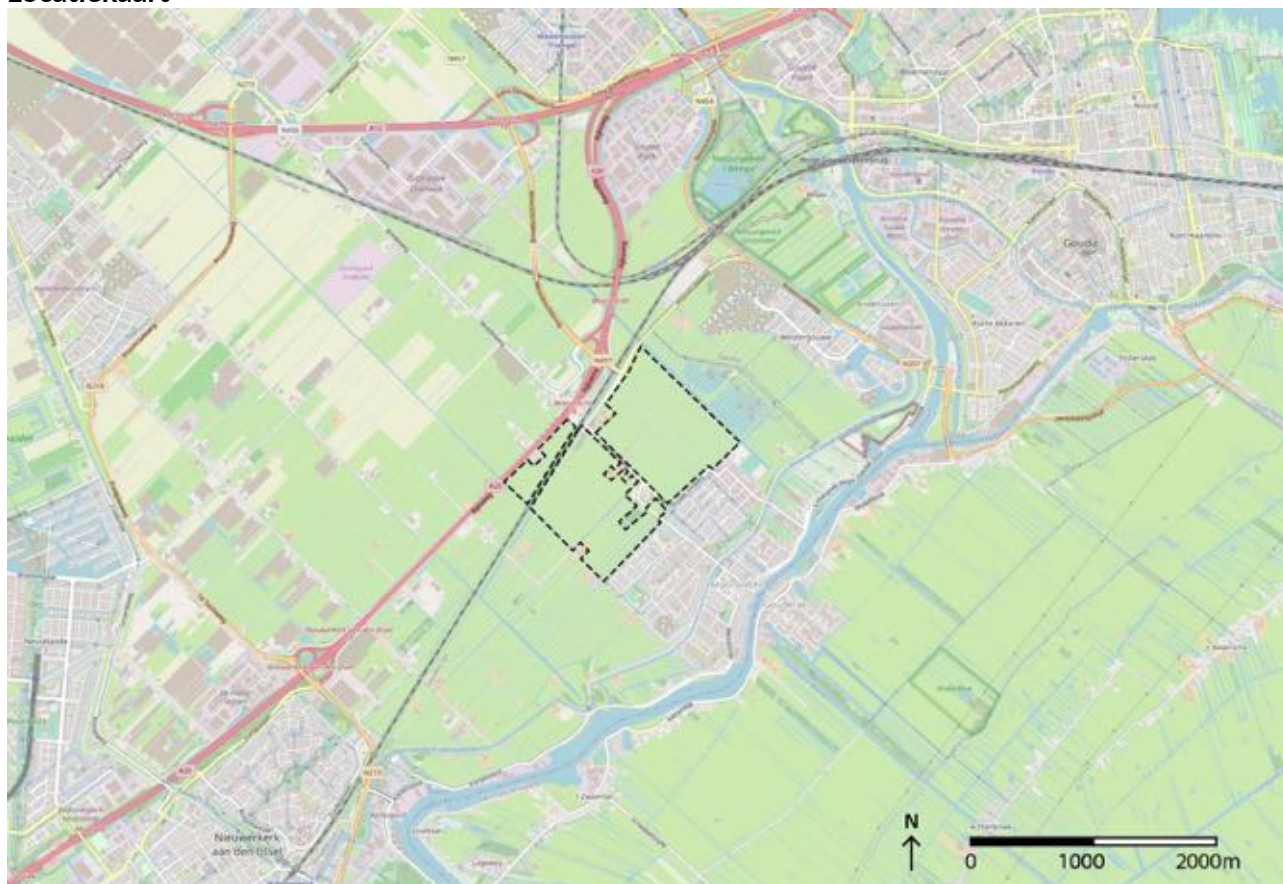

Afb. Foto's van de locatie en directe omgeving

Algemene landschappelijke kenmerken op hoofdlijn

Het gebied karakteriseert zich als aaneengesloten veenlandschap van de Zuidplaspolder met de oorspronkelijke rationele verkaveling. Het gebied bestaat voornamelijk uit weiland en (grote) veehouderijen, te zien aan de grazende koeien. Het gebied is onderdeel van het knikgebied waar het peil niet langer zal worden verlaagd. Het gebied zal in de toekomst dus vernatten. De randen van het gebied zoals de tochten zijn goed bewaard gebleven. De overgang van landschap naar bebouwd gebied is scherp en goed ingepast in het landschap.

Locatiekaart

Afb. Locatie (stippellijn) van het zoekgebied in de huidige situatie

Het gebied ligt ingeklemd tussen de A20 en Moordrecht. Langs/door de noordwestrand (lange zijde) van het gebied loopt een treinspoor. De zuidoostzijde grenst bijna volledig aan de dorpsrand van Moordrecht. De Middenweg deelt het gebied in tweeën.

Landschappelijke kenmerken en waarden

De hieronder beschreven landschapkenmerken en waarden zijn gebaseerd op de methode 'landschap en duurzame energie' van het rijk, het provinciale gebiedsprofiel en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze beschrijvingen zijn toegespitst op het zoekgebied en vormen de toelichting op de context waarin zon-op-land al dan niet wordt gerealiseerd. Deze kenmerken en waarden zijn de basis en als zodanig vertaald in de 'Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden' in het tweede deel van deze gebiedsbeschrijving.

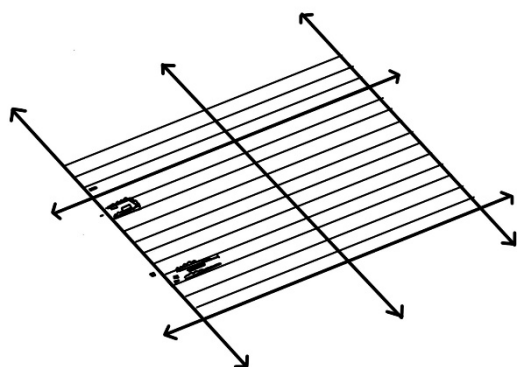
Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottermeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Droogmakerij als herkenbare eenheid; Water als structuurdrager; en Doorsnijdend spoor.

Afb. Landschappelijke kenmerken Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas: Van links naar rechts: Weg door stad en land; Kwaliteit in dorpsgebied; Linten lijven linten.

Het zoekgebied is onderdeel van de Zuidplaspolder. Van de 16^e en 18^e eeuw is hier op grote schaal turf gewonnen waardoor de Zuidplas ontstond. In de 19^e eeuw werd de polder drooggelegd. Het is de diepste droogmakerij van Nederland. Tegenwoordig is de polder sterk verstedelijkt. Vanuit Rotterdam, Gouda en Zoetermeer staat er grote druk op het gebied. De A20, het spoor en dorpsuitbreidingen hebben de openheid van het gebied in de loop der tijd verkleind. In het zuiden van de Zuidplaspolder is nog veen aanwezig in de ondergrond (restveengebied), waardoor de verkaveling smaller is en in gebruik als weiland.

Het open landschap met karacteristieke langgerekte slotenpatroon en smalle kavels (40x800 meter) van de Zuidplaspolder oriënterend op de lijn tussen Moerkapelle en Moordrecht is hier goed bewaard gebleven. De bebouwing is gekoppeld aan de linten of parallelle structuren daaraan. In het noordwesten van het plangebied is in de ondergrond een oude kreekkrug aanwezig, die niet zichtbaar is in het landschap. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

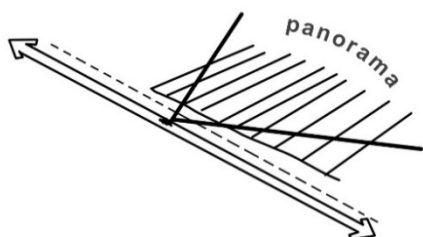
Zuidplaspolder, de droogmakerij.

- Behoud van de kenmerkende verkavelingsstructuur (de exacte maat, langgerekte en rechthoekig) en het open karakter. Lengtesloten zijn beeldbepalend.
- In stand houden en waar mogelijk beter beleefbaar maken van het reliëf en de grillige vorm van de kreekkruggen in contrast met de rationele verkaveling van de polder.
- De kreekkruggen als bijzonder element van de polders waar mogelijk als drager voor ontwikkelingen benutten en ze zo beter beleefbaar maken.
- Inzet op duurzame waterhuishouding.
- Accentverschuiving naar agrarische verbreding, natuur en recreatie.

Water als structuurdrager.

- Behoud van het contrast tussen de grote kavels in het noorden en de kleine kavels in het zuiden van de Zuidplaspolder.
- Tegengaan van verdere inklinking van het restveen door een duurzame waterhuishouding.

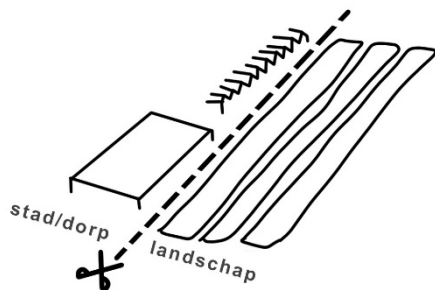
Vanaf de A20 is vanwege het doorkruisende spoor alleen het noordwesten van het plangebied te zien en hierdoor is de weidsheid van het landschap nog maar beperkt beleefbaar. Vanuit de trein is de open polder beter zichtbaar, dit een uitzondering op het traject omdat er maar op een beperkt aantal plaatsen sprake is van een panorama. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottemeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Panorama OV en snelweg.

- Het uitzicht op het landschap handhaven door ontwikkelingen evenwijdig aan het spoor te beperken. Bebouwing en opgaande beplanting beperken en zichtlijnen handhaven dan wel versterken.

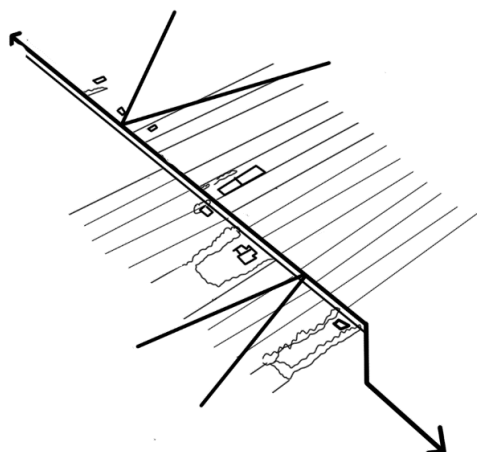
Moordrecht ligt aan de ringvaart van de Zuidplaspolder. Kenmerkend zijn de markante dorpskern, compacte bebouwing in een groene omgeving. Vanaf de jaren '70 is het dorp uitgebreid in de lageregelegen droogmakerij. De rand van Moordrecht die grenst aan het plangebied volgt de verkavelingsstructuur en is gescheiden door een brede sloot. Het contrast tussen de weilanden en het dorp is hier heel duidelijk. De bebouwing aan de rand oriënteert zich soms op de polder, soms naar binnen. De ambities uit het Provinciale Gebiedsprofiel Bentwoud-Rottmeren-Zuidplas aangaande dit onderwerp zijn:

Dorpsrand Moordrecht.

- Dorpen blijven herkenbaar vanuit het open landschap.
- Dorpen hebben een groene rand naar het open landschap.
- Toegankelijkheid en beleefbaarheid van de rand verbeteren door fysieke en visuele relaties te handhaven dan wel te verbeteren.

De Middelweg is een oude structuur in het landschap, ook de knik is gevormd tijdens de inpoldering in de 19e eeuw. Het is een lange rechte lijn die Moordrecht met het achterland verbindt en zo bijdraagt aan de beleefbaarheid van het landschap. Al vroeg ontstonden er ook boerderijen aan het lint aan weerszijden van de weg. Tussen de bebouwing door is zicht op het achterliggende polderlandschap. De Middelweg met drie bomenrijen en vrij liggend fietspad wordt nog steeds gekenmerkt door haar relatief smalle en functionele inrichting.

Stad- en landverbinding: het lint de Middelweg.

- Behouden en versterken van de oorspronkelijke paden, wegen en waterlopen als doorlopende (recreatieve) verbindingen tussen stad en land.
- Behoud van het afwisselende en kleinschalige karakter van de linten met een grote verscheidenheid aan bebouwde en onbebouwde delen en doorzichten naar het achterliggende landschap.
- Het wegprofiel is eenvoudig en ingetogen met zo weinig mogelijk verkeerstechnische ingrepen.
- Bij uitbreiding wordt bij voorkeur gekozen voor een parallelstructuur.
- Beplantingstructuren aan de weg hebben een continu karakter. Watergangen zijn zichtbaar.
- Versterken van de herkenbaarheid van de stads- en dorpsentrees en recreatieve betekenis van het lint.

Natuur en ecologische waarden

Het gebied is onderdeel van het restveengebied. In dit gebied bestaat de bodem hoofdzakelijk uit veen en moerige grond. De oude kreekkruggen worden gekenmerkt door een samenstelling van lichte klei, zavel en/of zand.

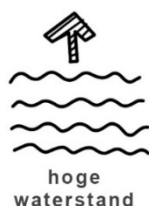
Het gebied is ook onderdeel van het 'knikpuntgebied'. Hier is de maaiveldvaling zodanig groot en het watersysteem zo kwetsbaar dat verdere peilverlaging niet mogelijk is. De kosten om het gebied droog te malen zijn hoger dan de baten die het gebied opbrengt. Het vastgestelde peil ligt op -6,48 / -6,38 NAP. Hierdoor zal het gebied vernatten, en zo ontstaan er kansen voor natuur en recreatie.

Afb. Bodematlas Zuid-Holland

De openheid en hoge waterstanden in dit gebied zorgen ervoor dat het zeer geschikt is als foerageergebied voor de Meervleermuis en de steenuil. De spoorberm en -sloot en de sloot ten westen van de A20 zijn geschikte verbindingzones voor ringslangen. Vanwege de grote openheid zijn er echter niet veel rustbroed- en uitkijkmogelijkheden voor de steenuil, hierdoor is het wel weer zeer geschikt voor weidevogels en watervogels. Zij vinden hier voldoende rust, voedsel en veiligheid. De wateren zijn verder van groot belang voor de Bittervoorn, de Kleine modderkruiper, de kroeskarper en de Platte schijfhoren. De rijke vegetatiestructuur biedt ook een geschikt leefgebied voor vissen. De natuurwaarde in het gebied zijn daarmee redelijk hoog.

Aan de andere kant van de A20 ligt de Groene Waterparel, in dit gebied wordt natte natuur ontwikkelt met extensief recreatief medegebruik. Naast restveen, zit hier ook zure katteklei in de ondergrond. Dit heeft onder bepaalde omstandigheden zuiverende kwaliteiten voor ecologie en natuurontwikkeling. Ook is er water van zeer goede kwaliteit aanwezig (zeer voedselarm).

https://www.batwater.nl/attachments/article/4/2008_Peereboom_et_al_Themarapport%20Natuur,%20Natuurwaarden%20in%20de%20Zuidplaspolder.pdf

Recreatie waarden

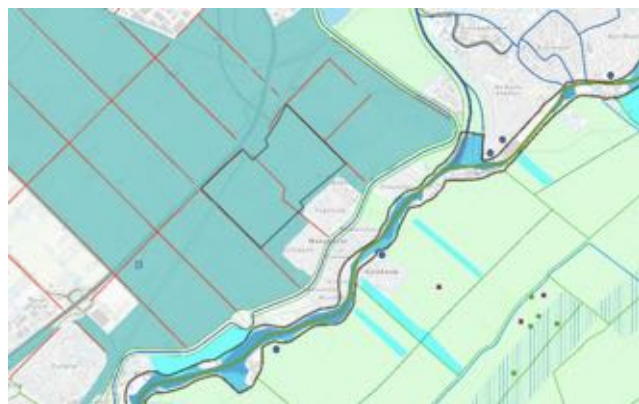
De Middelweg wordt gebruikt als regionale fietsstructuur. Ook is er een dwarsstructuur aanwezig, zoals het fietspad tussen de Middenweg en de Vierde Tochtweg. De Middelweg is ook een belangrijke verbinding tussen de Groene Water Parel en Moordrecht. Vanwege de vernatting van het gebied, is het uitbreiden van recreatieve routes en ommetjes hier zeer aantrekkelijk.

wandelen, fietsen, vissen

Cultuurhistorische waarden

In de 19^e eeuw werd de Zuidplas drooggelegd. Het rechthoekige netwerk van wegen, tochten en kavels is georiënteerd op de lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht. De Zuidpolderplas werd ruimtelijk ingedeeld volgens een gridpatroon met een raster van 800x800 meter. Dit grid werd verder verfijnd aan de hand van een rationeel verkavelingspatroon met kavels van 40x800m. Deze oorspronkelijke verkavelingsstructuur is hier bewaard gebleven. Zowel de openbare ruimte, de erven als de gebouwen zijn sober en praktisch ingericht, ook qua dimensionering.

- Droogmakerij
- Wegen- en waterpatroon

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Afb. Cultuurhistorische Waardenkaart Zuid-Holland; Landschappelijke kenmerken (links) en Landschappelijke waarden (rechts) uit CHW Provincie Zuid-Holland

Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Droogmakerij

De droogmakerijen zijn oorspronkelijk veenplassen, die van de 17^e tot in de 20^e eeuw zijn drooggemaakt. Ze worden over het algemeen gekenmerkt door een zeer regelmatige stroken verkaveling en een ligging van de boerderijen langs de rand of op het 'oude' land (het 'bovenland'). Daarnaast kan het hoogteverschil met omringend, niet afgegraven gebied (de veenontwinningen) zeer opvallend zijn. Het verschil kan oplopen tot meer dan vier meter.

In de nabije omgeving van het zoekgebied bevinden zich geen objecten met hoge cultuurhistorische waarden.

Archeologische kenmerken en waarden

Dieper dan 3m onder het maaiveld zijn met name oude stroomgordels en geulafzettingen aanwezig. In het zuidoosten van het plangebied bevinden zich komafzettingen met veen en in het noordwesten oude zeeafzettingen met veen.

- Oude zeeafzettingen met veen
- Komafzettingen met veen
- Oude stroomgordels en geulafzettingen

- Stads- of dorpskern, bewoning in de Middeleeuwen
- Redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen

Afb. Archeologische kenmerken (links) en Archeologische waarden uit CHW Provincie Zuid-Holland

Ter plaatse van de oude stroomgordels en geulafzettingen is een redelijk tot hoge trefkans op archeologische sporen, in de komafzettingen geen. Ter plaatse van de oude kreekrug is ook tussen 0-3m onder het maaiveld archeologische verwachting. Omschrijving van de landschapselementen in het gebied uit de CHW Provincie Zuid-Holland:

Stroomgordels/geulafzettingen

Stroomgordels/geulafzettingen, incl. crevassen redelijk hoog tot hoog; In de Kenmerkenkaart wordt in deze eenheid onderscheid gemaakt in drie diepteklassen waarop deze waarde bereikt kan worden. Aanvullend geldt de verwachting dat de ondiep gelegen stroomgordels een hogere dichtheid aan bewoningssporen hebben, terwijl daarentegen de dieper gelegen stroomgordels een lagere dichtheid aan bewoningssporen hebben. De redelijk hoog tot hoge verwachting geldt ook voor de buffers die aan weerszijden van de stroomgordels en geulafzettingen beneden 3 m – maaiveld voorkomen.

Komafzettingen

Alle *komafzettingen met veen* krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Zeeafzettingen overig

Alle *overige Zeeafzettingen met Veen* krijgen een lage tot zeer lage waardering vanwege de uiterst lage trefkans op archeologische sporen die met bewonings- of landgebruiksmogelijkheden samenhangen.

Voor meer dan de helft van het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld. Voor het overige deel is er een lage archeologische verwachting daarvoor is geen onderzoeksplicht. Voor meer informatie, raadpleeg de atlas Omgevingsdienst Midden-Holland.

https://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Gebiedsbeschrijving Restveengebied

Gemeente Zuidplas

Type zoekgebied: Transitiegebied / Landschapstype: Droogmakerij Veen

Oppervlakte zoekgebied: 178 hectare

Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden

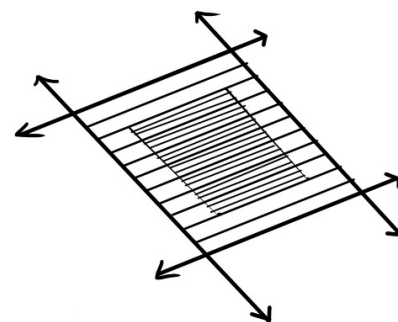

Afb. Locatiekaart van het zoekgebied

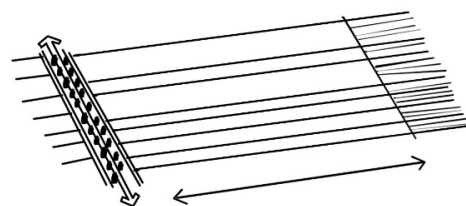
De Gebiedsspecifieke inpassingsvoorwaarden zijn leidend voor het inrichtingsvoorstel van een zon-op-land initiatief voor deze locatie. De inpassingsvoorwaarden zijn gebaseerd op de landschappelijke kenmerken en waarden zoals beschreven in het eerste deel van deze gebiedsomschrijving.

Configuratie

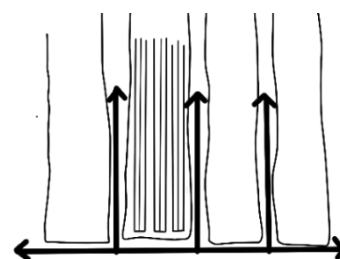
- De configuratie voor invulling met PV-opstellingen bestaat uit kloelke grote orthogonale blokken die de polderlijnen volgen en losliggen op grote afstand van wegen en tochten,
- De afstand van het cluster tot de Middelweg is minimaal 200 meter aan weerszijde.
- De afstand van clusters tot de watergangen van de Vierde en de Vijfde Tocht bedraagt 200 meter en vormt een buffergebied dat op termijn mogelijk verder vernat zal worden. Dit kan in de inrichting worden meegenomen (zie ook meekoppelkansen).
- Diverse clusters van 400x400 meter of 400x200 meter kunnen zo ontstaan.
- De grote infrastructuurlijnen van spoorweg en provinciale weg zijn niet leidend bij de inrichting. Het patroon van de polder wel.
- De afstand die vrijgehouden wordt vanaf de spoorweg is meest westelijk minimaal 1 slag.
- Binnen de clusters worden extensieve PV-opstellingen gemaakt met een maximale dekkingsgraad en dichtste pakking van maximaal 50% van het gebruikte oppervlakte land van een perceel, om te voorkomen dat de veenbodem uitdroogt en tegelijkertijd vegetatiegroei behouden blijft.
- Een inrichtingsplan met PV-opstellingen die de slagrichting volgen wordt geprefereerd.
- De hoogte van de PV-opstellingen is niet vaststaand voor het gebied, maar voor alle clusters wordt dezelfde hoogte nagestreefd.

Rechthoekige blokken volgen de orthogonale structuur maar liggen vrij in het landschap

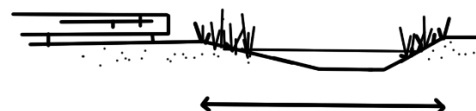
Behoud min. 200m vanaf de Middelweg

Bestaande poldereenheden als leidraad nemen en oriëntatie van de zonnepanelen volgt slaglandscap

Extensieve PV opstelling

Voorkom hekwerk en afrastering, los op met brede sloten

Begrenzing, afscherming en landschapskwaliteit

- Het gebruik van de gronden rondom de clusters blijft agrarisch, met na verloop van tijd mogelijk een meer natuurlijk karakter.
- Beperkt de hoeveelheid hekwerk en afrastering zo veel als mogelijk. Waar toegankelijkheid kan worden beperkt met sloten heeft dat de voorkeur. Daarbij kan gekozen worden om nieuwe sloten rond het cluster aan te leggen. Afstemming met waterschap en de vernattingsopgave van de veengrond is hierbij noodzakelijk.
- De brede landschapskaders rond de clusters kunnen ook van opgaande beplanting worden voorzien om stevige kaders te vormen. Samenhang met natuur en recreatieve mogelijkheden (meekoppelkansen) lijkt dan wenselijk.
- Alle bestaande watergangen worden gerespecteerd (geen dempingen) en zoals in huidige situatie opgenomen in het inrichtingsplan. De PV-opstellingen worden op minimaal 2 meter van de insteek van de watergang geplaatst voor een groene oever en talud.

Techniek en installatie

- Transformatorhuisjes hebben een rustige en ingetogen vormgeving en worden ruimtelijk logisch en uit het zicht geïntegreerd in het veld. Plaatsing gebeurt binnen elk cluster met een maximale hoogte van 150 cm boven het huidige maaiveld.
- De kleur van de zonnepanelen inclusief omlijsting is donker en mat. Daarnaast wordt er één type paneel toegepast binnen elk cluster of het project als geheel.
- Bij voorkeur zoveel mogelijk gebruik maken van al aanwezige paden voor een zo efficiënt mogelijk systeem van onderhoudspaden, waarbij ook buiten de clusters het orthogonale patroon wordt aangehouden met paden met minimale breedte.

- Geen verharding voor onderhoud, parkeren of anderszins buiten de clusters.

Planproces en communicatie

- Uitwerking altijd in samenspraak met gemeente en directe omgeving.
- Langs de diverse wandel- en fietspaden in het omliggende gebied kunnen op meerdere punten informatieborden worden geplaatst die het zon-op-veld project uitleggen.

Beheer

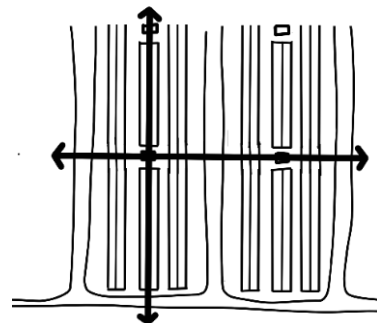
- In het beheerplan wordt ook de monitoring en wijze van eventueel herstel van aangetaste landschaps- natuur- en biodiversiteitswaarden gegeven.

Meekoppelkansen

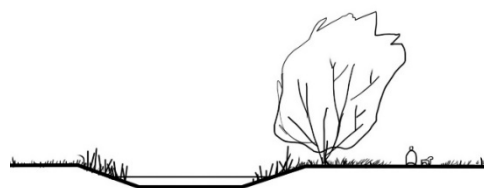
- Uitbreiding van de natuurwaarden door natuurlijk beheer van het Restveengebied als geheel kan worden meegenomen in het voorstel voor inrichting van de zon-op-veld clusters in dit gebied. Daarbij zijn verdere versterking van de aanwezige flora en fauna soorten een pre, met nadruk op natte natuur en natuurvriendelijke oevers langs de Vierde en Vijfde Tocht.
- De vernattingsopgave zou met de toename van natuurvriendelijke oevers en het mogelijke opzetten van het waterpeil ingezet kunnen worden om broeikasgasemissies van het veen verder terug te dringen in samenspraak met het waterschap.
- De recreatieve mogelijkheden zouden in dit gebied verder kunnen worden benut door routes toe te voegen voor verschillende doelgroepen en op strategische punten kunnen verblijfsplekken worden toegevoegd.

Aanvullende bronnen:

- LED Methode Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE):
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/energie-en-landschap/energiemaatregelen-inpassen-met-oog-voor-het-landschap>
- De gedragscode Zon-op-Land van de solar sector:
<https://www.hollandsolar.nl/uploads/files/gedragscode-zon-op-land.pdf>

Transformatorhuisjes worden ruimtelijk logisch geïntegreerd in het veld

Meekoppelkansen: natuurvriendelijk en recreatief inrichten van de Vierde en Vijfde Tocht

Stichting Dorp, Stad & Land is sinds 1929 een onafhankelijke kennispartner van gemeenten in Zuid- en Zuidwest-Nederland. Dorp, Stad & Land toetst, onderzoekt, adviseert en inspireert op het gebied van architectuur, erfgoed, stedenbouw en landschap. Met een deskundig team van ruim zeventig adviseurs zet de organisatie zich in bij ca. zestig gemeenten voor het publieke belang van een aangename en aantrekkelijke leefomgeving.

Ter informatie

Binnenpolder Midden

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door de gemeentegrens (ten noorden), de n11 (ten oosten) en de J.C. Hoogendoornlaan ten zuiden en westen.

Het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land.

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Dit veenweidegebied ligt in de invloedsfeer van de Oude Rijn. Hierdoor is er klei aanwezig in de ondergrond. Door de aanwezige klei in de ondergrond is het veen hier minder klinkgevoelig en is daarom in de loop van de tijd steeds hoger komen te liggen ten opzichte van de omgeving.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Geen mogelijkheden tot ontwikkeling zon op land.

Kansenkaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	121,6 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 1

Hoge natuurwaarden door de aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Kies Waarde

Veroorzaakt geen knelpunt

Netimpact uitgangspunt: niet van toepassing wegens geen mogelijkheden tot ontwikkeling zon op land.

Meekoppelkansen

Uitloop veeteelt

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. van de zuidwesthoek van het gebied dit heeft een zeer hoge / middelhoge archeologische verwachting hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTeme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Binnenpolder West

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door de gemeentegrens (ten noorden en ten westen), de J.C. Hoogendoornlaan (ten oosten) en de Warmoeskade (ten zuiden).
Het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land. Ook valt een deel van het gebied onder het Natuurnetwerk Nederland.

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Dit veenweidegebied ligt in de invloedsfeer van de Oude Rijn. Hierdoor is er klei aanwezig in de ondergrond. Door de aanwezige klei in de ondergrond is het veen hier minder klinkgevoelig en is daarom in de loop van de tijd steeds hoger komen te liggen ten opzichte van de omgeving.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Geen mogelijkheden tot ontwikkeling zon op land.

Kansenkaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	82 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 1

Hoge natuurwaarden door de aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

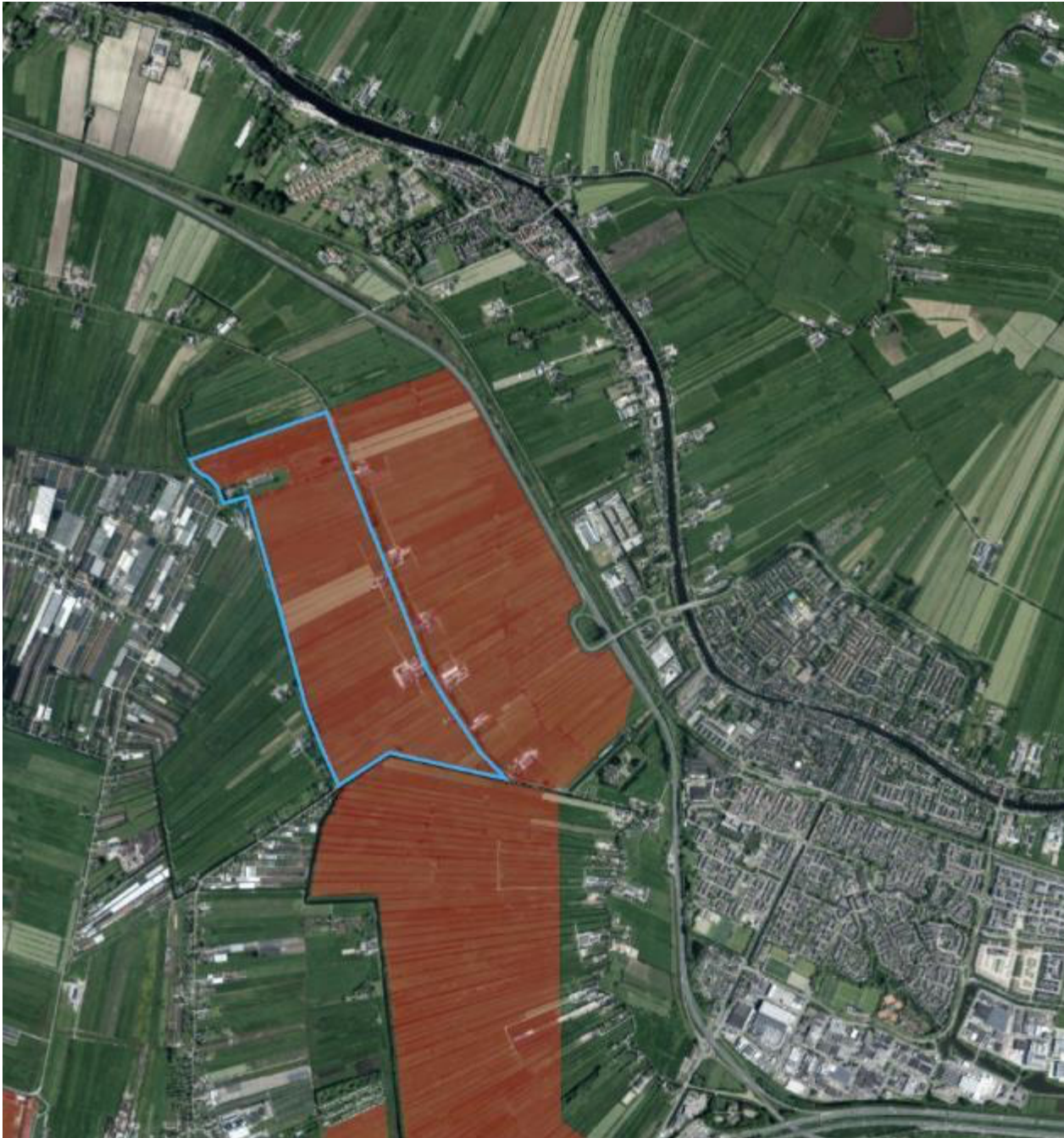
Geen geplande ontwikkelingen

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: n.v.t.

Niet van toepassing omdat ontwikkeling van zon op land uitgesloten is.

Meekoppelkansen

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 2

In een groot deel van het gebied geldt een hoge / middelhoge archeologische verwachting hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Voor de overige delen geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTeme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Polder Barwoutswaarder Noord

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door de A12 (ten noorden) en het Oosteinde (ten zuiden). De oostgrens ligt op circa 400 meter van de Verlengde Tuurluur en heeft geen zichtbare begrenzing.

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Dit veenweidegebied ligt in de invloedsfeer van de Oude Rijn. Hierdoor is er klei aanwezig in de ondergrond. Door de aanwezige klei in de ondergrond is het veen hier minder klinkgevoelig en is daarom in de loop van de tijd steeds hoger komen te liggen ten opzichte van de omgeving. Ook loopt binnen het gebied de kleirug van het voormalige veenstroompje de Oude Kerver.

Het Oosteinde is een kade (lage dijk) die het water keert tussen de poldercompartimenten met verschillende waterpeilen.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

- Het gebied is niet kansrijk geacht.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	56 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

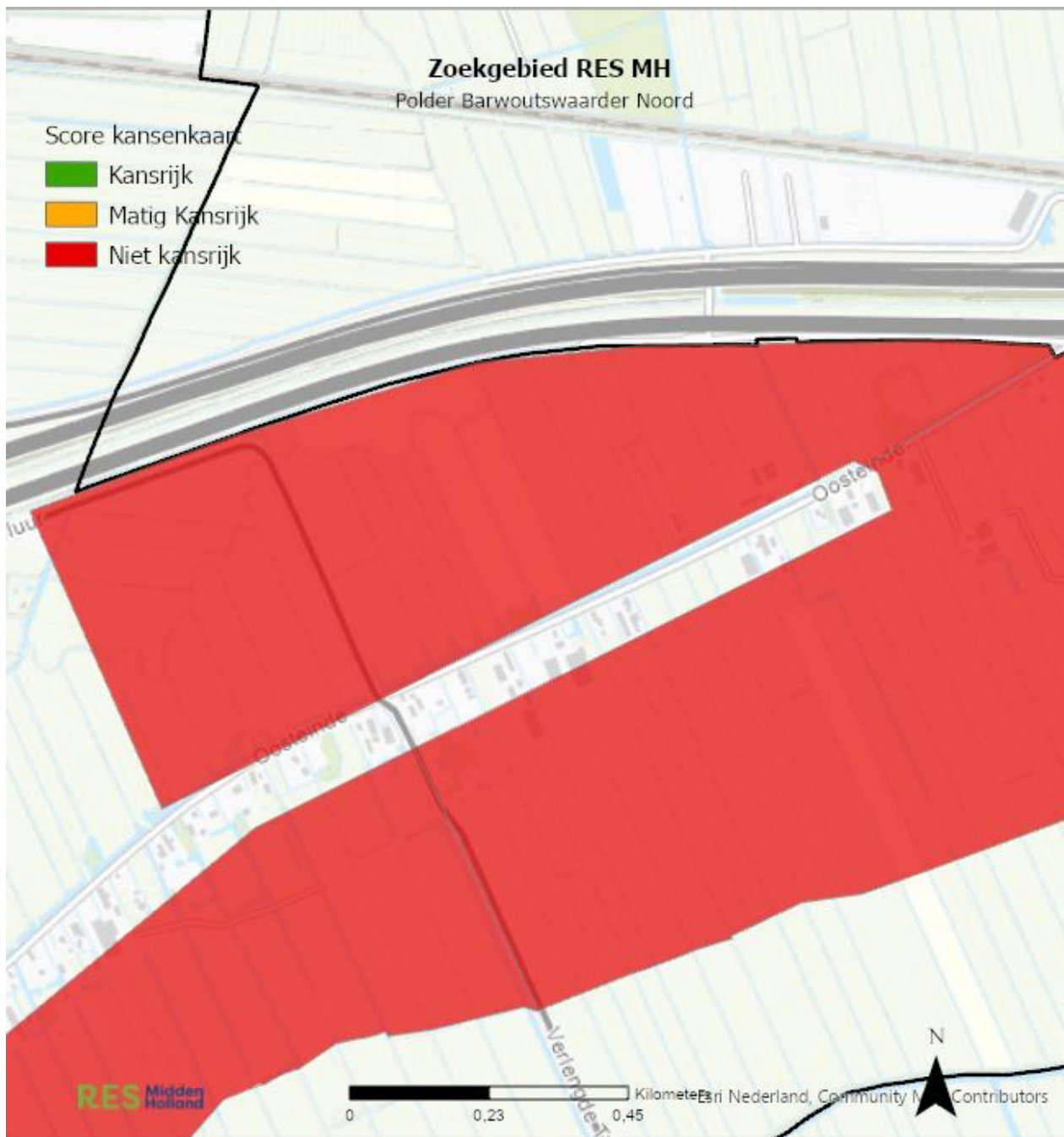
Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 1

Veroorzaakt een knelpunt dat niet voor 2030 opgelost kan worden

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Woerden-Zuid voor ontwikkelingen >10MW en Honthorst voor een ontwikkeling <10MW. Voor beide stations is er netcongestie totdat het nieuwe station Woerden-Zuid is gerealiseerd.

Meekoppelkansen

[Uitloop veeteelt](#)

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: [Trefkans 5](#)

Kleine kans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. het Oosteinde hier is een zeer hoge verwachting (trefkans 2) Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Ook heeft een deel van het gebied een hoge/middelhoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layer=Theme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Polder Barwoutswaarder Zuid

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door de A12 en het Oosteinde (ten noorden), de treinverbinding Utrecht – Rotterdam (ten oosten), de gemeente en provinciegrens (ten zuiden) en de Verlengde Tuurluur (ten oosten). De zuidzijde van het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land. De kansenskaartscore rechts heeft alleen betrekking op het noordelijke gedeelte van het gebied (zie kaart).

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. In de noordoost hoek van de polder ligt een deel veenweidepolder met rivierinvloed (door aanwezigheid van klei in de bodem is dit land minder klink gevoelig) dit deel van de polder is herkenbaar door de afwijkende richting van de verkaveling. Binnen het gebied lopen twee kades (lage dijk die het water keert tussen de poldercompartimenten met verschillende waterpeilen). Het Oosteinde is een van deze twee kades de andere is herkenbaar door de verandering van het verkavelingspatroon in de noordoosthoek van het gebied. De zuidwesthoek van het gebied is sterk bodemdalingsgevoelig.

Het gebied heeft een zeer open karakter.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Het gebied is niet kansrijk geacht.

Kansenskaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	123 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

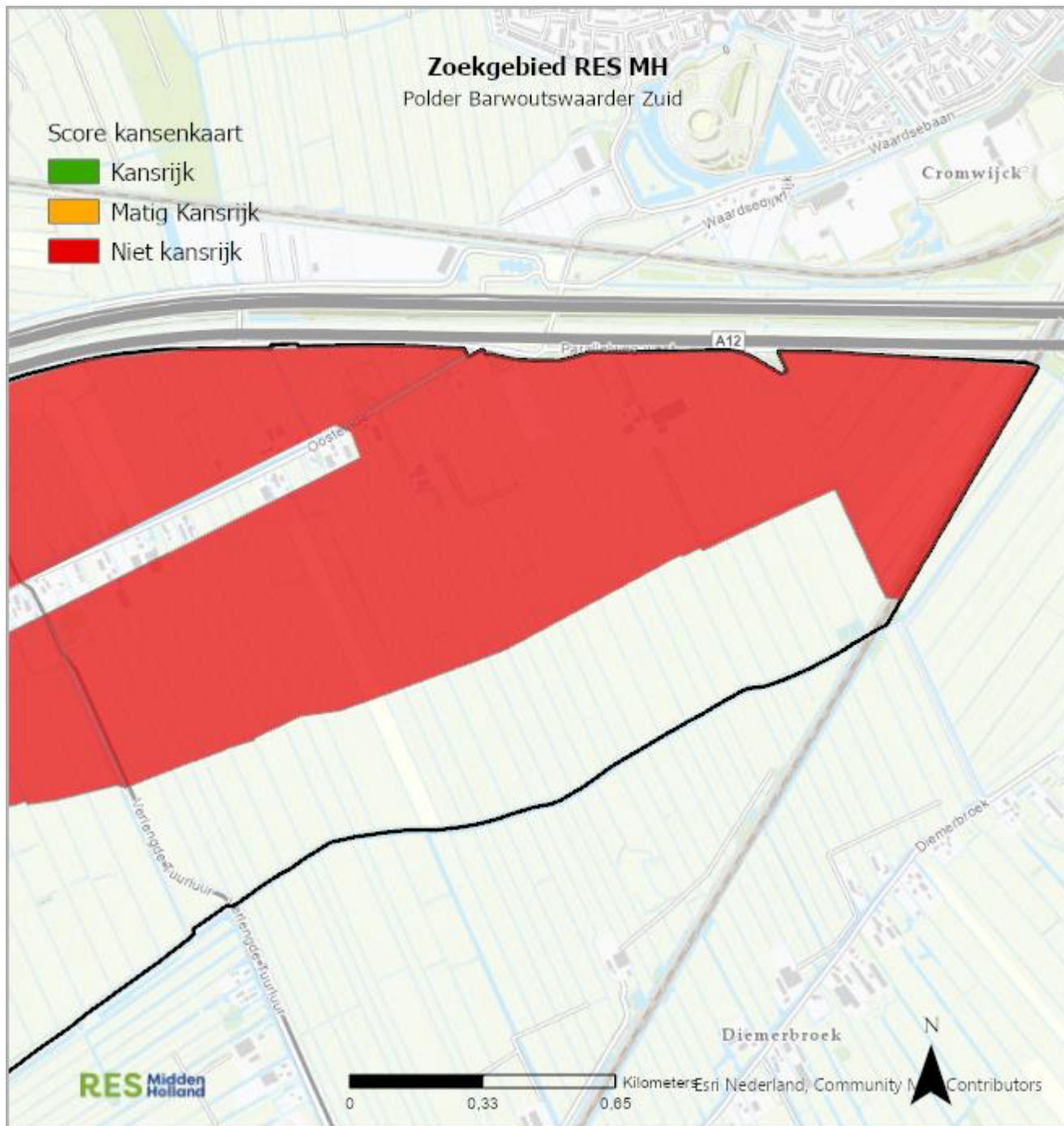
Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 1

Veroorzaakt een knelpunt dat niet voor 2030 opgelost kan worden

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Woerden-Zuid voor ontwikkelingen >10MW en Honthorst voor een ontwikkeling <10MW. Voor beide stations is er netcongestie totdat het nieuwe station Woerden-Zuid is gerealiseerd.

Meekoppelkansen

Uitlopen veeteelt
Wandelpaden voor versterken recreatie

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 5

Kleine kans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. het Oosteinde hier is een zeer hoge verwachting (trefkans 2) Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Polder Reeuwijk

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het zoekgebied betreft drie kleine clusters:

Het eerste gebied wordt begrenst door Reeuwijk-dorp (ten noordwesten), de Nieuwdorperweg (ten noordoosten), de A12 (ten oosten), de Baarsjeskade (ten zuiden) en de Reewal (ten westen).

Een groot deel van het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land. Daarnaast wordt er ten zuiden van Reeuwijk-Dorp een gebied ontwikkeld waardoor dit ook uitgesloten is.

Het tweede gebied wordt begrenst door de Warmoeskade en de J.C. HoogendoornlaanKerkweg (ten noorden), de bebouwing van de Oud Bodegraafseweg (ten westen), de Reeuwijkse Randweg met parallel daaraan de A12 (ten zuiden), de Oud Reeuwijkseweg (ten zuidwesten) en de ringdijk van de droogmakerij Tempelpolder (ten westen).

Een groot deel van het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land.

Het derde gebied wordt begrenst door de Kerkweg (ten noordwesten), de Oud Reeuwijkseweg (ten noordoosten), de Reeuwijkse Randweg met parallel daaraan de A12 (ten zuidoosten) en de Nieuwdorperweg (ten zuidwesten).

Een groot deel van het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land.

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. Het oorspronkelijke eeuwenoude verkavelingspatroon is goed bewaard gebleven, zichtbaar aan de veenputten en verbrede sloten.

Het gebied is bodemdalingsgevoelig. Een groot deel van de landbouw kampt met de problemen veroorzaakt door de daling en toenemende verzilting van de bodem.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Vanwege de nadelige kavelstructuur voor de inpassing van zonnenvelden en de ligging in agrarisch gebied is de gehele polder Reeuwijk als niet geschikt gebied geacht.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	125 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	64 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	... GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	... MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	... ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

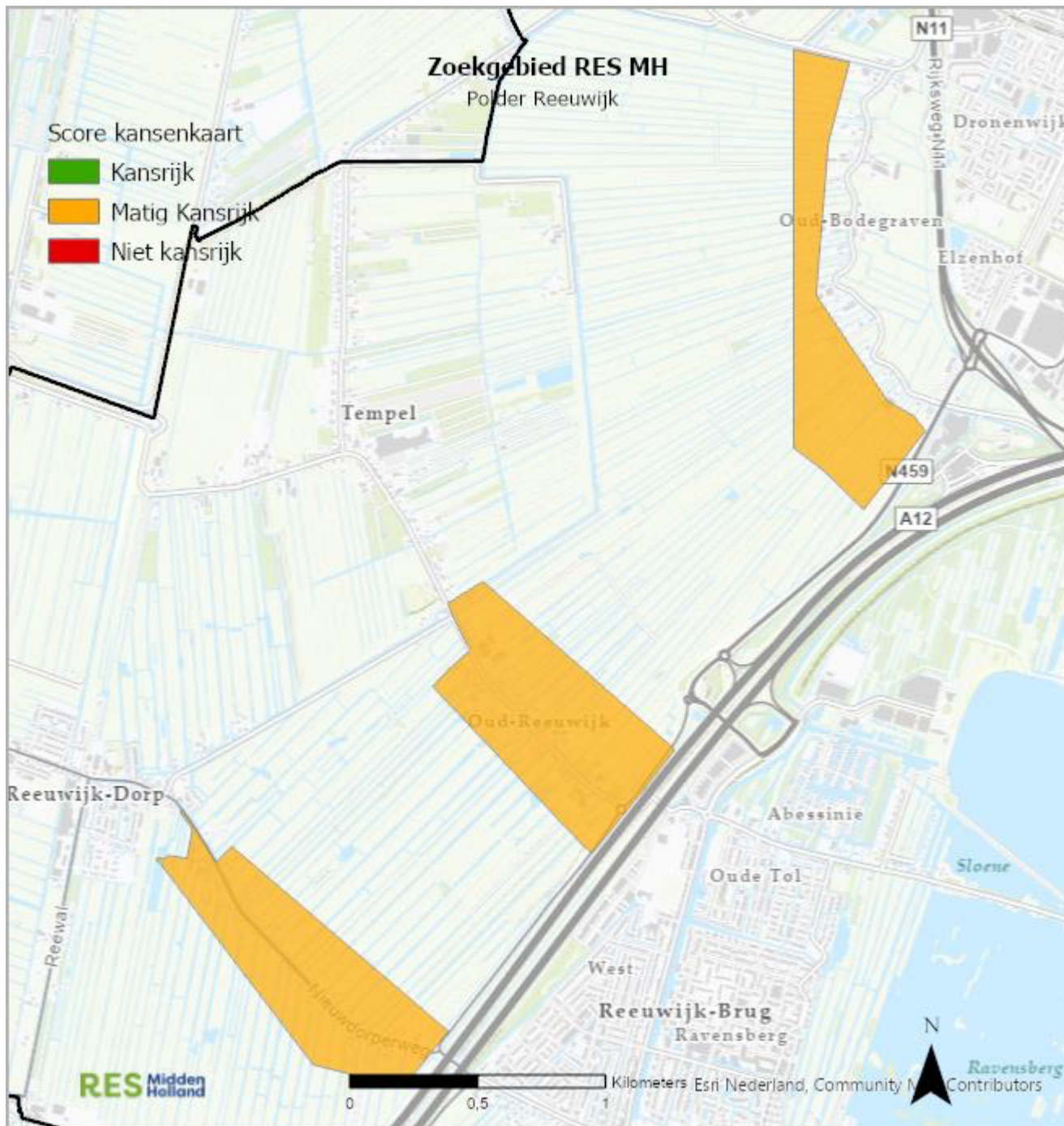
Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 wordt opgelost

Meekoppelkansen

Uitloop veeteelt

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. de zuidoosthoek van het gebied dit heeft een middelhoge archeologische verwachting hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 10.000 m² en ingrepen dieper dan 2 m beneden maaiveld

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Polder Westeinde Waarder West

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door de A12 (ten noorden), de Groendijck en Molendijk (ten oosten en zuiden) en de Dubbele Wiericke. Een groot deel van het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land. De kansenskaartscore rechts heeft alleen betrekking op het groene gedeelte van het gebied aangegeven op de kaart (zie kaart).

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. De Groendijck is een kade (lage dijk) die het water keert tussen de poldercompartimenten met verschillende waterpeilen. Een groot deel van het veenweidegebied is sterk bodemdalingsgevoelig.

Het gebied heeft een zeer open karakter.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Kavelorientatie is niet geschikt voor de plaatsing van (grootschalig) zon op veld. enkel kleine, lokale PV-installaties (<1MW) zijn mogelijk. dit gebied is dus als niet kansrijk te beschouwen.

Kansenskaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	27 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	... GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	... MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	... ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

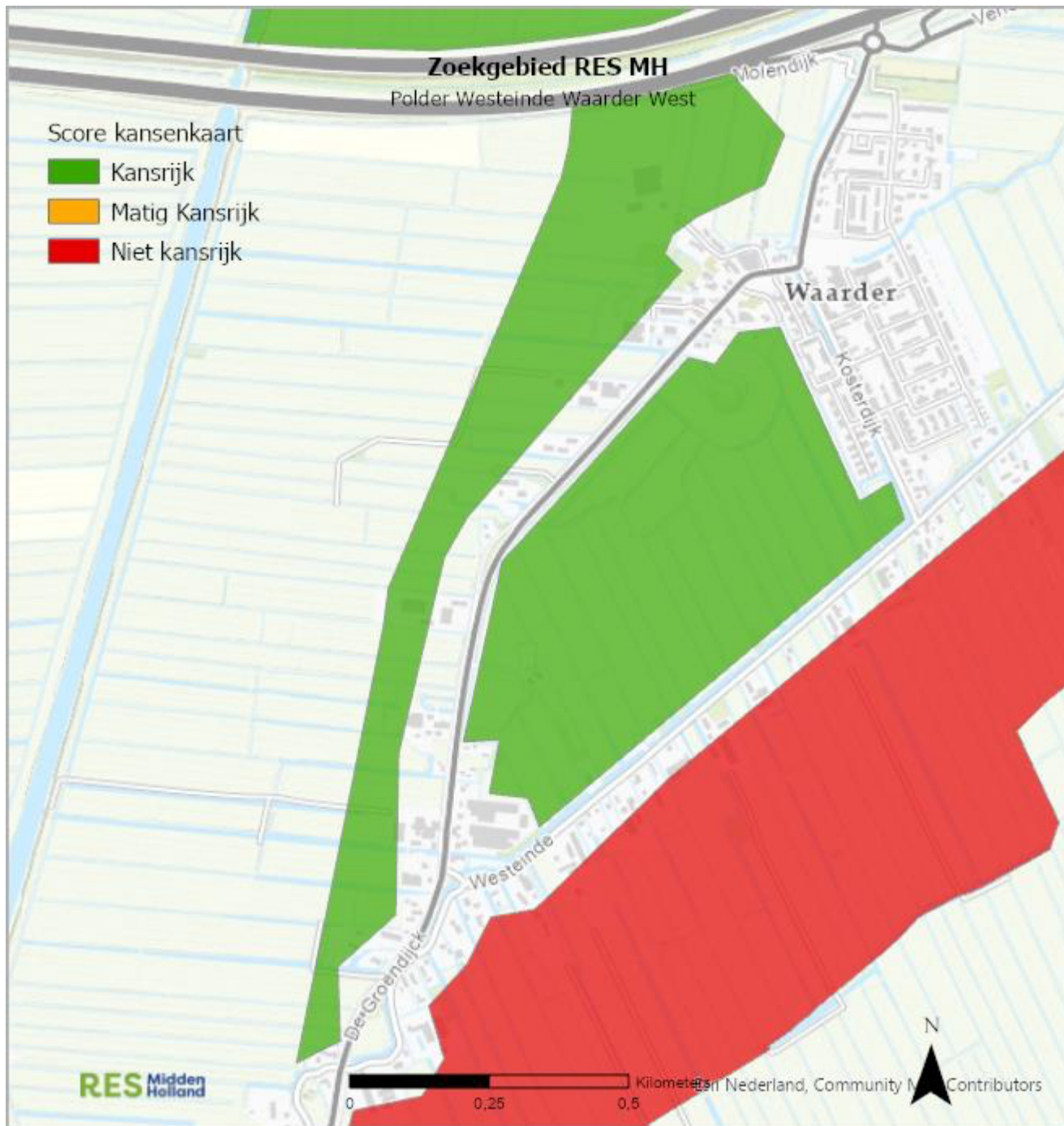
Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Broekvelden

Meekoppelkansen

Uitloop veeteelt

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving bevinden zich enkele cultuurhistorisch waardevolle panden.

Archeologische waarden: Trefkans 5

Het grootste deel van het gebied heeft een kleine kans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. de Groendijk daar is een zeer hoge verwachting (trefkans 2) Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Ook heeft een deel van het gebied een hoge/middelhoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Polder Westeinde Waarder Zuid

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
agrarisch gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door het Oosteinde, Westeinde en Driebruggen (ten noorden), de Verlengde Tuurluur (ten oosten), de gemeente en provinciegrens (ten zuiden) en de Dubbele Wiericke (ten westen). De zuidzijde van het gebied is belangrijk weidevogelgebied en is hierom uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land. De kansenkaartscore rechts heeft alleen betrekking op het noordelijke gedeelte van het gebied (zie kaart).

Karakter van het gebied

Het gebied behoort tot het veenweidelandschap. Het veenweidegebied wordt gekenmerkt door de slagenverkaveling met lange en smalle kavels en relatief brede sloten met hoge waterstanden. De veenweidepolder is sterk bodemdalingsgevoelig. Het Oosteinde en Westeinde zijn kades (lage dijken) die het water keert tussen de poldercompartimenten met verschillende waterpeilen. Ook langs de Dubbele Wiericke loopt een kade.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Dit gebied is niet kansrijk geacht.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	135 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

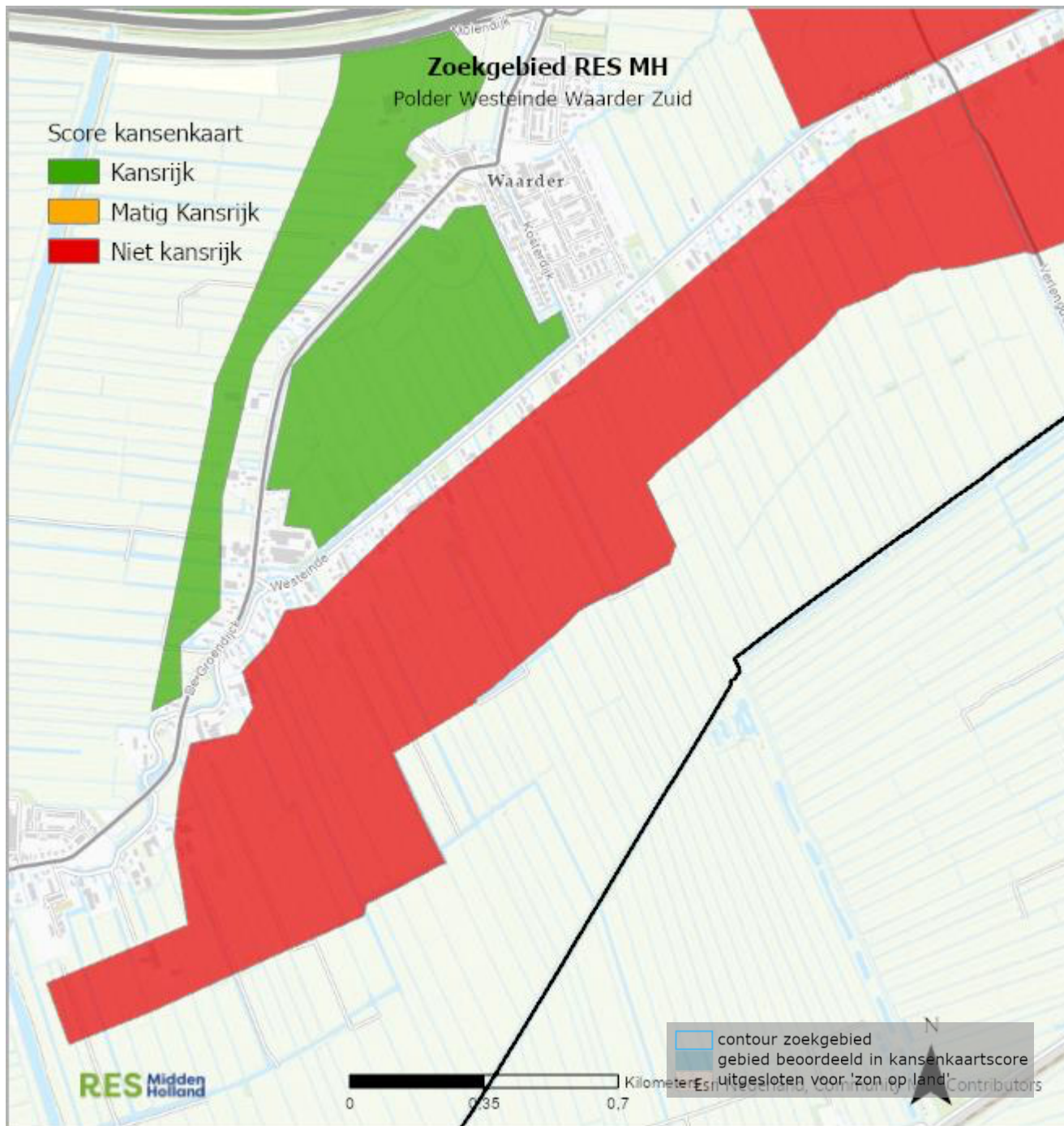
Netaansluiting: Waarde 2

Buiten 5 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 1

Veroorzaakt een knelpunt dat niet voor 2030 opgelost kan worden

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Woerden-Zuid voor ontwikkelingen >10MW en Honthorst voor een ontwikkeling <10MW. Voor beide stations is er netcongestie totdat het nieuwe station Woerden-Zuid is gerealiseerd.

Meekoppelkansen

Uitlopen veeteelt

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 5

Kleine kans op archeologische sporen. Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 25.000 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

M.u.v. het Oosteinde en Westeinde daar is een zeer hoge verwachting (trefkans 2) Onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

Ook heeft een deel van het gebied een hoge/middelhoge archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 500 m² en ingrepen dieper dan 0,40 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Noorderhout

Gemeente Gouda

gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de A12 (ten noorden), het park Noorderhout (ten oosten), de wijk Plaswijck (ten zuiden) en de Bloemendaalseweg (ten westen). Binnen het gebied is de ruitclub Bloemendaal gevestigd. Een ander deel van het gebied maakt onderdeel uit van park Noorderhout. Het gebied ligt binnen de bebouwde kom van Gouda.

Karakter van het gebied

Het gebied ligt aan De Bloemendaalseweg. Dit is een oud ontginningslint met aan weerszijden boerderijen en bijbehorende open doorzichten. De boerderij en het open land ten zuiden daarvan is onderdeel van de kenmerkende verkavelingsstructuur van het veenweidelandschap De noordoostkant van het zoekgebied kent een parkachtige inrichting en maakt onderdeel uit van park Noorderhout. Dit gebied heeft een belangrijke recreatieve functie en staat in verbinding met de Groene wal ten zuiden van de Bloemendaalseweg. Beiden zijn onderdeel van de ecologische hoofdstructuur van Gouda. Een groot deel van het gebied is beplant met bomen. In het zuiden van het gebied liggen twee stroken grasland.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Gezien de recreatieve, cultuurhistorische en ecologische belangen ligt het aanleggen van zonnepanelen op deze locatie niet voor de hand. Het gebied wordt daarmee als niet kansrijk geacht

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 3,3)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	4 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonneveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 1

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaarfiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

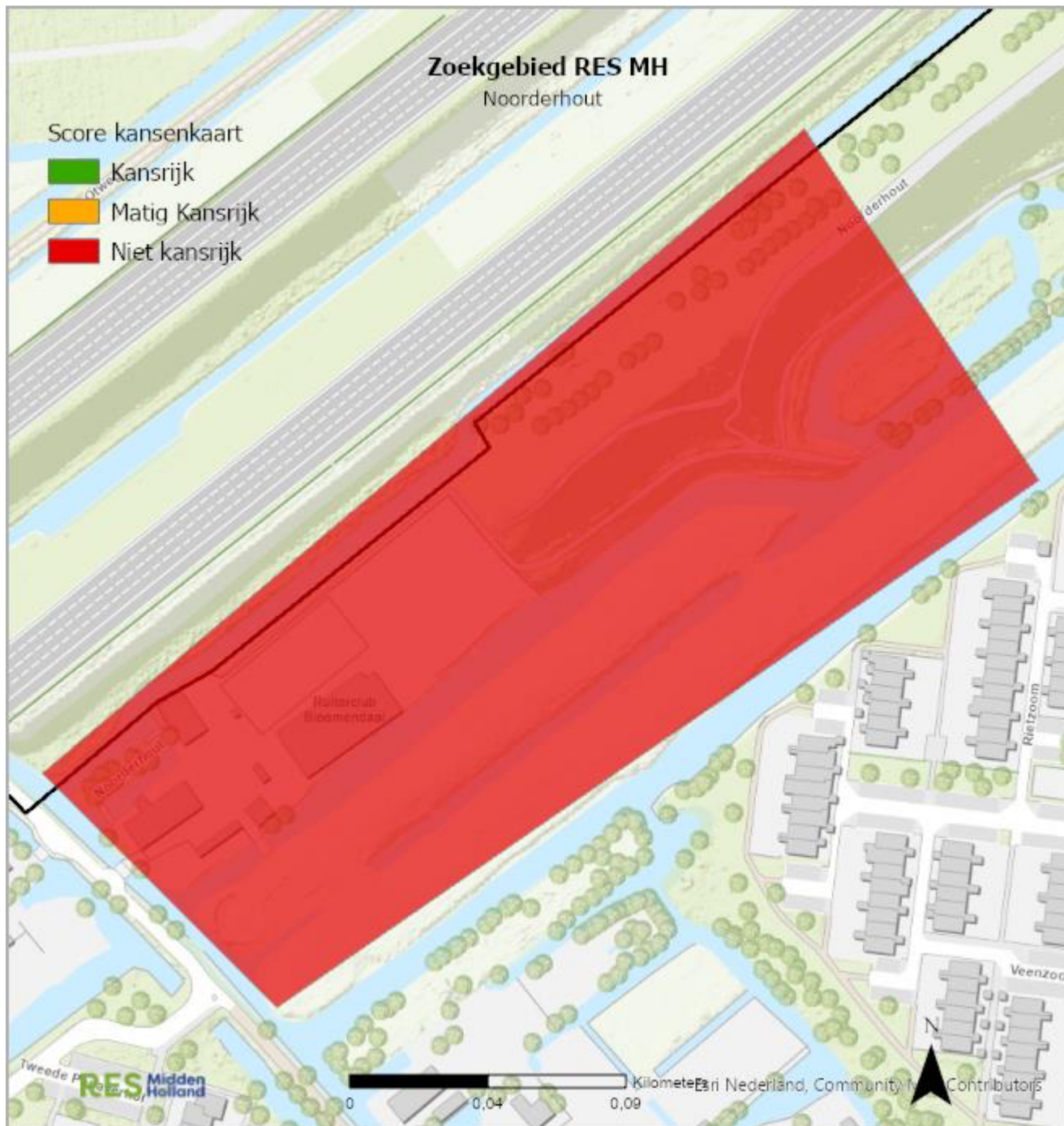
Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Bloemendaal

Meekoppelkansen

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

De Bloemendaalse weg en een zone van 160 m diep rondom de weg maakt onderdeel uit van een gebied van cultuurhistorische waarde.

Archeologische waarden: Trefkans 1

In het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 2 m beneden maaiveld

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

N210

Gemeente Krimpenerwaard gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied bevindt zich aan de noordzijde van de N210 tussen de N474 (westgrens) en het Dunea pompstation Bergambacht (oostgrens) en van Provincialeweg 11 (westgrens) tot Provincialeweg 15 (oostgrens). Het gebied heeft een lengte van circa 13km, de breedte varieert tussen 25-75 meter. Binnen het gebied loopt een mountainbikeroute tussen de N474 (westgrens) en de Molensloot (oostgrens), dit heeft een lengte van circa 9km.

Karakter van het gebied

De N210 loopt door het veenweidelandschap van de Krimpenerwaard. Het landschap is herkenbaar aan de lange smalle kavels. Het waterpeil is hoog en het grondgebruik is overwegend grasland. Het gebied is sterk bodemdalingsgevoelig.

De beplanting langs de weg varieert en heeft geen doorgaand karakter, deels zijn er essenlanen geplant en soms wordt de weg begeleid door een hakhoutsingel.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Gezien de recreatieve, cultuurhistorische en ecologische belangen ligt het aanleggen van zonnepanelen op deze locatie niet voor de hand. Het gebied is daarmee niet kansrijk.

Kansenkaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	35,4 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 1

Zeer hoge recreatieve waarde, door ligging van zoekgebied in recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 opgelost kan worden

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Krimpenerwaard (Langeland)

Meekoppelkansen

Onderhoud zonnepanelen in combinatie met onderhoud aan mountainbikeroute dat wordt gedaan door vereniging De Waardrenners.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

Ter hoogte van de rotonde Berkenwoude staat een monumentale Amerikaanse windmolen (poldermolen); de Zuidbroekse molen, merk Herkulus Metallicus uit 1922. Rijksmonument ID 509519. Deze maakt onderdeel uit van de Kijfhoekse kade, een historische structuur, (landschapselement).

Archeologische waarden: Trefkans 2

Het gebied tussen de N474 en de Molensloot heeft een zeer hoge archeologische verwachting. Daar geldt een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 100 m² en ingrepen dieper dan 0,3 m beneden maaiveld

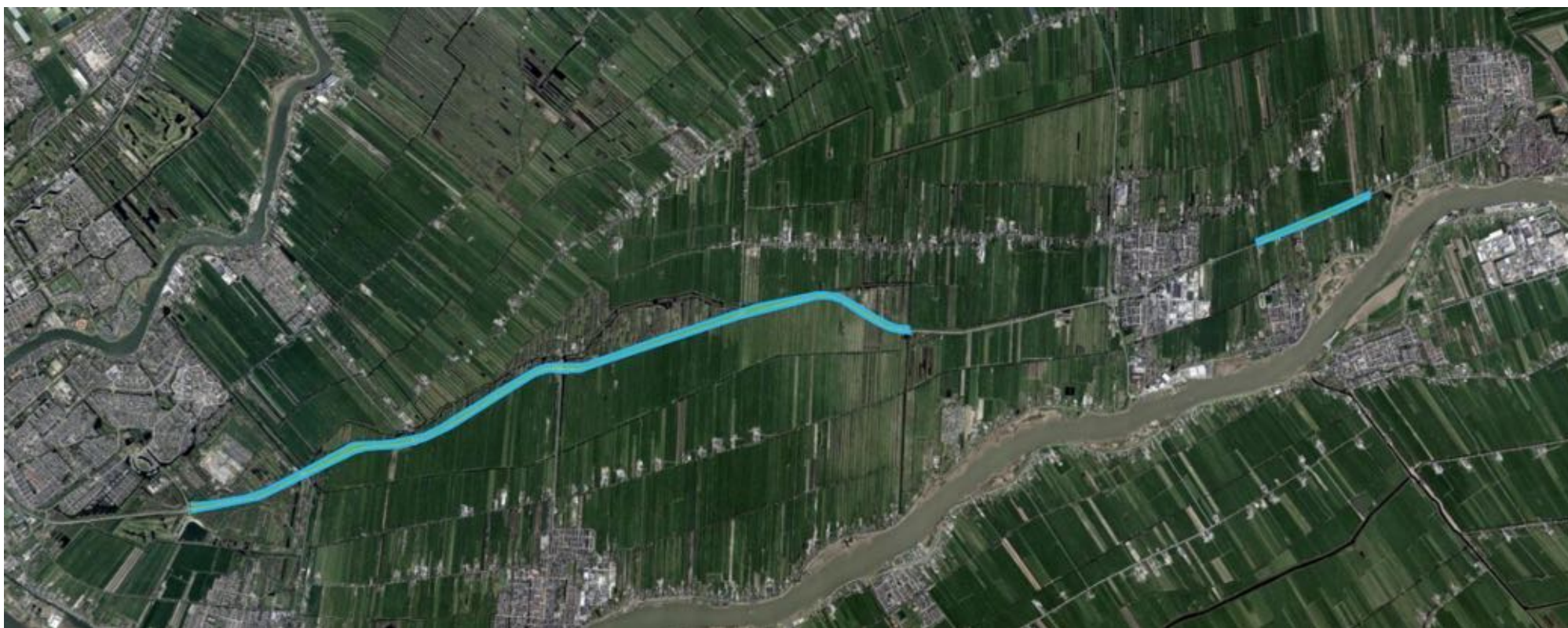
Ten oosten van de molensloot heeft het gebied middelhoge archeologische verwachting waarvoor een onderzoeksplicht geldt voor plangebieden gelijk aan of groter dan 2.500 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Ook heeft een deel van het gebied een lage archeologische verwachting waarvoor een onderzoeksplicht geldt voor plangebieden gelijk aan of groter dan 10.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Houdt rekening met de handreiking ruimtelijke kwaliteit zonne-energie Zuid-Holland.

Zijdeweg West, Ouderkerk aan den IJssel

Gemeente Krimpenerwaard

agrarisches gebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door Tiendweg West (ten noordwesten), de N475 (ten noordoosten), de Hillekade (ten zuidoosten) en een blokboezem (ten zuidwesten).

Karakter van het gebied

Het gebied Zijdeweg West in Ouderkerk aan den IJssel is een veenweidegebied met een agrarische bestemming (veehouderijbedrijven).. Het heeft een gelijkvormig ontginningsspatroon met lange, smalle noordwest-zuidoost georiënteerde kavels en brede sloten. Het gebied wordt in tweeën gedeeld door een wetering die van noordoost naar zuidwest loopt. Door het grote aantal bruggetjes heeft de wetering een 'gekartelde' rand; bruggen en onregelmatige rand vormen samen een karakteristiek beeld.

De zuidwestgrens wordt gevormd door een blokboezem. Na verlies van hun functie zijn de meeste blokboezems bebost geraakt. Deze zijn herkenbaar als opgaande boselementen in het verder vlakke landschap.

Het zuidoostelijk deel van het gebied is sterk bodemdalingsgevoelig.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In de omgevingsvisie van Krimpenerwaard, vastgesteld op 29 juni 2021, is opgenomen dat dit gebied niet geschikt is voor duurzame energieproductie. het gebied is daarmee als niet kansrijk beoordeeld.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	137 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Agrarisch gebied

Landschapstype: Waarde 2

Veenweide gebied

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen geplande ontwikkelingen

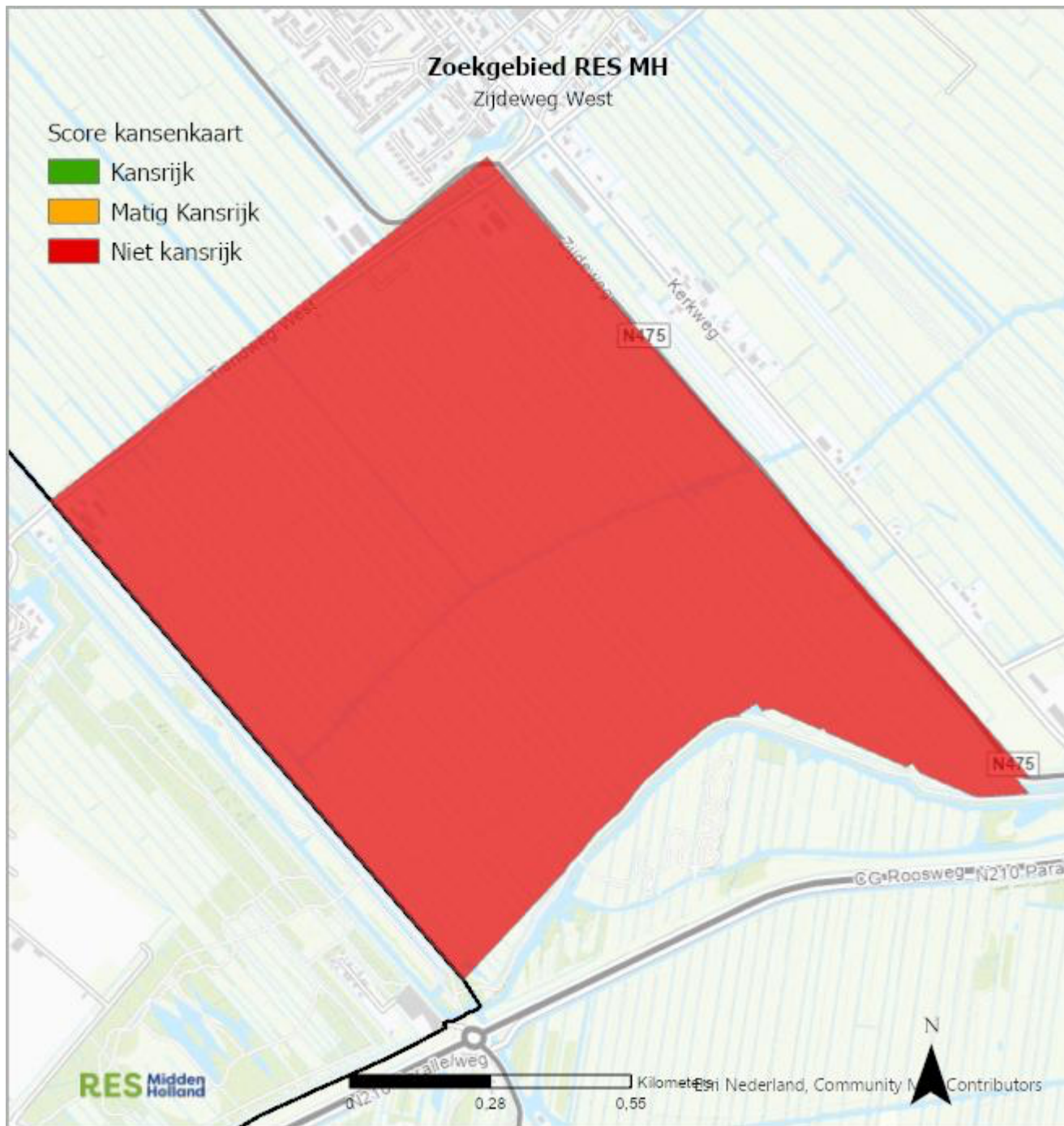
Netaansluiting: Waarde 5

Binnen 0 tot 1 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 3

Veroorzaakt een knelpunt, dat voor 2030 opgelost kan worden

Netimpact uitgangspunt: aansluiting op station Krimpenerwaard (Langeland)

Meekoppelkansen

Aansluiting zoeken bij het gebiedsplan dat door de provincie moet worden opgesteld in het kader van de Nationaal Programma Landelijk Gebied (gebiedsgerichte aanpak met doelen voor emissiereductie, natuurherstel en water)

Maak er een beleavingszonepark van met wandelmogelijkheden in aansluiting op de Krimpenerhout

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

Bij cultuurhistorische waarden gaat het over sporen, objecten en structuren die onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. In veel gevallen bepalen deze cultuurhistorische waarden de identiteit van een gebied. Het Middeleeuwse slagenlandschap heeft in zichzelf cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 4

Voor het overgrote deel van het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 10.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Er zijn voor kleine delen van het zoekgebied uitzonderingen. Deze uitzonderingen gaan van middelhoge tot zeer hoge archeologische verwachting. Informatie over de exacte locatie van deze gebieden en de onderzoeksplicht is te vinden in de atlas Omgevingsdienst Midden-Holland.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerT heme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

In het kader van het project Veenweiden is 2.250 hectare in de Krimpenerwaard aangewezen als natuur en maakt onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Met de agrarische sector is afgesproken dat de resterende agrarische gronden voor de sector behouden blijven. Houdt rekening met de handreiking ruimtelijke kwaliteit zonne-energie Zuid-Holland

Waddinxveen (A12/A20/N457 knoop Zuid)

Gemeente Waddinxveen

gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied grenst aan het bedrijventerrein Distripark Doelwijk en de Moordrechtboog (N457). De A12 (noordgrens), N457 (oostgrens), Overslagweg (zuidgrens) en een waterberging (westgrens) begrenzen het gebied.

Karakter van het gebied

Het gebied wordt in een groter verband omkaderd door de A12, A20, N457 (Moordrechtboog) en de spoorlijnen Gouda - Den Haag en Gouda - Alphen a/d Rijn. De zoekgebieden Waddinxveen (A12/A20/N457 knoop) liggen centraal in dit infrastructurele knooppunt. De zoekgebieden worden opgedeeld door de A12, N451 en N457. Het gebied ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder, dit deel van de droogmakerij is een droogmakerij klei. Ten noorden en zuiden van de afslagen van de A12 is het droogmakerijlandschap nog herkenbaar. Binnen de afslagen heeft het gebied een hoogwaardige inrichting met een afwisseling van groen en waterbergingen.

De A12 die het gebied doorsnijdt, ligt verhoogd in het landschap. De taluds aan de zuidzijde van de A12 zijn grotendeels beplant met bosschages. De taluds aan de noordzijde zijn niet beplant.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In december 2021 is voor het gebied het bestemmingsplan E-hub vastgesteld. Er loopt een initiatief om een E-hub met circa 76 vrachtwagenparkeerplaatsen te realiseren. De E-hub wordt momenteel gebouwd.

Voor inpassing van zonnenvelden gelden onderstaande voorwaarden.

Er zijn vrachtwagenparkeerplaatsen en een E-hub voorzien op de locatie. Het initiatief wordt landschappelijk ingepast. Er blijft op het maaiveld geen ruimte over voor zon op land.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	2 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

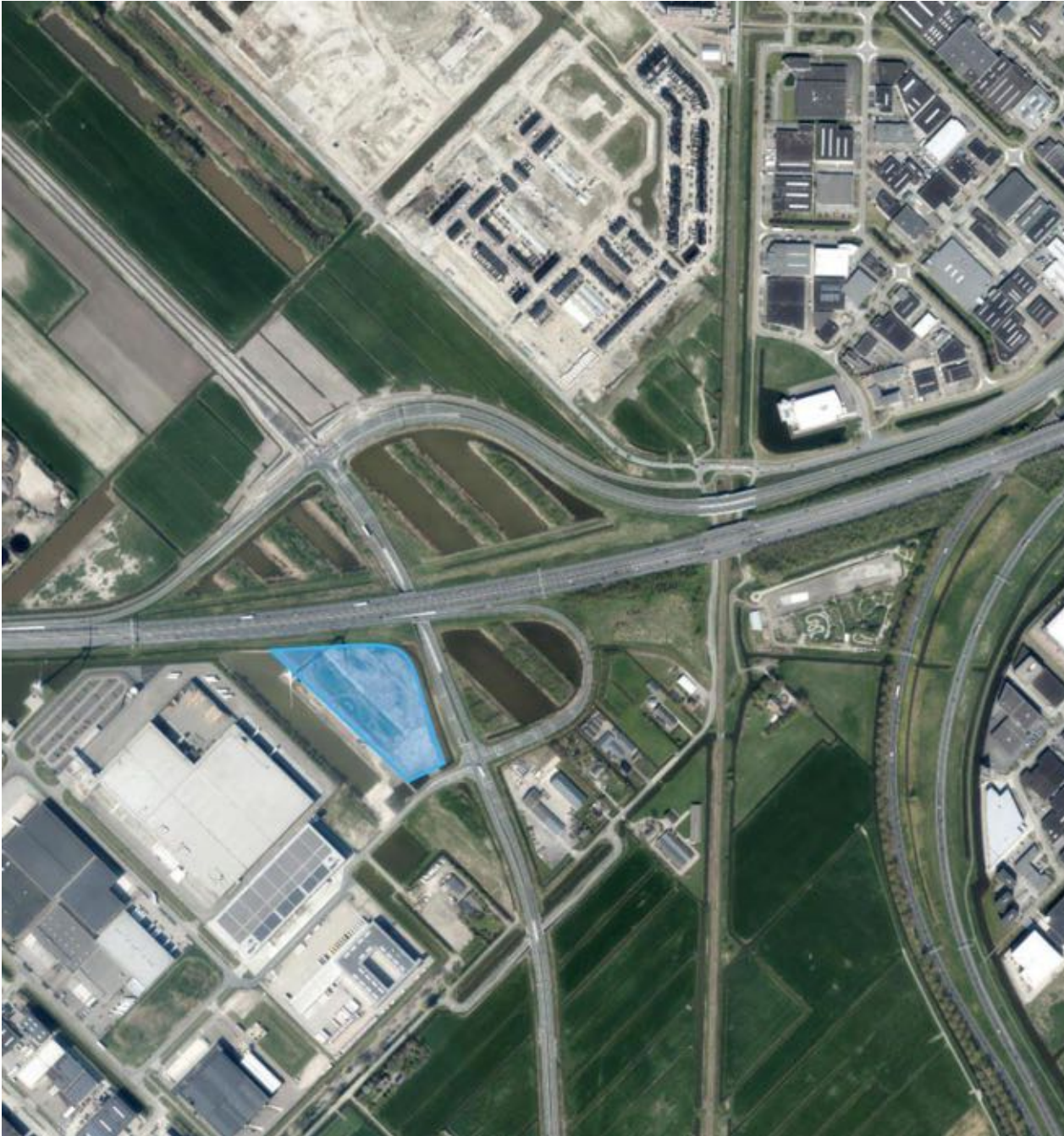
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Er zou onderzocht kunnen worden of boven de vrachtwagenparkeerplaatsen zon op land mogelijk is.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden:

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent dat er geen onderzoeksplicht is.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTeme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Waddinxveen Noord (A12/A20/N457 knoop)

Gemeente Waddinxveen
gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

De westgrens van het gebied is de N457, de zuidgrens is de N451 en de oostgrens is de zuidelijke rondweg. Het gebied is onderdeel van de Vredenburgzone. De gemeente heeft als doelstelling om in de Vredenburgzone in te zetten op natuur. Met name watergebonden natuurontwikkeling wordt gezien als een toevoeging in het bestaande gebied.

Karakter van het gebied

Het gebied wordt in een groter verband omkaderd door de A12, A20, N457 (Moordrechtboog) en de spoorlijnen Gouda - Den Haag en Gouda - Alphen a/d Rijn. De zoekgebieden Waddinxveen (A12/A20/N457 knoop) liggen centraal in dit infrastructurele knooppunt. De zoekgebieden worden opgedeeld door de A12, N451 en N457. Het gebied ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder, dit deel van de droogmakerij is een droogmakerij klei. Ten noorden en zuiden van de afslagen van de A12 is het droogmakerijlandschap nog herkenbaar. Binnen de afslagen heeft het gebied een hoogwaardige inrichting met een afwisseling van groen en waterbergingen.

De A12 die het gebied doorsnijdt, ligt verhoogd in het landschap. De taluds aan de zuidzijde van de A12 zijn grotendeels beplant met bosschages. De taluds aan de noordzijde zijn niet beplant.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Voor inpassing van zonnenvelden gelden onderstaande voorwaarden.

Dit gebied maakt onderdeel uit van de Vredenburgzone. De gemeente heeft zich als doel gesteld hier een natuur- en recreatiegebied te realiseren. Een deel van de Vredenburgzone is gerealiseerd. Zon op land is hier niet wenselijk.

Kansenkaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	9 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 1

Zeer hoge recreatieve waarde, door ligging van zoekgebied in recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

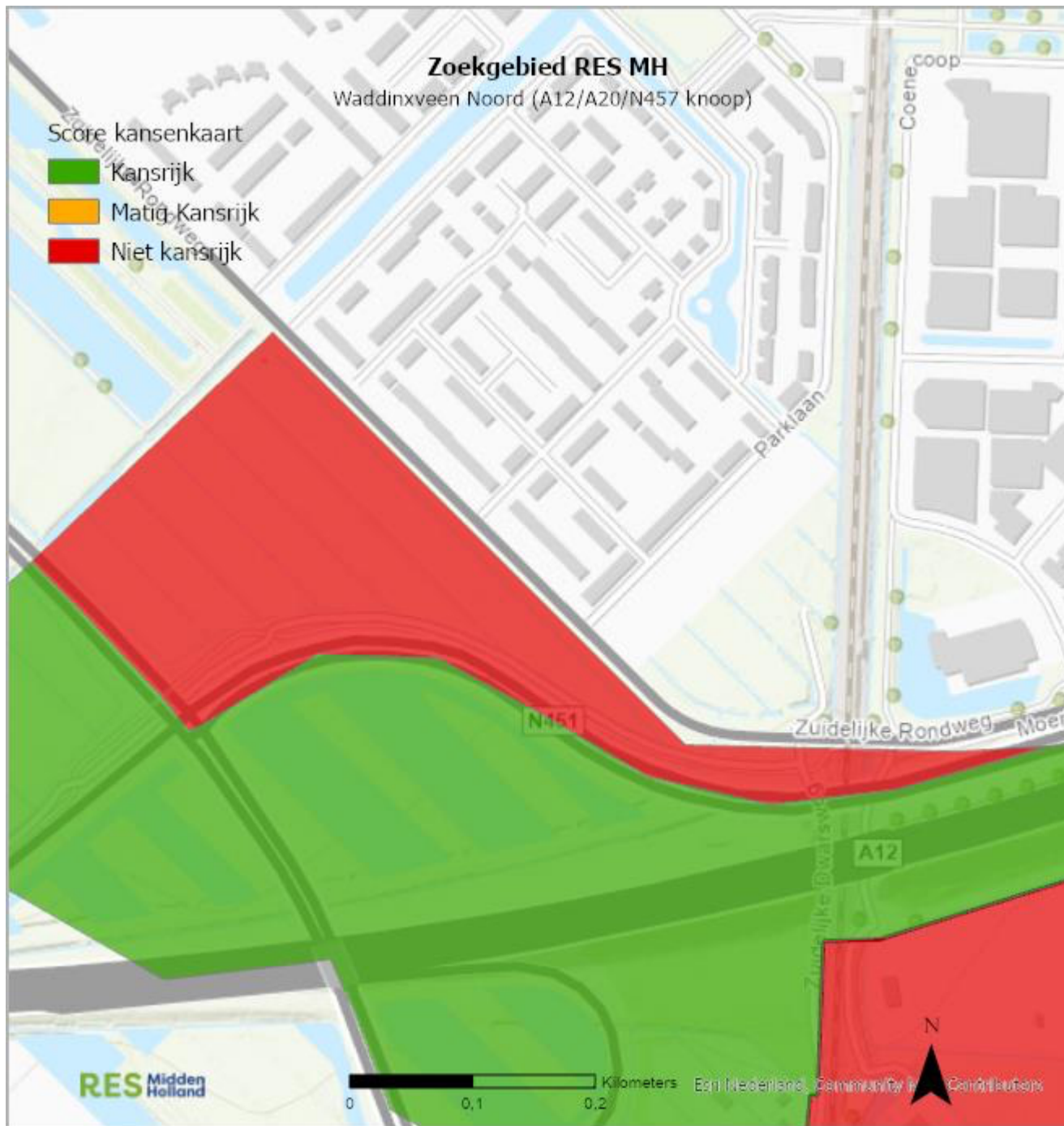
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 1

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent dat er geen onderzoeksplicht is.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layer=Theme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Swanla Driehoek (A12/Swanlaweg)

Gemeente Zuidplas

gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de treinverbinding Gouda – Den Haag (ten noorden), glastuinbouwgebied en de buurt Swanla (ten zuidoosten) en de Swanlaweg (ten westen).

Karakter van het gebied

Het gebied is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit deel van de droogmakerij is een droogmakerij klei. Ten westen van de Julianaweg loopt de ringvaart van de droogmakerij. De openheid en de grootschalige, rationele orthogonale verkaveling zijn binnen het gebied nog aanwezig. Aan de noordzijde en oostzijde van het gebied zijn de karakteristieke van de droogmakerij niet meer aanwezig door de aanwezigheid van de trein Gouda – Den Haag, de glastuinbouw en de buurt Swanla.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In de Swanla Driehoek worden woningen, een sportpark en een park gerealiseerd. Zon op land is hier niet mogelijk.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	28 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 4

Beperkte aanwezigheid van recreatiegebied

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

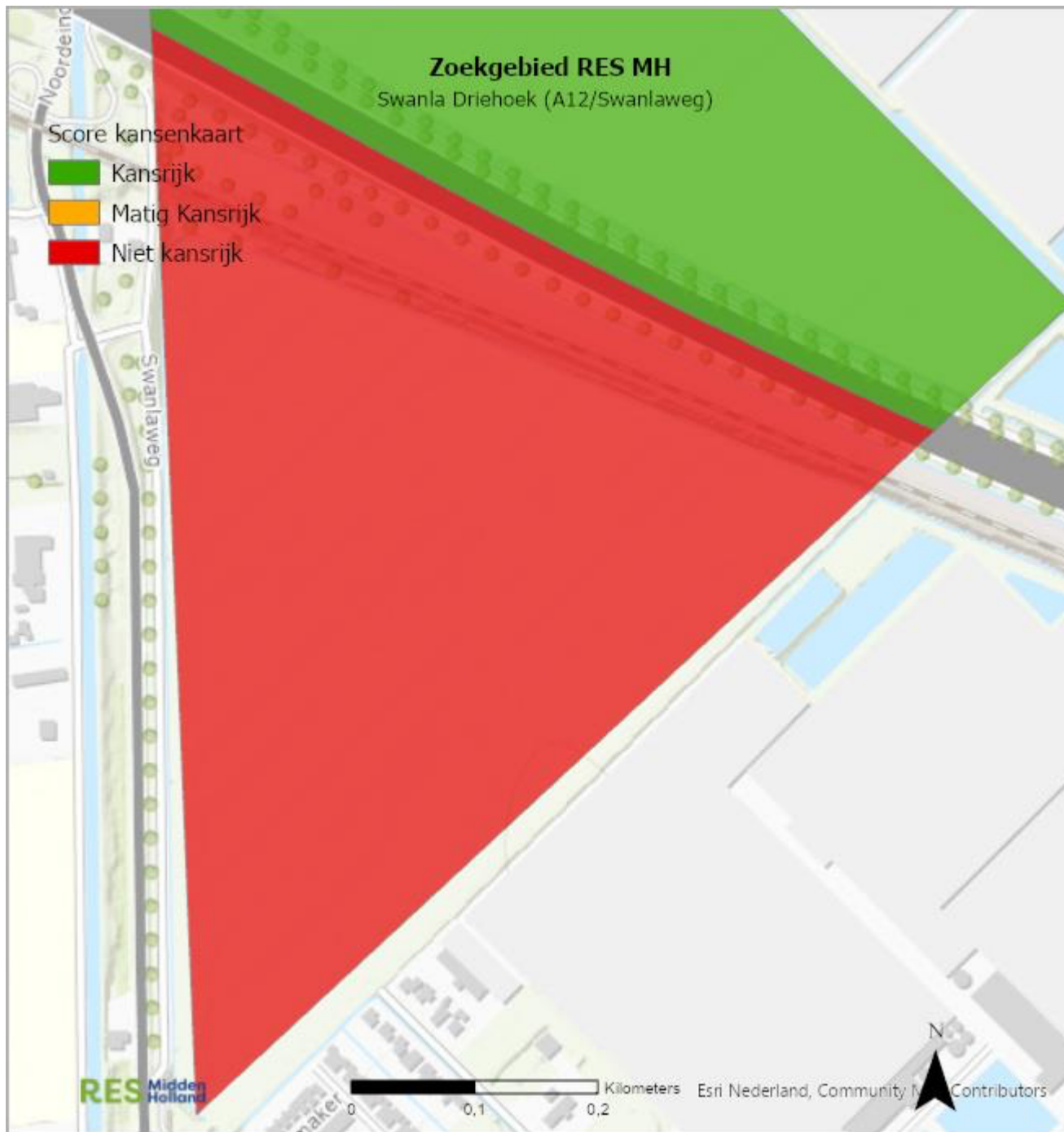
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Er zijn geen mogelijkheden voor de ontwikkeling van zon op land.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

In het grootste deel van het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent er geen onderzoekspllicht geldt voor plangebieden.

In de zuidelijkpunt van het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Bredeweg – Van der Spek Tuincentrum – A12 (A12/N219 knoop)

Gemeente Zuidplas

gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrenst door de N219 (ten westen), de N453/Bredeweg (ten noordoosten) en de A12 (ten zuiden). In het gebied bevindt zich Tuincentrum Van der Spek met twee bedrijfswoningen en een voormalig agrarisch bedrijf.

Karakter van het gebied

Het gebied ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder. De structuur van de droogmakerij is verloren gegaan. Het gebied wordt vrijwel volledig omringd door bedrijvigheid, met name in de logistieke sector (Logistiekpark A12/Glasparel, Doelwijk), met op enige afstand glastuinbouwbedrijven, andere agrarische bedrijven en woningen.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Er bevindt zich hier bebouwing, wat het gebied niet kansrijk maakt.

Kansenkaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	3 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	3 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 5

Droogmakerij Klei

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 3

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

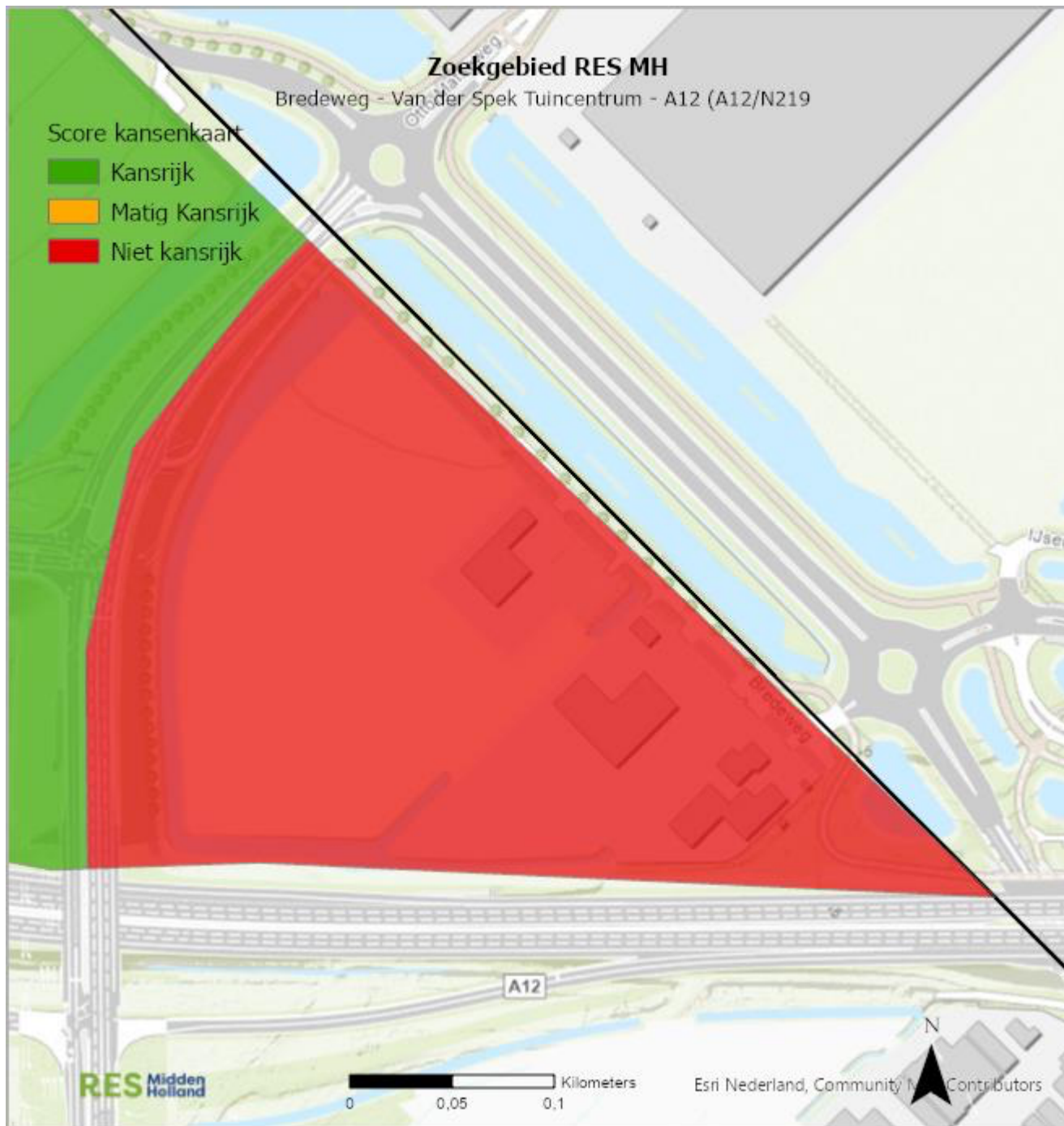
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 5

Binnen 0 tot 1 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

In het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

In oktober 2022 is het bestemmingsplan Tuincentrum Van der Spek deels in werking gesteld. Dit bestemmingsplan voorziet in de gewenste uitbreiding van het Tuincentrum Van der Spek. Mogelijke initiatieven dienen in overeenstemming te zijn met het bestemmingsplan Tuincentrum van der Spek.

Gouwepark (Vijfde tocht, Noord Ringdijk en Provinciale weg)

Gemeente Zuidplas
transitiegebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt ingesloten door A20, de provinciale weg N457 en de Noord Ringdijk. Binnen het gebied lopen de treinverbindingen Gouda - Rotterdam, Gouda - Den Haag en Gouda - Leiden (RijnGouwelijn). De sporen verdelen het gebied in 3 deelgebieden. Tegen de noordwestgrens van het gebied ligt industriegebied Gouwepark I. Binnen het gebied liggen enkele boerderijen/woningen. Het gebied heeft een agrarische bestemming.

Het gebied is onderdeel van het Middengebied van de gemeente Zuidplaspolder. Het Middengebied is een transitiegebied dat in de komende decennia een ingrijpende ontwikkeling door zal maken. De ontwikkeling is beschreven in het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder.

Karakter van het gebied

Het gebied Vijfde tocht, Noord Ringdijk en Provinciale weg ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder. Het gebied is onderdeel van de Gouweknoop. In de structuur van het land is de droogmakerij nog zichtbaar, wel wordt de hoofdstructuur bepaald door de aanwezigheid van de A20 en de drie spoorlijnen. De infrastructuur heeft tot een versnippering van het gebied geleid. Ook in het driedimensionale vlak; veel van de infrastructuur kruist elkaar ongelijkvloers.

De waterstructuur in het plangebied volgt de kavelstructuur. Langs het bebouwingslint aan de Vijfde Tochtweg ligt een brede waterloop (de Vijfde Tocht).

In het gebied zijn veel agrarische gronden aanwezig die ertoe leiden dat het gebied een redelijk groen karakter heeft. De snelweg A20 is ingepakt in bomenrijen die vanwege hun hoogte duidelijk zichtbaar zijn vanuit de omgeving.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.73, p.145) geeft de gemeente aan dat er in dit gebied in de toekomst ruimte komt voor een bedrijventerrein. Deze ontwikkeling wordt over meer dan 10 jaar voorzien. De gemeente ziet echter op korte termijn geen mogelijkheden voor de realisatie van zon.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	42 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

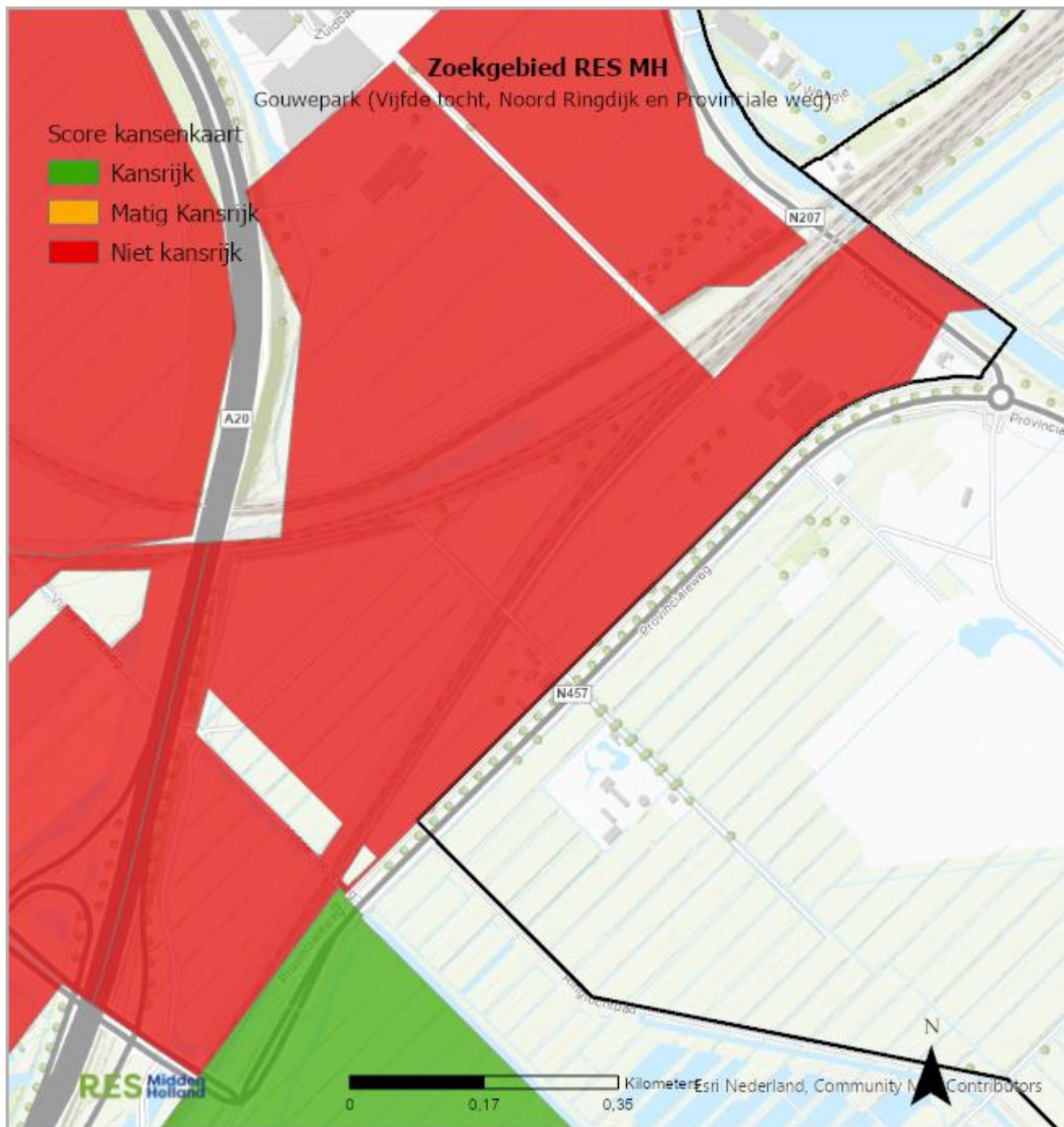
Gemiddelde ontwikkelingswaarde. Ontwikkelingen te voorzien na 10 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

In dit kader omschrijven we de meekoppelkansen in een zoekgebied. Ook staan hierin in de termijnen voor aanstaande ontwikkelingen in opgenomen. Bron: desbetreffende gemeente

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

In het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

In dit kader staan de bijzonderheden waarmee een initiatiefnemer rekening mee dient te houden. Bron: desbetreffende gemeente

Alleen zwaarwegende thema's vermelden

Gouwepark Zuid

Gemeente Zuidplas

Gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door het bedrijfsterrein Gouwe Park (ten noordwesten), de Noord Ringdijk (ten noordoosten), een aftakking van de Noord Ringdijk (ook de Noord Ringdijk genoemd; ten zuidwesten) en het spoor tussen Gouda - Leiden (RijnGouwelijs; ten zuidoosten) De bebouwing binnen het gebied beperkt zich tot een boerderij en een vrijstaande oude schuur.

Karakter van het gebied

Het gebied Gouwepark Zuid is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Door de ligging aan de ringdijk is lage ligging in het landschap duidelijk zichtbaar in het gebied, De openheid van het gebied wordt beperkt door de aanwezigheid van de bomenrij langs A20 en de spoorlijnen. Het gebied heeft de brede verkavelingsstructuur die kenmerkend is voor een droogmakerij klei, echter is er nog wel restveen aanwezig in de bodem.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.73, p.145) geeft de gemeente aan dat er in dit gebied in de toekomst ruimte komt voor een bedrijventerrein. Deze ontwikkeling wordt over meer dan 10 jaar voorzien. De gemeente ziet echter op korte termijn geen mogelijkheden voor de realisatie van zon.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	13 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid beschermde natuurwaarden

Recreatiewaarden: Waarde 2

Hoge recreatieve waarden door de directe invloed van recreatieve vaar- fiets- en wandelverbindingen

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Geen ontwikkelingen voorzien of voorzien na 5 jaar

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden:

In het gebied geldt een lage archeologische verwachting. Dit betekent er geen onderzoeksplicht geldt voor plangebieden.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Groene Schakel

Gemeente Zuidplas
transitiegebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de Knibbelweg en de Derde Tochtweg (ten noordoosten), het Natuurnetwerk Nederland gebied de Groene Waterparel (ten zuidoosten), de Bierhoogtweg en de Tweede Tochtweg (ten zuidwesten) en de N219 (ten noordwesten).

In het masterplan Middengebied Zuidplaspolder wordt aan de Derde Tochtweg woningbouw voorzien (zie kaart).

Karakter van het gebied

Het gebied is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit gedeelte van de droogmakerij behoort tot het restveengebied. De oorspronkelijke verkavelingsstructuur, lange smalle kavels, is hier grotendeels bewaard gebleven. Bij een deel van de kavels zijn sloten gedempt waardoor er grotere meer blokvormige kavels zijn ontstaan die karakteristiek zijn voor het noorden van de Zuidplaspolder.

Ook loopt er binnen het gebied een oude kreekrug.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.79) geeft de gemeente aan dat het uitgangspunt is om het bestaand bebouw oppervlak in de Groene Schakel te verminderen. Hiermee is de ontwikkeling van zon op veld niet kansrijk.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	112 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

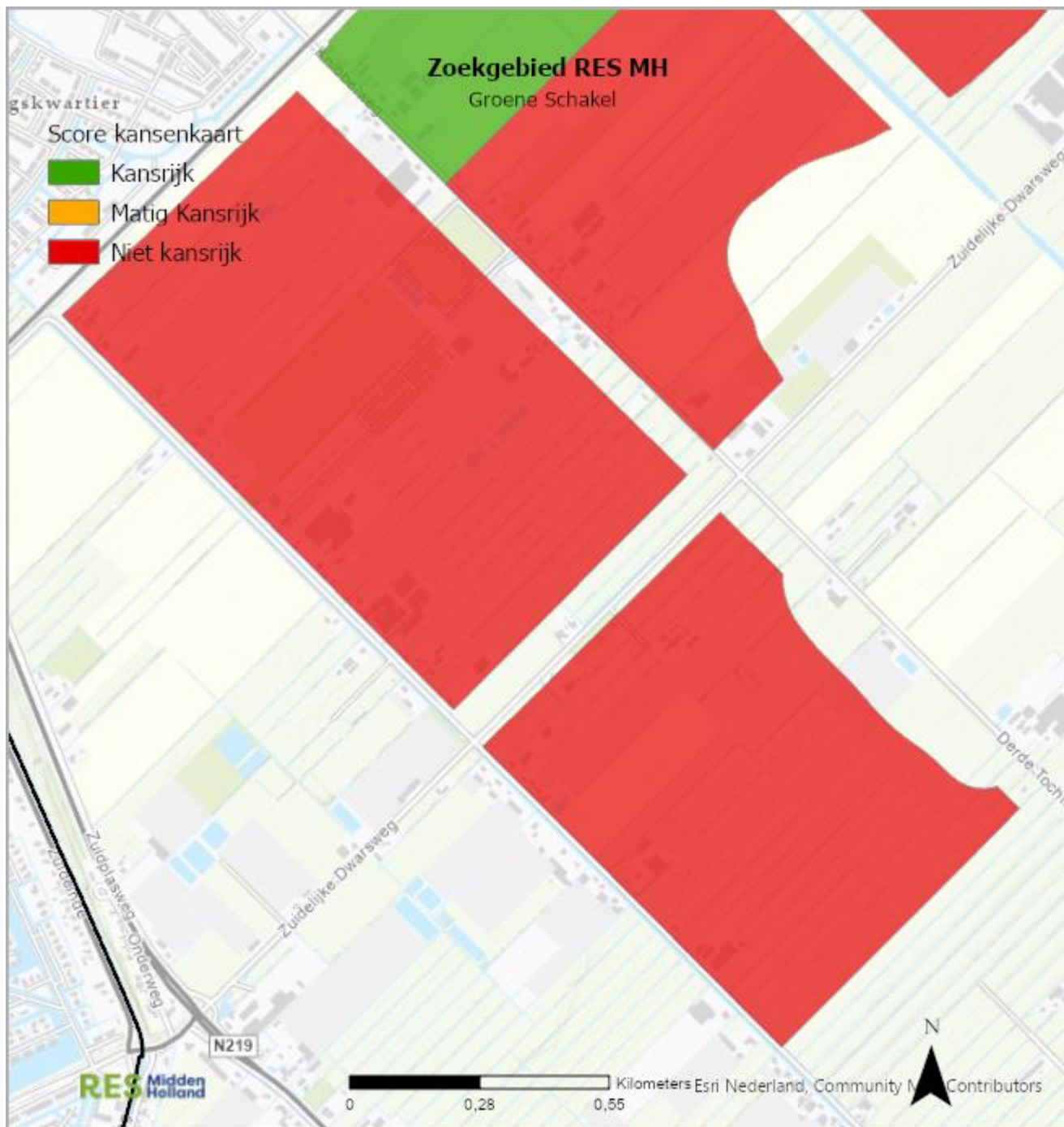
Gemiddelde ontwikkelingswaarde. Ontwikkelingen te voorzien na 10 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 1

Voor een deel van het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Het overige deel van het gebied heeft geen archeologische verwachting en daardoor ook geen archeologische vereisten.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layer=Theme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Er zijn specifieke spelregels opgesteld voor het invullen van de Groene Schakel met het oog op een vermindering van de bebouwing

Groene Waterparel

Gemeente Zuidplas
transitiegebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de Middelweg (ten noordoosten), de A12 (ten zuidoosten), de Tweede Tochtweg (ten zuidwesten) en de zoekgebieden Groene Schakel en het Vijfde Dorp (ten noordwesten).

Het gebied is in ontwikkeling als natuurgebied en is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Hierdoor is het uitgesloten voor het ontwikkelen van zon op land.

Karakter van het gebied

Het gebied is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit deel van de droogmakerij is een droogmakerij klei. Het landschap is zeer open en de kenmerkende rationele opbouw van linten, tochten en orthogonale verkaveling is in dit deel van de droogmakerij nog als eenheid herkenbaar. De grootschaligheid en openheid van deze droogmakerijen brengen eenheid en rust in het verder sterk verstedelijkte en soms verrommelde gebied en vormen daarmee een bijzondere kwaliteit.

Dit gebied is al in ontwikkeling als natuurgebied. Hier wordt door de Provincie en het Waterschap ingezet op het behouden en het verbeteren van de waterkwaliteit, door het isoleren van dit gebied van de rest van de polder. Katteklei in combinatie met een gunstige hydrologie en natuurlijke oevers zuiveren de kwel en leveren bijzondere natuur op met blauwgraslanden en zeer bijzondere waterplanten en waterinsecten. Daarnaast wordt ingezet op zeer extensieve veeteelt en recreatief medegebruik. Ondergeschikt aan de landschappelijke structuren, openheid en natuurwaarden komen er informele wandelroutes/laarzenpaden door het gebied

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

Geen mogelijkheden tot ontwikkeling zon op land.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	107 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 3

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 1

Hoge natuurwaarden door de aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

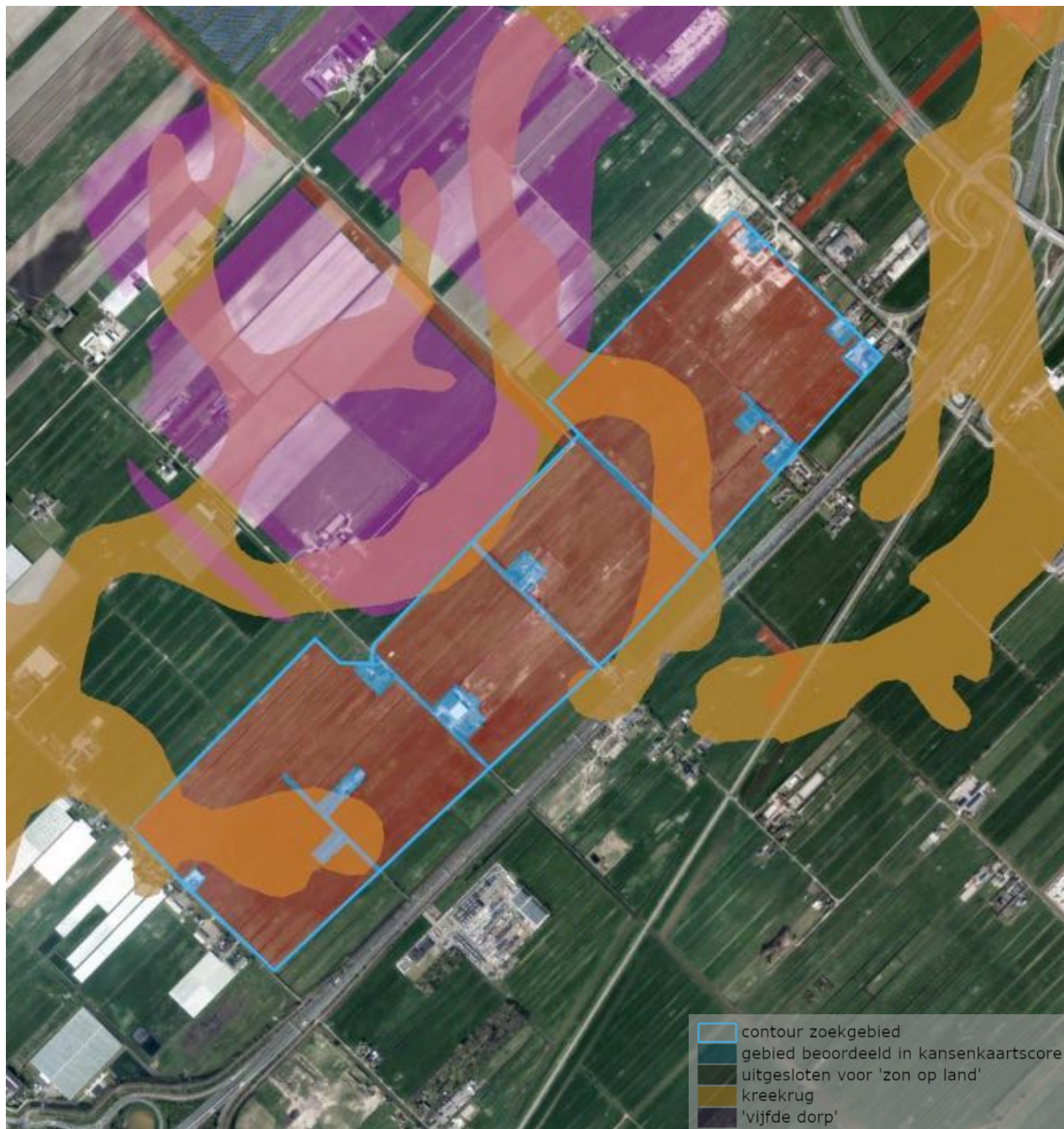
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Geen meekoppelkansen

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 1

Voor een deel van het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Het overige deel van het gebied heeft geen archeologische verwachting en daardoor ook geen archeologische vereisten.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Koning Willem 1 bos (Vijfde tocht, Noord Ringdijk en Provinciale weg)

Gemeente Zuidplas

transitiegebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de treinverbinding Gouda – Den Haag (ten noorden), de A20 (ten oosten) en de Moordrechtboog (N457; ten zuidwesten). In de noordoostzijde van het gebied loopt de Vijfde Tochtweg, hieraan ligt een historische oorlogsmonument.

Het gebied is onderdeel van het Middengebied van de gemeente Zuidplaspolder. Het Middengebied is een transitiegebied dat in de komende decennia een ingrijpende ontwikkeling door zal maken. De ontwikkeling is beschreven in het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder.

Een deel van het gebied behoort tot een Natuurnetwerk Nederland (NNN; zie kaart). Het NNN-gebied is niet meegenomen in de kansenskaartscore, omdat een NNN-gebied uitgesloten is voor het ontwikkelen van zon op land.

Karakter van het gebied

Het gebied Koning Willem 1 bos ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit gedeelte van de droogmakerij behoort tot het restveengebied. Dit is zichtbaar door de smalle langgerekte verkaveling van het land. Binnen het gebied loopt ook een kreekrug.

Het gebied is onderdeel van de Gouweknoop. De vele infrastructuur in de Gouweknoop versnipperd het gebied. De openheid van het gebied is richting het zuidwesten deels behouden gebleven. Aan de andere zijdes van het gebied vormt de infrastructuur ook in de hoogte een begrenzing.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.85, p.144) geeft de gemeente aan dat er in het gebied een bos aangelegd wordt (Koning Willem I Bos). Als aanvullende duurzame energieproductie voor het Middengebied nodig is, zal de gemeente Zuidplas onderzoeken of de transformatie van dit deel van het Koning Willem I bos hiervoor mogelijk is. Op dit moment is deze ontwikkeling niet te combineren met zon op land. Hiervoor geldt een zeer hoge ontwikkelingswaarde waardoor dit gebied niet kansrijk wordt geacht.

Kansenskaartscore:

 Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	15 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap

 Waarde 3

Transitiegebied

Landschapstype:

 Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden:

 Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden:

 Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden

Geplande ontwikkelingen:

 Waarde 3

Gemiddelde ontwikkelingswaarde. Ontwikkelingen te voorzien na 10 jaar

Netaansluiting:

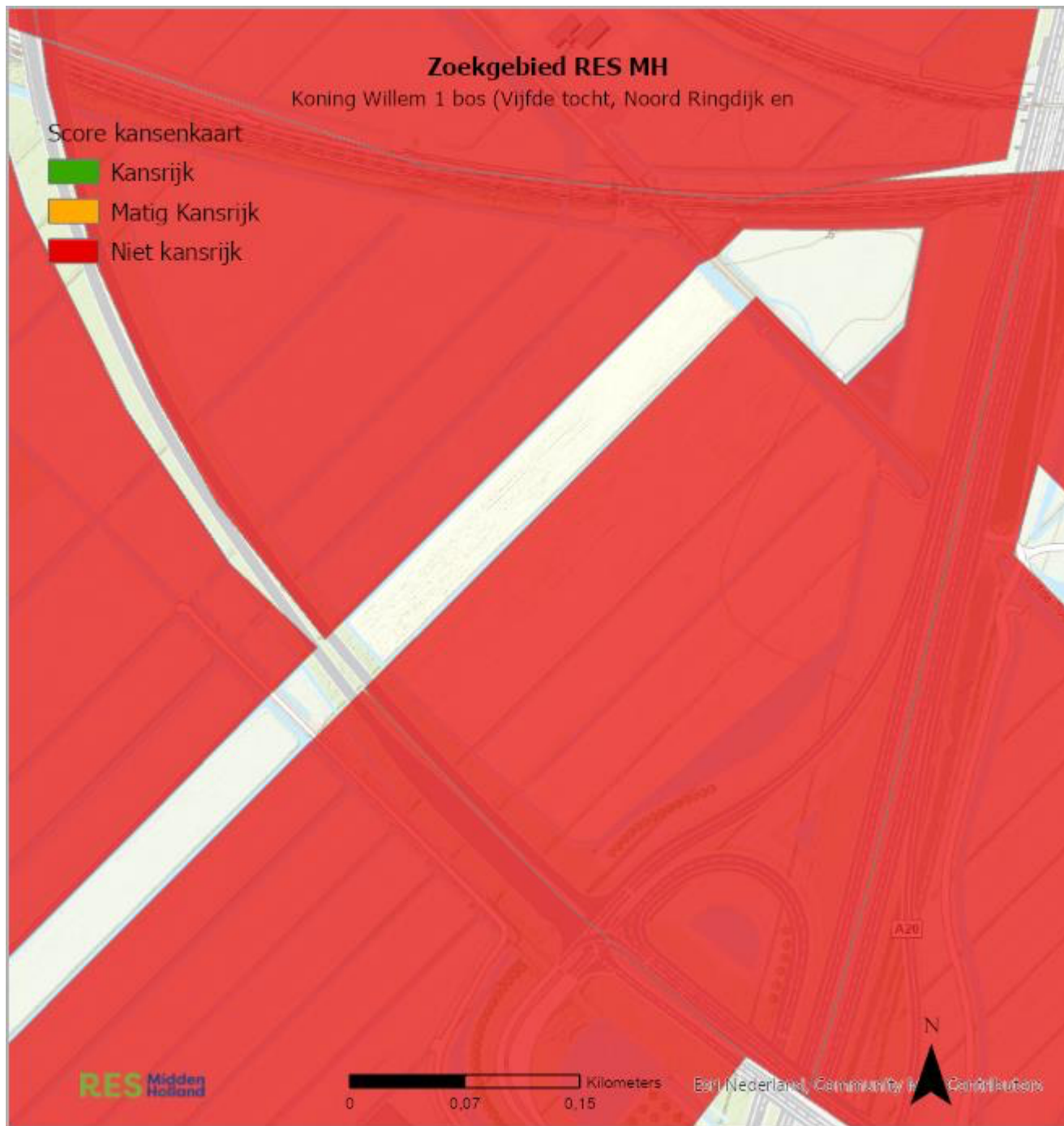
 Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact:

 Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Cultuurhistorische waarden:

Voor de noordwestelijke hoek van het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Koning Willem 1 Bos

Gemeente Zuidplas

transitiegebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de treinverbinding Gouda – Den Haag (ten noorden), de Moordrechtboog (N457; ten noordoosten), de A20 (ten zuidoosten) en de Middelweg (ten zuidwesten).

In het masterplan Middengebied Zuidplaspolder is er in het gebied zowel woningbouw als bebossing gepland. De woningbouw is voornamelijk gepland ter hoogte van de kreekrug (zie kaart). In het overige gebied is de boszone gepland.

Een kavel binnen het gebied behoort tot een Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN-gebied bevindt zich ongeveer 350 meter uit de zuidoost grens van het gebied en loopt van de Moordrechtsboog naar de Middelweg (zie kaart). Het NNN-gebied is niet meegenomen in de kansenkaartscore.

Karakter van het gebied

Het gebied Koning Willem 1 bos is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit gedeelte van de droogmakerij behoort tot het restveengebied. Dit is voor een groot deel van het gebied zichtbaar door de smalle langgerekte verkaveling van het land. Een aantal kavels rondom Middelweg 6 hebben meer blokvormige kavels, zoals in het noorden van de Zuidplaspolder. Ter hoogte van de blokvormige kavels loopt een kreekrug door het gebied (zie kaart).

Het gebied wordt gekenmerkt door de openheid.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.144) geeft de gemeente aan dat er in het gebied zogenoemde buitenplaatsen in het in de toekomst te ontwikkelen bos komen. Het bos zal een stevige groene begrenzing tussen het toekomstige dorp en de infrastructuur aan de noordzijde van het dorp vormen. Deze ontwikkeling is niet te combineren met zon op land. Hiervoor geldt een zeer hoge ontwikkelingswaarde waardoor dit gebied als niet kansrijk wordt geacht.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	53 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	52 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 4

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

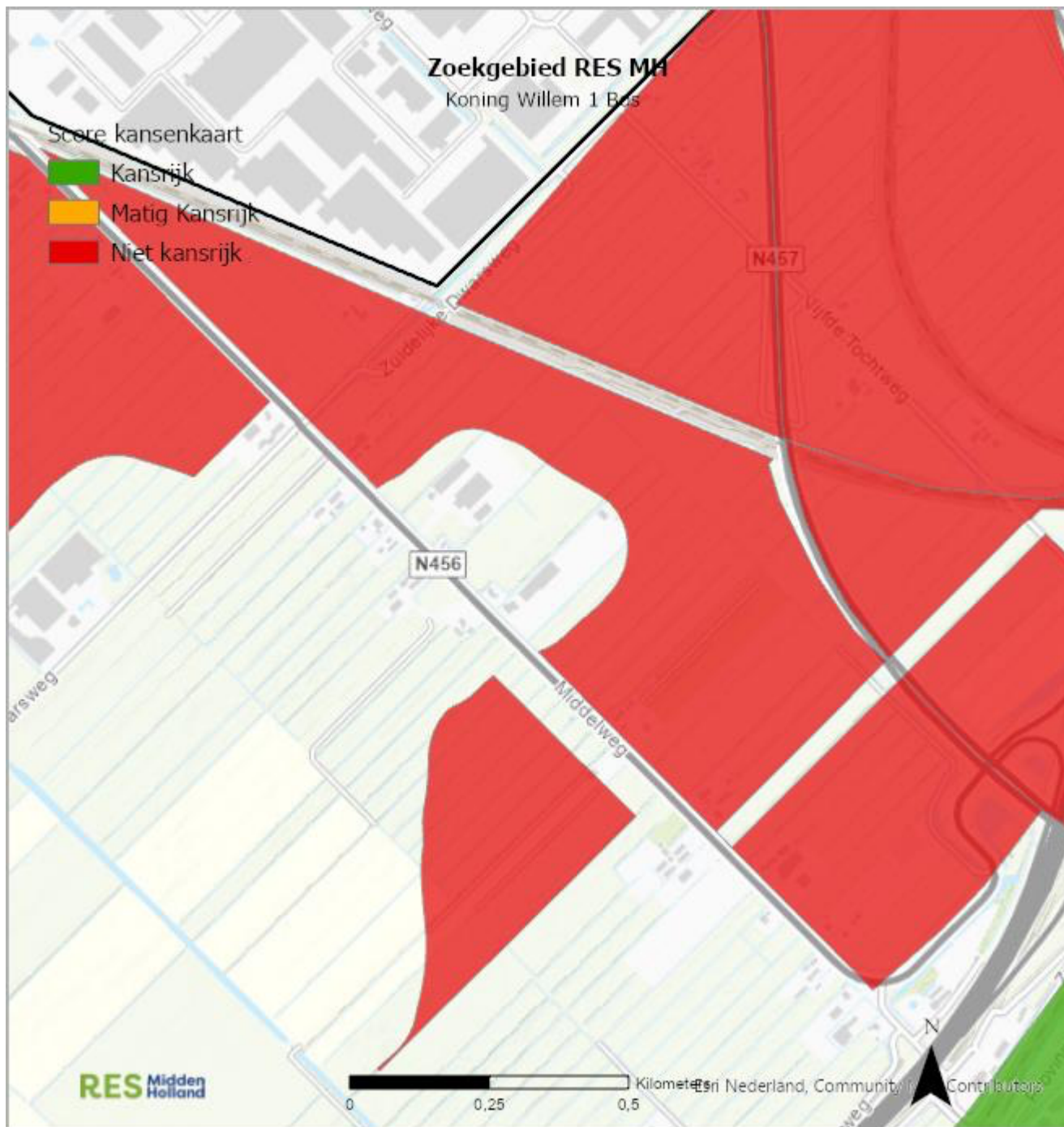
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 3

Binnen 3 tot 5 km van spanningsstation

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

Voor het zuidoostelijke deel van het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Het noordwestelijke deel van het gebied heeft geen archeologische verwachting en daardoor ook geen archeologische vereisten.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

MG Bedrijventerrein (A12/A20/N457 knoop)

Gemeente Zuidplas

gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door het Distripark Doelwijk (bedrijfsterrein; ten noordwesten), de Moordrechtboog (N457; ten oosten) en de treinverbinding Gouda – Den Haag (ten zuiden). Binnen het gebied loopt de Vijfde Tochtweg. Ten noordwesten van de Vijfde Tochtweg ligt een provinciaal recreatiepark. Het overige gebied is agrarisch.

Het gebied is onderdeel van het Middengebied van de gemeente Zuidplaspolder. Het Middengebied is een transitiegebied dat in de komende decennia een ingrijpende ontwikkeling door zal maken. De ontwikkeling is beschreven in het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder.

Karakter van het gebied

Het gebied is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit gedeelte van de droogmakerij behoort tot het restveengebied. Dit is voor een groot deel van het gebied zichtbaar door de smalle langgerekte verkaveling van het land. Het gebied zelf bezit nog het open karakter van een droogmakerij, wel wordt die openheid beperkt door de spoorlijn en het Distripark Doelwijk.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.73, p.145) geeft de gemeente aan dat er in dit gebied in de toekomst ruimte komt voor een bedrijventerrein. Deze ontwikkeling wordt over meer dan 10 jaar voorzien. De gemeente ziet echter op korte termijn geen mogelijkheden voor de realisatie van zon.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	18 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

Gemiddelde ontwikkelingswaarde. Ontwikkelingen te voorzien na 10 jaar

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Meekoppelkansen voortkomend uit het participatietraject kunnen hier toegevoegd worden.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

Voor het gebied ten noorden van de Vijfde Tochtweg geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

Het gebied ten zuiden van de Vijfde Tochtweg heeft geen archeologische verwachting en daardoor ook geen archeologische vereisten.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Vijfde dorp

Gemeente Zuidplas transitiegebied

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de treinverbinding Den Haag – Gouda, Bredeweg en Middelweg (ten noordoosten), een gebied van het Natuurnetwerk Nederland (ten zuidoosten), de Derde Tochtweg (ten zuidwesten). De noordwestzijde van het gebied grenst aan het zoekgebied 'Vijfde dorp – Zoekgebied duurzame energie', deze grens is niet zichtbaar in het land.

In de structuurvisie Zuidplas 2030 wordt in dit zoekgebied woningbouw voorzien. In het masterplan Middengebied Zuidplaspolder is de visie verder uitgewerkt en wordt aangegeven dat in het zoekgebied het 'Kreekkrugdorp' en 'Wonen in de watertuin' worden gepland.

Binnen het gebied langs de Vierde Tocht (ten zuiden) ligt een strook van ongeveer 50 meter breed dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland (zie kaart). Het NNN-gebied is niet meegenomen in de kansenskaartscore.

Karakter van het gebied

Het gebied is onderdeel van de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit gedeelte van de droogmakerij behoort tot het restveengebied. De oorspronkelijke verkavelingsstructuur, lange smalle kavels, is hier gedeeltelijk bewaard gebleven. Bij een deel van de kavels zijn sloten gedempt waardoor er grotere meer blokvormige kavels zijn ontstaan die karakteristiek zijn voor het noorden van de Zuidplaspolder.

Ook loopt er binnen het gebied een oude kreekrug. De kreekrug zal als belangrijk structurerend element worden benut voor de ontwikkeling van het Vijfde dorp.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.141) geeft de gemeente aan dat er in dit gebied in de toekomst ruimte komt voor woningen. Deze ontwikkeling is niet te combineren met zon op land. Hiervoor geldt een zeer hoge ontwikkelingswaarde waardoor dit gebied als niet kansrijk wordt geacht.

Kansenskaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	210 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	203 ha
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0 GWh/jr
Beoogde hoeveelheid MW	0 MW
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 4

Transitiegebied

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 3

Gemiddelde aanwezigheid van recreatieve waarden door grenzing van het zoekgebied aan een natuurgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 1

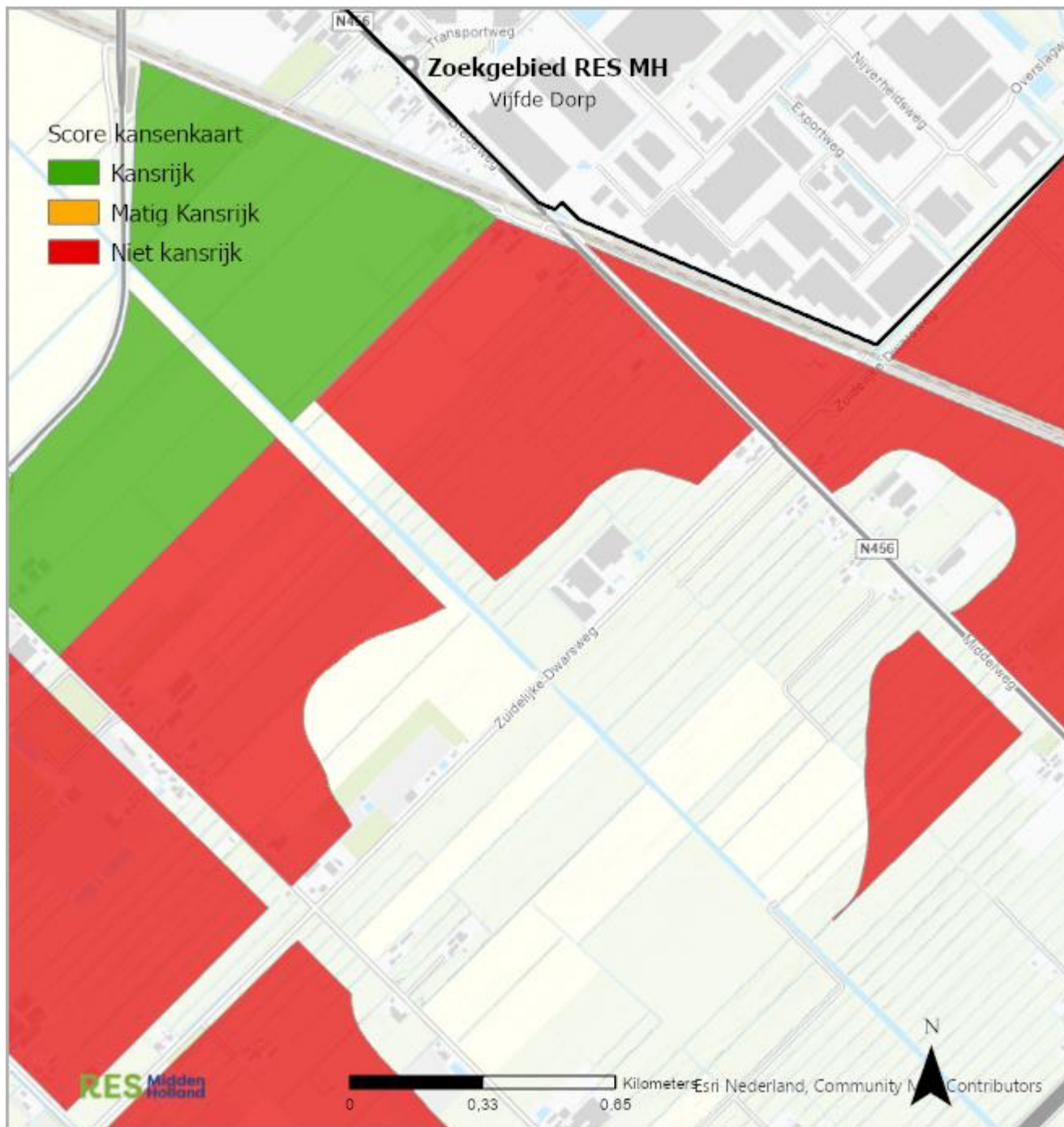
Zeer hoge ontwikkelingswaarde, Ontwikkelingen (woningbouw/bedrijven) te verwachten binnen 0 tot 5 jaar.

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Geen meekoppelkansen.

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

Voor het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoekspllicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>

Overige bijzonderheden:

Visje - Bos (A12/A20/N457 knoop)

Gemeente Zuidplas

gebied langs infrastructuur

Algemene beschrijving van het gebied

Het gebied wordt begrensd door de gemeentegrens (ten noorden), de A20 (ten oosten) de treinverbinding Gouda – Den Haag (ten zuiden) en de N457 (ten westen).

Het gebied is onderdeel van het Middengebied van de gemeente Zuidplaspolder. Het Middengebied is een transitiegebied dat in de komende decennia een ingrijpende ontwikkeling door zal maken. De ontwikkeling is beschreven in het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder.

Karakter van het gebied

Het gebied bos ligt in de droogmakerij Zuidplaspolder. Dit gedeelte van de droogmakerij behoort tot het restveengebied. Dit is zichtbaar door de smalle langgerekte verkaveling van het land. Binnen het gebied loopt ook een kreekrug.

Het gebied is onderdeel van de Gouweknoop. De vele infrastructuur in de Gouweknoop versnipperd het gebied. De openheid van het gebied wordt beperkt door de aanwezigheid van de bomenrij langs A20 en de spoorlijn.

Gebied specifieke voorwaarden van inpassing

In het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder (p.73, p.145) geeft de gemeente aan dat er in het gebied tussen de treinverbinding Gouda – Den Haag en de N457 in de toekomst ruimte komt voor een bedrijventerrein. In het gebied tussen de treinverbinding Gouda – Den Haag en de A12 komt er ruimte voor een bos (Koning Willem I Bos; p.144). Als aanvullende duurzame energieproductie voor het Middengebied nodig is, zal de gemeente Zuidplas onderzoeken of de transformatie van dit deel van het Koning Willem I bos hiervoor mogelijk is.

Op basis van het ontwerp-bestemmingsplan 'Middengebied Zuidplaspolder 1 is de regeling opgenomen dat tot 1 januari 2033 de bestemming 'Agrarisch', en tot 2039 de bestemming 'Bos' geldt. In de periode tot 1 januari 2033 is het niet toegestaan om zonnenvelden te ontwikkelen. Na 2039 bestaat de mogelijkheid dat de bestemming wordt gewijzigd naar 'Zonnenvelden' onder de voorwaarde dat ze noodzakelijk zijn om het plangebied energieneutraal te laten functioneren. Hierbij geldt dat de maximale grootte van het zonnenveld 25 hectare mag zijn. Op het ontwerp zijn zienswijzen ingediend, o.a. gericht tegen het Visje. De betreffende regeling kan nog wijzingen bij vaststelling van het plan.

Hiermee is dit gebied vooralsnog niet kansrijk.

Kansenkaartscore:

■ Niet kansrijk – (Score: 0)

Cijfers van het zoekgebied:

Grootte van het zoekgebied	60 ha
Max ha. beschikbaar voor zon op land	0
Max opwek potentieel o.b.v. inpassing	0
Beoogde hoeveelheid MW	0
Max. aantal beoogde hectare zonnenveld	0 ha

Type landschap Waarde 5

Gebied langs infrastructuur

Landschapstype: Waarde 3

Droogmakerij veen/Sierteelt op veen

Natuurwaarden: Waarde 5

Geen aanwezigheid van een Natura 2000, NNN-gebied en/ of weidevogelgebied

Recreatiewaarden: Waarde 5

Lage / geen recreatiegebied aanwezig

Geplande ontwikkelingen: Waarde 3

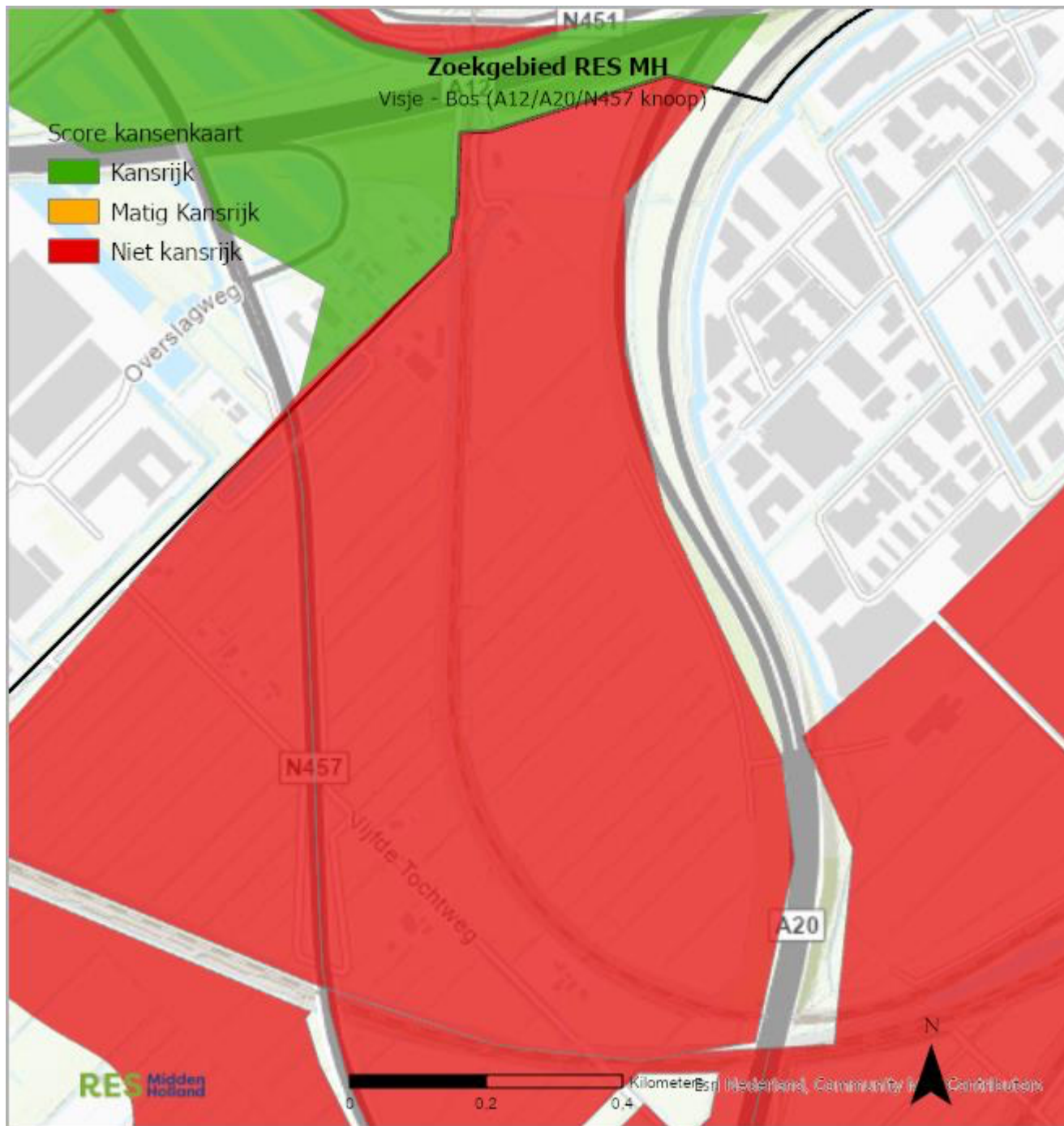
Gemiddelde ontwikkelingswaarde. Ontwikkelingen te voorzien na 10 jaar.

Netaansluiting: Waarde 4

Binnen 1 tot 3 km van spannings- station

Netimpact: Waarde 5

Veroorzaakt geen knelpunt

Meekoppelkansen

Geen

Bijzonderheden in het gebied:

Cultuurhistorische waarden:

In de nabije omgeving van het gebied bevinden zich geen objecten met cultuurhistorische waarden.

Archeologische waarden: Trefkans 3

In het gebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dit betekent een onderzoeksplicht voor plangebieden gelijk aan of groter dan 1.000 m² en ingrepen dieper dan 3 m beneden maaiveld.

https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerT_heme=Archeologie

Overige bijzonderheden: